

Algemene Vergadering NOC*NSF

15 mei 2017, 19:30 uur, hotel en congrescentrum Papendal

aan Leden, geassocieerden en genodigden
van Bestuur NOC*NSF
datum 1 mei 2017

agendapunten

1. Opening en mededelingen
2. Verslag Algemene Vergadering 21 november 2016
3. Rapportage NOC*NSF 2016
 - a. Financieel Jaarverslag NOC*NSF 2016
 - b. Resultaatbestemming NOC*NSF 2016
 - c. Benoeming accountant
 - d. Verslag Financiële Commissie
 - e. Décharge bestuur NOC*NSF
 - f. Rapportage Vaststellingen 2015 en Toekenningen 2017
4. Bestedingsplan Sportagenda
 - a. Bestedingsplan en Richtlijnen 2018
 - b. Advies CRBS
5. Samenstelling AV-Commissies
 - a. Financiële Commissie
 - b. Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda
6. Rondvraag
7. Sluiting

Verslag van de Algemene Vergadering NOC*NSF 21 november 2016

Aanwezig NOC*NSF-bestuur

A. Bolhuis (voorzitter)
H. Been
R. den Besten
R. Blondel
W. Ludeke
M. Mesker
J.W. Maas
C. Warners

Aanwezig NOC*NSF directie

G. Dielessen (algemeen directeur)
J. Bierling (zakelijk directeur)

Aanwezig IOC-leden

Camiel Eurlings

Aanwezige Ereleden

E. van Breda Vriesman-Commandeur
F. Schreve

Aanwezig genodigden

T. Bijkerk
G. de Boer
M. de Graaff
R. Heerema
B. Mooren
J. Los
T. Nelissen
G. Timmers
C. Varrossieau
E. Vergeer
E. Verheijen

Aanwezig leden

American Football Bond Nederland – G. Zandona, J. Mahnen,
Atletencommissie – H. Schreuder, M. Leenstra
Atletiekunie – Th. Hoex,
Badminton Nederland – Th. Wijers, B. Mura,
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond – J.R. van leeuwen, B. Volkerijk
Nederlandse Basketball Bond – F. Ravestein, F. Berteling
Koninklijke Nederlandse Biljart Bond – W. La Rivière
Bob en Slee Bond Nederland – V. Kortbeek, M. Schram
Nederlandse Boks Bond – H. de Bruin, P. Bonthuis
Nederlandse Bridge Bond – G. van der Scheer
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond – B. Timmer
Nederlandse Algemene Danssport Bond – N. Burg
Nederlandse Darts Bond – E. Bressers, N. de Ruiter
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond – V. de Bruin

Nederlandse Frisbee Bond – J. Verhoeven
Gehandicaptensport Nederland – D. Engelaar, H. Suvaal
Nederlandse Go Bond – H. Ellenbroek
Nederlandse Golf Federatie – J. Stevens, W.P. Zelsmann
Nederlands Handbal Verbond – N. Uhlenbusch
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond – R. Imhof, E. Gerritsen
Nederlandse Jeu de Boules Bond – J.W. Meerwaldt
Judo Bond Nederland – C. Eli, J. Hell
Karate-do Bond Nederland – H. van der Meulen, F. van Langevelde
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond – L. van der Lee
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging – J. Driessen
Nederlandse Klootschiet Bond – C. van der Sluis, A. Timmerhuis
Koninklijke Nederlandse Kolf Bond – P. de Swart, M. Aberkrom
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond – R. Meijer, K. Rodenburg
Lacrosse Nederland – H. van Sandick, S. Palfenier
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging – P. Assendelft
Nederlandse Onderwatersport Bond – J. de Vries
Reddingsbrigade Nederland – R. van Mourik
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond – R. Arisz, M. Visser,
Nederlandse Rugby Bond – J. Takken
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond – P. Clausing
Koninklijke Nederlandse Algemene Schermbond – L. Pijnappel, T. Plantinga,
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie – E. IJzerman
Nederlandse Ski Vereniging – F. Avis
Sportvisserij Nederland – J. Bongers, H. Holtman
Studentensport Nederland – M. Werkhoven, K. van Loon
Nederlandse Tafeltennis Bond – K. Jacobs, J. Simons, A. Sialino
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond – R. Thung
Nederlandse Triathlon Bond – W. van Oijen
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond – J.D. van der Zee
Nederlandse Volleybal Bond – G. Davio
Koninklijke Wandel Bond Nederland – J. Los
Watersportverbond – J.B. Heukensfeldt Jansen, M. Leeser
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie – V. Luyendijk, F. van Veenendaal,
Nederlandse IJshockey Bond – J. Hopstaken
Koninklijke Nederlandse Zwembond – E. van Heijningen, J. Kossen

Aanwezig geassocieerden

Dopingautoriteit – H. Ram
Nederlandse Loterij – C. Juffermans
Hotel- en Congrescentrum Papendal – J. Schellens
Instituut Sport Rechtspraak – H. van Aller
Survival Bond Nederland – M. Huizinga, M. van Groningen, h. te Velthuis

Afwezig leden met kennisgeving

Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie
Nederlandse Klootschiet Bond
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart
Taekwondo Bond Nederland

Afwezig geassocieerden met kennisgeving

Vereniging voor Sport en Recht – M. van Dijk

Afwezig overige genodigden met kennisgeving

W. de Heer
E. Terpstra
J. Berteling
W. Cornelis
R. Frese
W. Mosterd
H. Verbruggen
F. Vervegaert-Doesburg
H. Blankert

1. Opening en mededelingen

- De voorzitter heet alle aanwezigen van harte welkom. Speciaal welkom voor de ereleden, mevrouw Van Breda-Vriesman en Frank Schreve, vertegenwoordigers uit de politiek, Rudmer Heerema, Hanke Bruins Slot en van het Ministerie van VWS Bart Zijlstra. En als bijzondere aanwezigheid een hartelijk welkom voor Ton Bijkerk.
- De voorzitter blikt terug op een bewogen Olympische sportjaar. De sport floreert met ruim negen miljoen sporters op allerlei niveaus en in allerlei vormen. Op het hoogste niveau waren er mooie sportieve successen op zowel de Olympische als Paralympische Spelen in Rio. De voorzitter is dankbaar dat het Kabinet heeft besloten om structureel 10 miljoen Euro toe te voegen aan de begroting voor topsport. Tijdens de Olympische Spelen vond de eerste Olympic Experience plaats in Scheveningen, een doorslaand succes met 100.000 bezoekers. Er zijn mooie samenwerkingsverbanden tot stand gekomen met de overheid en diverse organisaties op het gebied van sportrecreatie en veiligheid. Het besluit van de Minister van VWS om tot verlenging van het project Veilig Sport Klimaat is een prachtige opsteker voor de sport. Helaas zijn er ook de bedreigingen te noemen zoals doping, matchfixing, seksuele intimidatie en corruptie. In navolging van het IOC gaat NOC*NSF samen met de bonden hierin nog meer gezamenlijk optrekken om deze bedreigingen te bestrijden. De voorzitter blikt ook vooruit. In 2017 krijgt het bedrijfsleven voor het eerst via TeamNL sponsormogelijkheden aangeboden vanuit NOC*NSF en bonden gezamenlijk. En gaat NOC*NSF samen met de bonden verder aan de slag om de sport klaar te maken voor de toekomst, beter bekend als het transitietraject.
- Vervolgens stelt de voorzitter een aantal nieuwe voorzitters van sportbonden voor:
 - de heer J. Wilms (Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging),
 - Th. Fledderus als directeur-bestuurder en P. de Kroon als voorzitter RvC (Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond),
 - R. Arisz (Koninklijke Nederlandse Roeibond),
 - M. van Amerongen (Koninklijke Nederlandse Schaak Bond) en
 - J. Simons (Nederlandse Tafeltennis Bond)
- De voorzitter benoemt het overlijden van Martin van Lieshout. De heer van Lieshout was voorzitter van de Nederlandse Rollersports Bond en heeft veel betekend voor de Nederlandse Rollersport. Hij was een trouwe bezoeker van de NOC*NSF bijeenkomsten.
- Bij inschrijving heeft iedereen de Sportbondenmonitor 2015 uitgereikt gekregen. Deze brochure bevat veel waardevolle informatie over de belangrijkste ontwikkelingen bij sportbonden. Via een online-instrument kunnen de leden de eigen sportbond benchmarken ten opzichte van de collega-bonden. Voor meer informatie verwijst de voorzitter naar de betreffende accountmanager.
- Bij de vergaderstukken heeft iedereen ter informatie 2 rapportages aangetroffen. Het betreft de jaarlijkse rapportages van de Registratie Commissie KISS en de Auditcommissie Seksuele Intimidatie. Het bestuur van NOC*NSF zal beide rapportages inhoudelijk bespreken in haar eerstvolgende bestuursvergadering. Voor nu dankt de voorzitter beide commissies voor de inspanningen.

- De atletencommissie van NOC*NSF gaat haar reglement aanpassen. Het nieuwe Statusreglement is per 1 januari 2017 van kracht en de wijziging heeft betrekking op de groep topsporters. Deze groep is in het nieuwe reglement duidelijker gedefinieerd. Conform de statuten, artikel 14, moet de Algemene Vergadering ingelicht worden, waarvan akte.
- Chiel Warners is per 1 januari 2017 benoemd tot lid van de Atletencommissie van WADA. Deze benoeming is voor 3 jaar, met de mogelijkheid tot herbenoeming. De voorzitter is trots dat Chiel deze positie de komende jaren gaat vervullen. Zeker gezien alle recente ontwikkelingen in het internationale anti-doping speelveld. De voorzitter wenst Chiel dan ook veel succes.
- Naast Chiel Warners zijn nog meer mensen benoemd in het internationale circuit: Jan Dijkema, President International Skating Union, Ronald Kramer, President European Table Tennis Union (herbenoeming) en Frits Brink, President World Air Sports Federation.
- Dit jaar viert de NVOD haar 6e lustrum. Het is mooi om te zien dat Olympiërs ook na hun actieve sportcarrière op deze manier betrokken blijven bij elkaar en bij de sport. Dit was goed zichtbaar tijdens het EK Atletiek waar de NVOD aanwezig was om dit geweldige evenement te beleven en contacten met elkaar te blijven onderhouden. Ook bijzonder van de *Meet & Greet* die op 31 oktober 2016 werd georganiseerd. De NVOD stelt op deze wijze een groot netwerk beschikbaar aan jonge Olympiërs die op zoek zijn naar een nieuwe stap in hun carrière na de topsport. Een mooie ontwikkeling dat de NVOD zich op deze manier wil inzetten voor de jonge generatie Olympiërs. NOC*NSF ondersteunt dit initiatief dan ook van harte.
- Normaliter reikt NOC*NSF in de eerstvolgende Algemene Vergadering na de Olympische en Paralympische Spelen de Pahud de Mortanges Trofee uit. Deze wisselbeker wordt toegekend aan de meest voorbeeldige sporter of sportploeg. Dit keer is de trofee door de Chef de Mission toegekend aan Churandy Martina. Helaas is Churandy Martina op het moment van de vergadering niet in Nederland en de prijs wordt daarom op een later en gepast moment uitgereikt.

2. Verslag Algemene Vergadering 9 mei 2016

- De voorzitter stelt het verslag van de Algemene Vergadering van 9 mei 2016 paginagewijs aan de orde.
- De heer Theo Hoex, Atletiekunie, dankt de voorzitter voor de mooie eer die Churandy Martina met de Mortanges Trofee krijgt.
- Vervolgens stelt hij ten aanzien van het verslag de volgende twee vragen:
 1. Hij is benieuwd welke ontwikkelingen er zijn naar aanleiding van de bijdrage van Marcel Wintels tijdens de vorige vergadering inzake de sportfinanciering.
 2. Daarnaast vraagt hij naar de toezegging die is gedaan richting de sportvisserij inzake het bestedingsplan 2017+. Tijdens de vorige vergadering heeft de heer Bongers, directeur Sportvisserij, aangegeven dat de afspraken bij toetreding van SVN tot de vereniging anders waren dan in het bestedingsplan was vertaald. Een andere toepassing kan een mogelijke impact op de toedelingen van de sport betekenen.
- De voorzitter vraagt de algemeen directeur van NOC*NSF, Gerard Dielessen, hierop te reageren.
- De heer Dielessen geeft aan dat de ingezonden memo van de heer Wintels bij de vergaderstukken is gevoegd en is ingebracht in de Commissie Externe Financiering. De Commissie heeft zich in de afgelopen maanden in eerste instantie vooral gericht op de KOA wetgeving en de fusie. Op dit moment is de Commissie bezig om te kijken hoe meer middelen uit de markt kan worden gehaald en daar is de inbreng van de heer Wintels een onderdeel van. De bedoeling is dat de Commissie ruim voor de mei vergadering, eind februari/begin maart 2017, rapporteert. Er zijn nu geen ontwikkelingen in die zin dat de markt heel snel open gaat. Dit gebeurt vermoedelijk in de loop van 2018.
- Met betrekking tot de vraag over de toezegging richting Sportvisserij Nederland meldt de heer Dielessen dat goed overleg plaatsvindt met Sportvisserij Nederland. Dit overleg is gericht op een financiële oplossing naar tevredenheid van beide partijen.

- In aanvulling op de reactie van de heer Dielessen inzake de sportfinanciering, meldt Jack de Vries, voorzitter Werkgroep Externe Financiering, dat er onlangs een goede bijeenkomst met veel bonden heeft plaatsgevonden. De tussenrapportage ten aanzien van het onderdeel kansspelbeleid is hier besproken. Inmiddels is de werkgroep gestart met de 2^e fase waarin onderzocht wordt welke verschillende externe bronnen beschikbaar zijn voor de sport. Daarnaast wijst hij op de begroting die later in de Algemene Vergadering wordt besproken. De werkgroep externe financiering heeft de vergadering gevraagd zich te richten op het investeren en steunen van de nieuwe Nederlandse Loterij omdat de verwachting is dat deze inkomsten stijgen. Ze zijn dan ook verheugd dat deze stijgende inkomsten in de begroting zijn opgenomen. Tenslotte vraagt hij de bonden, voor wat betreft het online kansspelbeleid, nieuwe initiatieven vanuit dit speelveld bij de Commissie te melden zodat deze bekeken kunnen worden. Er zijn altijd uitzonderingen mogelijk. Vooral nog moet nog worden afgewacht of de nieuwe wetgeving door de Eerste Kamer komt, anders komt dit besluit in handen van een nieuw kabinet.
- De heer Konings verwijst naar de oproep van Ton Bijkerk tijdens de rondvraag om contactgegevens van oud sporters aan te leveren voor een bedankbijeenkomst in Hongarije. Het is 60 jaar geleden dat Nederland de Olympische Spelen van Melbourne heeft geboycot in verband met de inval van Rusland in Hongarije. Hongarije wil de Nederlandse sporten bedanken voor de opoffering destijds. Deze oproep en de inspanningen hebben succes gehad want op het moment van de vergadering zijn er een aantal oud sporters naar Hongarije afgereisd.
- De voorzitter licht toe dat Ton Bijkerk zich erg ingespannen heeft om deze oud sporters te benaderen waarbij NOC*NSF heeft gefaciliteerd. Hij is dan ook verheugd dat er een delegatie is afgereisd naar Hongarije.
- Normaliter wordt het verslag met de stukken voor de AV meegestuurd. De voorzitter vraagt het bureau, mede op verzoek van de heer Bongers, het verslag in het vervolg eerder te sturen.
- Vervolgens wordt het verslag onder dankzegging aan de notulist, vastgesteld.

3. Jaarplan en begroting NOC*NSF 2017

- De voorzitter geeft aan dat dit agendapunt bestaat uit een inhoudelijk en een financieel deel.

3a. Jaarplan 2017

- Het inhoudelijk deel betreft het jaarplan 2017 waarvoor de voorzitter het woord geeft aan algemeen directeur Gerard Dielessen.
- Gerard Dielessen geeft een korte toelichting op het jaarplan 2017. Het jaarplan 2017 kent ten opzichte van de voorgaande jaren een aantal wijzigingen. De reden hiervoor ligt in het feit dat er in de voorjaarsvergadering een nieuwe Sportagenda is vastgesteld. Tot en met 2016 kende het jaarplan van NOC*NSF een opbouw aan de hand van de in 2011 vastgestelde kerntaken. Deze kerntaken zijn nog steeds zichtbaar in het jaarplan, maar voor 2017 en verder is ervoor gekozen om de 4 bouwstenen van de Sportagenda 2017+ stevig te verankeren. Het betreft de bouwstenen: ontwikkeling van de sport, topsport, sportparticipatie en financiering van de sport.
- Wat niet veranderd is, is de compactheid van het jaarplan en het feit dat de afspraken met de zogenaamde 'overige begunstigden' in het Bestedingsplan Sportagenda zijn opgenomen in het jaarplan van NOC*NSF.
- Momenteel bevindt de sport zich in een transitietraject. De verdere invulling van het Bestedingsplan vindt plaats in 2017 met als resultante het eigen jaarplan van NOC*NSF. Deze wordt 2018 verder aangepast.
- Er zijn geen vragen naar aanleiding van het jaarplan in de bijlage. Bij acclamatie wordt ingestemd met het inhoudelijk deel van het jaarplan.

3b. Begroting 2017

- De voorzitter gaat over naar de begroting 2017. In de voorjaarsvergadering is de penningmeester Anneke van Zanen vroegtijdig teruggetreden uit het bestuur van NOC*NSF. Later tijdens deze

vergadering wordt haar opvolgster benoemd. Wim Ludeke heeft de functie van penningmeester waargenomen. Daarnaast heeft NOC*NSF haar directie uitgebreid en versterkt met de benoeming van een zakelijk directeur, in de persoon van John Bierling. Deze benoeming past bij en geeft invulling aan enkele aanbevelingen die eerder dit jaar door de Adviescommissie European Games 2019 onder leiding van Paul Depla zijn geformuleerd.

- Vervolgens geeft de voorzitter het woord aan zakelijk directeur John Bierling.
- John Bierling presenteert de begroting 2017. Deze presentatie gaat als bijlage bij het verslag.
- De heer Jack de Vries vraagt om meer informatie en contouren van de besteding inzake de toezegging van de extra 10 miljoen door VWS. Dit mede naar aanleiding van de motie van de heer Heerema in de Tweede Kamer eerder op de dag met een visie op die besteding.
- Gerard Dielessen geeft aan dat er sinds Prinsjesdag continue contact is met het Ministerie en de coalitiepartijen over de besteding van de 10 miljoen Euro. Dit heeft geresulteerd in de voortgangsbrief van VWS (10 miljoen in zijn totaliteit waarvan 8 miljoen gaat naar Topsport, 1 miljoen naar Paralympisch en 1 miljoen naar ondersteunende maatregelen voor atleten). De werkorganisatie heeft een eerste aanzet voor een plan dat, na stemming in de Tweede Kamer, verder uitgewerkt zal worden.
- De heer Schram, Bob en Sleebond Nederland, heeft het Ledenberaad op 6 oktober 2016 bijgewoond. In dit beraad is gesproken over de begroting en de toekenning van VWS. Zijn mening is dat de 10 miljoen van het Ministerie VWS veel zekerder is dan de 10,3 miljoen sponsorinkomsten. Hij benoemt zijn functie als accountant en geeft aan dat zijn stelling is dat wat aan financiële middelen is of zeker zal worden ontvangen kan worden begroot, de middelen die er niet zijn kunnen niet worden mee begroot. Zijn voorstel is dan ook wel de 10 miljoen te begroten en niet de 10,3 miljoen waarvan 1 miljoen zeker en 9 miljoen onzeker is.
- John Bierling geeft hierop aan dat deze 10,3 miljoen Mission veel zekerder is dan tijdens het Ledenberaad. Er is zicht op concrete contract ondertekeningen en daarom is besloten deze wel in begroting op te nemen. De 10 miljoen toegezegd door het Ministerie van VWS, is nog niet van NOC*NSF. Er bestaat evenwel nog steeds een grote mate van onzekerheid welke deels kan worden ondervangen door de gerelateerde kosten en overige uitgaven te beschouwen. Mocht de volledige 10 miljoen niet binnenkomen dan vindt overleg plaats. Van dit bedrag gaat 4,3 mio rechtstreeks naar de bonden. Bovendien kwam de toezegging in september toen de begroting zo goed al klaar was en daarnaast was in die fase deze toezegging nog niet zeker genoeg. Daarom is besloten de 10 miljoen niet op te nemen. Hij benadrukt dat er op dit moment er een grotere zekerheid is voor het Mission deel dan de 10% zoals in de toelichting is genoemd en geeft aan dat de Directie van NOC*NSF hier alle vertrouwen in heeft.
- De voorzitter vindt het ook niet verstandig dat gelden die ons zeer waarschijnlijk ter beschikking worden gesteld door VWS, al begroten en uitgeven voordat de instantie zelf definitief goedkeuring heeft gegeven. Op dit moment moet NOC*NSF niet de intentie uitstralen dat ze er al over beschikt en vraagt om geduld.

3c. Verslag Financiële Commissie

- Vervolgens gaat de voorzitter over naar het verslag van de Financiële Commissie en geeft de heer Cees Varossieau het woord.
- Cees Varossieau geeft aan dat de Financiële Commissie discussies zoals net gevoerd toejuicht. Zeker wanneer het onderwerpen betreft die de commissie heeft genoemd in haar verslag. Het verslag is uitgebreider dan gebruikelijk omdat er veel aandachtspunten waren. Dit had mede te maken met het intensieve contact met de nieuwe zakelijk directeur in de afgelopen weken. Dit contact wordt als positief en inhoudelijk ervaren. Ook het contact met de directie van Papendal wordt als goed ervaren.
- Voorts stelt de Financiële Commissie dat de begroting binnen de gestelde kaders is opgesteld, mede op basis van de Sportagenda 2017 en Bestedingsplan 2017 zoals afgesproken in de vorige Algemene Vergadering.

- De commissie noemt het herstel van de vermogenspositie van NOC*NSF. Een belangrijk punt waarvoor enkele belangrijke stappen genomen moeten worden, zoals genoemd in het verslag van de commissie.
- De Financiële Commissie stelt de Algemene Vergadering voor de begroting, onder voorwaarden, vast te stellen.
- Tot slot kijkt de Financiële commissie uit naar de samenwerking met de nieuwe penningmeester, mevrouw Annette Mosman.
- De voorzitter dankt de heer Varossieau voor de toelichting en het gedegen werk en advies van de Commissie.
- Rolf Thung, voorzitter KNLTB, verwijst naar het verhogen van de efficiency bij de eigen organisatie zoals in het verslag van de Financiële Commissie is benoemd. Hij verzoekt het bestuur en directie te onderzoeken in hoeverre met alle afdelingen binnen NOC*NSF, die betrokken zijn bij het integriteitsbeleid, een verdere stroomlijn toegepast kan worden. Met een structurele integrale benadering binnen NOC*NSF kan volgens de heer Thung veel meer worden gedaan tegen minder kosten.
- De voorzitter bespreekt dit met de algemeen directeur zodat er zo mogelijk gevolg aan gegeven kan worden.

3d. Vaststelling contributie 2017

- De contributie voor leden van NOC*NSF wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van het geschoonde prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie volgens het CBS. Voor 2017 is deze vastgesteld op 0,08%
- De vergadering stemt bij acclamatie in met de voorgestelde contributieverhoging waarmee de contributie 2017 is vastgesteld.
- De vergadering stemt bij acclamatie in met de begroting 2017.

4. Richtlijnen 2017: Veilig Sport Klimaat (rubriek 4.2)

- In de vorige Algemene Vergadering zijn de Sportagenda 2017+, het Bestedingsplan 2017 en de Richtlijnen 2017 vastgesteld. In de Richtlijnen ontbrak destijds nog de uitwerking van Rubriek 4.2 van het Bestedingsplan: Veilig Sportklimaat. Toen was er nog te weinig zekerheid over de continuering van het door VWS gefinancierde programma. De voorzitter is verheugd te kunnen melden dat het Actieplan Veilig Sportklimaat 2017-2018 gereed is en dat dit geleid heeft tot een subsidietoekenning voor de komende 2 jaar.
- De CRBS adviseert om in te stemmen met de voorliggende Richtlijn Veilig Sportklimaat. Met deze aanvulling is het Richtlijnenboek 2017 compleet.
- De vergadering stemt bij acclamatie in met de Richtlijn 2017 rubriek 4.2 Veilig Sportklimaat 2017.

5. Sport en Integriteit: integriteitsverleden

- De voorzitter gaat over tot het agendapunt Sport en integriteit, over het omgaan met een negatief integriteitsverleden.
- Samen met de bonden staat NOC*NSF voor eerlijke, integere en gezonde sport. Samen met de bonden, VWS en de Dopingautoriteit wil NOC*NSF alles in het werk stellen om dopinggebruik en andere overtredingen tegen de integriteit van de sport, zoveel mogelijk uit te bannen. Zo is er bijvoorbeeld een Vertrouwenspunt Sport ingesteld waar mensen terecht kunnen voor het melden van misstanden. Ook is er sinds kort een onderzoekscommissie beschikbaar bij het Instituut voor Sportrechtspraak waar meldingen over matchfixing en seksuele intimidatie kunnen worden onderzocht door deskundigen. Alle sportbonden kunnen daar kosteloos gebruik van maken. Over het omgaan met het gebruik van doping in het verleden hebben is nog niet vaak gesproken. Hiervoor is op dit moment internationaal, in de media en in de politiek aandacht. Het IOC laat oude stalen uit Londen en Beijing her-testen met nieuwe apparatuur. In de Tweede Kamer is

aandacht gevraagd voor sporters die door dopinggebruik van tegenstanders een medaille zijn misgelopen. De Minister heeft aangekondigd dat als symbolische geste richting deze sporters een oorkonde wordt ingemetseld in de Marathon-toren van het Olympisch Stadion in Amsterdam. Voor de schone en eerlijke sporter zijn deze ontwikkelingen van belang. Er wordt een sterk signaal afgegeven naar de personen die zich niet integer hebben gedragen, dat zij altijd het risico lopen geconfronteerd te worden met niet integer gedrag uit het verleden en dat dit consequenties heeft.

- Het initiatief voor het opstellen van het richtsnoer voor het omgaan met een negatief integriteitsverleden, is afkomstig uit de Stuurgroep Sport en Integriteit. Gerard Dielessen is hiervan voorzitter. In die stuurgroep heeft de directeur van de Nederlandse Doping Autoriteit, Herman Ram, aandacht gevraagd voor de wijze waarop wij omgaan met het dopingverleden in Nederland.
- Directe aanleiding van deze vraag was de bekentenis van Ria Stalman eerder dit jaar.
- Een kleine werkgroep is hiermee aan de slag gegaan. De eerste constatering was dat men niet tot de overtreders van de anti-doping regels zouden moeten beperken, maar dat er ook aandacht zou moeten zijn voor andere integriteitsschendingen, zoals matchfixing en seksuele intimidatie. Ook is afgesproken het niet te beperken tot topsporters. Niet integer gedrag van bestuurders, scheidsrechters, coaches en trainers in het verleden is ook reden om daar bij stil te staan.
- De notitie die nu voorligt is in diverse gremia besproken en is bijzonder goed ontvangen.
- Het bestuur vraagt de Algemene Vergadering om instemming voor het richtsnoer Integriteitsverleden. Ze vraagt dit richtsnoer toe te passen, of uit te leggen wanneer men besluit hiervan af te wijken. De opstellers zien dit zelf als een eerste stap en bevelen aan het richtsnoer en de toepassing daarvan over 2 jaar te evalueren.
- Erik van Heijningen, Koninklijke Nederlandse Zwem Bond, onderschrijft en ondersteunt het richtsnoer en dankt de stuurgroep voor het advies. Nu er Tweede Kamerleden aanwezig zijn bij de Algemene Vergadering vraagt hij aandacht voor de beschikbaarheid van politie en justitie. Ervaringen uit het verleden laten zien dat grote dopingschandalen slechts kunnen worden ontdekt met behulp van politie en justitie. Kijkend naar de toekomst pleit hij voor meer capaciteit van die zijde om de hardnekkige criminaliteit op het gebied van doping en matchfixing te kunnen bestrijden, zo mogelijk in samenwerking met de omringende landen. Hij steunt het richtsnoer volkomen onder de voorwaarde dat de stuurgroep deze opmerkingen blijft maken in alle nuances.
- Gerard Dielessen geeft aan deze opmerkingen te zullen blijven maken en refereert aan het pleidooi vanuit de Tweede Kamer eerder op de dag aan Minister Schippers om haar collega Minister Veiligheid en Justitie hierop aan te spreken. Dat zal NOC*NSF ook blijven doen.
- Raymond van Mourik, Reddingsbrigade Nederland, geeft aan dat zijn bond volledig achter het richtsnoer staat. De evaluatie na twee jaar lijkt hem ook erg nuttig. Hij wil NOC*NSF vragen om samen met andere partijen die betrokken zijn bij de implementatie te kijken naar harmonisatie ten aanzien van de regelgeving en wetgeving die er al is. Omdat ze inmiddels een praktijkcasus hebben, wil de bond verder gaan dan de wet en regelgeving en het instituut rechtspraak toestaan. Er bevinden zich hiaten in de overlappende regels en richtlijnen. Hij vraagt hier aandacht voor.
- De heer Dielessen stelt voorop dat het richtsnoer een basis is voor de komende 2 jaar. Er zijn bonden die verder willen gaan maar met diverse partijen is besloten dat dit voor nu een goed fundament is om de komende tijd op te kunnen bouwen.
- De vergadering stemt bij acclamatie in met het richtsnoer integriteitsverleden.

6. Samenstelling Commissies

- De voorzitter gaat over tot de samenstelling van een tweetal commissies

6a. Beroepscommissie Bestedingsplan Sportagenda

- Voor deze commissie worden meerdere instemmingen gevraagd. Het betreft de herbenoeming voor een 2e termijn van de heer Michiel Van Dijk, Mevrouw Lips en De heer Sandberg
- Naast deze herbenoemingen wordt ook uw instemming gevraagd voor de benoeming, voor een 1e termijn, van:
 - de heer Bedaux; de heer Bedaux is advocaat en partner bij Osborne Clarke en heeft meerdere nevenfuncties waaronder voorzitter Landelijk overlegorgaan Tuchtzaken KNVB en voorzitter Commissie van Beroep dopingzaken betaald en amateurvoetbal.
 - de heer Van den Brink; de heer Van den Brink is senior rechter in de rechtbank van Amsterdam en heeft verschillende nevenfuncties waaronder die van lid van Commissie van Beroep van de KNVB en lid van de Arbitrage Tucht Commissie van de Nederlandse Rugby Bond.
 - mevrouw Brokkaar; mevrouw Brokkaar is rechter in de rechtbank van Amsterdam en heeft diverse nevenfuncties waaronder die van lid van Commissie van Beroep van de Nederlandse Rugby Bond.
- De Algemene Vergadering stemt bij acclamatie in met de herbenoemingen van de heer Van Dijk, Mevrouw Lips en de heer Sandberg en benoemingen van de heer Bedaux, de heer Van den Brink en mevrouw Brokkaar.
- De heer Van den Bergh en mevrouw Olfers hebben te kennen gegeven niet beschikbaar te zijn voor een nieuwe termijn. De voorzitter dankt hen hartelijk voor hun inzet.

6b. Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS)

- Door het aftreden van de heer Ruud Kok als bestuurslid bij de Atletiekunie is in het voorjaar de positie van voorzitter CRBS vacant geworden. Om in opvolging te voorzien heeft de commissie een profiel opgesteld en verspreid onder te leden. Helaas heeft dit tot op heden nog niet geleid tot het vinden van de juiste kandidaat. Naast de heer Kok heeft ook de heer Koopmans zijn functie bij de CRBS, vooruitlopend op zijn aanstaande aftreden bij de KNBSB, tussentijds neergelegd. De commissie heeft daarom nu 2 vacatures en zij zal de komende periode een hernieuwde oproep onder de leden doen. Gestreefd wordt naar een voordracht voor beide functies in de Algemene Vergadering in mei 2017.
- De commissie draagt wel de heer Jan Kossen voor te herbenoemen als lid van de CRBS.
- De Algemene Vergadering stemt bij acclamatie in met de herbenoeming van de heer Kossen.

7. Samenstelling bestuur NOC*NSF

- In de Algemene Vergadering van 9 mei 2016 heeft Anneke van Zanen haar functie als penningmeester neergelegd. Het bestuur van NOC*NSF heeft daarop een vacaturedocument met profiel en procedure opgesteld en verspreid onder de leden. Onderdeel van de procedure was een preselectie door een vertrouwenscommissie. Deze commissie bestond uit:
 - de heer Harry Been, bestuurslid NOC*NSF
 - de heer Frans Cornelis, voorzitter Koninklijke Nederlandse Roei Bond
 - de heer Erik v Heijningen, voorzitter Koninklijke Nederlandse Zwem Bond
 - de heer Gijs van der Scheer, voorzitter a.i. CRBS en directeur Nederlandse Bridge bond
 - de heer Cees Varrossieau, voorzitter Financiële Commissie
- Deze commissie heeft uitgebreid advies uitgebracht aan het bestuur van NOC*NSF. Er zijn op basis van deze voordracht geen tegenkandidaten vanuit de leden voorgedragen. Mede op basis van dit advies heeft het bestuur van NOC*NSF besloten om mevrouw Annette Mosman voor te dragen.
- Voordat de voorzitter overgaat tot de benoeming van Annette Mosman vraagt hij aandacht voor het aftreden van Wim Ludeke. Hij maakt de Vergadering erop attent dat na het aftreden van Wim Ludeke de voorzittersrol van het Nederlands Paralympisch Comité statutair overgaat naar Raymon

Blondel. In de komende periode zal het bestuur zich beraden over de positionering van het NPC. Het samenvallen van het voorzitterschap van het NOC*NSF met het voorzitterschap van het NPC zou een volgende stap kunnen zijn. Daarmee zou zowel nationaal als internationaal een krachtig signaal afgegeven worden over het belang van de Paralympische sport. Voor een dergelijke wijziging is het wijzigen van de NPC statuten nodig. Na deze Algemene Vergadering zullen Raymon Blondel en Gerard Dielessen, samen met betrokkenen, het traject ingaan om tot die statutenwijziging van het NPC te komen. Voor deze wijziging is instemming nodig van de vergadering van aangeslotenen, het bestuur van het NPC en NOC*NSF. Het voornemen is om dit voor de volgende Algemene Vergadering, mei 2017, te realiseren.

- Vervolgens vraagt de voorzitter Wim Ludeke de zaal te verlaten. Wim Ludeke heeft 12 jaar zitting gehad in het bestuur van NOC*NSF. Destijds vulde hij een kwaliteitszetel in, namens Nebas/NSG, de organisatie die we nu kennen als Gehandicaptensport Nederland. Inmiddels is door alle resultaten van het traject 'Organisatorisch Integratie' geen sprake meer van een kwaliteitszetel, maar van een geïntegreerde bestuur positie met het aandachtsgebied gehandicapten- en Paralympische sport. Met Wim Ludeke vertrekt één van de grootste, misschien wel de grootste pleitbezorger van de gehandicaptensport in Nederland. Wat onder zijn bestuurlijke leiding op het gebied van de gehandicapten- en Paralympische sport is gerealiseerd, is gigantisch en een voorbeeld voor de rest van de wereld.
- Namens het bestuur vraagt de voorzitter aan de Algemene Vergadering Wim Ludeke te benoemen als erelid van NOC*NSF als waardering voor zijn inspanningen en verdiensten voor de vereniging en de gehandicapten- en Paralympische sport in het bijzonder.
- De Algemene Vergadering stemt bij acclamatie in met deze benoeming.
- De voorzitter vraagt Wim Ludeke terug in de zaal en spreekt zijn waardering ten volle uit. Hij sluit af met het besluit van de Algemene Vergadering om hem te benoemen tot erelid van de vereniging NOC*NSF.
- Wim Ludeke is zeer vereerd en dankt de voorzitter voor zijn mooie woorden en de Algemene Vergadering voor de benoeming.
- Na deze blijk van waardering gaat de voorzitter over tot de voordracht van Annette Mosman als penningmeester en vraagt de Vergadering in te stemmen met haar benoeming.
- De Algemene Vergadering stemt bij acclamatie in met haar benoeming. De voorzitter wenst Annette Mosman veel succes en kijkt uit naar de samenwerking.
- Tenslotte dankt de voorzitter de leden van de vertrouwenscommissie.

8. Lidmaatschapsaanvragen

- Met grote regelmaat wordt NOC*NSF benaderd door organisaties die zich graag bij NOC*NSF willen aansluiten. Bij elke aanvraag wordt een standaard werkwijze gehanteerd. Zo ook bij de aanvraag van de Survivalrun Bond Nederland. Zoals in de stukken vermeld, voldoet de bond aan de toelatingscriteria en Minimale Kwaliteitseisen. Het toelatingstraject is het afgelopen jaar doorlopen. Gelet op de genoemde overwegingen stelt het bestuur van NOC*NSF voor om positief te besluiten op het verzoek van de Survivalrun Bond Nederland en hen voor een periode van twee jaar de status "aspirant lid" te verstrekken.
- De Algemene Vergadering stemt bij acclamatie in met het lidmaatschap.
- De voorzitter feliciteert de Survival Bond en geeft het woord aan de voorzitter, Mark Huizinga.
- Mark Huizinga geeft een korte toelichting op de bond en het lidmaatschap. Hij dankt de Algemene Vergadering en in het bijzonder Stichting Sport en Zaken en de Accountmanager van NOC*NSF, Marcel van 't Hul, voor de ondersteuning.

9. Terugblik Olympische en Paralympische Spelen Rio de Janeiro 2016

- Maurits Hendriks geeft een korte terugblik op de Olympische Spelen in Rio. Nederland is in het medailleklassement geëindigd op de 12e plek. Dit is een prestatie van formaat en Nederland klopt hiermee nog steeds op de poort van de top 10. De doelstelling voor Rio was meer medailles in meerdere sporten. Van Beijing naar Londen en Rio wint Nederland medailles in steeds meer disciplines, van 8 in Beijing naar 11 in Londen en 12 in Rio. In Rio won Nederland 1 discipline meer maar belangrijker nog, er kwamen ook 4 nieuwe disciplines bij: turnen dames, beachvolleybal, boksen dames en sinds 1992 is er weer een medaille in het atletiek. Van onze 7 structureel succesvolle sporten (hippisch, hockey, judo, roeien, wielrennen, zeilen, zwemmen) haalde het team in Rio helaas geen medaille in de hippische disciplines. Ook heeft TeamNL 10 4e plaatsen behaald. Dat is substantieel meer dan het aantal 4e plaatsen behaald vanaf Sydney 2000. Deze 4e plaatsen haken aan op de dunne lijn tussen net wel en net niet en medaille. Naast de eerder genoemde nieuwe medaille sporten geven deze 4e plaatsen potentie en perspectief richting Tokyo. Naast de resultaten in Rio zijn er ook de successen van TeamNL in de tussenliggende jaren met een stijgende lijn in het aantal gewonnen medailles in steeds meer sporten. Maurits Hendriks wil de top 10 ambitie dan ook niet loslaten. Tenslotte complimenteert Maurits Hendriks de sporters, de coachingsstaf en de staf van TeamNL, vooral omdat ondanks veel tegenslagen dit de prestaties niet in de weg heeft gestaan
- Vervolgens neemt André Cats het woord om terug te kijken op de prestaties tijdens de Paralympische Spelen. Paralympic TeamNL heeft met 62 medailles en een 7e plaats op de medaille ranking een historische prestatie geleverd. Een resultaat van 12 jaar werken met de gecreëerde integratie van de Paralympische Topsport binnen de valide setting. Daarvoor dankt hij het bestuur, directie en een aantal bureamedewerkers die hiervoor het fundament hebben gelegd. Het Chefschap delen met Esther Vergeer was een hele mooi ervaring, het betrekken van oud topsporters is heel belangrijk. Hij dankt voor alle betrokkenen van de bonden en de staf TeamNL dat vooral in gezamenlijkheid heeft geopereerd. Tot slot uit hij zijn waardering voor de topsporters. Zij zijn waar TeamNL om draait en de inspirerende voorbeelden dat er altijd perspectief is.
- De voorzitter dankt beide Chefs. In het bijzonder André Cats die NOC*NSF gaat verlaten en wenst hem veel succes bij de Koninklijke Nederlandse Zwem Bond.
- Ieder jaar reikt NOC*NSF de Van Tuyllbeker uit aan de sportbond met de meest opzienbare prestaties. Tot enkele jaren geleden betrof dit uitsluitend sportieve prestaties en bij voorkeur op de Olympische Spelen. Deze criteria zijn inmiddels iets verruimd. Ook niet-Olympische bonden en waardering voor andere dan prestaties op topsportniveau komen in aanmerking.
- De laatste winnaar van de Van Tuyllbeker was de Koninklijke Nederlandse Schaatsbond naar aanleiding van de geweldige prestaties die in 2014, waaronder de Spelen in Sochi, werden behaald. Helaas heeft NOC*NSF verzuimd om de Van Tuyllbeker uit te reiken naar aanleiding van prestaties over 2015. Daarom wordt een kleine inhaalslag gemaakt, waarbij de beker wordt uitgereikt aan de bond met de meest opvallende prestaties in de periode vanaf mei 2015 t/m oktober 2016. In de voorjaarsvergadering van mei 2018, zal vervolgens de beker opnieuw worden uitgereikt, waarbij wordt gekeken naar de periode vanaf heden t/m geheel 2017.
- Het is de voorzitter een genoegen om deze ereprijs naar aanleiding van een hele serie bijzondere prijzen uit te reiken aan de Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie. Bij deze keuze is het sportieve aspect uiteraard zeer belangrijk geweest. Zowel tijdens de Olympische en Paralympische Spelen in Rio werden veel medailles vergaard. In de voorliggende wereldkampioenschappen werden ook veel titels vergaard en ook in de grote wielerrondes en klassiekers zijn in toenemende mate Nederlandse overwinningen behaald en hoge klasseringen in eindklassementen. Daarbij presteert de KNWU niet alleen op de weg, maar ook op de wielbaan, de BMX-baan en in het veld.
- De voorzitter overhandigt de Van Tuyllbeker aan Vincent Luyendijk, directeur KNWU.

10. Rondvraag

- Rob Meijer, Koninklijke Nederlands Korfbal Verbond, geeft een korte toelichting op de World Games die in 2018 plaatsvinden in Wroclaw, Polen. De KNKV heeft NOC*NSF aangeboden de afvaardiging te coördineren. Samen met Kees Rodenberg heeft hij NOC*NSF vertegenwoordigt bij de voorbereidende sessies in Wroclaw. Ze zijn met 19 bonden, toch 25% van de leden, in overleg om de afvaardiging op een adequate wijze laten verlopen.
- De voorzitter dankt de heer Meijer en het Korfbalverbond voor de lead die zij hierin hebben genomen.
- Jan Berend Heukensfeldt Jansen, Watersportverbond, bedankt de Chefs en staf TeamNL voor de ondersteuning die zij de bonden, en de watersportverbond in het bijzonder, de afgelopen 4 jaar hebben gegeven. Al vroeg begon de voorbereiding, onder andere met een geschikte accommodatie. Bij de zeilsport zijn geen tribunes maar door het enthousiasme en energie van de staf TeamNL waren zij als bond toch erg zichtbaar wat helpt om mensen voor de sport enthousiasmeren.

11. Sluiting

- Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 21:45 uur de vergadering.

Begroting NOC*NSF

Algemene Ledenvergadering

21 november 2016

Dia 1

EY

Rabobank

 randstad

 ZilverenKruis

(x1.000€uro)	Begroting2016	Prognose2016	Begroting
Lotto	€8.212	€1.424	€45.600
Mission	€10.034	€10.502	€10.235
Subsidies	€8.025	€2.150	€8.125
Contributies	€1.155	€1.120	€1.144
Overige baten	€2.792	€2.098	€2.756
Mutatie DHW	€54	€2.738	€2.55
Onvoorzien	€(150)		€(150)
Financiële baten en lasten	€20		€40
	€80.742	€2.032	€88.205
Personeelskosten	€3.526	€3.650	€4.128
Sportorganisatie	€3.805	€6.899	€50.988
Mission			€2.200
Overige kosten	€8.314	€2.1327	€6.868
Afschrijvingslasten	€368	€256	€373
	€86.013	€2.132	€86.557
Saldo baten en lasten	€(5.271)	€(100)	€1.648

Forecast 2016

- Algemeen financieel beeld is positief:
 - Fusie draagt in 2016 bij: het tot en met Q3 ontvangen bedrag van de Lotto is 4,8 mio hoger dan begroot;
 - Subsidies hebben zich positief ontwikkeld, er is 4,1 mio meer aangevraagd en toegekend;
 - Overige baten zijn 1,3 mio hoger;
 - Kostenontwikkeling in lijn met begroting of gerelateerd aan eenmalige inkomsten;
 - Deelnemingen verwachten op of rond een nihil resultaat te realiseren.
- Totaalbeeld:
 - Begroot resultaat deelnemingen en NOC*NSF: - 6 mio euro;
 - Verwacht resultaat: -0,1 mio euro.

Begroting 2017 (1)

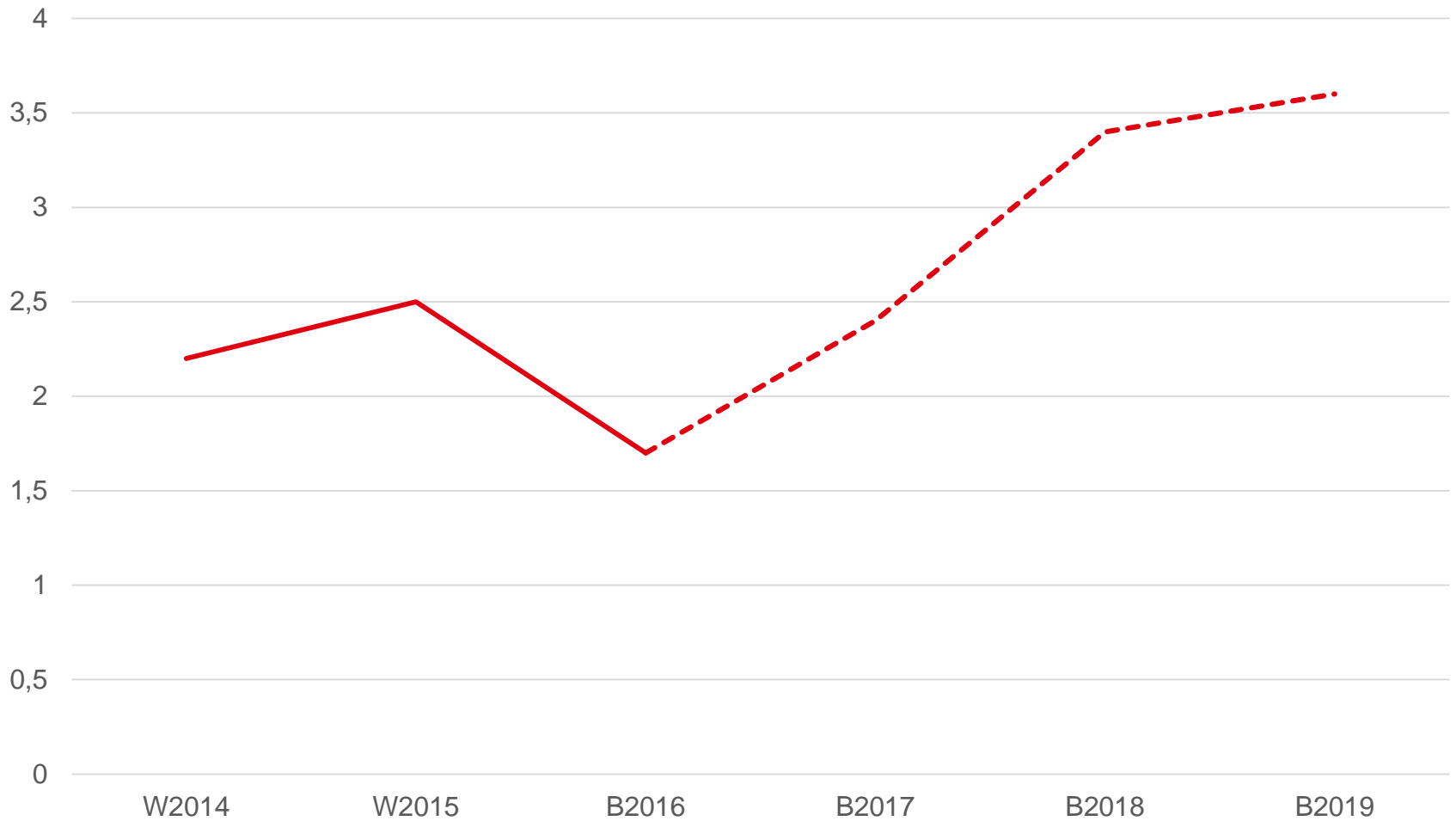
- Uitgangspunten:
 - Bestedingsplan zoals deze is vastgesteld in de ALV in mei 2016;
 - Sportagenda 2017+ en Jaarplan 2017 als uitgangspunt;
 - Lotto-opbrengsten begroot op basis van inschatting NLO directie 45,6 mio euro;
 - Opbrengsten boven de 42,5 mio euro worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve Lotterij en aan de continuïteitsreserve (buffer).

Begroting 2017 (2)

■ Uitgangspunten:

- Sponsorinkomsten inzake 10,3 mio TeamNL opgenomen op basis van besprekingen met potentiële partners, IOC, etc.;
- Topsportfinanciering Top 10 exclusief 10 mio euro welke nader wordt uitgewerkt met VWS;
- Positief resultaat deelnemingen 22k euro;
- Toevoeging aan bestemmingsreserve Lotterij van 2,4 mio euro en aan continuïteitsreserve van 700k euro.

Continuïteitsreserve

Dia 6

EY

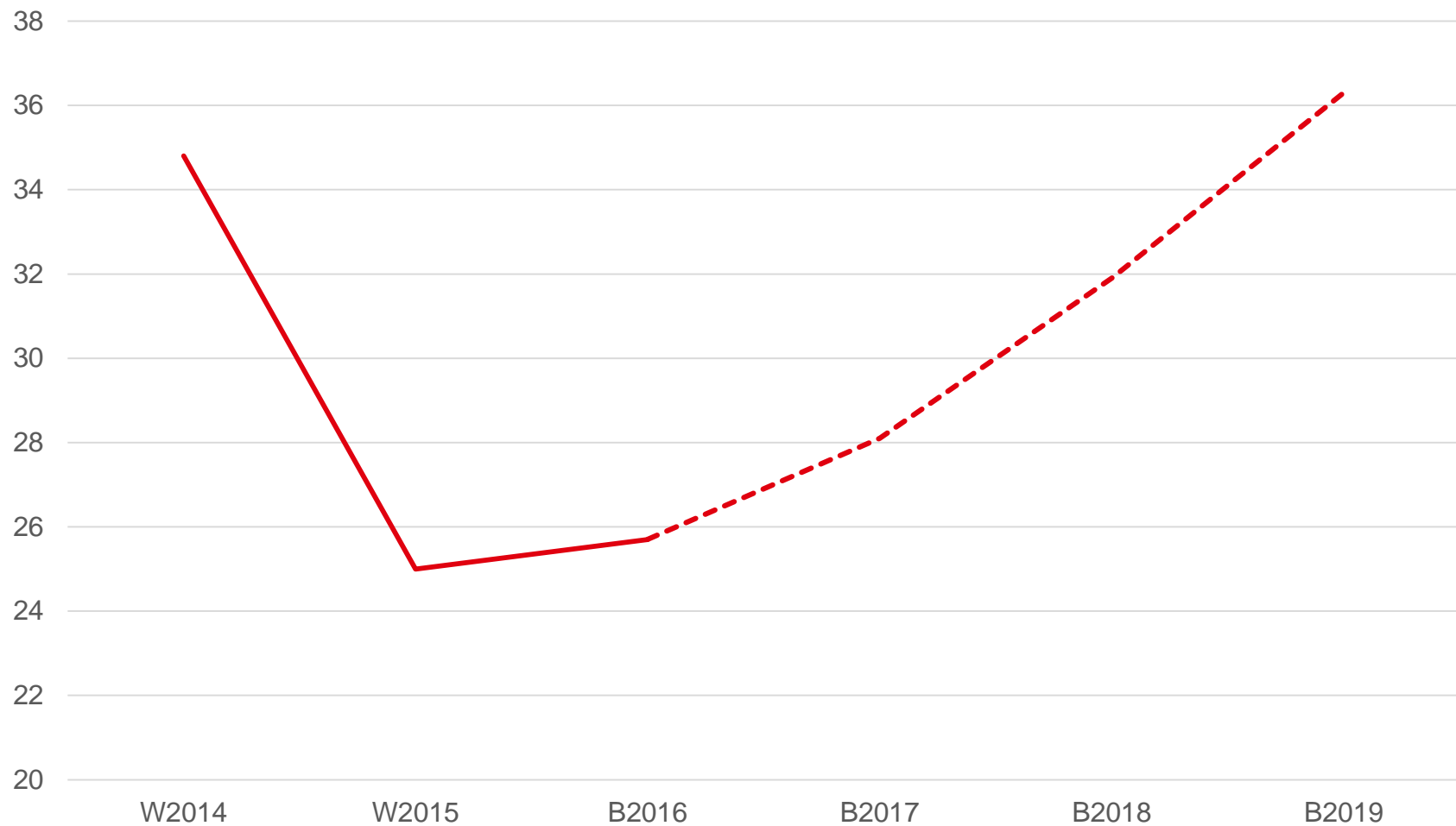
Rabobank

 randstad

 ZilverenKruis

Bestemmingsreserve

Dia 7

Liquiditeiten

- Betaalschema NLO en reservevorming geven samen al meer lucht;
- Borgstelling Gemeente Arnhem voor Papendal:
 - Gerealiseerde 'maatschappelijke herfinanciering';
 - (Potentiële) ruimte voor aflossing openstaande posities vereniging en HCP en SCP.

Aandachtspunten

- We zijn in 2016 een transitieproject met elkaar opgestart als vervolg op de sportagenda 2017+ (6 dec);
- Deze gaat (financiële) effecten sorteren in 2017 welke niet zijn begroot;
- Ontwikkeling Online Kansspelen;
- Nadere uitwerking inzake de Topsportfinanciering/VWS;
- De TeamNL propositie:
 - Praktisch alle overeenkomsten lopen 1 januari af;
 - Begroot een totale opbrengst van 10,3 mio;
 - Hiervan is 4,3 mio gereserveerd door betrokken bonden;
 - Procesgang is moeizaam en daarmee ontstaat een mogelijk financieel risico in 2017;
 - Plan B ligt klaar: 'wat er niet is, geven we niet uit'.

To do's

- Team op sterkte
- Visie op reserveringssystematiek en –plafond (samen met FC);
- Bijgestelde meerjarenraming o.b.v. benoemde ontwikkelingen;
- Deelnemingen:
 - Governance en financiering van deelnemingen in lijn met adviezen FC;
 - Synchronisatie verslaglegging deelnemingen en NOC*NSF;
 - Uitwerking financieringsvraagstuk.

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Financieel Jaarverslag
datum 1 mei 2017

gevraagd **De Algemene Vergadering wordt gevraagd om het Financiële Jaarverslag over 2016 vast te stellen.**
besluit

toelichting

Voor u ligt het financiële jaarverslag van NOC*NSF en haar deelnemingen over 2016. Zowel sportief als financieel is het Olympische jaar positief geëindigd. Na een aantal jaren waarin de opgebouwde reserves nodig waren om de uitgaven op peil te houden heeft NOC*NSF een positief resultaat gerealiseerd en aan de reserves kunnen toevoegen. Onderstaand volgt een korte toelichting op het behaalde resultaat. De nadere onderbouwing vindt u in het Financieel jaarverslag dat uit 2 delen bestaat. Het eerste deel bevat het jaarverslag het 2^e deel de jaarrekening.

2016 is niet alleen sportief maar ook financieel succesvol gebleken, de highlights:

- Resultaat:
 - Het totale resultaat over 2016 bedraagt € 15,8 miljoen positief tegen een begroot verlies van 6,0 mio euro.
 - De eenmalige hogere LOTTO/NLO-afdracht aan NOC*NSF bedraagt in 2016 €55,2 mio euro tegen begroot €38,2 mio euro.
- Liquiditeitsverbetering:
 - Er is sprake van een aanzienlijke liquiditeitsverbetering. Deze ontstaat door een uitkering uit de continuïteitsreserve van de Lotto en de structurele verandering van het betaalschema.
 - De liquiditeit is, op balansdatum, aanzienlijk verbeterd van 21 mio euro in 2015 naar 51 mio euro.
 - Deze verbetering ontstaat ondermeer door de maatschappelijke lening van 15 mio euro die is verstrekt bij de deelnemingen.
- Vermogen: Het vermogen van de vereniging is in 2016 versterkt met 16,3 mio euro.

- Baten:
 - De sponsoropbrengsten in 2016 zijn 1,2 mio euro hoger dan begroot.
 - De subsidieopbrengsten zijn evenzo 4 mio euro hoger uitgevallen.
 - Additionele activiteiten zoals Olympic Experience, AH Sportweken en Rabobank versterkt hebben geleid tot 1,5 mio hogere baten.
 - Voornoemde hogere baten leiden tot gerelateerde en verhoogde projectkosten.
- Resultaat werkorganisatie:
 - De werkorganisatie heeft een positief resultaat gerealiseerd van nagenoeg 1 mio euro.
- Deelnemingen:
 - In 2016 is sprake van een negatief resultaat van 0,5 mio euro tegen begroot 0,8 mio euro.
 - Met name ontstaat dit verlies doordat kosten niet evenredig worden doorbelast aan de gebruikers van het SCP en HCP.
- Voorstel tot winstbestemming:
 - Van het resultaat van 15,7 mio euro wordt, blijkens het voorstel tot winstbestemming, 12,6 mio euro toegevoegd aan de bestemmingsreserve Lotto.
 - Daarnaast wordt een deel gereserveerd om de commissie Seksuele Intimidatie te financieren evenals een doorstart te kunnen maken met de Transitie en de werkgroep Externe Financiering.
 - Bovendien wordt een bedrag gereserveerd om de vertraagde start van TeamNL te financieren.

Voor meer inhoudelijke details verwijzen wij naar de financiële passage in het jaarverslag en de jaarrekening.

Bijlage

1 – Financieel Jaarverslag

**Nederlands
Olympisch Comité
Nederlandse
Sport Federatie**

Financieel jaarverslag 2016

Vereniging Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie
Papendallaan 60
6816 VD Arnhem
026 - 483 44 00
info@nocnsf.nl

www.nocnsf.nl
KvK 09059703
RSIN 0068.61.763

Financieel Jaarverslag NOC*NSF 2016

Deel 1 : Jaarverslag 2016

Deel 2 : Jaarrekening 2016

1. JAARVERSLAG NOC*NSF 2016

Inhoud Jaarverslag NOC*NSF

1.1 Profiel	5
1.2 Bestuurs- en directieverslag	7
1.2.1 Vooraf	7
1.2.2 2016: een jaar van dynamiek en ontwikkeling	8
1.2.3 Ontwikkelingen binnen de vereniging	11
1.3 Taken NOC*NSF	12
1.3.1 Kerntaak Behartiging belangen leden	12
1.3.2 Kerntaak Topsport	16
1.3.3 Kerntaak Sportontwikkeling	26
1.3.4 Kerntaak Marketing	31
1.3.5 Kerntaak Verdelen middelen	34
1.3.6 Staftaken	35
1.3.7 Overige taken NOC*NSF	37
1.4 Overige informatie	39
1.4.1 Financiële informatie	39
1.4.2 Doorkijk naar 2017 e.v.	48
1.4.3 Risicomanagement	49
1.4.4 Corporate governance	51
1.4.5 Verantwoordingsverklaring	53

1.1 Profiel

Algemeen

De Vereniging Nederlands Olympisch Comité* Nederlandse Sport Federatie (NOC*NSF) is de bundeling van de georganiseerde sport in Nederland. De 80 aangesloten landelijke sportorganisaties (74 sportbonden en 6 geassocieerden) vertegenwoordigen samen bijna 25.000 verenigingen met in totaal 5,3 miljoen georganiseerde sporters.

Naam en zetel

De Vereniging draagt de naam: Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie. Zij heeft haar zetel te Arnhem.

Doelstelling

Volgens artikel 3.b van de statuten heeft NOC*NSF ten doel:

- het bevorderen dat zoveel mogelijk inwoners van Nederland naar eigen keuze op verantwoorde wijze sport kunnen beoefenen, dan wel daarbij betrokken kunnen zijn;
- het uitdragen van de betekenis van de sport voor de maatschappij;
- het bundelen en behartigen van de belangen van de Nederlandse sport, in het bijzonder van haar leden;
- het uitdragen en bevorderen van de Olympische Beweging en haar doelstellingen in overeenstemming met de door het Internationaal Olympisch Comité (IOC) vastgestelde en vast te stellen regelingen.

Missie

Iedereen doet aan, geniet van en wint door sport!

NOC*NSF wil iedereen in Nederland laten participeren in sport op zijn of haar niveau, laten genieten van en winnen met sport: optimale sportomstandigheden voor iedereen in Nederland. De interpretatie van de missie is afgeleid van de opdracht conform het IOC Olympic Charter en de rol als Nationale Sportorganisatie:

- Het bevorderen van sportparticipatie en topsportprestaties;
- Het hosten van topteams op Olympische en Paralympische (Jeugd)Spelen;
- Het vertegenwoordigen van de aangesloten sportbonden in (inter)nationale organisaties;
- Het genereren en verdelen van inkomsten voor diverse (sport)programma's;
- Het promoten van de fundamentele principes en waarden van het Olympisme en het bewaken en naleving van het Olympische Charter.

Visie

Sport zorgt voor een kerngezond Nederland

NOC*NSF droomt van een Nederland waarin iedereen geniet van sport. Want sport is passie; sport is verbroedering; sport is gezond. Sport haalt het beste in mensen naar boven, zorgt voor vriendschap en voor respect. En als iedereen geniet van sport zorgt dat voor een kerngezond Nederland. Een fysiek, mentaal, economisch en sociaal kerngezond NL met alle voordelen van dien, zoals sociale cohesie, gezondheid, tolerantie, een vitale samenleving en internationaal aanzien.

We winnen veel met sport!

Strategie

Optimale sportomstandigheden voor iedereen in Nederland

NOC*NSF volgt een strategie van Meedoen & Winnen. Iedereen sport, iedereen wint. Winnen betekent excelleren in sport, medailles halen, maar ook onderzoek doen, mensen stimuleren iedere dag een beetje beter te worden, sport inzetten om obesitas tegen te gaan, Nederland veiliger en socialer te maken.

Dit doen we door actief samen te werken met de sportbonden en andere organisatie, waaronder sportaanbieders, sportverenigingen, gemeenten, het bedrijfsleven, het onderwijs en de rijksoverheid.

De strategie van Meedoen & Winnen wordt onder meer concreet gemaakt in het Top10 en Plus10 beleid. Zo wil NOC*NSF het aantal mensen dat wekelijks aan sport doet vergroten van 50 naar 60% in 2016.

Ook willen we op het allerhoogste niveau, bij de beste 10 landen ter wereld, meedoen met topsport. Het winnen van medailles inspireert om zelf mee te doen, vergroot trots en helpt innoveren. Tegelijk zorgt een brede sportdeelname voor topprestaties van wereldniveau.

1.2 Bestuurs- en directieverslag

1.2.1 Vooraf

Sinds enkele jaren zijn het inhoudelijk jaarverslag en het financiële jaarverslag geïntegreerd. Enerzijds omdat inhoud en financiën aan elkaar zijn verbonden, anderzijds omdat de eisen aan de jaarverslaggeving (Richtlijn 650, eisen CBF) dit in toenemende mate vereisen.

Het inhoudelijke deel bestaat uit:

Verslag van de belangrijkste uitgevoerde activiteiten en behaalde resultaten, met het vastgestelde jaarplan 2016 als grondslag

- Specifieke verantwoording(seisen) door bestuur en directie.

Het jaarverslag is opgebouwd langs de ordening van de vastgestelde kerntaken van NOC*NSF. Vanuit deze kerntaken geeft NOC*NSF vanuit haar rol invulling en uitvoering als branche- en belangenorganisatie, aan de uitvoering van de Sportagenda 2016 en haar specifieke opdracht als Nationaal Olympisch Comité.

1.2.2 2016: een jaar van dynamiek en ontwikkeling

De Olympische – en Paralympische Zomerspelen waren onmiskenbaar het sportieve hoogtepunt van dit jaar. Binnen NOC*NSF is zeer actief ingesprongen op de vraag hoe de georganiseerde sport zich moet gaan verhouden tot de snel veranderende samenleving. Het actueel kunnen inspelen op de wensen van de sporter en het sportplezier, de toegevoegde waarde van de bonden en de verenigingen, de financiering, de integriteit van de sport en de rol bij het verwerven en organiseren van internationale sportevenementen zijn daarbij de belangrijke thema's.

In dat kader wordt hieronder kort op de volgende onderwerpen ingegaan:

- Olympische- Zomer en Paralympische Spelen
- Sportagenda 2017+
- Transitie in de Sport
- Evaluatie European Games 2019

Olympische- en Paralympische Zomerspelen Rio de Janeiro 2016

Olympic en Paralympic TeamNL behaalden in Rio in totaal 81 medailles: 19 tijdens de Olympische Spelen, 62 tijdens de Paralympische Spelen. Hoewel het aantal Olympische medailles één lager was dan vier jaar eerder in Londen, werd met een 11e plaats een hogere klassering op de medaillespiegel behaald (zowel in de ordening goud-zilver-brons als op basis van het totaal aantal medailles).

Olympische titels waren er voor:

Anna van der Breggen	Wielrennen Weg
Ilse Paulis en Maaïke Head	Roeien Lichte dubbeltwee
Elis Ligtlee	Wielrennen Keirin
Dorian van Rijsselberge	Zeilen RS:X men
Sharon van Rouwendaal	Zwemmen Open water 10km
Sanne Wevers	Turnen Balk
Ferry Weertman	Zwemmen Open water 10km
Marit Bouwmeester	Zeilen Laser Radial

De medailleoogst op de Paralympische Spelen was met 62 fors en boven verwachting. In de medaille ranking eindigde Paralympic TeamNL op plek 7, waar in Londen de 39 medailles zorgden voor plek 10. Mede door de goede Nederlandse prestaties steeg ook de belangstelling en waardering voor het evenement in Nederland.

Paralympische titels waren er voor:

- Atletiek Marlou van Rhijn 200 m vrouwen T44
- Atletiek Marlou van Rhijn 100 m vrouwen T44
- Atletiek Kenny van Weeghel 400 m mannen T54
- Dressuur Sanne Voets individuele freestyle test Grade III
- Rolstoeltennis Jiske Griffioen enkelspel vrouwen
- Rolstoeltennis Jiske Griffioen/Aniek van Koot dubbelspel vrouwen
- Tafeltennis Kelly van Zon enkelspel vrouwen klasse 7
- Triathlon Jetze Plat triathlon mannen PT1
- Wielrennen baan Alyda Norbruis 500 m tijdrit vrouwen C1-2-3

- Wielrennen baan Tristan Bangma/Teun Mulder 1 km tijdrit mannen B
- Wielrennen weg Alyda Norbruis tijdrit vrouwen C1-2-3
- Wielrennen weg Daniel Abraham Gebru wegwedstrijd C4-5
- Wielrennen weg Vincent ter Schure/Timo Fransen wegwedstrijd B
- Zwemmen Lisa Kruger 100m school vrouwen SB9
- Zwemmen Liesette Bruinsma 400m vrije slag vrouwen S11
- Zwemmen Liesette Bruinsma 200m wisselslag vrouwen S11
- Zwemmen Marc Evers indiv. wisselslag 200m mannen SM 14

De Olympische Zomerspelen zorgden ook voor gemengde gevoelens, veroorzaakt door complexe plaatselijke omstandigheden zowel voorafgaand als tijdens de Spelen en een aantal opvallende incidenten binnen TeamNL. De incidenten zelf, maar ook de hierover ontstane ophef en impact, met name in de publieke opinie in Nederland, legden een zware mentale en fysieke druk op de projectorganisatie van NOC*NSF onder leiding van de chef de mission. In algemene zin kan gesteld worden dat het steeds moeilijker wordt om de Olympische ploeg goed te managen. Dit ligt niet alleen aan de lokale omstandigheden. De Olympische ploeg wordt steeds groter en is in toenemende mate een afspiegeling van de samenleving (veeleisender, mondiger). Daarnaast heeft de impact van social media ten opzichte van Londen en eerder een enorme vlucht genomen. Iedereen kan op eenvoudige manier, soms met minimale kennis van zaken, een oordeel vellen over alle gebeurtenissen.

Sportagenda 2017+

De nieuwe Sportagenda 2017+ is de 4^e Sportagenda en voor het eerst beslaat deze geen cyclus van 4 jaar. In vergelijking met de voorgaande edities is de Sportagenda 2017+ minder centraal en top-down ontwikkeld. Behalve sportbonden zijn veel belangrijke partners van de sport geraadpleegd en betrokken bij de totstandkoming. De uitkomst is derhalve een agenda voor de gehele sportsector.

Duidelijk is geworden dat voor een aantal fundamentele voorstellen, met name op het gebied van sportparticipatie en de (daaruit voortvloeiende) hervorming van het Bestedingsplan Sportagenda, meer tijd benodigd is. In het Ledenberaad op 6 april 2016 is met elkaar afgesproken dat we vanuit de inhoud van deze Sportagenda 2017+ een vervolgproces gaan inrichten. De in de Sportagenda 2017+ beschreven ambitie, koers en visie leidt tot behoefte aan meer duidelijkheid over de taak- en rolverdeling op diverse thema's (NOC*NSF vs sportbonden, sportbonden onderling). Dit vervolgproces heeft geleid tot een Transitieagenda voor de komende jaren.

Transitie in de sport

We leven in een snel veranderende samenleving die meer dan ooit door snelle – vooral digitale – technologische ontwikkelingen wordt bepaald. Sporters willen en kunnen steeds meer zelf bepalen wat voor een sport ze op hun eigen gekozen tijdstip willen doen. De sport is niet langer meer van ons, van de instituties, maar van de sporters zelf. Deze gedachtelijn is geborgd in de Sportagenda 2017+. De sportbonden en NOC*NSF hebben het initiatief genomen om in te spelen op al die nieuwe ontwikkelingen. Met meer dan 150 mensen van binnen en buiten de sport is met groot enthousiasme gezocht naar mogelijkheden om in de komende jaren de belangrijke maatschappelijke en bindende positie van sport te versterken. Daarmee is ook een grote ambitie ontstaan om brandende kwesties op te lossen en nieuwe wapenfeiten te creëren

op weg naar een hoger Bruto Nationaal Sportgeluk: het verhaal van NLSport. Terwijl het verhaal van NLSport werd vormgegeven liepen er al initiatieven op het gebied van de transitie om het bereik van sportconsumenten te vergroten, de financiering voor de sport te verduurzamen en nieuwe (samenwerkings)verbanden te realiseren.

Evaluatie European Games 2019

Op 10 juni 2015 heeft NOC*NSF het bid voor de organisatie van EG 2019 terug moeten trekken vanwege het op die dag gebleken ontbreken van voldoende draagvlak.

Om de gang van zaken rond dit bid te evalueren en daar lering voor de toekomst uit te trekken, heeft het bestuur van NOC*NSF na de European Games van Baku 2015 de Adviescommissie EG 2019 onder voorzitterschap van Paul Depla ingesteld.

*Uit de opdrachtformulering: Op welke manier kan het huidige samenspel (verhouding, samenwerking en afstemming) tussen NOC*NSF, sportbonden en overheden worden verbeterd bij tak van sport overstijgende en op een impuls voor het Nederlandse sportklimaat gerichte (beleids)dossiers, waarbij er sprake is van een grote mate van wederzijdse afhankelijkheid?*

Op 9 mei 2016 overhandigde de adviescommissie het rapport 'Neem de tijd als je haast hebt' met haar bevindingen aan het bestuur van NOC*NSF, dat dit rapport direct openbaar maakte en onder haar leden verspreidde. Naar aanleiding van het rapport, een gesprek met de Adviescommissie EG 2019 en overleg met de leden, publiceerde het bestuur van NOC*NSF op 31 juli zijn reactie op het rapport met verbetervoornemens.

1.2.3 Ontwikkelingen binnen de vereniging

Leden binnen de vereniging

Het aantal aangesloten sportbonden steeg in 2016 van 74 naar 75. De Survivalrunbond werd toegelaten als aspirant lid.

Het aantal lidmaatschappen bij sportbonden die zijn aangesloten bij NOC*NSF blijft stabiel. In 2015 bedroeg dit aantal 5.292.310, verdeeld over 4.360.720 mensen. Dat is een lichte daling ten opzichte van 2014 (5.331.214). Het aantal sportverenigingen is in lijn met voorgaande jaren licht gedaald naar 24.669 (-100).

Het aantal lidmaatschappen per provincie, afgezet tegen het aantal inwoners, laat zien dat Friesland, Drenthe en Overijssel relatief de meeste lidmaatschappen telt. In Limburg, Flevoland en Zeeland is dit het laagst. Verder is er sprake van grote verschillen tussen gemeenten, maar ook tussen wijken binnen gemeenten. Kijkend naar de G32 en de G4 gemeenten is te zien dat het gemiddelde lidmaatschapspercentage in deze gemeenten rond de 25 uitkomt, terwijl dit landelijk 30 is.

Dit lijkt met name te worden veroorzaakt door wijken met een lagere Sociaal Economische Status (SES). Inwoners van deze wijken zijn veel minder vaak lid van een sportbond. En juist in de grotere gemeenten zijn meer wijken met een lagere SES te vinden.

Sportbondenmonitor 2015

Terwijl het aantal lidmaatschappen stabiliseert op 5,3 miljoen, stijgt de sportdeelname in Nederland. Daarmee verliest de georganiseerde sport nog steeds marktaandeel. Uit de monitor blijkt tevens dat het aandeel meisjes tot 18 jaar groeit, maar dat van volwassenen achterblijft. Het aantal leden per vereniging neemt toe.

Sportbonden lijken zich redelijk tot goed hersteld te hebben van de economische crisis. Toch stond het jaar 2015 ook in het teken van teruglopende inkomsten van de Lotto en de toekomstige ontwikkelingen in de financiering van de sport. Het totaal aantal fte afnemen, terwijl de arbeidsmarkt in de sport groeit. Er vindt een verschuiving van werkgelegenheid plaats naar lokaal niveau.

Uit de monitor blijkt dat 70 procent van de bonden het belang van ondernemerschap hoog schat. Daarentegen zegt maar dertig procent over voldoende ondernemerscapaciteit te beschikken.

Sportdeelname index

Het aantal Nederlanders dat minstens één keer per week sportte is nog nooit zo hoog geweest. Over heel 2016 heeft gemiddeld ruim 61 procent van alle Nederlanders in de leeftijd van 5 tot en met 80 jaar minstens één keer per week gesport. Dat zijn gemiddeld bijna 9,5 miljoen mensen, een significante stijging van ongeveer 6 procent ten opzichte van 2013. Fitness was in 2016 de populairste sport en Drenthe de sportiefste provincie. Dat blijkt uit de Sportdeelname Index, het maandelijks onderzoek dat wordt uitgevoerd door GfK in opdracht van NOC*NSF.

1.3 Taken NOC*NSF

1.3.1 Kerntaak Behartiging belangen leden

*Belangenbehartiging is de typische koepelkerntaak van NOC*NSF, draagt bij aan het (kunnen) bereiken van de topsport- en sportparticipatie-ambities en kent een aantal dimensies:*

- *Representatie: Internationale en nationale vertegenwoordiging*
- *Beïnvloeding/lobby op 3 niveaus:*
 - *Internationaal (IOC, IPC, ANOC, EOC, EU, IF's met sportbonden)*
 - *Nationaal (kabinet, politiek, departementen, maatschappelijke organisaties)*
 - *Regionaal/lokaal (provincies, gemeenten)*
- *Platformfunctie voor leden van NOC*NSF t.a.v. kennisuitwisseling, beleidsontwikkeling binnen de vereniging*
- *Relatiebeheer met de leden en algemene adviserende en ondersteunende bij de ontwikkeling en uitvoering van hun*

Internationale vertegenwoordiging

In 2016 is deelgenomen aan de Memos-opleiding van IOC, met een onderzoeksopdracht gericht op de verhouding tussen vernieuwend Leiderschap in de sport en de Governance-structuren. Ook is zitting genomen in de stuurgroep van het EOC rond voor het project 'Supporting the Implementation of Good Governance in Sport' (SIGGS). Het project heeft een internationaal bruikbaar zelfhulpinstrument opgeleverd, geïnspireerd op het model van de 13 Aanbevelingen Goed Sportbestuur.

Platformfunctie

De afdeling accountmanagement organiseerde in 2016 verschillende activiteiten in het kader van haar platformfunctie voor de leden van NOC*NSF. Zo waren er zes klankbordgroepen van het MT van NOC*NSF met alle sportbonden, vier keer een overleg met bondsdirecteuren, twee bijeenkomsten voor kleine bonden (zonder werkorganisatie of tot 3 fte) en werd voorafgaand aan de beide Algemene Vergadering een kennisdiner gehouden, in het voorjaar rond het thema sportonderzoek en -innovatie en in november rond vijf jaar Naar een Veiliger Sportklimaat. Ook zijn 22 digitale nieuwsbrieven uitgegaan via het digitale platform van NOC*NSF voor haar leden.

Relatiebeheer en advisering

De afdeling accountmanagement van NOC*NSF besteedde in 2016 bijzondere aandacht aan de totstandkoming en besluitvorming rond de Sportagenda 2017+, de diverse initiatieven en samenwerkingsverbanden in het kader van Transitie in de Sport en de begeleiding van de kleinere bonden bij uitwerking van de voor de samenwerking in NLSport. Ook is in kaart gebracht wat de ambities, activiteiten en behoeften per sportbond zijn.

Accountmanagement heeft een brugfunctie tussen NOC*NSF en de aangesloten sportbonden. Het is het eerste aanspreekpunt, klankbord en de integrale relatiebeheerder tussen NOC*NSF en bonden. In zijn functie van eerstelijns adviseur namens NOC*NSF was er intensief contact met een aantal bonden rond 'crises', zoals wisselingen in bestuur of directie, financiële problemen, reorganisatie, governance, besturingsmodellen en samenwerking tussen sportorganisaties. Ook zijn sportbonden geadviseerd bij het indienen van de Verantwoording 2015 en Aanvraag 2017 en is ondersteuning verleend aan sportbonden met financieel achterstallig onderhoud.

De Survivalbond is geadviseerd en begeleid naar een lidmaatschap, per 21 november 2016. Ook andere potentiële nieuwe leden zijn geadviseerd conforme het proces voor nieuwe leden en geassocieerden. Bijzondere aandacht was er voor de SkateBoard Federatie vanwege de Olympische status op het programma van Tokyo 2020.

Via de formule van SportAssist werden 27 projecten uitgevoerd voor sportbonden (12), NOC*NSF (9), gemeenten (1) en overigen (5). SportAssist organiseerde en begeleidde in 2016 de opleiding van 92 mensen in de modellen Projectmatig werken in de Sport, introductie Werken in de Sport en introductie Besturen in de Sport.

Organisatieontwikkeling

De adviesgroep Ontwikkelen Sportbesturen heeft in 2016 haar witboek opgeleverd met een aantal concrete adviezen en actiepunten ten behoeve van bestuurlijke ontwikkeling in de sport. Belangrijk was ook de oprichting van de Academie voor Landelijke Sportbestuurders, in nauwe samenwerking met Sport&Zaken. Vanuit de Academie worden jaarlijks diverse kennis- en platformbijeenkomsten georganiseerd. Beoogd wordt meer lading te geven aan het vak van sportbestuurder en elkaar vaker te ontmoeten om zo kennis en ervaringen uit te wisselen. Tijdens het EK Atletiek is de 4e Sportbestuurdersconferentie georganiseerd. De ongeveer 100 aanwezige bestuurders discussieerden over bestuurlijke uitdagingen, de transitiebeweging in de sport en de betekenis hiervan voor de landelijke sportbesturen. Ook werd in 2016 de database met alle landelijke sportbestuurders up-to-date gebracht. Met de database kunnen alle, ongeveer 400 bestuurders worden bereikt met informatie en diensten, waaronder nieuwsbrieven en het aanbod van de Bestuursacademie.

Behalve de sportbondenmonitor als generiek brancherapport is in 2016 voor het eerst voor elke sportbond apart een rapportage gemaakt met eigen data en relevante benchmarkgegevens. Daarmee kan een bond haar situatie afzetten tegen die van (groepen van) soortgelijke bonden. Ook kunnen bonden hieruit gericht sturings- en managementinformatie destilleren. Daarbij is ook de benchmarktool geactualiseerd zodat alle sportbonden digitaal toegang hebben tot alle relevante data en benchmarkgegevens waarmee eigen maatwerkanalyses kunnen worden gemaakt. Aan elke bond is eind 2016 de mogelijkheid geboden om een 1-op-1 adviesgesprek te voeren, waarin de bondenmonitor, benchmarktool en bondenrapportage nader worden toegelicht en geduid.

In april 2016 is de vijfde editie van het Talentprogramma Werken in de Sport afgerond. De zesde editie is in november van start gegaan. Per leergang worden 15 jonge en talentvolle medewerkers van sportbonden, NOC*NSF en partners (WOS, Sport&Zaken, provinciale sportraden etc.) gelegenheid geboden actief te werken aan zowel persoonlijke als professionele ontwikkeling. Op het gebied van HR in de Sport is in 2016 een sterke impuls gegeven aan de plannen voor een centraal Leer- en Ontwikkelpunt Sport, in samenwerking met werkgeversorganisatie WOS en sociale partners. In de projectplannen voor 2017 is de aandacht met name gericht op duurzame inzetbaarheid, flexibiliteit en ontwikkeling van medewerkers in de sport.

In 2016 is werkenindesport.nl verder uitgegroeid tot het platform van NOC*NSF met partners Werkgevers in de Sport, vakbonden en Randstad met nieuws, vacatures, dienstverlening en praktische tools voor werkgevers en werknemers in de sport. In totaal waren er 226.000 bezoekers, per maand ca 13.000 unieke bezoekers, werden er 360 vacatures geplaatst en 26 nieuwsbrieven verstuurd.

Vanuit het sponsorcontract met EY is een document opgesteld dat bestuurders kan helpen bij het uitvoeren van een (verplichte) bestuursevaluatie. Met partijen uit het netwerk van Sport&Zaken is ook de mogelijkheid tot externe ondersteuning bij bestuursevaluatie mogelijk gemaakt.

Belangenbehartiging voor financiering van de sport

De fusie tussen de Nederlandse Staatsloterij en De Lotto is een feit. Door de fusie ontstaat een krachtige, toekomstbestendige en sterk maatschappelijk georiënteerde kansspelorganisatie, die adequaat kan blijven inspelen op nieuwe ontwikkelingen in de snel veranderende kansspelmarkt. Het ministerie van VWS heeft structureel 10 miljoen euro extra voor topsport beschikbaar gesteld, waarvan 1 miljoen euro specifiek voor paralympische sport en 1 miljoen euro flankerend aan topsport. Bovendien is er een incidenteel budget (voor de jaren 2016 tot en met 2019) ter overbrugging van tegenvallende loterijopbrengsten. Dat budget wordt ingezet voor evenementenbeleid. Ook is jaarlijks 600.000 euro beschikbaar voor de transitie van actieve sporters naar een nieuwe, maatschappelijke carrière.

Binnen de begroting van SZW is een belangrijke maatregel voor sport opgenomen. Het Rijk wil ook kinderen uit een gezin met een laag inkomen kansrijk kunnen opgroeien en stelt daarvoor structureel 100 miljoen euro beschikbaar. De kinderen (tot 18 jaar) moeten daarmee zaken kunnen bekostigen die ze anders missen, zoals schoolbenodigdheden, sportattributen, zwemles, kleding of schoolreisjes.

De Wet op de Kansspelen is door de Tweede Kamer aangenomen, het wachten is nu op de behandeling in de Eerste Kamer. Indien de wet wordt aangenomen houdt dat onder meer in dat de meeropbrengsten uit kansspelbelasting gericht zijn op sport. Indicatief is een bedrag van tussen 8 en 10 miljoen euro genoemd. Ook zijn aanvullende regels opgenomen gericht op het tegengaan van risicovolle sportwedenschappen. Zo komt er een meldplicht voor afwijkende of opvallende wedpatronen bij een gespecialiseerde eenheid binnen de Kansspelautoriteit (KSA). Er is geen steun op een totaalverbod voor sportsponsoring en is een code betrouwbaar spel en sponsoring opgenomen.

Integriteit in de sport

De Algemene Vergadering stemde in 2016 in met het 'richtsnoer integriteitsverleden', dat werd opgesteld op initiatief van de stuurgroep Sport en Integriteit. Om het vertrouwen in de sport te handhaven beschrijft deze notitie hoe in Nederland kan worden omgegaan met niet-integer gedrag van topsporters, bestuurders, scheidsrechters, coaches en trainers uit het verleden. Zij krijgen hiermee het signaal dat ze altijd het risico lopen met dit gedrag en de consequenties ervan geconfronteerd te worden. Bovendien zijn meer middelen beschikbaar gesteld voor het Instituut voor Rechtspraak om zijn werkzaamheden uit te kunnen voeren en zich verder te ontwikkelen tot kennisinstituut op het gebied van tuchtrecht.

Tot slot is het vermelden waard dat er gedragscodes en animatiefilms sport en integriteit zijn gerealiseerd en dat EY een review integriteit voor vijf sportbonden heeft uitgevoerd.

Resultaten overige dossiers belangenbehartiging

- Tot 1 juli 2015 konden werkgevers drie keer in drie jaar tijd een tijdelijk contract aanbieden aan hun medewerkers. Daarna moest, als gevolg van de Wet Werk en Zekerheid, er een periode van drie maanden tussen zitten om een nieuwe keten te starten. Veel sportclubs gebruiken de zomerstop om die periode op te vangen. In de WWZ is het aantal tijdelijke contracten beperkt tot drie contracten in twee jaar tijd. De periode er tussen is verlengd naar zes maanden. In de Cao voor sportverenigingen is een uitzondering opgenomen waardoor zes contracten in vier jaar kunnen worden overeengekomen zonder dat een contract voor onbepaalde tijd ontstaat.
- In de Wet Markt en Overheid blijft het Algemeen Belang Besluit van kracht wordt aangescherpt. Het algemeen belang dreigde geschrapt te worden waardoor gemeenten

kostprijs dekkende huurprijzen zouden moeten gaan vragen voor hun sportaccommodaties. Dat zou grote financiële gevolgen (vele tientallen miljoenen) hebben voor sportverenigingen.

- Minister Schippers van VWS heeft de toezegging gedaan dat de sport moet worden gecompenseerd als de sportvrijstelling in de btw wordt aangepast. Ook hier gaat het om vele tientallen miljoenen euro's.
- In 2016 zijn twee campagnes uitgezet, gericht op verantwoord alcoholgebruik bij verenigingen. 500 sportverenigingen namen deel aan de campagne Blijf Helder die NOC*NSF en Heineken hebben geïnitieerd, in samenwerking met vier sportbonden. Bovendien heeft NOC*NSF samen met kinderarts Nico van der Lely van de Stichting Jeugd en Alcohol 24 bijeenkomsten op lokaal niveau georganiseerd om alcoholmisbruik onder jongeren te voorkomen. De bijeenkomsten kregen veel publiciteit, zowel lokaal als in landelijke dagbladen.
- De administratieve lasten rond de regeling voor verkeersregelaars is fors verminderd. Sportbonden hoeven verkeersregelaars niet langer steeds opnieuw op te leiden als ze in een andere gemeente het verkeer regelen. Verkeersregelaars kunnen een e-learning volgen en worden dan geregistreerd in een landelijke database.
- De bijeenkomsten van Sportief Verbinden bij de EK Atletiek, Olympic Experience, Giro d'Italia en de Nationale Sportweek in Utrecht kregen veel waardering.
- In aanloop op verkiezingen voor de Tweede Kamer op 15 maart 2017 is een actieve lobby opgezet bij de politieke partijen met succesvolle bijeenkomsten met CDA, D'66, PvdA en VVD ten behoeve van de sportparagraaf in hun verkiezingsprogramma's.

Internationale belangenbehartiging

Het subsidiefonds Olympic Solidarity van het IOC keerde in 2016 220.000 dollar uit voor projecten van NOC*NSF en haar leden, waaronder 35.000 voor vier Nederlandse sporters ter voorbereiding op de Olympische Spelen in Rio en 50.000 voor het NOC*NSF vluchtelingenproject.

Tijdens de Olympische Spelen werd het meerjarig, sociaal-maatschappelijk sportproject ter ondersteuning van de GEO-scholen in Rio de Janeiro succesvol afgerond. Tien Nederlandse topsporters verzorgden in de jaren vooraf aan de Spelen acht workshops op de scholen. Tijdens de afsluitende bijeenkomst in het Holland Heineken House werd een kleurrijk document in het Engels en Portugees gepresenteerd.

Vier toekomstige internationale bestuurders uit Nederland namen deel aan het internationale opleidingstraject International Leadership Programme. Twee van hen hebben inmiddels een internationale bestuursfunctie verworven. Bovendien namen vijf toekomstige internationale bestuurders aan een vervolgtraject deel. Ook werden vijf Nederlandse kandidaten voor Europese of internationale bestuurs- en commissiefuncties ondersteund, waarvan er vier in de internationale gremia zijn gekozen.

Ter voorbereiding op de Olympische en Paralympische Spelen van 2018 en 2020 zijn vier samenwerkingsovereenkomsten (Memorandum of Understanding) gesloten met Zuid-Koreaanse en Japanse sport- en overheidsorganisaties.

De Engelstalige website van NOC*NSF is volledig vernieuwd, met bijzondere aandacht voor de successen van de Nederlandse sport.

1.3.2 Kerntaak Topsport

Om topsport in Nederland op Olympisch niveau te krijgen is het nodig om het al krachtige topsportprogramma op wereldniveau te brengen. En te houden. Benchmark leert dat de landen waarmee Nederland concurreert meer investeren in de kwaliteit van hun programma's. Om de aansluiting niet te verliezen is een hoogwaardig Top 10-programma nodig dat Nederland in Sochi 2014 en Rio 2016 naar een mondiale top 10-positie leidt.

*Hiertoe ontwikkelt NOC*NSF tak van sport overstijgende kennis en beleid, adviseert zij over het topsportbeleid en – programma's van bonden, realiseert zij optimale omgevingen voor topsporters en talenten, realiseert en biedt zij collectieve voorzieningen aan topsporters en zendt NOC*NSF topsportteams uit.*

De Olympische Spelen in Rio de Janeiro, met een elfde plaats voor TeamNL in de medaillespiegel, eiste uiteraard heel veel aandacht op. Toch was 2016 ook een jaar waarin belangrijke stappen werden gezet in de verdere ontwikkeling van het topsportklimaat en de randvoorwaarden voor topsporters om te presteren. Volgens het eindrapport van de 4-meting, dat in 2016 werd afgerond, is dat klimaat in vrijwel alle opzichten verbeterd, al gaat het soms met kleine stapjes.

Belangrijk moment voor topsporters en bonden was de nieuwe verdeling van de topsportgelden. Het aantal topsportprogramma's werd van 55 uitgebreid naar 62, hoewel de criteria volgens Sportagenda 2017+ zijn aangescherpt. Die uitbreiding was mogelijk na een structurele verhoging van de bijdrage van het ministerie van VWS met 9 miljoen euro.

2016 werd ook gekenmerkt door onduidelijkheid over de toekomst van vele voorzieningen voor topsporters die worden ingezet via een partnership met NOC*NSF, zoals vervoer, Topsportpolis, Goud op de Werkvloer, fiscaal en financieel beleid. Voor een belangrijk deel kon een einde worden gemaakt aan de onzekerheid. Zo werd de overeenkomst met Zilveren Kruis Achmea over de Topsportpolis verlengd. Het percentage topsporters dat gebruik maakt van een Topsportpolis groeide van 75 naar ruim 85. Het programma Goud op de Werkvloer, in samenwerking met Randstad, werd beëindigd. Met het ministerie van VWS werd afgelopen jaar een begin gemaakt met een nieuw plan voor de transitie van de (voormalig) topsporter naar een nieuwe carrière. Dat nieuwe plan moet aansluiten op de aandacht die NOC*NSF al langer heeft voor de duale carrière. Ook zijn de afspraken met het UWV uitgebreid. Het UWV erkent topsporter nu als beroep.

In samenwerking met de sportbonden KNVB, KNBB, Atletiekunie en Fit!Vak en de Dopingautoriteit is NOC*NSF begonnen met de uitvoering van het project Samen voor een Schone Sport. Ook werd extra geld vrijgemaakt voor een stapsgewijze uitbreiding van het aantal dopingcontroles in Nederland van 1700 (2016) naar 2500 in 2018.

Athlete Services

- Eind 2016 waren er 525 A-sporters, 171 B-sporters, 18 HP-sporters en hadden 3 sporters een maatwerkstatus.
- In 2016:
 - maakten via het Fonds voor de Topsporter 429 fte topsporters gebruik van het stipendium en ruim 400 fte topsporters van de regeling kostenvergoeding (peildatum december 2016).
 - hebben ruim 525 topsporters zich verzekerd via de Topsportpolis van Zilveren Kruis. Eén topsporter heeft vanwege een langdurige blessure een arbeidsongeschiktheidsuitkering ontvangen via de AOV van Centraal Beheer.
 - reden gemiddeld 100 topsporters in een Pon Olympic Car. Ruim 500 topsporters maakten gebruik van de NS Business Card.
 - hebben ruim 50 topsporters via het programma Goud op de Werkvloer een intakegesprek met Randstad gevoerd na hulpvragen over studieadvies, loopbaancoaching en werkbemiddeling.
 - zijn ruim 170 topsporters via EY en Rabobank ondersteund met fiscaal en financieel advies.
- Met het UWV zijn afspraken gemaakt over de aanspraak van topsporters op een uitkering na het verlies van het stipendium. Eerder al was het mogelijk een WW-uitkering aan te vragen na beëindiging van de topsportcarrière. Nu komen ook topsporters daarvoor in aanmerking die het stipendium hebben verloren maar wel doorgaan met hun topsportcarrière. Voor topsporters gelden daarmee dezelfde regels als andere werkzoekenden die bij het UWV een uitkering aanvragen. Het UWV erkent met deze afspraken topsporter als beroep. Ook is afgesproken dat topsporters geen sollicitatieplicht hebben indien NOC*NSF verklaart dat er een goede kans is dat de topsporter binnen een half jaar weer de A-status heeft terugverdiend.
- Athlete Services verzorgde in 2016 ongeveer tien roadshows. Bij die bezoeken aan topsporters binnen een bepaald topsportprogramma wordt uitleg gegeven over de rechten en plichten die horen bij de status van topsporter. Belangrijke aandachtspunten waren de fiscale aspecten rondom het stipendium en de kostenvergoeding.
- In aansluiting op de Sportagenda 2017+ is het Statusreglement vernieuwd. Begin december 2016 werd duidelijk in welke programma's er in 2017 een topsportstatus kan worden behaald, waarbij er tevens per programma een maximum aantal statussen is vastgesteld. Samen met het verdwijnen van de B-status en het invoeren van de nieuwe selectie-status, dwong dit Athlete Services tot een intensieve communicatie met zowel bonden als topsporters. Daarbij geldt er een afbouwregeling tot 31 maart 2017 voor topsporters van wie het programma vanaf 1-1-2017 buiten de focus valt.
- In 2016 werd een start gemaakt met de implementatie van een e-learning die topsporters moeten hebben gevolgd alvorens zij de status definitief krijgen toegekend. De formele ingangsdatum hiervoor was 1-1-2017.
- AS heeft ook in 2016 de samenwerking met diverse partijen voortgezet. Voorbeeld zijn een werkgroep met 4 ministeries (Sociale Zaken, Financiën, Onderwijs en VWS), de werkgroep AS, bestaande uit Technisch Directeuren en Directeuren van bonden, de Atleten Commissie, NLSporter en het UWV. De succesvolle stappen op het gebied van AS, zijn mede dankzij deze partijen tot stand gekomen. De samenwerking met de NVOD leidde onder andere tot een bijeenkomst met de oud-Olympiërs over de carrière na de sport.

- In 2016 zijn de afspraken met Zilveren Kruis Achmea rondom de Nationale Topsportpolis gecontinueerd. In lijn met het verscherpte focusbeleid van NOC*NSF is de Topsportpolis alleen aangeboden aan A, B en HP topsporters in de topsportprogramma's in groep 1 t/m 3. In 2016 is het percentage topsporters dat gebruik maakt van de Topsportpolis gegroeid van zo'n 75 naar ruim. Sporters onder de 18 jaar of wonend in het buitenland kunnen geen Topsportpolis afsluiten, voor deze groep is er een maatwerktraject ingericht. Ook hebben Achmea en NOC*NSF een (gratis) arbeidsongeschiktheidsverzekering voor topsporters.

High Performance Services

Sport, science & innovation

- In 2016 is een bijdrage geleverd aan Topsport Topics: *in-cash* en *in-kind*. Dit laatste door het beheer van de accounts van coaches en hun staf, als ook het voorzitterschap van de consortiumstuurgroep.
- NOC*NSF heeft wederom financieel bijgedragen aan de aanstellingen van embedded scientists in de topsportprogramma's. Ook werden twee Platformbijeekomsten georganiseerd. In april stond die bijeenkomst (in samenwerking met AFC Ajax) in het teken van de Adidas MiCoach Performance Centre, chrono performance management en het High Performance Centre Rio. In oktober werd in Den Bosch een bijeenkomst gehouden met *een andere kijk op sport* als hoofdthema (virtual reality, augmented reality, drones).
- Ondersteuning op het gebied van sportdiëtetiek en voeding via NOC*NSF Team Voeding/HPS Voeding. In 2016 zijn vier bijeenkomsten georganiseerd, waarbij onder meer ruimte is geweest voor intervisie en onderwerpen als voorbereiding Rio, ervaringen Rio, nitraat, eiwit & vetzuren en Eat2Move de revue zijn gepasseerd. De inzet van koelboxen en eiwitshakers voor fysiek herstel is gecontinueerd.
- Samenwerking binnen *Eat2Move*, het partnership gericht op innovatie op gebied van voeding en bewegen tussen Wageningen University, Ziekenhuis Gelderse Vallei, Sportcentrum Papendal, Hogeschool van Arnhem en Nijmegen, NIZO food research FrieslandCampina en NOC*NSF. De drie in 2015 gestarte AIO-projecten lopen.
- Na de voorbereiding in 2015, was in 2016 de overgang van InnoSportLab Papendal naar Sportcentrum Papendal een feit. De activiteiten worden hiermee gecontinueerd, vanuit een nieuwe, meer duurzame organisatiestructuur.
- De nauwe betrokkenheid bij het Onderzoeksprogramma Sport en andere onderzoeksprojecten met betrekking tot topsport is in 2016 gecontinueerd.
- De samenwerking met Campina en DMV Campina is verder vorm gegeven. De in 2015 geformuleerde eiwitproducten zijn in 2016 met succes uitgeleverd. De eiwit-verrijkte yoghurt en kwark (consumentenproducten) waren in Rio beschikbaar voor TeamNL.
- De in 2015 ontworpen koelvesten zijn in 2016 uitgeleverd en ingezet in aanloop naar en tijdens de Olympische en Paralympische Spelen in Rio.
- De manager van het programma Sport Science & Innovation is toegetreden tot het bestuur van Sailing Innovation Centre The Hague (voorheen InnoSportLab Den Haag). De strakke sturing vanuit het bestuur heeft geresulteerd in een meer duidelijkere koers dan voorheen, met een beknopte projectportfolio, focus op vier pijlers, betere aansluiting op de activiteiten van watersportverbond KNWV en de totstandkoming van de concept innovatieagenda van KNWV.

- De manager van het programma Sport Science & Innovation is nauw betrokken geweest bij het opzetten van Innovatielab Thialf en de rekrutering van een labmanager. Via een positie in de Adviesraad is NOC*NSF goed aangesloten op de activiteiten.
- Op Sportcentrum Papendal is de *app voor voedingsmonitoring* gelanceerd. Deze ontwikkeling is ooit begonnen als een project van InnoSportNL, op verzoek van NOC*NSF.
- NOC*NSF heeft via haar betrokkenheid bij K.A.N.S. (Kennis Agenda Nederland voor de Sport, voorheen Tokyo Bay) mede gezorgd voor de oplevering van de Nationale Kennisagenda Sport en bijgedragen aan de voorbereiding op het in 2017 te starten onderzoeksprogramma Sport en Bewegen.
- Met een Kennisdiner op 9 mei en een dag voor technisch directeuren op 2 december heeft NOC*NSF bonden geïnformeerd over en betrokken bij (mogelijkheden tot) onderzoek en innovatie in de sport.
- Tijdens de Olympische Spelen te Rio zijn de faciliteiten van zes landen bezocht en is informatie uitgewisseld over de 'performance setting'. Dit heeft geleid tot een aantal concrete aanbevelingen die zijn gerapporteerd aan de technisch directeur.

Prestatietechnologie

- NOC*NSF heeft in 2016 analyses uitgevoerd en bonden geadviseerd over de juiste middelen voor het toepassen van prestatietechnologie in de programma's.
- In 2016 zijn activiteiten uitgevoerd gericht op het realiseren van de meest optimale omgeving voor performance technologie ter ondersteuning van de betreffende topsportprogramma's (aanschaf materiaal, software en hardware).
- Er is nieuwe apparatuur (hardware en software) aangeschaft voor meer dan 10 verschillende topsportprogramma's ten behoeve van het maken van zowel tactiek- en techniek analyses tijdens training en competitie. Hierdoor zijn aanpassingen gemaakt in hun trainings- of competitiesetting. Enkele voorbeelden:
 - Ontwikkeling van software waarbij video, tijdsregistratie en hartslagmonitoring voor shorttrack samenkomt voor live training feedback.
 - Aanschaf van hardware en software voor dames handbal programma ten behoeve van tactiekanalyses.
 - Aanschaf van hardware ten behoeve van speciaal streaming protocol voor optimale transfer van video en statistieken tijdens Rio 2016 Olympische Spelen voor directe integratie van tactiekanalyses in competitie.
- NOC*NSF heeft gezorgd voor het aanvragen en operationeel maken van de benodigde infrastructuur voor de toepassing van prestatietechnologie tijdens de Olympische Spelen in Rio 2016.
- In 2016 is geadviseerd over de integratie van technologie bij de topsportaccommodaties Thialf (schaatsen) en Omnisport (baanwielrennen).
- Er is een groepsbijeenkomst georganiseerd voor videoanalisten van de verschillende teamsporten om ervaringen uit te wisselen ten behoeve van het maken van tactiekanalyses.

Prestatiegedrag

- In 2016 is verder invulling gegeven aan de professionalisering van het team van experts op het gebied van prestatiegedrag. Het team is tweemaal bij elkaar gekomen en er is een

(door)start gemaakt voor de profielen van de Expert Prestatiegedrag en de Topsportleefstijlcoaches.

- Het aantal HPS-trajecten vanuit het team van experts prestatiegedrag is in 2016 met ruim 15% toegenomen ten opzichte van 2015. Ruim tweederde (67%) van de begeleiding is gericht op prestatieverbetering, overige begeleiding is (sub)klinisch van aard.

Topsport medische begeleiding

- Het bestaande infectieprotocol, onderdeel van het preventie- en monitoringsprogramma, is in 2016 verder aangescherpt. Dat heeft er tijdens de Olympische Spelen in Rio mede toe bijgedragen dat het aantal infectiegevallen nihil was.
- In samenwerking met Zilveren Kruis Achmea en Erasmus MC is een groot screeningsprogramma mondzorg bij Topsporters opgezet. Doelstelling is om topsporters met de potentie voor deelname aan de Spelen vroegtijdig te screenen op tand-/kaakproblemen. 116 sporters namen deel aan het onderzoek, waarvan 43 procent is doorverwezen naar de eigen tandarts in verband met mond(hygiënische)problematiek.
- Eind 2016 is een start gemaakt met de organisatie van de Masterclass Topsportfysiotherapeuten. Dit in navolging van de Masterclass Topsportartsen dat sinds 2013, twee keer per jaar succesvol wordt georganiseerd.

Sportintelligence

- In 2016 is het eindrapport van de 4-meting van het topsportklimaat in Nederland verschenen. De overall conclusie is dat het topsportklimaat de afgelopen vier jaar in vrijwel alle opzichten is verbeterd, al gaat het soms met kleine stapjes.
- Samen met een werkgroep van bonden en CTO's is een nieuw uniform begrotingsformat voor het aanvragen van de topsportgelden in het kader van de Sportagenda 2017+ ontwikkeld. Daarbij zijn in 2016 zijn de financiële processen van bonden en topsportcentra verder geïntegreerd.
- In 2016 is begonnen met een pilot voor een uniforme aanpak voor kwalitatieve monitoring van de topsportprogramma's van de bonden. Deze pilot zal in 2017 bij alle bonden worden geïmplementeerd, zodat op uniforme wijze KPI's per programma kunnen worden vastgesteld.
- NOC*NSF en de Universiteit Leiden zijn in 2016 een samenwerking aangegaan op het gebied van data science. Doel is om samen met bonden prestatiefunnels per programma te ontwikkelen, zodat de sporters (namen en rugnummers) binnen de topsport- en opleidingsprogramma's van de focusprogramma's beter gemonitord kunnen worden.

Topsportbeleid

- In 2016 is tijdens vier bijeenkomsten met de Adviesgroep Topsport gediscussieerd over het topsportbeleid vanaf 2017. Na vaststelling van de Sportagenda 2017+ zijn alle erkende topsport- en internationale wedstrijddisciplines getoetst aan de focuscriteria en is een investeringsadvies gegeven. Vervolgens zijn investeringsgesprekken gevoerd met de topsportbonden en topsportcentra, met als doel het managen van de verwachtingen over en weer met betrekking tot de verdeling van de topsportmiddelen vanaf 2017. Op 1 september 2016 zijn door de bonden 75 investeringsplannen ingediend en zijn 5 aanvragen voor een CTO en 2 voor een RTO ingediend. Topsportmanagement voerde 46 reviewgesprekken met

bonden. De topsportcentra presenteerden hun plannen bij de Commissie Topsportinfrastructuur. Het totale verdelvoorstel van het Topsportmanagement is getoetst door het Expertpanel Top 10, die hierover advies heeft uitgebracht aan de Algemeen Directeur van NOC*NSF. Op 1 december 2016 heeft het bestuur van NOC*NSF de verdeling van de topsportmiddelen vastgesteld. Onderdeel hiervan was de 9 miljoen euro, die na een motie van Rudmer Heerema, door het ministerie van VWS vanaf 2017 extra beschikbaar wordt gesteld voor topsport.

- In 2016 heeft NOC*NSF bij twee programma's, via het CTO Amsterdam, onderzoek gedaan naar de Lerende Omgeving. Daarmee is in kaart gebracht in hoeverre het mogelijk is om het ontwikkelproces van talentvolle sporters te versnellen. Deze exercitie resulteerde in een aantal concrete aanbevelingen om de lerende omgeving rond de sportprogramma's en het CTO te verbeteren.
- In 2016 is voor twee topsportprogramma's - langebaanschaatsen en handbal (vrouwen) - een rapportage Talentidentificatie opgeleverd. In dit rapport is, samen met de bond en experts van NOC*NSF, een eerste opzet gemaakt om te kunnen analyseren of jonge sporters op weg zijn naar het mondiale seniorenpodium. Met een ander topsportprogramma (judo) is in 2016 een begin voor eenzelfde rapport (oplevering 2017).
- NOC*NSF organiseerde in 2016 voor de eerste keer regionale talentdagen (www.ikwistnietdatikhetinmehad.nl). Meer dan 80 jongeren tussen de 12-18 jaar meldde zich op de locaties Leiden, Alkmaar, Den Bosch en Almere waar ze werden getoetst hun op sportieve potentie. De Paralympische talentdag werd voor de achtste keer gehouden, ditmaal in Amsterdam bij het Friendship Sports Centre met 70 deelnemers.
- Het Leo van der Kar Sportfonds financierde in 2016 internationale stages voor jonge sporters in dammen, schaken, handbal en paralympisch. Bovendien werden voor 23 fulltime talentcoaches van 14 verschillende sportbonden ontwikkelingsstages mogelijk gemaakt.
- In het eerste half jaar van 2016 is NOC*NSF verder gegaan met de organisatie van het programma Master Coach in Sports. 47 bonds-, 34 talentcoaches en 28 technisch directeurs hebben deelgenomen aan dit speciaal voor hen ontwikkelde programma. Tijdens het Nationaal Coach Platform op 19 april hebben de bonds- en talentcoaches die het programma hebben gevolgd een Bewijs van Deelname ontvangen, waarmee het programma 2013-2016 officieel en met een feestelijk tintje werd afgesloten. Op verzoek van de deelnemers is in de tweede helft van 2016 nog wel een aantal intervisiebijeenkomsten gehouden. In het voorjaar van 2016 heeft NOC*NSF ook gekeken naar mogelijke vernieuwingen van het programma Master Coach in Sports 2017+. Die worden, in overleg met de technisch directeurs van de bonden, in 2017 ingevoerd.
- In 2016 werden de 80ste (19 april) en 81ste (1 november) editie van het Nationaal Coach Platform op Papendal georganiseerd, beide met ruim honderd deelnemers. In april was het thema de rol van cognitie in ontwikkeling en prestatie. In november werd terug gekeken op de Olympische en Paralympische Spelen van Rio 2016 met de chefs de mission Maurits Hendriks en André Cats. De coaches en technisch directeurs zelf, vergezeld door een aantal sporters, deelden vervolgens hun ervaringen van de Spelen.
- In 2016 is de integrale visie Topsportinfrastructuur & Duale Carrière 2024 opgeleverd. Deze is in samenwerking met de vele stakeholders (o.a. CTO's, RTO's, bonden, onderwijspartijen, gemeenten, provincies) in het veld opgesteld. Belangrijkste doelstellingen zijn een (excel)lerende topsportinfrastructuur, hoogwaardige ondersteuning en duale carrière. De komende jaren zal de visie met de stakeholders in het veld worden uitgevoerd.

- De transitie van 13 naar 7 regio's werd afgerond. Vanaf 2017 wordt gewerkt met 7 RTO's. Ook zijn de leerlijnen doping en voeding verder geïmplementeerd en zijn er diëtisten geschoold om de leerlijn voeding uit te dragen. Ook zijn verschillende stappen gezet in de doorontwikkeling van de leerlijnen gezond presteren, fysieke training en prestatiegedrag. In het voorjaar heeft een bijeenkomst plaatsgevonden met RTO's en sportbonden waarbij 1-op-1 gesprekken tussen bond en regio zijn gevoerd en nadere afstemming over de RTC's heeft plaatsgevonden.
- In samenwerking met een interne werkgroep en vertegenwoordigers van CTO's, NTC's, RTO's, sportbonden en het ministerie van VWS is de procedure 'Accreditatie en visitatie topsportcentra NL 2017-2024' ontwikkeld. Vervolgens heeft de (her)accreditatieprocedure plaatsgevonden (entree-toets, startgesprek, indienen investeringsplan, presentatie aan Commissie Topsportinfrastructuur). Op basis van deze procedure zijn de 4 Centra voor Topsport en Onderwijs in Amsterdam, Noord, Papendal en Zuid opnieuw geaccrediteerd. CTO Metropool Den Haag Rotterdam moet nog aan een aantal voorwaarden voldoen en zal naar verwachting op 1 juli 2017 als vijfde CTO worden toegevoegd.
- In 2016 maakten net als in 2015 in totaal 22 sportbonden met 67 topsport/talentenprogramma's gebruik van de nationale topsportinfrastructuur van CTO's en NTC's. Dit waren in totaal ongeveer 800 sporters. Dit aantal groeit op basis van de in 2016 ingediende investeringsplannen in 2017 richting 1000 sporters van 29 bonden.
- De tendens in 2016 is dat de sportbonden steeds meer beleid voeren op regionale talentontwikkeling. Dat betekent dat het aantal programma's dat als RTC wordt ondersteund vanuit de regionale topsportorganisaties afneemt: er is meer focus op programma's waarbij sporters een reële kans hebben om door te stromen naar de topsportprogramma's. In 2016 werden 87 RTC's ondersteund, waarvan 55 onder regie van de bond.
- Na de slotvergadering van 27 mei 2016 is in september 2016 met een nieuwe werkstructuur gestart van het HO-overleg Flexibel Onderwijs en Topsport (FLOT). Onder technisch voorzitterschap van het ministerie van OCW en NOC*NSF zijn vier werkgroepen ingericht die in het academisch jaar 2016/2017 vier thema's onderzoeken en nader uitwerken. Op 23 september 2016 vond het eerste centrale overleg met alle werkgroepen plaats. De eerste resultaten van de werkgroepen zijn in november gedeeld met de voorzitter/coördinator. De werkgroepen bestaan uit leden van de hogescholen en universiteiten alsmede de Atletencommissie. Met Universiteit Twente, Hogeschool Windesheim en Universiteit Maastricht zijn gesprekken gaande over een mogelijke toetreding van het HO-overleg.
- Regionaal overleg over het thema duale carrière vindt regelmatig plaats en NOC*NSF heeft in het najaar van 2016 overleggen bijgewoond in alle regio's waar de CTO's zijn gevestigd. Een succesvolle instroom/doorstroom/uitstroom was één van de onderwerpen.
- De verzamelwet SZW ging in het najaar van 2016 van kracht. Hierdoor kan een topsporttalent in het voortgezet onderwijs aanspraak maken op een dubbele kinderbijslag, ook al wordt geen onderwijs aan een LOOT-school gevolgd. Dit geldt ook voor een student bij een MBO-instelling. Voorwaarde is wel dat die talenten aan een CTO zijn verbonden én het ouderlijk huis verder dan 25 kilometer (enkele reis) is verwijderd. Tot de bekrachtiging van deze wet konden alleen leerlingen die op een VO-LOOT-school onderwijs volgen aanspraak maken op dubbele kinderbijslag.
- Topsportvaardigheden wordt een keuzedeel voor het MBO. In 2016 is een begin gemaakt met de ontwikkeling van het keuze deel, dat naar verluidt in studiejaar 2017/ 2018 kan worden aangeboden. Onderzocht wordt nog of dit bij alle opleidingen zou kunnen.

- NOC*NSF heeft een nadrukkelijke bijdrage geleverd aan het jubileum van Stichting LOOT en het daaraan verbonden congres, waarin de doorlopende leerlijnen op diverse thema's als voeding, anti-doping, fysiek aan de orde zijn gekomen.
- Met de beëindiging van Randstad Goud op de Werkvloer en de financiële bijdrage van het ministerie van VWS voor de transitie van de (oud-)topsporter naar de nieuwe carrière, is eind 2016 een eerste concept van het plan besproken met het ministerie van VWS. De transitie naar de nieuwe carrière hangt nauw samen met de duale carrière, aangezien de transitie reeds wordt vormgegeven tijdens de jaren dat de topsporter onderwijs geniet.
- Het EU-project Gold in Education and Elite Sport is in 2016 afgerond waarbij in 9 landen de competenties die sporters tussen 12-25 jaar nodig hebben om een duale carrière te volbrengen in kaart zijn gebracht. Bovendien zijn de competenties van de begeleiders van de duale carrière onderzocht en is een inventarisatie gemaakt van praktisch bruikbare tools. De uitkomsten zijn gepresenteerd op een slotbijeenkomst in Brussel.
- Samen met de KNVB, KNBB, Atletiekunie, Fit!Vak en de Dopingautoriteit is NOC*NSF in 2016 begonnen met de uitvoering van Samen voor een Schone Sport. Dit project wordt mogelijk gemaakt door subsidie van VWS. Ook is de sport brede doorlopende leerlijn dopingvrije sport voor coaches ontwikkeld. Implementatie daarvan start in 2017.
- Op 2 juni 2016 werd tijdens de Workshop Communicatie en Risicomanagement Integriteit gediscussieerd over en geoefend met algemene uitgangspunten bij crisiscommunicatie en de communicatieplannen rond zaken als doping, matchfixing en grensoverschrijdend gedrag. De workshop werd door de deelnemers na afloop gewaardeerd met een 7,9.
- Samen met VWS, de Dopingautoriteit en de klankbordgroep doping is gediscussieerd over de gewenste en benodigde omvang, samenstelling en financiering van het Nationaal Controle Programma. Besloten is dat de omvang van het aantal dopingcontroles stijgt van 1.700 in 2016 naar 2.200 in 2017 en 2.500 in 2018.

Uitzendingen topsportteams

Rio 2016:

- Onder leiding van chef de mission Maurits Hendriks en ondersteund door assistent chef de mission Jeroen Bijl, nam Nederland met 242 sporters deel aan de Olympische Spelen in Rio, het grootste team ooit.
- Onder leiding van chef de mission André Cats, ondersteund door assistent chef de mission Esther Vergeer, nam Nederland met 126 sporters deel aan de Paralympische Spelen in Rio, het grootste en ook jongste team ooit.
- Begin 2017 wordt het Evaluatierapport Olympische en Paralympische Spelen Rio 2016 opgeleverd.
- Onder de noemer 'Olympic Operations, is gewerkt aan een integrale aanpak van de Olympische en Paralympische Spelen. Ook de integraliteit tussen de projectteams rondom TeamNL en RelatiesNL is verstevigd. In deze integrale aanpak is nadrukkelijk aandacht besteed aan de samenwerking met de betrokken Olympische en Paralympische bonden.

YOG Lillehammer:

- De Jeugd Olympische Winterspelen vonden van 12 t/m 21 februari 2016 plaats in Noorwegen. Sporters uit 71 deelnemende landen streden in 7 sporten en 15 disciplines om de medailles. Youth Olympic Team Netherlands Lillehammer 2016 bestond uit 13 sporters die in actie kwamen in alpine skiën, langebaanschaatsen, schorttrack, skeleton en ijshockey. Carl Verheijen was, net als in 2012, Chef de Mission.
- Langebaanschaatser Daan Baks haalde de enige medaille op een individueel evenement; brons op de 1.500m. Op het programma stond een aantal events voor teams samengesteld uit sporters van verschillende NOC's. Shorttracker Tjerk de Boer veroverde een zilveren plak tijdens de mixed NOC team relay en langebaanschaatsster Elisa Dul won eveneens zilver op de mixed NOC teamsprint. Youth Olympic Team Netherlands behaalde een gedeelde 27e plaats in medaille ranking.

Het organisatiecomité van de Jeugd Olympische Winterspelen 2016 heeft, onder auspiciën van het IOC, een uitstekend evenement neergezet. De trainingen en wedstrijden vonden plaats op elf wedstrijd- en trainingsaccommodaties in Lillehammer, Gjøvik, Øyer, Oslo en Hamar. Deze accommodaties zijn bijna allemaal gebruikt tijdens de Olympische Winterspelen van Lillehammer 1994, alleen voor curling en ijshockey zijn nieuwe accommodaties gebouwd.

Tokyo 2020:

- Het voorbereidingstraject richting Tokyo 2020 is direct na Rio gestart. In oktober heeft NOC*NSF samen met een aantal technisch directeuren en coaches een eerste werkbezoek gebracht aan het organisatiecomité van Tokyo 2020. TD's en coaches zijn, samen met de venue- en competitionmanagers van hun sport(en), naar de locaties geweest waar de Olympische venues zullen worden gebouwd en hebben met de Tokyo 2020 managers gesproken over de voor hun sport(en) relevante onderwerpen.

Topevenementenbeleid

- Op het gebied van evenementenbeleid blijft de samenwerking in de netwerkorganisatie Kracht van Sportevenementen (G5, VWS, NBTC en NOC*NSF) belangrijk. Gezamenlijk wordt gewerkt aan (de uitvoering van) het topevenementenbeleid in Nederland. NOC*NSF vervult de rol van centraal punt in deze netwerkorganisatie.
- Onderdeel van het netwerk is de realisatie van een Topevenementenkalender, waarop in 2016 de Big Start Giro d'Italia (Gelderland) en de EK Atletiek (Amsterdam) prijkten. In 2016 zijn meerdere aanvragen voor deze kalender behandeld door de Commissie Evenementen. Op basis van het zwaarwegende advies van deze commissie beslist het directeurenoverleg van de netwerkorganisatie over toewijzing. Op de topevenementenkalender werden geplaatst: WK Allround Schaatsen 2018, Volley2018, Finish Volvo Ocean Race 2018, EK Hippisch 2019 en de WK 3x3 Basketball 2019 (onder voorbehoud).
- Dit jaar zijn (tijdelijk) vier sport georiënteerde provincies aangesloten bij de netwerkorganisatie.
- Er is een ronde gemaakt langs een groot aantal sportbonden, sportmarketingbureaus, steden en provincies om een beter inzicht te krijgen in de ambities, bids en evenementen in

de organisatiefase. Dit heeft geresulteerd in een bevindingenrapportage en totaaloverzicht van alle evenementen(ambities).

- Het Platform Evenementenmanagers hield vier bijeenkomsten met telkens een ander inhoudelijk thema. Tweemaal werd het Topevenementenoverleg gehouden, waarin op directieniveau kennis wordt uitgewisseld.
- De Modelaanpak Evenementen is up-to-date gehouden en ter advies en ondersteuning beperkt ingezet om actief kennis te delen met het werkveld. In november 2016 telde de Modelaanpak Evenementen 668 terugkerende gebruikers.
- De eindrapportage over een Sportevenementen Informatie Systeem (SEIS) is opgeleverd. Deze geeft inzicht in de te nemen stappen om te komen tot een systeem waarin de kengetallen van evenementen worden opgenomen.
- Tijdens topevenementen werd bijgedragen aan het gezamenlijk organiseren van side-events, zoals de G5 scholenbattle tijdens de EK atletiek. Rond die EK werd in die eerste week van juli bovendien een congres gehouden over de maatschappelijke spin-off van sportevenementen.
- Het nieuwe werkplan 2017-2018 van de netwerkorganisatie Kracht van Sportevenementen is geaccordeerd. Naast de eerder genoemde partijen zijn ook provincie Gelderland en Noord-Brabant volwaardig lid geworden. Inzet van het nieuwe werkplan is het behoud van een intensieve samenwerking om expliciet te maken welk effect topevenementen hebben in economische, (sociaal)maatschappelijke en sportieve zin. De Topevenementenkalender vormt hierbij het uitgangspunt.

1.3.3 Kerntaak Sportontwikkeling.

*Sportontwikkeling valt uiteen in Sportparticipatie, Sportpromotie en Organisatieontwikkeling. Het is een kerntaak van NOC*NSF om op deze gebieden meerwaarde te leveren voor haar leden, vanuit de uitdaging om zoveel mogelijk mensen zo lang mogelijk te laten genieten van sport. De behoefte van de sporter in zijn eigen (lokale) omgeving centraal staat. De Sportagenda 2016 is daarbij leidend geweest en gaf de kaders aan.*

Sportparticipatie

*NOC*NSF ontwikkelt tak van sport overstijgende kennis en beleid op het gebied van sportparticipatie en adviseert sportbonden en gemeenten over hun sportparticipatiebeleid. Sportakoverstijgende projecten worden uitgevoerd als deze aantoonbaar leiden tot de realisatie van de Plus 10-doelstellingen uit de Sportagenda. Sportpromotie ('storytelling' van goede voorbeelden) streeft naar het lokaal genereren van vraag naar implementatie van succesvolle sportprogramma's.*

Organisatieontwikkeling

*NOC*NSF streeft naar sterke bonden, om samen de collectieve ambities voor topsport- en sportparticipatie te realiseren. Daarom ontwikkelt NOC*NSF tak van sport overstijgende kennis en beleid op het gebied van organisatieontwikkeling van bonden en adviseert bonden over hun organisatie-ontwikkeling*

Sportparticipatie

De ambitie voor sportdeelname in de Sportagenda 2016 luidt: 'Meer mensen sporten vaker en actiever over een langere periode van hun leven'. Dit wordt weergegeven in vier streefcijfers. Het belangrijkste streefcijfer is groei in wekelijkse sportdeelname, in vier jaar tijd van 50 naar 60 procent, tien procent meer dus.

De Sportagenda 2016 is een gezamenlijk plan van sportbonden en NOC*NSF. Elke organisatie heeft zijn eigen uitvoeringsplan gemaakt. NOC*NSF levert haar eigen bijdrage. De ambities van de Sportagenda 2016 zijn vertaald naar operationele doelen voor het deel van NOC*NSF met daarbij behorende inspanningen, zowel projecten als processen. NOC*NSF voert deze projecten en processen uit zoals vastgelegd in het 'Plus10' programmaplan.

De uitvoering van dat programma valt binnen de unit NOC*NSF Sportontwikkeling, met de afdeling sportparticipatie als zwaartepunt. Wij adviseren sportbonden en gemeenten hoe je meer mensen aan het sporten en bewegen kan krijgen. Als instrument voeren wij hiervoor sporttak overstijgende projecten uit, ontwikkelen kennis en nemen deel aan relevante netwerken.

In de Sportagenda 2016 wordt de centrale ambitie voor sportdeelname opgedeeld in vier concrete onderdelen, met vier concrete streefcijfers:

1. meer: sportparticipatie minimaal 12x per jaar ('af en toe sporters') van 65 naar 75 procent van de bevolking;
2. vaker: sportfrequentie minimaal 40 weken per jaar ('regelmatige sporters') van 50 naar 60 procent van de bevolking;
3. actief: combinorm van 60 naar 70 procent en het aantal Nederlanders dat deelneemt aan competities en wedstrijden met 10 procent verhogen;
4. langere periode: lidmaatschappen ('duurzame sporters') van 29 naar 35 procent van de bevolking.

Deze streefcijfers worden periodiek gemeten. De Sportersmonitor 2012 was een uitvoerige '0-meting' bij aanvang van de Sportagenda 2016. Sinds januari 2013 wordt de sportdeelname in

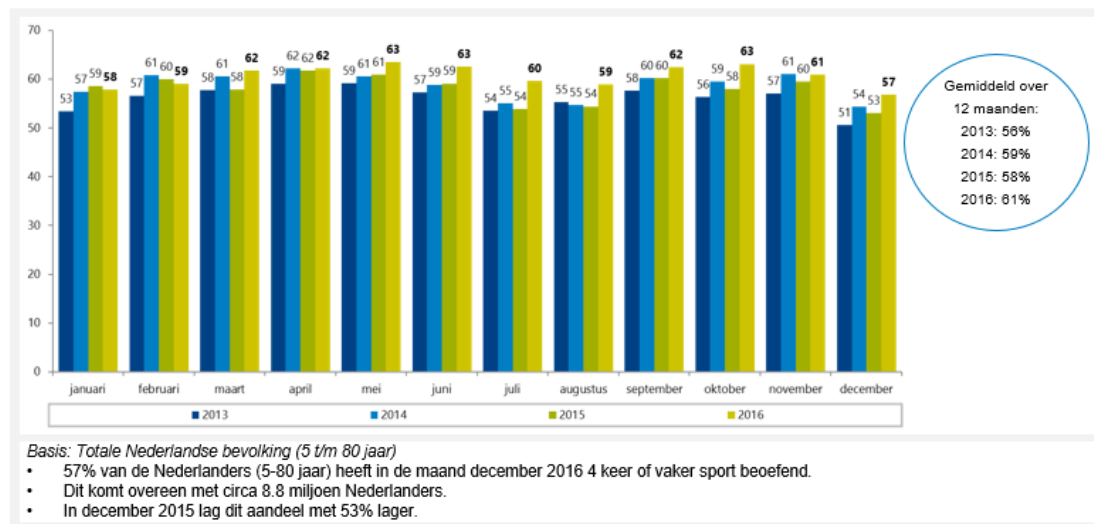
kaart gebracht. Alle streefcijfers samen worden maandelijks gebundeld in de NOC*NSF Sportdeelname Index. Bij de start van de Sportagenda stond deze op 100. Op alle onderdelen werd gestreefd naar een toename van 10 procent (over de periode 2012-2016) . Als dat werd bereikt zou de index door de 200 punten grens heen gaan.

Gedurende de periode 2012 tot en met 2016 steeg de wekelijkse sportdeelname structureel. Met name in 2016 was de wekelijkse sportdeelname in Nederland hoger dan ooit. De zomermaanden hebben veel minder dan eerdere jaren een zomerdip laten zien en in het najaar zette de groei stevig door. Het is een logische veronderstelling dat de hoeveelheid sport op TV en de prestaties van de Nederlandse sporters een positieve invloed hebben gehad op de Nederlandse sportdeelname. In onderstaande grafiek zijn de gegevens van de afgelopen vier jaar op een rij gezet.

Sportdeelname afgelopen maand

Aandeel 4x per maand of vaker (in %)

Basis: Totale Nederlandse bevolking (5 t/m 80 jaar)

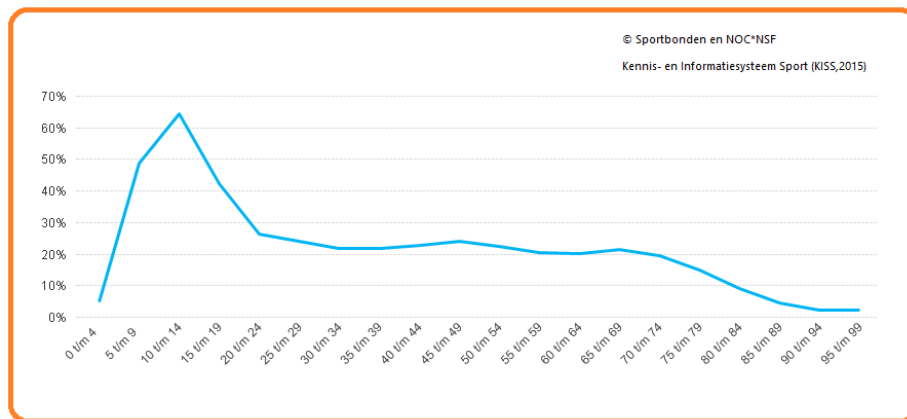
- 57% van de Nederlanders (5-80 jaar) heeft in de maand december 2016 4 keer of vaker sport beoefend.
- Dit komt overeen met circa 8.8 miljoen Nederlanders.
- In december 2015 lag dit aandeel met 53% lager.

© GfK February 12, 2017 | Sportdeelname maandmeting december 2016

6

% Nederlanders dat wekelijks sport, elke maand gemeten met het panelonderzoek uitgevoerd door GfK

Van de 9.000.000 Nederlanders die wekelijks sporten, doet tweederde (6.000.000) dat bij een sportclub. Dit betekent dat éénderde (3.000.000) dit doet op een zelf georganiseerde manier.

% Nederlanders dat (via een sportvereniging) aangesloten is bij een sportbond

Onderzoek laat zien dat de duurzame sportdeelname plaatsvindt in een omgeving waar mensen graag samenkomen. Hoe groter de sociale cohesie in de sportende groep des te langer de individuen de sport actief blijven beoefenen. Dit blijkt zeer te correleren met sportclubs. De duur van het sportleven van een individu in een sportclub is gemiddeld 10 keer zo lang als dat van een individu dat alleen sport.

Ondernemende, gastvrije sportclubs spelen hierin een cruciale rol. Als mensen ergens gaan sporten waar het gezellig is, waar een leuke trainer voor de groep staat die iets bijbrengt en waar op eigen niveau kan worden gepresteerd, dan blijven die mensen daar heel lang actief sporten. Anders gezegd; sportclubs die aanbod, kader en accommodatie goed op orde hebben en waar de sociale samenhang groot is, slagen er in om bestaande leden en sporters langdurig aan zich te binden. Omdat ook niet-leden of niet aangesloten sporters het moet worden gegund om onderdeel te worden van dergelijke clubs, worden sportverenigingen en andere sportaanbieders gevraagd meer 'open' te worden. De interactie tussen de lokale sportclub en de (potentiele) sporter of beweger is cruciaal. Hoe beter de lokale sportclub in staat is om in te spelen op de behoefte en vraag van haar sporters des te sportiever en actiever Nederland wordt.

Voor NOC*NSF is het Plus10 programma geslaagd als iedere buurt in Nederland een open club heeft.

In 2016 zijn tientallen relevante inspanningen gedaan en resultaten geboekt die hebben bijgedragen aan het doel van 'iedere buurt een open club', met als positief effect een stijging van de sportdeelname in Nederland.

Hieronder een opsomming van een deel van deze inspanningen en aantal indicatieve resultaten:

- In samenwerking met de sportbonden is de Sportkader Ontwikkelagenda uitgevoerd;
- De samenwerking met de MBO en HBO onderwijsinstellingen is verder geïntensiveerd, wat heeft geleid tot meer opgeleide trainers en coaches;
- Het belang van goede en competente lokale sportclubbestuurders is actief geagendeerd en de aandacht hiervoor bij sportbonden en gemeenten is significant toegenomen. Enkele tastbare instrumenten zijn opgeleverd.
- Circa 4000 kaderleden van sportclubs van circa 30 sportbonden zijn door de ASK dienstverlening bijgeschoold, verdeeld over 25 verschillende thema's. De gemiddelde waardering voor de scholingen is een 8.
- Samen met Rabobank Nederland zijn in vier bankregio's pilots uitgevoerd om het nieuwe lokale sponsorbeleid van de Rabobank een meer maatschappelijke invulling te geven.

Het doel is om sportclubs met een maatschappelijke ambitie te versterken en meer zelfredzaam te laten worden.

- Maandelijks zijn metingen van sportdeelname uitgevoerd en uitgebreid met een sportclubmeting elk kwartaal. Via rapportages zijn de cijfers en inzichten gedeeld en verspreid met onze sportbonden en partners.
- Ruim 60 gemeenten zijn geadviseerd via een KISS rapportage en een begeleidend gesprek. De gemiddelde beoordeling ligt boven de 8. Met 80 procent van de G32 gemeenten is de relatie geïntensiveerd. Bij circa 20 gemeenten zijn korte en/of langdurige adviesopdrachten uitgevoerd.
- Samen met sportbonden en Arko Sports Media is het platform <https://sport.nl/voorclubs> ontwikkeld en gelanceerd; een sport brede, online informatiebron voor clubbestuurders en alle overige vrijwilligers en professionals die betrokken zijn bij de ontwikkeling van sportclubs.
- De 13^e sportweek was succesvol. Dit jaar werd deze voor het eerst tijdens de European Week of Sport in september gehouden. Circa 40 sportbonden en 200 gemeenten hebben samen met hun sportclubs meegedaan. Utrecht was de tevreden, zichtbare en succesvolle hostcity. Hoogtepunten waren het landelijk congres sportief verbinden, de eerste 'welkom thuis' van Paralympic TeamNL in TivoliVredenburg en het afsluitende sportfestival in het Griftpark.
- De AH Sportweken zijn succesvol getest in Utrecht en de tien omliggende gemeenten. Door middel van een spaaractie zijn alle klanten van Albert Heijn uitgenodigd om laagdrempelig te komen sporten bij alle sportclubs in deze gemeenten.

In lijn met en versterkend aan de Sportagenda 2016 voert de sport in opdracht van de Rijksoverheid verschillende sporttak overstijgende programma's uit. De Sportimpuls uit het programma Sport en Bewegen in de Buurt, het gehandicaptensportprogramma Grenzeloos Actief en het programma Naar een Veiliger Sportklimaat zijn hier de meest zichtbare voorbeelden van. Deze programma's hebben hun eigen dimensie, communicatie en verantwoording. Vanwege de bewezen effectiviteit is in overleg met het ministerie van VWS besloten om de programma's de komende jaren door te laten lopen. De inspanningen van de programma's worden zo maximaal mogelijk verbonden aan de bestaande activiteiten van NOC*NSF en de sportbonden. Periode I van het programma Veilig Sportklimaat (2012-2016) is afgelopen jaar afgerond. Het aantal gerapporteerde excessen in de sport is de afgelopen jaren gedaald, de bewustwording en ontvankelijkheid voor sportiviteit en respect onder sportbestuurders is gegroeid. Sporters lijken zich op en rond het veld iets veiliger te voelen.

Resultaten van het programma in cijfers:

- 9.926 betrokken verenigingen (+3.180 t.o.v. 2015);
- Daling van het aantal meldingen excessen in voetbal (485 in 2011/'12 naar 305 in 2015/'16);
- 64.612 VOG-verklaringen uitgegeven aan vrijwilligers bij sportclubs;
- 42% van de verenigingen heeft een vertrouwens(contact)persoon;
- 77% van de clubs kent omgangs-, gedrags- of clubregels;
- 80% van de clubs besteedt daar ook aandacht aan;
- 45% van de clubs heeft een protocol voor aanpak zwaar ongewenst gedrag

Misstanden in de sport is van alle tijden en het blijft noodzakelijk te werken aan sportplezier door het stimuleren van sportiviteit en respect en het voorkomen en aanpakken van ongewenst

gedrag. Om die reden is eind 2016 een vervolprogramma Veilig Sportklimaat 2017-2018 toegekend. Met als belangrijke doelstelling de borging van het gedachtegoed en succesvolle aanpakken.

Ook het programma Sport en Bewegen in de Buurt is om deze redenen verlengd tot en met 2018. Tastbare resultaten van dit programma zijn in 2016 geweest:

- 2900 fte (4500 personen) buurtsportcoaches (BSC's) zijn in 373 gemeenten werkzaam bij een sportclub én in tenminste één andere sector, 40% wordt gefinancierd vanuit SBB;
- Behalve sport (90%) en onderwijs (82%) zijn BSC's steeds meer werkzaam voor andere sectoren; in buurt (42%) en welzijn (33%), in de zorg (uitgesplitst naar gezondheidszorg (21%), jeugd(zorg) (17%), ouderenzorg (13%) en gehandicaptenzorg (10%)), het bedrijfsleven (2%) en vluchtelingenwerk (8%)
- De BSC's richten zich op kinderen (79%), jongeren (43%) en steeds meer op mensen in aandachtwijken (37%), mensen met overgewicht (35%), buurt/wijkbewoners (31%), volwassenen (24% tot 29%), allochtonen (29%), jeugd in arme gezinnen (28%), gehandicapten (24%), 65-plussers (20%) en vluchtelingen (12%).
- 774 Sportimpulsen zijn opgestart (gemiddeld subsidiebedrag 75.000 euro per Sportimpuls), waarvan 170 gericht op jeugd in armoede en 79 gericht op jeugd met overgewicht;
- De effecten van de Sportimpuls worden continu gemonitord en zijn met name het versterken van lokale netwerken, uitbreiding van verenigingsactiviteiten, kwaliteitsverbetering van kader, kwaliteitsverbetering van sportactiviteiten en bijdrage aan professionalisering van betrokken sportorganisaties.
- Meer dan negen van de tien gemeenten zien de BSC-regeling als een impuls voor hun lokale (sport)beleid, menen dat de regeling leidt tot meer sport- en beweegaanbod in hun gemeente en zijn voornemens in de toekomst de regeling te blijven hanteren. De buurtsportcoachregeling is nog steeds een structurele regeling.
- Sportverenigingen die Sportimpulsaanvraag deden scoren hoger op de indicatoren 'maatschappelijke functie' en 'open club' dan verenigingen die dat niet deden. Ook scoren de verenigingen met een Sportimpulsaanvraag hoger op de indicator voor 'sterke vereniging' dan verenigingen zonder aanvraag. Het lijkt erop dat de meer vitale verenigingen met de Sportimpulsmiddelen mogelijkheden hebben gekregen om hun maatschappelijke ambities te verwezenlijken. De Sportimpulsregeling is verlengd tot en met 2018.

1.3.4 Kerntaak Marketing

De kerntaak Marketing heeft een belangrijke focus op het genereren van middelen voor het realiseren van de ambities van de Sportagenda (top 10 en sportparticipatie)

Deze kerntaak bestaat enerzijds uit het genereren van voornamelijk sponsoringinkomsten bij bedrijven en media en anderzijds uit branding, activatie en media/marketing intelligence. Stevige partnerships met bonden (en hun sponsoren), media (zoals mediapartners), bedrijven (Partners, Suppliers) en andere samenwerkingspartners (Nederlandse Loterij inzake marketingrechten) en bijv. Jeugdsportfonds, FondsGehandicaptensport) zijn daarbij noodzakelijk.

Genereren van Inkomsten

In 2016 is verder gebouwd aan een nieuwe, integrale sponsorpropositie van de sport, die is opgehangen aan TeamNL. De totstandkoming van een gezamenlijke propositie met rechten van NOC*NSF, sportbonden, evenementen en individuele topsporters, is in een vergevorderd stadium. Met 23 sportbonden werden samenwerkingsovereenkomsten gesloten. Gesprekken met diverse andere bonden zijn in een afrondende fase.

De eerste overeenkomsten met bedrijven zijn gesloten. Rabobank tekende als eerste Partner van de Nederlandse Sport en Albert Heijn als Partner van NOC*NSF voor de periode na 2016. Met diverse andere bedrijven bevinden de gesprekken over samenwerking zich in een afrondende fase.

Bouwen van Partnership

Uiteraard waren de Olympische en Paralympische Spelen van Rio in 2016 het hoogtepunt en centrale thema van de activatie van NOC*NSF en haar Partners in Sport.

Gebruik makend van de vele vormen van media is de aandacht gevestigd op TeamNL. In het voorjaar startte de TeamNL twitter-estafette, die inzicht gaf in het dagelijks leven van een 150 topsporters op weg naar Rio. Vervolgens warmde een multimediale campagne Nederland verder op in de laatste weken voor de opening.

In Rio was het Holland Heineken House wederom het ontmoetingspunt van sporters, bestuurders, partners en fans. Tevens vormde het HHH het decor van een dagelijkse talkshow onder leiding van Humberto Tan. De Medailletaxi bracht medaillewinnaars naar de huldiging in het HHH en zorgde voor unieke content die veelvuldig werd gedeeld op social media. Ook via de speciale TeamNL-app en internetplatform TeamNL.org werden de Spelen dichterbij de fans gebracht. In Nederland konden fans de verrichtingen van TeamNL gezamenlijk volgen tijdens de Olympic Experience, een samenwerkingsverband van Gemeente Den Haag, TIG Sports en NOC*NSF met de medewerking van sportbonden, vrijwilligers en partners. Ruim 100.000 bezoekers genoten van public viewing en van vele sportactiviteiten. De OE bood ook onze bedrijfspartners extra waarde. De Teamoverdracht, Welkom Thuis, Huldiging en Sportgala zorgden in 2016 eveneens voor zichtbaarheid van TeamNL en haar Partners.

Partners in Sport: een bloemlezing uit de gezamenlijke initiatieven in 2016

Lotto/Nederlandse Loterij

Lotto was in 2016 mede dankzij de sportbonden wederom breed zichtbaar in de Nederlandse sport. Op 1 april 2016 fuseerden de Lotto en Staatsloterij tot de Nederlandse Loterij. Mede door de zichtbaarheid rond de Olympische Spelen, raakte Nederland snel vertrouwd met dit nieuwe merk. Tevens was Nederlandse Loterij vertegenwoordigd als hoofdsponsor van het NOS/NOC*NSF Sportgala en het breedtesportplatform Sport.nl.

Zilveren Kruis

Als zorgverzekeraar wil Zilveren Kruis de achterban met raad en daad terzijde staan. Specifiek voor TeamNL maakt het dat in ieder geval meer dan waar met de op maat gesneden aanvullende verzekeringen op de Topsportpolis. Ook in 2016 zijn daar in nauw contact met het medisch team van TeamNL verbeteringen op aangebracht. Dit is in combinatie met het pakket Teamverzekering en de verzekering op arbeidsongeschiktheid een essentiële toevoeging aan de Athletes services.

EY

EY is per 31 december 2016 gestopt met de sponsoring van NOC*NSF. EY was sinds 1999 aan NOC*NSF verbonden als Partner in Sport. Er zijn talrijke mooie projecten voor zowel topsport als breedtesport uitgevoerd zoals het coaching programma. De sterke veranderingen binnen en buiten EY ligt ten grondslag aan het beëindigen van het partnership. EY heeft 2016 wel aangegrepen om veel activiteiten te ontplooiën rondom Rio, zoals het 'Huis van de Topcoach' en de huldigingen van de coaches.

Rabobank

Rabobank is in 2016 begonnen met de pilot Open Club dat een belangrijk onderdeel zal worden van de nieuwe sponsorpropositie van Rabobank. Rabobank heeft in 2016 als eerste partner getekend voor de nieuwe propositie Partner van de Nederlandse Sport.

Randstad

Randstad is per 31 december gestopt met de sponsoring. Daarmee kwam een einde aan de relatie die ruim 20 jaar duurde, met tal van mooie projecten waaronder Goud op de Werkvloer en Werken in de Sport. Net als bij EY zijn de veranderingen in de markt aanleiding geweest om de samenwerking te stoppen.

Volkswagen/Gazelle (Pon)

De Oranje Gazelles zagen we niet alleen in het Olympisch Dorp, maar werden ook tijdens de huldiging in Den Haag maakte TeamNL er dankbaar gebruik van. Pon heeft met de inzet van de Olympische auto's inmiddels bijna drie decennia mobiliteit geleverd voor zeer veel atleten. Beginnend met Audi en al snel met Volkswagen zijn inmiddels 84 miljoen kilometers verreden.

Paralympische partners in 2016

BP * Fonds Gehandicaptensport * Johan Cruyff Foundation, EY, Randstad en VW Bedrijfsauto's

Projectpartners in 2016

Asics * ATP * Coca-Cola * Heineken * Neptunus * NS * Suitsupply * M-Line * Impeco * KPN * FrieslandCampina * Swisse

Mediapartners in 2016

Arko Sports Media * Exterion Media * Interbest * NOS * Radio 538 * Sanoma Media * Telegraaf * Twitter

Merkbeleid

- Mede dankzij de merkcampagne rond TeamNL, groeide de merksterkte in 2016 naar 52%

Communicatie en activatie

- Het NOS I NOC*NSF Sportgala trok gemiddeld 1,5 miljoen kijkers. De gemiddelde waardering bezoekers was 7,8.
- Het platform TeamNL werd in 2016 druk bezocht. Ruim 100.000 bezoekers schreven zich in voor de nieuwsbrief. Daarnaast hebben ruim 500.000 fans de TeamNL app gedownload.
- In 2016 veel gebruikte communicatiemiddelen zijn: www.nocnsf.nl, www.sport.nl, ledennet, teamnl.org, facebook, twitter, instagram, blog's en diverse nieuwsbrieven o.a. voor (inter)nationale sportbestuurders.

Marketing competenties

- In het kader van Olympische Educatie hielden tijdens Olympic Day (23 juni) bijna honderd (voormalige) topsporters een spreekbeurt op hun oude basisschool of die van hun (klein-)kinderen over hun ervaringen tijdens de Olympische Spelen.
- Tevens hebben duizenden kinderen tijdens de Olympic Experience een medaille behaald door een geslaagde toets af te leggen op het gebied van Olympische Educatie
- Het marketingplatform Sportbonden is in 2016 drie maal georganiseerd en heeft een goede opkomst gekend. Onder andere is het onderzoek van Atos naar de gewenste Sportdata-infrastructuur aan de orde geweest.
- De jaarlijkse Sport en TV monitor met een overzicht van kijkcijfers per sport is in 2016 voor het laatst verschenen. In 2017 wordt een nieuwe rapportage ontwikkeld in het kader van de gezamenlijke TeamNL-propositie

1.3.5 Kerntaak Verdelen middelen

*NOC*NSF staat voor het transparant, efficiënt en zorgvuldig verdelen van de collectieve middelen die centraal aan de georganiseerde sport ter beschikking worden gesteld (Lotto, Mission, VWS). Samen met bonden, VWS en andere organisaties worden regels/grondslagen ontwikkeld voor:*

** de verdeling van middelen*

** het beoordelen van aanvragen van bonden*

** het controleren van de juiste besteding*

** het beheer van de collectieve middelen*

- Op basis van Bestedingsplan en Richtlijnen 2016 is de toekenningscyclus 2016 uitgevoerd. Tevens is de verantwoordingscyclus 2015 uitgevoerd. Over beide cycli wordt op basis van een rapportage verantwoording afgelegd aan de Algemene Vergadering.
- In 2016 is het Lotto-deel van het Bestedingsplan 2017 vastgesteld op €42.500.000. Het Bestedingsplan 2017 is op onderdelen uitgelijnd met de nieuwe Sportagenda 2017+. In een aantal gevallen is gekozen voor het principe '2017=2016' en is de doorontwikkeling van het Bestedingsplan op die punten ondergebracht binnen het traject Transitie in de sport.
- In 2016 is geen sprake geweest van beroepsschriften t.b.v. de Beroepscommissie Bestedingsplan (BCB).

1.3.6 Staftaken

ICT

Resultaten over afgelopen jaar:

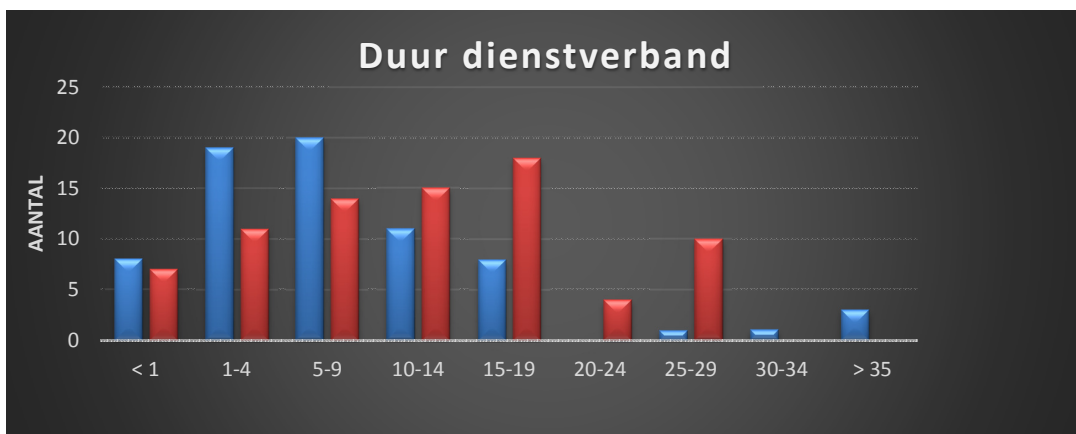
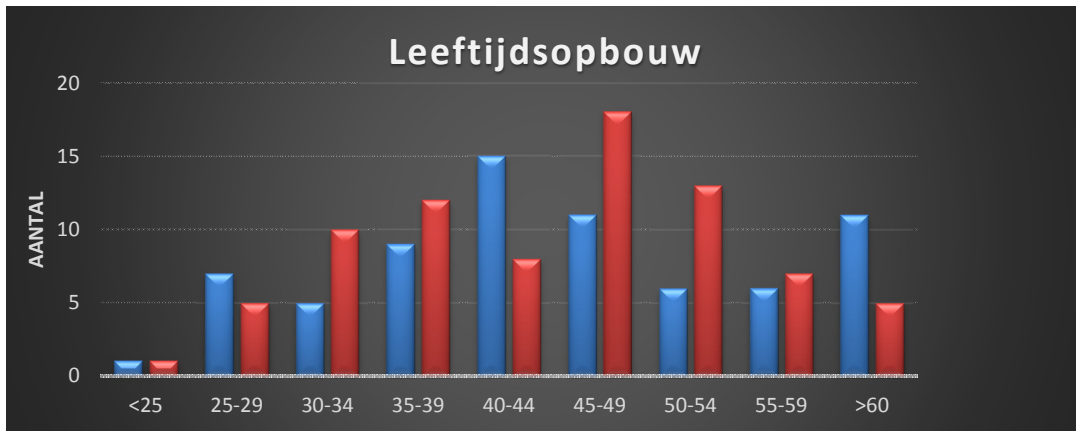
- Informatiebeveiligingsbeleid is aangescherpt en geaccordeerd door het MT.
- Uit een onderzoek uitgevoerd onder medewerkers naar tevredenheid onder over de ICT dienstverlening. Circa negentig procent van de gebruikers beoordeelde de ICT als goed tot zeer goed. Verouderde hardware is vervangen voor nieuwe.
- De ICT dienstverlening is uitgebreid naar de circa 80 medewerkers van Hotel Papendal. Dit betreft de werkplekdiensten en een deel applicatiebeheer.
- Voor Hotel Papendal is een digitaal facturatieproces ingericht.
- Het verouderde intranet is vervangen voor een nieuw sociaal intranet.
- Er is een nieuwe overeenkomst gesloten met KPN inzake mobiele telefonie. Vaste telefonie wordt in het kader van flexibel werken zo veel mogelijk uit gefaseerd.
- Er wordt nauwer samengewerkt met de verschillende afdelingen op het gebied van nieuwe-/doorontwikkeling van applicaties en communicatieplatformen

HR/JZ

In dit jaarverslag wordt beperkt tot een aantal HR-kerngegevens. Voor overige financieel-organisatorische informatie wordt verwezen naar het financieel deel van het jaarverslag 2016 van NOC*NSF.

<u>Formatie per 31-12</u>	31-12-2016	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012
FTE (totaal)	130,4	125,21	126,42	147,7	158,5
Onbepaalde tijd	110,62	106,63	101,97	103	121,2
Bepaalde tijd / tijdelijk	19,78	18,58	24,45	44,7	37,3
Personeelsleden	150	139	142	165	178
Mannen	71	66	65	77	86
Vrouwen	79	73	77	88	92

<u>Dienstverbanden per 31-12</u>	31-12-2016	31-12-2015	31-12-2014	31-12-2013	31-12-2012
Fulltime	80	77	82	97	103
Mannen	49	47	48	59	65
Vrouwen	31	30	34	38	38
Parttime	70	62	60	68	75
Mannen	23	19	17	18	21
Vrouwen	47	43	43	50	54

Man **Vrouw**

Het ziekteverzuim over 2016 bedroeg 2,48% (2015 4,53%). Een forse daling ten opzichte van 2015. Dit heeft met name te maken met het feit dat het langdurig ziekteverzuim enorm is teruggelopen. In 2015 is nieuw vitaliteitsbeleid ontwikkeld als onderdeel van het HR beleid. 75% van de medewerkers heeft toen een health check gedaan inclusief een opvolging met twee trainings/coachingstrajecten die tot goede resultaten hebben geleid.

In 2016 is de vitaliteitswerkgroep actief gebleven waardoor de aandacht voor vitaliteit levend is gebleven binnen de organisatie. Er is sindsdien ook verhoogde aandacht voor stressreductie, werkdruk en overspannenheid.

1.3.7 Overige taken NOC*NSF

Deelnemingen

De vereniging NOC*NSF heeft twee dochterondernemingen, te weten het Sportcentrum Papendal BV en de BV Exploitatie Nationaal Sportcentrum Papendal (Hotel- en Congressentrum Papendal).

Overzicht overige verbonden organisaties

Naast de hiervoor genoemde organisatie hebben de volgende organisaties een financieel en/of organisatorische verbondenheid met NOC*NSF:

Bestuurlijke participatie

- Innosport NL (*in 2015 is deze stichting ontbonden*)
- Fonds voor de Topsporter
- Stichting Sport & Zaken

Begunstigden in het Bestedingsplan Sportagenda

- Centra voor Topsport en Onderwijs (CTO's)
- Olympische netwerken
- Dopingautoriteit (**)
- NL Sporter (**)
- NL Coach (**)
- Instituut Sportrechtspraak (**)
- Stichting Sport & Zaken (**)

*(**) In het vastgestelde jaarplan 2015 van NOC*NSF zijn de zogenaamde 'set van afspraken' met deze begunstigden opgenomen. Deze zijn in 2015 door NOC*NSF gemonitord op de navolging. Voor een verantwoording voor de activiteiten van de hiervoor genoemde organisaties wordt verwezen naar de jaarverslaggeving van deze organisaties.*

Kennis en Onderzoek

Sportonderzoek en -intelligence krijgen een steeds duidelijkere plaats binnen het Nederlands sportbeleid. De sector organiseert zichzelf via het door VWS ingestelde Topteam, het Platform Kernindicatoren Sport, het Kenniscentrum Sport en de Nederlandse Wetenschapsagenda (NWA) route Sport en Bewegen¹; de Kennisagenda Sport en de Kennisagenda voor praktijkgericht sportonderzoek². Tevens is een factbook uitgebracht over praktijkgericht sportonderzoek³. Deze kennisagenda's bouwen voort op het Sectorplan Sportonderzoek- en onderwijs 2011 en het lopende NWO Onderzoeksprogramma Sport 2013-2016, met het accent op de thema's Beter Presteren (presteren), De Waarde(n) van Sport (meedoen) en Een leven lang Bewegen, van 1 tot 100 (vitaal), met als verbindende schakel big data & data science.

- Het Topteam heeft als taak om een gezamenlijke kennis- en innovatieagenda voor de sport op te stellen, zowel voor topsport en sportparticipatie als voor wetenschap, economie en maatschappij. In 2015 lag het accent op innovatie, wat uitmondde in het platform <http://www.sportinnovator.nl/> waarbij subsidie verkregen kan worden voor innovatieprojecten onder bepaalde voorwaarden. In 2016 lag het accent op de kennisagenda (zoals hierboven aangegeven).

¹ De Nationale Kennisagenda Sport en Bewegen heeft inbedding in de NWA via een specifieke route voor sport en bewegen <http://www.wetenschapsagenda.nl/sport-en-bewegen/>

² http://www.zonmw.nl/fileadmin/documenten/Thema_SBV/Nationale_Kennisagenda_Sport_en_Bewegen.pdf

³ <http://www.factbooksportonderzoekhbo.nl/praktijkgericht-sportonderzoek#!/factbook>

Harry van Dorenmalen (chairman IBM Europe) is de voorzitter van het Topteam. Vanuit NOC*NSF participeert Maurits Hendriks en is actief bijdragen aan deze Kennisagenda's door Kamiel Maase (topsport) en Nicolette van Veldhoven (breedtesport).

- Deze kennisagenda was ook een van de onderwerpen tijdens de missie van Sport Science naar Japan (oktober 2016). Vanuit NOC*NSF nam Nicolette van Veldhoven deel aan deze reis. Het bezoek heeft sterk bijgedragen aan verdere zichtbaarheid van het Nederlandse sportonderzoek in Japan en er ligt veel ruimte om samenwerking op te zetten, op nationaal niveau en op het niveau van individuele organisaties.
- Vanuit NOC*NSF wordt bijgedragen aan de kernindicatoren sport. In 2014 zijn de kernindicatoren Sport en Bewegen benoemd door de minister van VWS om de stand van zaken op dit terrein duurzaam in de tijd te kunnen volgen. Deze krijgen hun beslag op een goed toegankelijke website zie <https://www.volksgezondheidenzorg.info/sport/kernindicatoren#node-inhoud-kernindicatoren-sport>. De projectleiding ligt bij het RIVM. Het platform kernindicatoren sport komt drie keer per jaar samen.
- In 2016 liepen de 25 projecten binnen het NWO-onderzoeksprogramma sport (programma is vormgegeven in samenwerking met het ministerie van VWS, NWO, SIA en NOC*NSF) formeel af. Werkelijke afronding zal plaatsvinden in 2017. De stuurgroep van het onderzoeksprogramma wordt voorgezeten door Cathy van Beek (Radboud Universiteit) en Bas van de Goor (Bas van de Goor Foundation). Vanuit NOC*NSF participeren Erik Lenselink en Nicolette van Veldhoven hierin. Projecten zijn te volgen via <http://sportonderzoek.com/>. Via de nieuwsbrief aan bonden werd maandelijks één van de projecten voor het voetlicht gebracht.
- In het kader van de kennisoverdracht functie zijn in 2016 twee IKO (Informatie, Kennis, Onderzoek) bijeenkomsten gehouden waarin diverse sportbonden participeren.
- Op de website van NOC*NSF staat alle informatie over onderzoek, monitoren en innovatie systematisch bij elkaar zie <http://www.nocnsf.nl/onderzoek-en-innovatie>
- NOC*NSF ondersteunt sinds 1 september 2014 het ingestelde lectoraat 'Sportpedagogiek, in het bijzonder naar een veilig sportklimaat'. Het lectoraat is gevestigd bij het Kenniscentrum Bewegen en Educatie van Hogeschool Windesheim in Zwolle. Doel is om door middel van meer
- kennisontwikkeling en kennisoverdracht te werken aan een pedagogisch verantwoord veilig sportklimaat. Zie <https://www.windesheim.nl/onderzoek/onderzoeksthemas/bewegen-en-sport/sportpedagogiek/>
- NOC*NSF geeft jaarlijks een kleine financiële bijdrage aan de leerstoel Sport en Recht, VU Amsterdam.
- Via afspraken op themadossiers wordt gericht samengewerkt met het Kenniscentrum Sport. Erik Lenselink is tevens lid van het programmabestuur.

1.4 Overige informatie

1.4.1 Financiële informatie

1.4.1.1 Meerjarenoverzicht geconsolideerd

Meerjarenoverzicht geconsolideerd

Olympische periode: 2013 - 2016			
Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie
(31.12.)2013	(31.12.)2014	(31.12.)2015	(31.12.)2016
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

Geconsolideerde Staat van baten en lasten

BATEN

Lottogelden	44.358	37.682	35.964	55.238
Sponsorgelden	9.653	10.923	10.531	11.182
Subsidies overheden	26.872	27.322	28.039	32.009
Contributies	1.118	1.144	1.127	1.106
Overige baten	15.763	16.709	16.901	19.158
Mutatie onderhanden projecten	3.267	2.550	1.858	2.895
Financieringsresultaat	214	120-	232-	261-
	101.245	96.210	90.472	121.327

LASTEN (CATEGORIAAL)

Personeelskosten	18.957	18.664	18.563	19.171
Afschrijvingskosten	3.193	3.161	2.264	2.151
Huisvestingskosten	4.607	4.885	4.991	4.731
Organisatiekosten	2.758	2.065	2.247	2.070
Marketing- en communicatiekosten	1.153	1.179	1.757	2.548
Kostprijs verkopen	2.511	2.384	2.642	2.765
Specifieke projectkosten	13.147	15.129	10.335	18.563
Belastingen resultaat	169-	48-	1-	47-
Bestedingsplan sportorganisaties	66.219	62.731	55.557	53.606
	112.376	110.150	98.355	105.561

LASTEN (FUNCTIONEEL)

Topsport	45.460	44.731	41.507	46.618
Sportontwikkeling/Brancheversterking	18.792	18.071	16.083	15.580
Sportontwikkeling/Levenlang sporten	22.506	22.565	18.613	18.052
Behartiging belangen leden	2.734	3.031	3.015	3.056
Verdelen middelen	684	776	825	876
<i>Specifieke doelstellingen</i>	<i>90.176</i>	<i>89.174</i>	<i>80.043</i>	<i>84.182</i>
Sportcentrum Papendal	7.290	8.285	7.323	7.648
Hotel Papendal	7.010	5.326	5.978	6.031
Papendal Holding	-	-	18	18
Olympisch Plan 2028	1.482	-	-	-
	105.958	102.785	93.362	97.879
Werving baten	4.309	5.215	3.355	6.253
Beheer en administratie	2.109	1.750	1.638	1.429
	112.376	109.750	98.355	105.561

SALDO VAN BATEN EN LASTEN

Resultaat deelnemingen	35-	-	-	-
------------------------	-----	---	---	---

RESULTAAT

	11.166-	13.540-	7.883-	15.766
Continuïteitsreserve	32	1.103-	244	143
Bestemmingsreserve Lotto	9.543-	13.336-	9.741-	-
Bestemmingsreserves Overig	1.655-	445	1.354	191
Bestemmingsfondsen	-	54	-	-
Te bestemmen resultaat	-	-	-	15.432
	11.166-	13.940-	8.143-	15.766

RESULTAATBESTEMMING

Correctie continuïteitsreserve ivm stelselwijziging	-	400	260	-
---	---	-----	-----	---

RESULTAATBESTEMMING NA CORRECTIE

	11.166-	13.540-	7.883-	15.766
--	----------------	----------------	---------------	---------------

Olympische periode: 2013 - 2016

Realisatie	Realisatie	Realisatie	Realisatie
(31.12.)2013	(31.12.)2014	(31.12.)2015	(31.12.)2016

x € 1.000

x € 1.000

x € 1.000

x € 1.000

Geconsolideerde Balans

Immateriële vaste activa	227	208	220	281
Materiële vaste activa	54.063	50.829	50.972	50.228
Vaste activa	54.290	51.037	51.192	50.509
Voorraden, vorderingen en effecten	6.936	6.513	6.586	4.013
Liquide middelen	40.899	24.634	21.944	51.027
ACTIVA	102.125	82.184	79.722	105.549
<i>Continuïteitsreserve</i>	3.305	2.621	3.122	3.265
<i>Wettelijke reserves</i>	227	208	211	189
<i>Bestemmingsreserve Lotto</i>	48.111	34.775	25.034	25.034
<i>Bestemmingsreserves Overig</i>	4.214	4.659	6.013	6.760
<i>Bestemmingsfondsen</i>	-	54	54	54
<i>Te bestemmen resultaat</i>	-	-	-	15.432
Reserves en Fondsen	55.857	42.317	34.434	50.734
Voorzieningen	292	313	265	270
Langlopende schulden	27.786	26.813	28.488	40.879
Kortlopende schulden	18.190	12.741	16.535	13.667
PASSIVA	102.125	82.184	79.722	105.549

1.4.1.2 Resultaat

Het totale resultaat over 2016 bedraagt € 15,8 miljoen tegen een begroot verlies van € 6,0 miljoen.

Het hogere resultaat wordt vooral veroorzaakt door extra afdrachten boven op de reguliere afdracht vanuit de Loterij. Een bedrag van € 13.814k is een afdracht die voorheen in het volgende boekjaar betaald werd en leidt eenmalig tot een hoger resultaat. Daarnaast heeft, als gevolg van de Loterijfusie, een eenmalige uitkering vanuit de continuïteitsreserve van de Lotto van € 5.559k plaatsgevonden. Het reguliere deel van de Loterij-afdracht (€ 35.864k) was lager dan begroot (€ 38.212k).

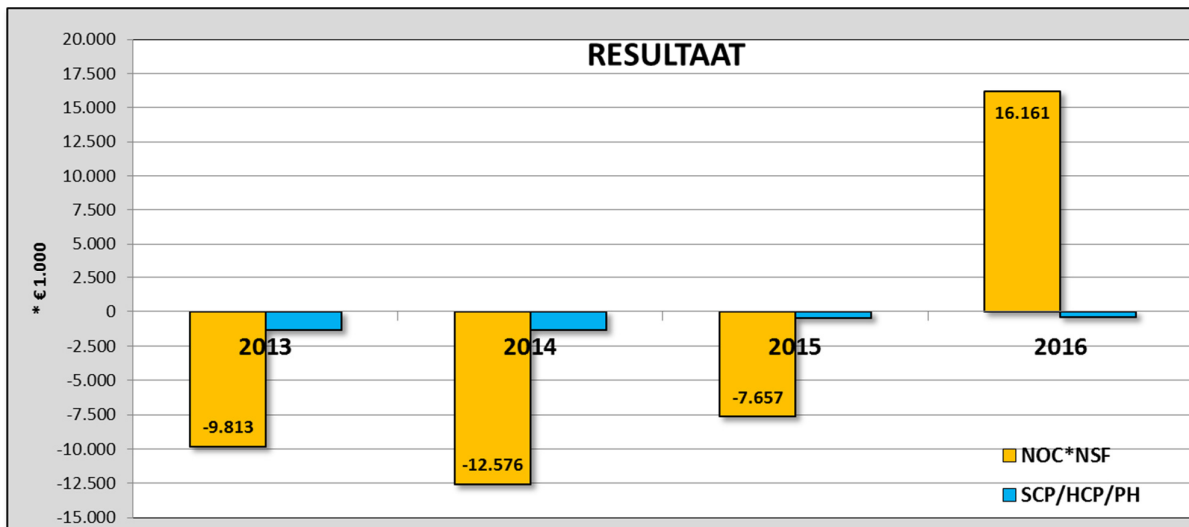
Het resultaat van de werkorganisatie is ruim positief en bedraagt +/- € 0,9 miljoen.

Het resultaat van de deelnemingen is negatief over 2016 +/- € 0,4 miljoen. Dit betreft het resultaat van de deelnemingen SCP (Sport Centrum Papendal BV), HCP (Hotel- en Congressentrum Papendal BV) en hun holding PH (Papendal Holding BV). Deels ontstaat dit verlies doordat de kosten niet evenredig worden doorbelast aan de gebruikers van het SCP en HCP. Ook worden relatief kleine topsportprogramma's ondersteund welke relatief zwaarder drukken op het gerealiseerde financiële resultaat van het SCP.

2013	2014	2015	2016
gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

De specificatie van het geconsolideerde resultaat naar onderdelen is als volgt:

Werkorganisatie	562	682	711	420
Projecten	478-	130	1.928	449
Overige doelstellingen	13	-	-	-
Bestedingsplan sportorganisaties	9.910-	13.388-	10.296-	15.292
NOC*NSF	9.813-	12.576-	7.657-	16.161
SCP	760-	1.118-	454-	197-
HCP	593-	246-	14-	180-
PH	n.v.t.	-	18-	18-
Deelnemingen	1.353-	1.364-	486-	395-
<i>Correctie resultaat SCP ivm stelselwijziging</i>		400	260	
Gecorrigeerd resultaat deelnemingen	1.353-	964-	226-	395-
Geconsolideerd NOC*NSF	11.166-	13.540-	7.883-	15.766
Geconsolideerd NOC*NSF begroot	500	10.036-	9.162-	6.036-
Vershil	11.666-	3.504-	1.279	21.802

1.4.1.3 Deelnemingen

Het betreft hier de deelnemingen SCP (Sport Centrum Papendal BV), HCP (Hotel- en Congrescentrum Papendal BV) en hun holding PH (Papendal Holding BV).

In het licht van de focus op kerntaken is in 2012 de verzelfstandiging van het Sport Centrum Papendal (SCP) gerealiseerd. De afsplitsing van al hetgeen het SCP en HCP omvat, dus kort gezegd de gronden, gebouwen en installaties van Papendal, alsmede bedrijfsmiddelen, contracten en medewerkers zijn van de vereniging NOC*NSF afgesplitst in twee besloten vennootschappen. De aandelen van de vennootschappen zijn onderbracht in een stichting / administratiekantoor. Het bestuur van de stichting heeft kennis op het gebied van retail, vastgoedmanagement, sport en leisure (waaronder horeca). In 2017 wordt het bestuur uitgebreid met een bestuurslid met specifieke kennis op het gebied van financiën.

NOC*NSF heeft de exclusieve zeggenschap over de besloten vennootschap Papendal Holding B.V. en daarmee wordt het bestaande toezicht op de exploitatie van HCP en SCP ongewijzigd voortgezet door de vereniging en haar huidige organen. NOC*NSF benoemt en ontslaat het bestuur van de stichting.

Het werkkapitaal van de deelnemingen stijgt in 2016 aanzienlijk vanwege het aangaan van een langlopende maatschappelijke lening bij Aegon. De gemeente Arnhem staat garant voor deze lening van 15 miljoen euro. De lening heeft een looptijd van dertig jaar, in lijn met de termijn van het convenant dat Arnhem en het sportcentrum hebben afgesloten. Als tegenprestatie voor de garantstelling faciliteert Papendal de breedtesport in de Gelderse hoofdstad.

De borgstelling, die Papendal een gunstig rentepercentage oplevert, en het convenant zijn een uitvloeisel van de 2,5 miljoen euro die Arnhem in 2010 investeerde in de bouw van de Arnhemhal. Voorwaarde voor die financiële steun was destijds een convenant waarbij Arnhemse groepen en de sport voordeel hebben van de faciliteiten. Dat contract is nu met dertig jaar verlengd tot 2046.

Eveneens wordt uit de leningen in 2017 een bedrag aan NOC*NSF betaald ter aflossing van lopende verplichtingen. Bestaande leningen worden waar mogelijk afgelost gebruikmakend van deze lening.

Sportcentrum Papendal

Het Sportcentrum Papendal faciliteert (top) sporters op het gebied van trainingsaccommodaties, verblijf, voeding, medische voorzieningen en onderwijs. Het Sportcentrum investeert duurzaam in accommodaties om de sportbonden en NOC*NSF adequaat te faciliteren.

De doelgroepen met betrekking tot het huren van kantoorruimte zijn sport gerelateerde bedrijven. De leegstand is in 2016 aanzienlijk verminderd en daarmee laag ten opzichte van de rest van Arnhem. Papendal heeft in totaal ca. 12.000 m2 kantoorruimte en ca. 4% leegstand en heeft hiermee een gezonde vastgoedportefeuille.

Hotel Papendal

Het Olympische jaar 2016 heeft voor wat betreft het Hotel Papendal twee gezichten. Het eerste halfjaar is het resultaat lager uitgevallen dan begroot. In het tweede halfjaar, met traditioneel de betere congresmaanden, zet ook bij hotel Papendal het economisch herstel zichtbaar door. Het effect van de genomen kosten besparende maatregelen komen in het tweede halfjaar ook al tot uiting. Regionaal gezien heeft Papendal haar positie in 2016 aanzienlijk verbeterd. Dit was in de tweede helft van 2016 al zichtbaar en zet zich door in 2017.

De toegevoegde waarde van hotel Papendal voor sporters en sportbonden is in 2016 nog verder gestegen. Zowel door middel van zeer speciale tarieven als facilitaire ondersteuning door middel van vergaderruimte en dergelijke wordt deze toegevoegde waarde gewaarborgd. Hiermee wordt het unieke karakter van Papendal richting de zakelijke markt de komende jaren ook verder onderstreept door de ideale mix van zakelijk leisure en sport.

(31.12.)2013	(31.12.)2014	(31.12.)2015	(31.12.)2016
gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd	gerealiseerd
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

Kerncijfers van de deelnemingen (enkelvoudige cijfers grondslagen NOC*NSF) luiden als volgt:

		(31.12.)2013	(31.12.)2014	(31.12.)2015	(31.12.)2016
SCP	Omzet	9.673	10.133	10.138	10.281
	Resultaat	760-	718-	194-	197-
	EBITDA 1)	1.876	1.995	1.875	1.948
	Werkkapitaal 2)	1.132-	2.335-	2.660-	9.309
	Liquiditeit 3)	70%	52%	47%	256%
	Solvabiliteit 4)	28%	28%	27%	15%
HCP	Omzet	9.241	9.606	10.034	10.007
	Resultaat	593-	246-	14-	180-
	EBITDA 1)	141-	180	208	31-
	Werkkapitaal 2)	1.121-	25-	11	707
	Liquiditeit 3)	51%	99%	101%	172%
	Solvabiliteit 4)	23%	17%	27%	13%

1) EBITDA = Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortizations (resultaat exclusief rente, belastingen, afschrijvingen en afwaarderingen)

2) Werkkapitaal = Vlottende activa -/- Kortlopende schulden

3) Liquiditeit = Vlottende activa ./ Kortlopende schulden

4) Solvabiliteit = Eigen vermogen ./ Balanstotaal

Uit dit overzicht blijkt dat de deelnemingen SCP en HCP (op basis van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van NOC*NSF) nog geen positieve bijdrage leveren aan het resultaat, maar tegelijkertijd de meeste jaren wel een positieve EBITDA hebben.

De omzet HCP is vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van 2015, die van het SCP is met 1,4% gestegen.

Overigens wordt opgemerkt dat SCP bij oprichting onroerend goed ad € 9 miljoen tegen inbreng in agio heeft verkregen van NOC*NSF, terwijl dit vastgoed door NOC*NSF uit eigen middelen was betaald. Over dit saldo wordt door SCP geen rente vergoed en worden geen aflossingen betaald. In 2017 wordt dit nader beschouwd.

Besloten is om de voorziening groot onderhoud, die de afgelopen jaren geconsolideerd, ten behoeve van de deelnemingen, is opgebouwd, vrij te laten vallen. Dit heeft voor het gerapporteerde resultaat van 2016 voor de deelnemingen geen gevolgen aangezien deze mutatie direct in het vermogen is verwerkt na verwerking van de stelselwijziging. In het verleden heeft de opbouw van deze voorziening het resultaat van de deelnemingen wel negatief beïnvloed en zijn in de jaren, waarin de voorziening groot onderhoud is opgebouwd, ook weer op dezelfde wijze ten gunste van het groepsvermogen vrij gevallen.

1.4.1.4 Vermogen

Mutaties per reserve

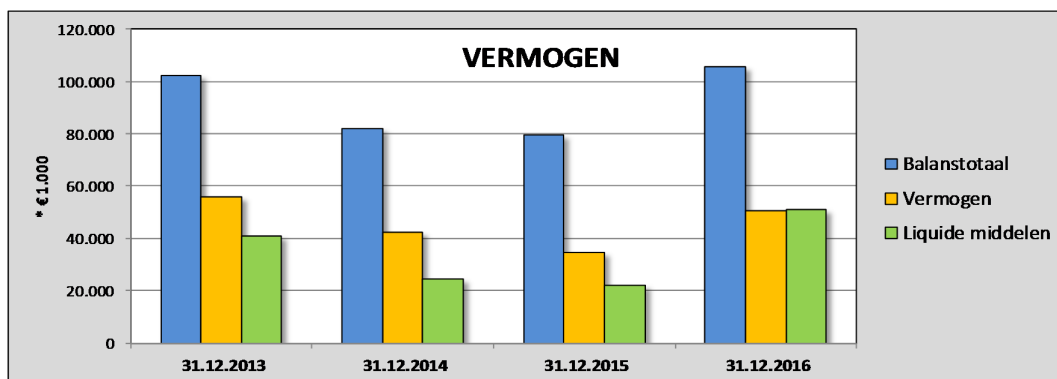
Onderstaand is een 4-jarenoverzicht gegeven van het vermogen per component, alsmede van het balanstotaal en de liquide middelen.

Uit dit overzicht blijkt dat het vermogen/de reserves met ruim € 16 miljoen is/zijn toegenomen tot € 50,7 miljoen eind 2016, waarbij vooral de toename van de Bestemmingsreserve Lotto ad € 16 miljoen opvalt. Dit komt voor een groot deel doordat er een betaling heeft plaatsgevonden die normaliter in het volgende boekjaar zou plaatsvinden.

De Continuïteitsreserve is in 2015 licht toegenomen tot € 3,2 miljoen. De positieve resultaten van de werkorganisatie/de projecten waren hierbij iets hoger dan de negatieve resultaten van de deelnemingen.

Opgemerkt wordt dat het vermogen dat in liquide middelen aanwezig is 101% bedraagt. Deze stijging wordt onder andere veroorzaakt door een lening van € 14 miljoen die SCP BV heeft afgesloten.

	Vermogen 31.12.2013 x € 1.000	Vermogen 31.12.2014 x € 1.000	Vermogen 31.12.2015 x € 1.000	Vermogen 31.12.2016 x € 1.000
Continuïteitsreserve	3.305	2.621	3.122	3.265
Wettelijke reserves	227	208	211	189
Bestemmingsreserve Lotto	48.111	34.775	25.034	25.034
<i>Overige Bestemmingsreserves:</i>				
Uitzending Teams	2.820	3.114	4.295	2.045
Sponsorgelden	796	1.067	1.240	4.237
Organisatieontwikkeling	598	478	478	478
	4.214	4.659	6.013	6.760
Bestemmingsfondsen	-	54	54	54
Te bestemmen resultaat	-	-	-	15.432
RESERVES EN FONDSSEN	55.857	42.317	34.434	50.734
BALANSTOTAAL	102.125	82.184	79.722	105.549
Vermogen in % balanstotaal	55%	51%	43%	48%
LIQUIDE MIDDELEN	40.899	24.634	21.944	51.027
Liquide middelen in % Vermogen	73%	58%	64%	101%

Continuïteitsreserve

"Volgens het reglement van het CBF kan een continuïteitsreserve gevormd worden voor twee functies:

1. om zeker te stellen dat de organisatie in de toekomst aan haar doelstellingsverplichtingen kan voldoen;
2. ter dekking van risico's op korte termijn.

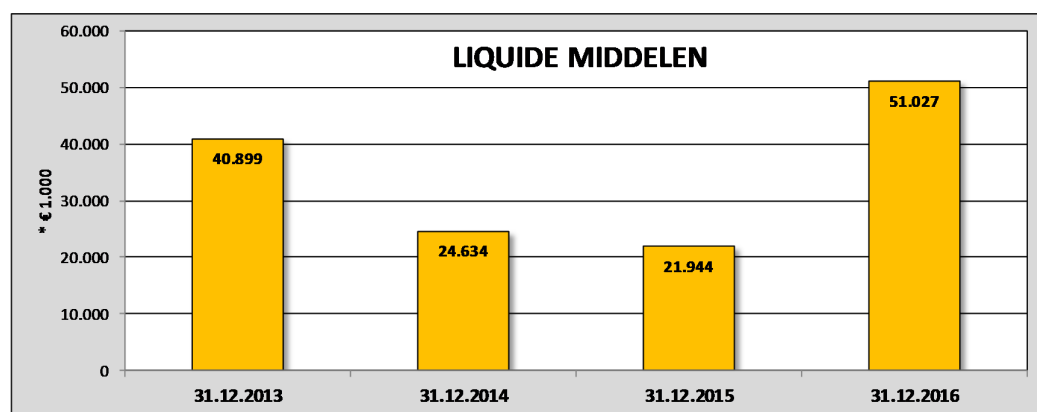
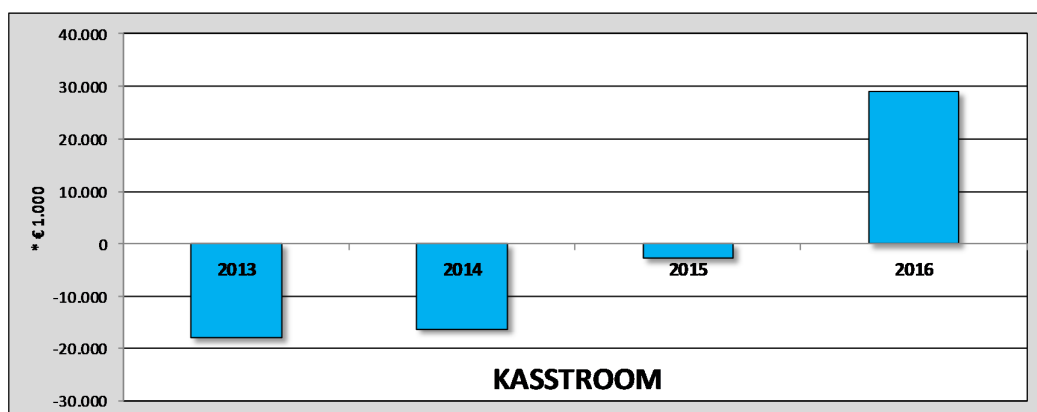
De eerste continuïteitsfunctie wordt gerealiseerd door de Bestemmingsreserve Lotto. Deze reserve vormt een buffer voor een belangrijk deel van de jaarlijkse uitgaven in het kader van het bestedingsplan, waarin NOC*NSF een jaarlijks aandeel heeft.

Voor de tweede functie (een verantwoorde buffer voor de dekking van risico's op korte termijn) is de Continuïteitsreserve gevormd.

1.4.1.5 Liquiditeit

Na een jarenlange dalende trend is de liquiditeit sterk verbeterd. Dit als gevolg van een lening o/g door SCP BV, een eenmalige extra afdracht door de Lotto en een vervroegde betaling door de NLO.

	Realisatie (31.12.)2013 x € 1.000	Realisatie (31.12.)2014 x € 1.000	Realisatie (31.12.)2015 x € 1.000	Realisatie (31.12.)2016 x € 1.000
Liquide middelen	40.899	24.634	21.944	51.027
Kasstroom	18.064-	16.265-	2.690-	29.083

1.4.2 Doorkijk naar 2017 e.v.

Algemeen

In 2017 zal de Transitie als een rode draad door der vele werkzaamheden van de vereniging NOC*NSF en haar leden lopen. De Algemene Vergaderingen in de vorm van sportconventies zullen daar een zichtbaar bewijs van worden. Belangrijke wapenfeiten die aan de orde komen zijn de realisatie van de sponsorpropositie en de vaststelling van het nieuwe Bestedingsplan. De Tweede Kamerverkiezingen van 15 maart en de daarop volgende kabinetsformatie zullen duidelijkheid geven over de rol en betekenis van de Sport voor het nieuwe Kabinet.

Dit jaar staat bovendien in het teken van de voorbereiding van de Olympische en Paralympische Winterspelen 2018 in Pyeongchang in Zuid Korea.

Financieel

In onderstaand overzicht is de resultatenbegroting 2017 opgenomen voor NOC*NSF (enkelvoudig). Voor 2017 is begrote resultaat is € 1,6 miljoen positief. Beleidsmatig is gekozen voor een herstel van de reserves waar de laatste jaren aan onttrokken is. Het resultaat wordt beleidsmatig bestemd aan de Bestemmingsreserve Loterij (€ 2,4 miljoen) en de continuïteitsreserve (€0,7 miljoen). Aan de overige bestemmingsreserves wordt € 1,5 miljoen onttrokken.

	Realisatie 2014	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
KERNCIJFERS RESULTATEN					
BATEN					
Lottogelden	37.682	35.964	38.212	55.238	45.600
Sponsorgelden	10.923	10.531	10.034	11.182	10.235
Subsidies overheden	27.292	28.009	28.025	31.979	28.125
Contributies	1.144	1.127	1.155	1.106	1.144
Overige baten	3.762	3.418	2.792	5.455	2.756
Mutatie onderhanden projecten	2.448	1.858	554	2.895	455
Financieringsresultaat	312	188	120	171	40
	83.563	77.379	80.892	108.026	88.355
LASTEN (CATEGORIAAL)					
Personeelskosten	13.323	13.288	13.675	13.758	14.278
Afschrijvingskosten	406	392	368	245	373
Huisvestingskosten	670	679	707	686	654
Organisatiekosten	1.853	2.064	2.276	1.948	2.480
Marketing- en communicatiekosten	838	1.396	314	2.111	6.210
Specifieke projectkosten	14.071	9.573	15.264	17.364	11.724
Bestedingsplan sportorganisaties	64.978	57.644	53.556	55.753	50.989
	96.139	85.036	86.160	91.865	86.708
SALDO VAN BATEN EN LASTEN					
Resultaat deelnemingen	1.364-	486-	768-	395-	22
RESULTAAT	13.940-	8.143-	6.036-	15.766	1.669
Correctie resultaat ivm stelselwijziging	400	260			
RESULTAAT NA CORRECTIE	13.540-	7.883-	6.036-	15.766	1.669
RESULTAATBESTEMMING					
Continuïteitsreserve	1.103-	244	768-	143	722
Bestemmingsreserve Lotto	13.336-	9.741-	1.293-	-	2.400
Overige Bestemmingsreserves	445	1.354	3.975-	191	1.452-
Bestemmingsfondsen	54	-	-	-	-
Te bestemmen resultaat	-	-	-	15.432	-
RESULTAATBESTEMMING	13.940-	8.143-	6.036-	15.766	1.670
Correctie continuïteitsreserve ivm stelselwijziging	400	260	-	-	-
RESULTAATBESTEMMING NA CORRECTIE	13.540-	7.883-	6.036-	15.766	1.670
KERNCIJFERS BALANS <small>(ultimo boekjaar)</small>					
LIQUIDE MIDDELEN	24.634	21.944		51.027	
BESTEMMINGSRISERVE NEDERLANDSE LOT.	34.775	25.034	1.293-	25.034	27.434
CONTINUÏTEITSRESERVE	2.621	3.122	768-	3.265	3.987

1.4.3 Risicomanagement

Zoals elke organisatie, zijn ook de activiteiten van NOC*NSF aan risico's onderhevig. NOC*NSF is een organisatie die midden in de samenleving staat, grote ambities en een flinke financiële omvang heeft met de daarbij behorende risico's op verschillende niveaus.

In 2015 heeft NOC*NSF een risico-inventarisatie van de werkorganisatie gemaakt. Hierbij is risicomanagement geïntroduceerd om het risicobewustzijn door alle lagen van de organisatie te verhogen.

Hierbij zijn de volgende specifieke risico's geïdentificeerd:

a) Nederlands Loterij

De baten uit loterijen kunnen van jaar tot jaar sterk variëren en vertonen bovendien de laatste jaren een sterk dalende tendens: van € 53 miljoen in 2011 tot € 36 miljoen in 2015. Deze baten zijn niet gegarandeerd en zijn pas bekend bij ontvangst van de gelden. Ze vormen daarmee een risico voor met name de liquiditeit en het resultaat.

Bij de bepaling van de hoogte van het Bestedingsplan Lotto wordt hiermee rekening gehouden door deze te baseren op de prognose van de Lotto. De Bestemmingsreserve Lotto voorziet in de overbrugging van het verschil tussen hoogte en tijdstip van betaling door de Lotto en de betalingen door NOC*NSF.

De uitgaven en ontvangsten worden frequent gemonitord, waarbij over begroting, realisatie en prognose ieder kwartaal wordt gerapporteerd aan directie en management. Ook zijn nadere afspraken gemaakt met de Lotto over het moment van afdracht van de lottogelden en een eventuele bevoorschotting.

b) Niet-kernactiviteiten

De deelnemingen van NOC*NSF verrichten activiteiten die niet tot de kerntaken van NOC*NSF behoren. Het betreft hier met name de deelnemingen SCP (exploitatie van sportaccommodaties) en HCP (exploitatie van een hotel- en congrescentrum). Deze activiteiten worden verricht via zelfstandige, commerciële vennootschappen.

Financiële tegenvallers bij deze vennootschappen komen uiteindelijk ten laste van het resultaat van NOC*NSF en vormen daarmee een risico voor de exploitatie, liquiditeit en vermogen van de vereniging.

Op de deelnemingen wordt daarom toezicht gehouden door het bestuur van het administratiekantoor dat de aandelen houdt. Ieder kwartaal rapporteren de deelnemingen/dochtermaatschappijen aan de moedermaatschappij NOC*NSF. Meerdere malen per jaar vindt voorts overleg plaats tussen NOC*NSF en de directie van de deelnemingen over de financiële gang van zaken.

c) Fiscaliteiten

De aard van de activiteiten van NOC*NSF brengt met zich mee, dat redelijk complexe fiscale situaties kunnen ontstaan. NOC*NSF acht het van groot belang om daarin zorgvuldig op te treden en de fiscale wet- en regelgeving nauwgezet en op verantwoorde wijze toe te passen.

Om deze reden zijn diverse relevante fiscale onderwerpen in kaart gebracht en zijn afspraken gemaakt met de belastingdienst. Begin 2015 is in vervolg hierop een convenant Horizontaal Toezicht met de belastingdienst afgesloten waarin afspraken zijn vastgelegd over wederzijds vertrouwen, begrip en transparantie.

Ook fungeert al enige jaren een fiscaal coördinator, die - zo nodig met ondersteuning van de externe fiscale adviseur - de fiscaliteiten adequaat regelt. Hiertoe zijn ook diverse administratieve procedures ontworpen die moeten waarborgen dat fiscaal juist wordt gehandeld.

d) Imagoschade

Vanwege de publieke functie van NOC*NSF, speelt altijd het risico van imagoschade.

NOC*NSF tracht dit risico te mitigeren door het creëren van bewustzijn in dezen, door een aparte afdeling voor communicatie met de media, door het stellen en handhaven van reglementen/regels/procedures, en dergelijke.

e) Fraude

Ook bij NOC*NSF speelt het risico van fraude, met name in de vorm van vervreemding of oneigenlijk gebruik van activa (geld/goederen).

Dit risico wordt zoveel als mogelijk beperkt door interne controlemaatregelen, het stellen van voorwaarden en procedures, een nauwkeurige administratieve vastlegging, functiescheidingen etc. De organisatie wordt hiervan meer en meer bewust gemaakt.

1.4.4 Corporate governance

Samenstelling bestuur

Het bestuur van NOC*NSF kende op 31 december 2016 de volgende samenstelling:

• De heer J.H.A. (André) Bolhuis	voorzitter
• De heer J.W. (Jan Willem) Maas	vicevoorzitter
• Mevrouw A. (Annette) Mosman	penningmeester
• De heer H.M. (Harry) Been	lid
• Mevrouw A.C. (Rinda) den Besten	lid
• De heer R. (Raymon) Blondel	lid
• Mevrouw M.A. (Marcella) Mesker	lid
• De heer C.M.P.S. (Camiel) Eurlings	lid (+IOC-lid)
• De heer C.M. (Chiel) Warners	lid (+voorzitter Atletencommissie)

Vergaderingen bestuur

Het bestuur vergaderde in het verslagjaar 2016 plenair op de navolgende data: 11 januari, 8 februari, 24 maart, 18 april, 23 mei, 4 juli, 5 september, 13 oktober, 10 november (*) en 8 december.

De vergadering met (*) betrof een ingelaste bijeenkomst over de Toekenningen rubriek 3.1 Topsport en de Accreditaties Topsportcentra 2017.

Enkele onderwerpen die tijdens de plenaire vergaderingen geagendeerd en besproken zijn:

- Transitie in de sport / Sportagenda 2017+
- Voorbereiding en Evaluatie OS/PS 2016 Rio
- Financieel jaarverslag (jaarverslag + jaarrekening) 2015
- Jaarplan en Begroting 2017
- Ontwikkelingen bij sportbonden
- Sportfinanciering (kansspelwetgeving, fusie Staatsloterij-Lotto, Bestedingsplan 2016)
- Sponsorpropositie / Team NL
- Toekenningen Bestedingsplan 2016 / Vaststellingen Bestedingsplan 2014
- Evaluatie European Games 2016
- Lobby Tweede Kamerverkiezingen
- Bestuursprofielen en procedures rond vacatures/verkiezingen
- Benoemingen & rapportages diverse (bestuursadvies)commissies
- Voorbereiding Algemene Vergaderingen

Jaarrekening

De jaarrekening wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het Bestuur in de vergadering van 20 april 2017 en ter vaststelling aan de Algemene Vergadering in de vergadering van 15 mei 2017.

Goed Sportbestuur, Minimale Kwaliteitseisen en CBF-keurmerk

Op het gebied van Goed Sportbestuur, Minimale Kwaliteitseisen en de vereisten voor het CBF-keurmerk zijn de volgende activiteiten vermeldenswaardig:

- T.b.v. het functioneren van de directie geldt een vastgestelde jaarlijkse cyclus. Deze wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van de voorzitter van de Remuneratiecommissie van NOC*NSF.
- De Nominatie- en Remuneratiecommissie heeft over haar activiteiten in 2015 een rapportage opgesteld, welke begin 2016 in het bestuur wordt besproken.

- Alle bestuursleden hebben, conform de vereisten van het CBF, in 2015 een verantwoordingsverklaring ondertekend.
- NOC*NSF beschikt over een klachtenregeling. In 2015 zijn in het kader c.q. binnen de reikwijdte van deze regeling geen klachten ontvangen.
- In 2015 heeft hertoetsing door het Centraal Bureau Fondsenwerving plaatsgevonden. Op basis van de toetsingsrapportage is het CBF-keurmerk verlengd.

Samenstelling Directie- en Managementteam

Op 31 december 2016 kende de directie en het MT de volgende bezetting:

• De heer Gerard Dielessen	Algemeen Directeur, voorzitter MT
• De heer John Bierling	Zakelijk Directeur
• De heer Jeroen Bijl	Manager Topsport
• De heer Jeroen Duyster	Manager Financiën & Automatisering
• De heer Erik Lenselink	Manager Sportontwikkeling
• De heer Maurits Hendriks	Technisch Directeur
• De heer Thomas van Schaik	Manager Commerciële Zaken

1.4.5 Verantwoordingsverklaring

In deze verantwoordingsverklaring zet NOC*NSF in beknopte vorm uiteen hoe zij invulling geeft aan:

1. Scheiding van uitvoering, bestuur en toezicht
2. Omgang met belanghebbenden
3. Effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen

1. Scheiding van uitvoering, bestuur en toezicht

Taken en verantwoordelijkheden Algemene Vergadering, bestuur en directie

Het bestuur is belast met het besturen van de Vereniging NOC*NSF en is als bestuur eindverantwoordelijk voor het totaal van de activiteiten van NOC*NSF. Het bestuur heeft een groot deel van haar taken gedelegeerd aan de directie en het management team (MT) in een directiestatuut. Het bestuur is verantwoordelijk voor de kwaliteit van haar eigen functioneren en legt voor het gevoerde beleid verantwoording af aan de Algemene Vergadering (AV) van NOC*NSF die toezicht houdt op het bestuur.

Formele advies- en besluitvormingsorganen

NOC*NSF kent een aantal formele adviesorganen in de vorm van commissies die door de Algemene Vergadering of het bestuur zijn ingesteld.

De Algemene Vergadering kent vier adviescommissies, te weten de Auditcommissie Seksuele Intimidatie, Commissie Registratie Persoonsgegevens, Financiële Commissie (FC) en Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS). De eerste 2 commissies adviseren de Algemene Vergadering over de wijze waarop NOC*NSF en sportbonden invulling geven aan respectievelijk de afhandeling van dopingzaken, tuchtrechtspraak op het gebied van seksuele intimidatie en de wijze waarop omgegaan wordt met persoonsgegevens binnen het Kennis- en Informatie Systeem Sport (KISS). De Financiële Commissie adviseert de AV over de jaarrekening en (meerjaren)begroting van NOC*NSF en is daarnaast bevoegd aan het bestuur en de AV gevraagd en ongevraagd advies uit te brengen. De CRBS brengt aan de AV advies uit over het Bestedingsplan Sportagenda en de Richtlijnen op basis waarvan de Sportagenda-gelden worden toegekend aan de leden en NOC*NSF.

Het bestuur kent vier adviescommissies, te weten de Atletencommissie, Auditcommissie, Nominatie- en Remuneratiecommissie en de Auditcommissie Verdelen Middelen Sportagenda. De inrichting en het functioneren van deze adviescommissies laat de collectieve verantwoordelijkheid van het bestuur onverlet. De Atletencommissie adviseert NOC*NSF en organisaties van invloed op het topsportbeleid van NOC*NSF in het maken van topsportvriendelijk beleid. De Auditcommissie adviseert het bestuur over onderwerpen aangaande het financiële beleid en de administratieve organisatie/interne controle. De Nominatie- en Remuneratiecommissie adviseert het bestuur over benoeming- en beloningsbeleid en gedeclareerde kosten en uitgaven van bestuur, directie en MT. De Auditcommissie VMS is door het bestuur ingesteld als adviesorgaan inzake de uitvoering van de kerntaak Verdelen Middelen. Tevens beoordeelt deze commissie de aanvraag van NOC*NSF binnen het Bestedingsplan.

Sinds de Algemene Vergadering van 20 november 2012 heeft het bestuur van NOC*NSF de functie van toekennings- en vaststellingsorgaan inzake de Sportagenda-gelden teruggekregen. Tot de genoemde datum was deze rol gedelegeerd aan de Toekennings- en Afrekencommissie (TAC). Tegen de toekenning en vaststelling van de Sportagenda-gelden kunnen de leden van NOC*NSF in beroep gaan bij de onafhankelijke door de Algemene Vergadering ingestelde en benoemde Beroepscommissie Bestedingsplan (BCB).

Benoeming, bezoldiging en aftreden bestuur en directie

Het bestuur bestaat uit tenminste vijf doch maximaal acht natuurlijke personen. De persoon die lid is van het IOC en in overeenstemming met het Olympisch Handvest ambtshalve deel uitmaakt van het Bestuur van een Nationaal Olympisch Comité, is tevens bestuurslid. De leden van het bestuur ontvangen in hun hoedanigheid van bestuurslid geen bezoldiging. Een redelijke vergoeding voor de door hen ten behoeve van NOC*NSF gemaakte kosten is toegestaan (o.b.v. een vergoedingenrichtlijn) en is zichtbaar gemaakt in de jaarrekening. Bestuursleden worden benoemd voor een periode van ten hoogste vier jaar en zijn tweemaal herbenoembaar.

De directie bestaat uit een algemeen, tevens statutair, directeur die wordt benoemd door het bestuur en heeft een dienstverband bij NOC*NSF voor onbepaalde tijd. Per 1 september kent de directie tevens een zakelijk directeur die met name belast is met de ontwikkeling van de interne organisatie en de financiën. Het bestuur stelt op voordracht van de Remuneratiecommissie de beloning van de directie vast. Het beloningsbeleid van NOC*NSF gaat uit van passende beloning voor de zwaarte en omvang van de directiefunctie, waarbij zorgvuldig rekening wordt gehouden met marktomstandigheden en maatschappelijke ontwikkelingen.

2. Omgang met belanghebbenden

NOC*NSF streeft naar een open dialoog met alle belanghebbenden, die te verdelen zijn in:

Leden (*)	Lotto
(Top)sporters (*)	Partners en suppliers
Coaches (*)	Ministerie van VWS
Het Nederlandse publiek	Overige overheden
Medewerkers, inclusief OR (*)	Internationaal Olympisch Comité
	Overige internationale organisaties

Belanghebbenden worden waar mogelijk betrokken bij de voorbereiding, vorming en indien nodig bijstelling van het beleid. Daartoe heeft NOC*NSF een uitgebreide (informele) overlegstructuur en stakeholdermanagement ingericht, welke aansluit bij de (statutair) vastgelegde cyclus van de formele besluitvormingsstructuur, die wordt gevormd door de Algemene Vergadering, Bestuur en/of Directie. Naast het hiervoor genoemde stakeholdermanagement en algemene website van NOC*NSF is voor de belanghebbenden voorzien van (*) is een specifiek op die doelgroep gerichte communicatielijn van toepassing.

NOC*NSF legt op zo transparant mogelijke wijze verantwoording af over de besteding van de middelen, conform de verantwoordingseisen die volgens het CBF-keurmerk gelden voor kansspelbegunstigden. Het jaarverslag en de jaarrekening met accountantsverklaring zijn opvraagbaar en staan volledig op de website van NOC*NSF.

3. Effectiviteit en efficiëntie van de bestedingen

Plan – do – check – act is de centrale gedachte die ten grondslag ligt aan de planning en control cyclus. Binnen NOC*NSF is hier op verschillende niveaus (vereniging, bestuurlijke organisatie, werkorganisatie) invulling aan gegeven.

Allereerst kent de *vereniging* aan de hand van de 4-jaarlijkse Sportagenda, waarbij de cyclus parallel loopt aan de Olympische Spelen een vierjaarlijkse P&C-cyclus. De Sportagenda is het fundament voor het meerjarenbeleidsplan (strategisch plan), jaarplan, meerjarenbegroting en jaarbegroting van NOC*NSF.

Zowel na 4 jaar, als tussentijds worden de doelen van de Sportagenda gemonitord en geëvalueerd. Dit is de grondslag voor enerzijds bijsturing en bijstelling (bijv. van het Bestedingsplan of programma's/activiteiten) en anderzijds het fundament voor de ontwikkeling van de volgende

Sportagenda. Het instrumentarium, bestaande uit Sportagenda, Bestedingsplan en Richtlijnen, wordt vastgesteld door het hoogste orgaan van NOC*NSF, de Algemene Vergadering.

Vanuit de *kerntaak Verdelen Middelen* vragen NOC*NSF, sportbonden en overige partijen op basis van de Richtlijnen jaarlijks Sportagenda-gelden aan. De werkorganisatie van NOC*NSF is belast met de beoordelingscyclus, waarna het bestuur van NOC*NSF als toekenningorgaan Sportagenda-gelden toewijst. Het bestuur van NOC*NSF legt hierover jaarlijks verantwoording af aan de Algemene Vergadering. Na afloop van een bestedingsjaar worden de toegekende gelden inhoudelijk en financieel verantwoord. Hiervoor wordt een vergelijkbare beoordelingscyclus uitgevoerd door NOC*NSF, met het bestuur van NOC*NSF als uiteindelijk vaststellingsorgaan. In deze cyclus vindt dus de beoordeling van doelmatigheid plaats. Bij niet uitgevoerde activiteiten zullen begunstigen gelden dienen te restitueren. Bij onvoldoende effectiviteit en efficiency zal dit consequenties hebben voor de beoordeling en toekenning van toekomstige aanvragen. Ook over de vaststellingscyclus zal het bestuur van NOC*NSF jaarlijks verantwoording afleggen.

Jaarlijks wordt een beleidsplan en een begroting voor de *werkorganisatie* NOC*NSF opgesteld en wordt de meerjarenbegroting geactualiseerd. Het beleidsplan en de (meerjaren-) begroting worden goedgekeurd door het bestuur en vastgesteld door de AV. Middels de vaststelling door de AV en de goedkeuring door het bestuur is de algemeen directeur bevoegd het beleid uit te voeren binnen de kaders van het beleidsplan en de begroting. De algemeen directeur rapporteert vier keer per jaar aan het bestuur over de voortgang van het beleidsplan en de begroting. Zowel in de begrotingscyclus als jaarrekeningscyclus worden zowel de Auditcommissie (adviesorgaan bestuur) als de Financiële Commissie (adviesorgaan Algemene Vergadering) betrokken en geraadpleegd.

Ter ondersteuning van de hiervoor genoemde inhoudelijke en financiële rapportages maakt de directie c.q. het MT van NOC*NSF gebruik van 3 interne tools, die samenhangen met het Jaarplan van NOC*NSF, te weten:

- Speerpunten bestuur/directie; een beperkte lijst van strategische dossiers die specifiek gemonitord in interactie tussen bestuur en directie
- Dashboard Strategisch Plan; een overzicht met (de ontwikkeling van) diverse kritische prestatie-indicatoren, opgenomen in het Strategisch Plan en Jaarplan NOC*NSF
- Projecten- en dossierkaart NOC*NSF; een overzicht met alle grotere projecten en belangrijke (integrale) dossiers binnen NOC*NSF

Arnhem, 20 april 2017

Dr. J.H. (André) Bolhuis

Voorzitter bestuur

G. (Gerard) Dielessen

Algemeen Directeur

2. JAARREKENING NOC*NSF 2016

INHOUDSOPGAVE

	<u>Blz.</u>
2. JAARREKENING	1
2.1 Geconsolideerde jaarrekening	3
2.1.1 Geconsolideerde balans per 31 december 2016	4
2.1.2 Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2016	5
2.1.3 Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016	9
2.1.4 Toelichting	10
2.2 Enkelvoudige jaarrekening	43
2.2.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2016	44
2.2.2 Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2016	45
2.2.3 Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2016	47
2.2.4 Toelichting	48
3. OVERIGE GEGEVENS	53
3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	54
4. BIJLAGE	55
4.1 Overzicht (neven)functies Bestuur, Directie en Management	56

JAARREKENING

Geconsolideerde jaarrekening

Geconsolideerde balans per 31 december 2016

(na resultaatbestemming)

	Ref.	31 december 2016	31 december 2015
		x € 1.000	x € 1.000
ACTIVA			
VASTE ACTIVA			
Immateriële vaste activa (1)			
Oprichtingskosten		189	211
Software		92	9
		281	220
Materiële vaste activa (2)			
Gebouwen en terreinen	(2.1)	35.569	36.029
Machines en installaties	(2.2)	11.688	10.541
Inventaris en overige activa	(2.3)	1.693	2.056
Activa in ontwikkeling	(2.4)	1.278	2.346
		50.228	50.972
		50.509	51.192
VLOTTENDE ACTIVA			
Voorraden (3)			
		97	88
Vorderingen/overlopende activa (4)			
Debiteuren	(4.1)	1.897	2.473
Belastingen	(4.2)	514	635
Overige vorderingen/overl. activa	(4.3)	1.505	3.390
		3.916	6.498
Liquide middelen (5)			
		51.027	21.944
		55.040	28.530
		105.549	79.722
PASSIVA			
RESERVES EN FONDSSEN			
Continuïteitsreserve	(6)	3.265	3.122
Wettelijke reserves	(7)	189	211
Bestemmingsreserve Lotto	(8)	25.034	25.034
Overige bestemmingsreserves	(9)	6.760	6.013
Bestemmingsfondsen	(10)	54	54
Te bestemmen resultaat boekjaar		15.432	-
		50.734	34.434
VOORZIENINGEN			
Groot onderhoud	(11)	-	-
Jubileumverplichtingen	(12)	270	265
		270	265
LANGLOPENDE SCHULDEN			
Investeringsubsidies	(13)	12.589	13.152
Leaseverplichtingen	(14)	7.205	7.820
Hypothecaire leningen	(15)	4.498	4.803
Overige leningen	(15-1)	14.500	-
Vooruitontvangen gelden	(16)	500	700
Egalisatiereserve Topsport	(17)	1.587	2.013
		40.879	28.488
KORTLOPENDE SCHULDEN (18)			
Kortlopend deel langlopende schulden	(18.1)	2.182	1.667
Onderhanden projecten	(18.2)	2.649	5.544
Belastingen en sociale verzekeringen	(18.3)	612	1.128
Pensioenen	(18.4)	35	48
Crediteuren	(18.5)	4.179	3.226
Overige schulden	(18.6)	4.009	4.922
		13.666	16.535
		105.549	79.722

Geconsolideerde staat van baten en lasten over 2016

Categoriele indeling

	Ref.	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2016	2016	2015
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BATEN				
Lottogelden	(19)	55.238	38.212	35.964
Sponsorgelden	(20)	11.182	10.033	10.531
Subsidies overheden	(21)	32.009	28.055	28.039
Contributies	(22)	1.106	1.155	1.127
Overige baten	(23)	19.158	17.751	16.901
Mutatie onderhanden projecten	(24)	2.895	554	1.858-
Financieringsresultaat	(25)	261-	443-	232-
		121.327	95.317	90.472
LASTEN				
Personeelskosten	(26)	19.171	19.125	18.563
Afschrijvingskosten	(27)	2.151	2.311	2.264
Huisvestingskosten	(28)	4.731	5.089	4.991
Organisatiekosten	(29)	2.070	2.663	2.247
Marketing- en communicatiekosten	(30)	2.548	710	1.757
Kostprijs verkopen	(31)	2.765	2.469	2.642
Specifieke projectkosten	(32)	18.563	16.183	10.335
Bestedingsplan sportorganisaties	(33)	53.606	51.517	55.557
Belastingen resultaat	(34)	47-	85	1-
		105.561	100.152	98.355
SALDO VAN BATEN EN LASTEN				
Resultaat deelnemingen	(35)	15.766	4.835-	7.883-
		-	1.563-	-
RESULTAAT		15.766	6.397-	7.883-
RESULTAATBESTEMMING				
Continuïteitsreserve	(6)	143	768-	244
Wettelijke reserve	(7)	-	-	-
Bestemmingsreserve Lotto	(8)	-	1.293-	9.741-
Overige bestemmingsreserves	(9)	191	3.975-	1.354
Bestemmingsfondsen	(10)	-	-	-
Te bestemmen resultaat		15.432	-	-
		15.766	6.036-	8.143-
Correctie ivm stelselwijziging deelneming		-	-	260
		15.766	6.036-	7.883-

Functionele indeling

	Ref.	Realisatie	Begroting	Realisatie
		2016	2016	2015
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BATEN				
Lottogelden	(19)	55.238	38.212	35.964
Sponsorgelden	(20)	11.182	10.033	10.531
Subsidies overheden	(21)	32.009	28.055	28.039
Contributies	(22)	1.106	1.155	1.127
Overige baten	(23)	19.158	17.751	16.901
Mutatie onderhanden projecten	(24)	2.895	554	1.858-
Financieringsresultaat	(25)	261-	443-	232-
		121.327	95.317	90.472
LASTEN				
Besteed aan specifieke doelstellingen				
* Topsport		46.618	43.702	41.507
* Sportontwikkeling/Brancheversterking		15.580	15.582	16.083
* Sportontwikkeling/Levenlang sporten		18.052	17.522	18.613
* Behartiging belangen leden		3.056	3.104	3.015
* Verdelen middelen		876	904	825
		84.182	80.814	80.043
Besteed aan overige doelstellingen				
* Exploitatie hotel/congrescentrum		6.031	6.324	5.978
* Exploitatie sportcentrum		7.648	7.668	7.323
* Exploitatie holding		18	-	18
* Olympisch Plan 2028		-	-	-
		13.697	13.992	13.319
Werving baten		6.253	4.352	3.355
Beheer en administratie		1.429	994	1.638
		105.561	100.152	98.355
SALDO VAN BATEN EN LASTEN				
Resultaat deelnemingen	(35)	15.766	4.835-	7.883-
		-	1.563-	-
RESULTAAT		15.766	6.397-	7.883-
RESULTAATBESTEMMING				
Continuïteitsreserve	(6)	143	768-	244
Wettelijke reserves	(7)	-	-	-
Bestemmingsreserve Lotto	(8)	-	1.293-	9.741-
Overige bestemmingsreserves	(9)	191	3.975-	1.354
Bestemmingsfondsen	(10)	-	-	-
Te bestemmen resultaat		15.432	-	-
		15.766	6.036-	8.143-
Correctie ivm stelselwijziging deelneming				260
		15.766	6.036-	7.883-

Financieringsindeling

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN - FINANCIERINGSINDELING 2016

Ref.	BASIS-FINANCIERING		PROJECT-FINANCIERING		OVERIGE DOELSTELLINGEN		BESTEDINGSPLAN SPORTORGANISATIES		Eliminaties		TOTAAL	
	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2016
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BATEN												
(19) Lotogelden	7.030	7.030	2.807	2.655	-	-	45.401	28.527	-	-	55.238	38.212
(20) Sponsoriteiten	-	28	6.931	6.114	-	-	4.251	3.892	-	-	11.182	10.034
(21) Subsidies overheden	-	-	9.342	8.474	30	30	22.637	19.551	-	-	32.009	28.055
(22) Contributies	1.106	1.155	-	-	-	-	-	-	-	-	1.106	1.155
(23) Overige baten	476	476	4.979	2.317	21.548	21.548	-	-	6.704-	6.590-	19.158	17.751
(24) Mutatie onderhanden projecten	-	-	4.291	554	-	-	1.396-	-	1	-	2.895	554
(25) Financieringsresultaat	174	120	3-	-	433-	563-	-	-	-	-	261-	443-
(36) Budgettoewijzing	101-	-	101	-	-	-	-	-	-	-	-	-
(37) Strategische toekenningen	121-	-	121	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	8.564	8.809	28.569	20.114	20.004	21.015	70.892	51.970	6.703-	6.590-	121.327	95.318
LASTEN												
(26) Personeelskosten	7.573	7.570	6.186	6.106	5.410	5.405	-	-	2	44	19.171	19.125
(27) Afschrijvingskosten	245	368	-	-	1.918	1.943	-	-	12-	-	2.151	2.264
(28) Huisvestingskosten	682	707	4	-	7.218	7.849	-	-	3.173-	3.467-	4.731	5.089
(29) Organisatiekosten	1.948	2.278	-	-	552	618	-	-	430-	233-	2.070	2.663
(30) Marketing- en communicatiekosten	12	104	2.099	210	437	396	-	-	576-	550-	2.548	710
(31) Kostprijs verkopen	-	-	-	-	3.341	3.019	-	-	370-	95-	2.765	2.469
(32) Specifieke projectkosten	381	381	16.982	14.631	1.570	1.266	-	-	2.147-	2.289-	18.563	16.183
(33) Bestedingsplan sportorganisaties	-	-	153	-	-	-	55.600	53.806	-	-	53.606	51.517
(34) Belastingen resultaat	-	-	2.697	2.599	47-	85	-	-	-	-	47-	85
(37) Intern doorbelaste overhead	2.697	2.599	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	8.144	8.809	28.120	23.546	20.399	20.581	55.600	53.806	6.703-	6.590-	105.561	100.152
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	420	-	449	3.432-	395-	434	15.292	1.836-	-	-	15.766	4.834-
RESULTAAT	420	-	449	3.432-	395-	768-	15.292	1.836-	-	-	15.766	6.036-
RESULTAATBESTEMMING												
(6) Continuïteitsreserve	420	-	118	-	395-	768-	-	-	-	-	143	768-
(8) Correctie ivm stelswijziging deelneming	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	244
(9) Bestemmingsreserve Lotto	-	-	-	543	-	-	-	1.836-	-	-	-	260
(10) Overige bestemmingsreserves	-	-	190	3.975-	-	-	-	-	1	-	191	1.293-
Te bestemmen middelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3.975-
Te bestemmen resultaat	420	-	308	3.432-	395-	768-	-	1.836-	1	-	15.432	6.036-
											15.766	7.883-

Doelstellingsindeling

GECONSOLIDEERDE STAAT VAN BATEN EN LASTEN - DOELSTELLINGSINDELING 2016

BdL	2016		2016		2016		2016		2016		2016		2015	
	Topspport	Branche- verstärking	Levenslang sporten	Belangen- behartiging leden	Verdelen middelen	SPECI- FIEKE DOEL- STEL- LINGEN	OVERIGE DOEL- STEL- LINGEN	WERVING BATEN	BFHEER EN ADMINI- STRATIE	Elimi- naties	Realisatie 2016	Begroting 2016	Realisatie 2015	Begroting 2015
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BATEN														
Nederlandse Loterij gelden	12.819	15.975	4.055	169	-	33.018	-	-	22.220	-	55.238	38.212	35.964	
Sponsogelden	5.581	-	1.271	-	-	6.852	-	4.277	53	-	11.182	10.034	10.531	
Subsidies overheden	21.163	-	9.417	23	-	30.603	30	34	1.342	-	32.009	28.055	28.039	
Contributies	-	-	-	-	-	-	-	-	1.106	6.704	1.106	1.155	1.127	
Overige baten	1.815	68	1.067	272	-	3.222	20.407	1.574	659	-	19.158	17.751	16.901	
Mutatie onderhanden projecten	2.252	86	148	244	-	2.434	-	837	376	-	2.895	554	1.858	
Financieringsresultaat	3	-	-	-	-	3	433	571	175	-	261	443	232	
Budgetoewijzing	2.017	553	1.496	2.437	904	7.407	-	100	7.978	-	-	-	-	
Strategische toekenningen	13	-	-	-	-	13	-	7.393	113	-	-	-	-	
	45.657	16.682	17.158	3.145	904	83.546	20.004	7.393	17.088	6.704	121.327	95.318	90.472	
LASTEN														
Personeelskosten	4.912	420	2.155	1.655	504	9.646	5.410	1.316	2.795	4	19.171	19.125	18.563	
Afscriptingskosten	2	-	3	-	62	67	1.906	-	178	-	2.151	2.311	2.264	
Huisvestingskosten	-	-	4	-	-	4	7.212	-	682	3.167	4.731	5.089	4.991	
Organisatiekosten	89	5	33	148	89	364	570	1	1.583	448	2.070	2.663	2.247	
Marketing- en communicatiekosten	153	9	448	21	-	631	437	1.477	3	-	2.548	710	1.757	
Kostprijs verkopen	-	-	-	-	-	-	3.341	-	-	576	2.765	2.469	2.642	
Specifieke projectkosten	9.519	45	4.274	120	-	13.958	1.570	2.875	531	371	18.563	16.183	10.335	
Bestedingsplan sportorganisaties	30.045	14.969	10.078	194	-	55.286	47	-	468	2.148	53.606	51.517	55.557	
Belastingen resultaat	1.898	132	1.057	918	221	4.226	-	584	4.811	-	47	85	1	
Intern doorbelaste overhead	46.618	15.580	18.052	3.056	876	84.182	20.399	6.253	1.429	6.705	105.561	100.152	98.355	
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	961	1.102	894	89	28	636	395	1.140	15.659	-	15.766	4.834	7.883	
Resultaat deelnemingen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.202	-	
RESULTAAT	961	1.102	894	89	28	636	395	1.140	15.659	-	15.766	6.036	7.883	
RESULTAATBESTEMMING														
Continuïteitsreserve	193	1.192	954	28	28	101	395	30	467	0	143	768	244	
Correctie t/m stelselwijziging deelneming	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	-	260	
Bestemmingsreserve Nederlandse Loterij	2.250	-	-	-	-	2.250	-	2.441	-	-	-	1.293	9.741	
Overige bestemmingsreserves	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	191	3.975	1.354	
Bestemmingsfondsen	1.482	90	60	61	-	1.513	-	1.271	15.192	-	15.432	-	-	
Te bestemmen resultaat	961	1.102	894	89	28	636	395	1.140	15.659	0	15.766	6.036	7.883	

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016

	Ref.	Realisatie 2016 x € 1.000	Realisatie 2015 x € 1.000
Saldo van baten en lasten		15.766	7.883-
Afschrijvingskosten	(27)	2.151	2.264
CASH FLOW		17.917	5.619-
Aanpassing voor:			
* mutatie voorraden	(3)	9-	13-
* mutatie vorderingen	(4)	2.582	60-
* mutatie effecten		-	-
* ontvangen dividend		-	-
* mutatie voorzieningen	(11-12)	5	48
* mutatie onderhanden projecten	(18)	2.895-	1.858
* mutatie schuld bestedingsplan sportorg.	(18)	-	-
* mutatie kortlopende schulden	(18)	134-	1.541
		451-	3.374
Kasstroom uit operationele activiteiten		17.466	2.245-
Investeringen immateriële vaste activa	(1)	96-	40-
Investeringen materiële vaste activa	(2)	1.944-	2.942-
Correctie: investeringen financial lease	(2)	-	2.225
		1.944-	717-
Desinvesteringen materiële vaste activa	(2)	-	-
Desinvesteringen financiële vaste activa		-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		2.040-	757-
Aflossingen langlopende schulden	(13-17)	1.343-	743-
Ontvangsten langlopende schulden	(13-17)	15.000	1.055
Gestort op aandelenkapitaal		-	-
Vooruitontvangen huur		-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		13.657	312
KASSTROOM	(5)	29.083	2.690-

Toelichting

Algemeen

Opzet geconsolideerde jaarrekening

Dit financieel jaarverslag bevat de geconsolideerde jaarrekening van NOC*NSF, derhalve de cijfers (zowel gerealiseerd als begroot) van zowel NOC*NSF als de 100% dochters PH (Papendal Holding), SCP (SportCentrum Papendal) en HCP (Hotel- en Congrescentrum Papendal).

In deze geconsolideerde jaarrekening is - ter wille van het inzicht - ook een (pro forma) geconsolideerde begroting van baten en lasten opgenomen. Deze geconsolideerde begroting is samengesteld vanuit de afzonderlijke goedgekeurde enkelvoudige begrotingen van enerzijds NOC*NSF en anderzijds PH, SCP en HCP.

De (geconsolideerde) jaarrekening bevat de volgende overzichten met toelichting (zowel cijfermatig als tekstueel):

* balans;

* staat van baten en lasten;

* kasstroomoverzicht.

De staat van baten en lasten is hierbij opgenomen in 4 indelingen: categoriaal en functioneel (conform de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving), naar doelstelling (conform de CBF-voorwaarden) en naar financiering (conform de interne rapportage-systematiek).

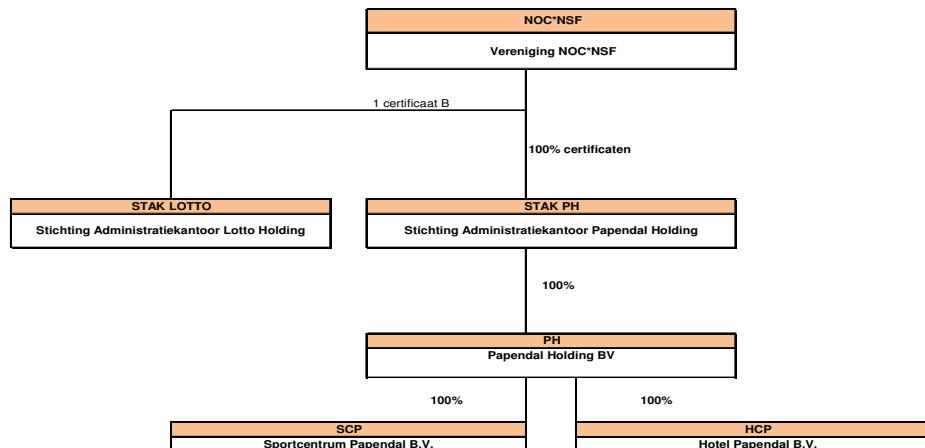
Groepsverhoudingen/groepsmaatschappijen en activiteiten 31.12.2016 31.12.2015

De vereniging staat aan het hoofd van een groep van de volgende rechtspersonen, die alle zijn meegeconsolideerd:

* PH				
Handelsnaam:	Papendal Holding			
Statutaire naam:	Papendal Holding BV			
Zetel:	Arnhem			
Oprichting:	24 december 2014			
Belang:	economisch eigendom, geen juridisch eigendom	100%		100%
Activiteiten:	holding			
Opmerking:	de aandelen PH zijn gecertificeerd aan Stichting Administratiekantoor Papendal Holding			
* SCP				
Handelsnaam:	Sportcentrum Papendal			
Statutaire naam:	Sportcentrum Papendal BV			
Zetel:	Arnhem			
Oprichting:	27 december 2012			
Belang:	indirect (via PH): economisch eigendom	100%		100%
Activiteiten:	beheer en exploitatie van het complex sportcentrum Papendal			
* HCP				
Handelsnaam:	Hotel Papendal			
Statutaire naam:	Hotel Papendal BV		<i>vh. BV Exploitatie Nationaal Sport Centrum Papendal</i>	
Zetel:	Arnhem			
Oprichting:	22 maart 1999			
Belang:	indirect (via PH): economisch eigendom	100%		100%
Activiteiten:	hotel- en congrescentrum, restaurant en cafébedrijf			

Groepsstructuur

De groepsstructuur op balansdatum is als volgt:

Fusie Lotto - Nederlandse Staatsloterij

Op 17 juli 2014 hebben de Lotto en de Nederlandse Staatsloterij een intentieverklaring getekend waarin zij zijn overeengekomen nader te onderzoeken of tot en transactie kan worden gekomen waarbij beide ondernemingen worden samengevoegd in een groep van rechtspersonen om zo de beoogde synergiemogelijkheden te benutten.

De Lotto (formeel: Stichting de Nationale Sporttotalisator, gevestigd te Rijswijk) is actief op het gebied van de organisatie van lottospelen en sportprijsvragen in Nederland.

De Nederlandse Staatsloterij (formeel: Stichting Exploitatie Nederlandse Staatsloterij, gevestigd te Den Haag) is actief op het gebied van de organisatie van (nummer)loterijen in Nederland.

Beide partijen verrichten hun activiteiten op basis en onder de voorwaarden van aan hen daartoe door de Nederlandse overheid toegekende vergunningen.

De partijen dragen de financiële resultaten uit deze activiteiten af aan de Nederlandse sport (NOC*NSF) en geselecteerde goede doelen en aan de Staat (Nederlandse Staatsloterij) in de vorm van zogenaamde afdrachten.

Achtergrond hiervan is dat de Nederlandse markten voor loterijen, lottospelen en sportweddenschappen aan toenemende concurrentie zijn onderworpen. Binnen afzienbare tijd wordt naar verwachting een wetswijziging van kracht die het online aanbieden van door de overheid te bepalen kansspelen zal legaliseren en online kansspelaanbieders zal toestaan om met een vergunning te opereren en te adverteren op de Nederlandse markt en wordt de offline kansspelmarkt mogelijk ook herzien waardoor andere partijen mogelijk ook op deze markt actief kunnen worden.

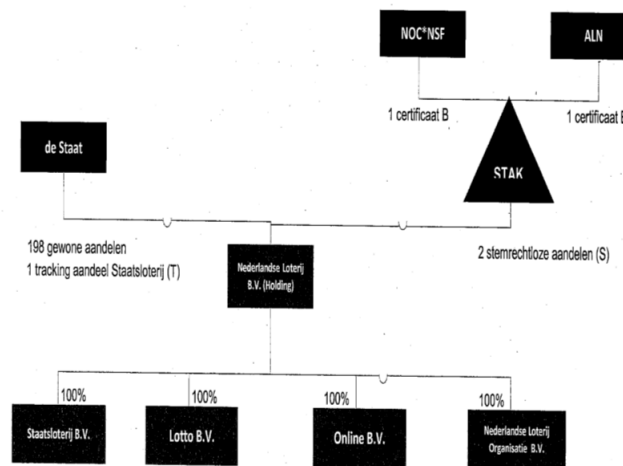
Op 27 januari 2016 is in vervolg hierop een fusieovereenkomst getekend door:

- * Stichting Exploitatie Nederlandse Staatsloterij (SENS)
- * Stichting de Nationale Sporttotalisator
- * de Staat der Nederlanden
- * Vereniging NOC*NSF
- * Stichting Aanwending Loterijgelden Nederland (ALN)

De Autoriteit Consument en Markt (ACM) heeft bij besluit van 7 december 2015 een vergunning verleend voor het tot stand brengen van deze fusie. Met de belastingdienst is hiertoe op 13 juli 2015 een vaststellingsovereenkomst aangegaan.

De fusie wordt tot stand gebracht door het verrichten van de (in de fusieovereenkomst benoemde) fusiehandelingen.

De daadwerkelijke fusiedatum is 31 maart 2016. Sinds deze datum is de structuur van de fusiegroep als volgt:

Om te komen tot de fusiegroep zijn de volgende stappen gezet:

- * de Nederlandse Staatsloterij en de Lotto wijzigden hun rechtsvorm in een BV;
- * de Staat en NOC*NSF/ALN richtten de Nederlandse Loterij BV op en brachten bij oprichting hun aandelen in Staatsloterij BV en De Lotto BV in op aandelen in de holding;
- * de Holding richtte Online BV op;
- * de Nederlandse Loterij Organisatie BV is opgericht als shared services center-werkmaatschappij.

NOC*NSF bezit 1 certificaat B van de STAK, die op zijn beurt stemrechtloze aandelen in de holding bevat.

Vanuit de fusiegroep vindt sinds 31 maart 2016 de financiering aan de sport (NOC*NSF) plaats.

CBF-keurmerk

Het CBF-keurmerk is door NOC*NSF in november 2007 verworven en geldt tot nader order. De vereniging is hierbij aangemerkt als kansspelbegunstigde.

Fiscale status Algemeen

Op 23 april 2015 is een convenant Horizontaal Toezicht met de belastingdienst afgesloten waarin afspraken zijn vastgelegd over wederzijds vertrouwen, begrip en transparantie. Voorafgaand aan het afsluiten van het convenant is door de belastingdienst een compliance verkenning gehouden. In het convenant zijn ook inbegrepen de deelnemingen en Stichting Fonds voor de Topsporter.

Omzetbelasting

NOC*NSF verricht voor de omzetbelasting zowel belaste als vrijgestelde prestaties. Naar analogie hiervan wordt voor de betreffende lasten met voordruk rekening gehouden. Vanaf 1 januari 2015 geldt voor Papendal Holding BV, SCP BV en HCP BV een fiscale eenheid voor de omzetbelasting.

Vennootschapsbelasting

NOC*NSF is niet belastingplichtig voor de Vennootschapsbelasting. De deelnemingen PH, SCP en HCP zijn zelfstandig belastingplichtig. Vanaf 1 januari 2015 geldt voor alle deelnemingen (PH, SCP en HCP) een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting.

ANBI

NOC*NSF is in het bezit van de ANBI-status.

Verbonden partijen

Als verbonden partijen zijn aan te merken:

- * Stichting Fonds voor de Topsporter
- * Stichting InnosportNL
- * Stichting Sport en Zaken
- * Stichting National Paralympic Committee of the Netherlands (NPC)

Transacties met deze partijen vinden plaats op basis van marktconforme voorwaarden.

Toegepaste standaarden en algemene grondslagen

Toegepaste standaarden voor verslaggeving

NOC*NSF is een kansspelbegunstigde en ontvangt gelden van de kansspelorganisaties.

De (geconsolideerde) jaarrekening van NOC*NSF is opgesteld volgens de Richtlijn 650 Verslaggeving Fondsenwervende Instellingen, zoals gepubliceerd door de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ). Voor kansspelbegunstigden gelden hierbij - overeenkomstig artikel 17 van het Reglement CBF-Keur - enkele vrijstellingen.

Deze inrichting is één van de voorwaarden voor het verkrijgen en behouden van het CBF-keurmerk.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De waardering van de activa en de passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij in de toelichting anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Afdrachten van de Lotto en toewijzingen van subsidies worden voor het bruto bedrag opgenomen onder de baten. Ook lasten die financieel zijn gedekt door bestemmingsreserves, worden in de staat van baten en lasten opgenomen.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening van NOC*NSF zijn de financiële gegevens verwerkt van de tot de groep behorende maatschappijen.

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld met toepassing van de grondslagen voor de waardering en de resultaatbepaling van de vereniging.

De financiële gegevens van de groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie betrokken rechtspersonen zijn volledig in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen, onder eliminatie van de onderlinge verhoudingen en transacties.

De resultaten van nieuw verworven groepsmaatschappijen en de andere in de consolidatie meegenomen rechtspersonen en vennootschappen worden geconsolideerd vanaf de overnamedatum.

Grondslagen voor de verwerking van vreemde valuta's

Vorderingen, schulden en verplichtingen in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per balansdatum.

Transacties in vreemde valuta's gedurende de verslagperiode worden in de jaarrekening verwerkt tegen de koers die geldt op de datum van de transactie.

De uit de omrekening per balansdatum voortvloeiende koersverschillen worden opgenomen in de staat van baten en lasten.

Schattingen

Bij de totstandkoming van de jaarrekening van NOC*NSF maakt het bestuur bepaalde schattingen en aannames. Deze schattingen en aannames kunnen van invloed zijn op de gerapporteerde activa en passiva, de vermelding van niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen op balansdatum en/of op de baten en lasten in de periode waarover wordt gerapporteerd.

De belangrijkste schattingen zijn met name die vereist zijn voor de afschrijvingen en eventuele bijzondere waarde-verminderingen op (im)materiële vaste activa, voorzieningen en overlopende passiva.

Wat betreft het vastgoed (materiële vaste activa), heeft een schattingswijziging plaatsgevonden: de afschrijvingstermijn is verlengd (waar van toepassing) van 10-30 naar 40 jaar, waarbij nu ook rekening is gehouden met een restwaarde van gemiddeld 30%. Aldus wordt meer aangesloten bij het taxatierapport van een externe deskundige uit 2013. Deze schattingswijziging heeft een positieve invloed op het resultaat van € 0,7 miljoen in 2015. De vergelijkende cijfers zijn hiervoor niet aangepast.

De werkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen en aannames.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, als vorderingen en schulden, als financiële derivaten verstaan.

NOC*NSF houdt geen financiële instrumenten voor handelsdoeleinden en geeft deze ook niet uit. De in de balans opgenomen opgenomen financiële instrumenten worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, die overeenkomt met de nominale waarde. Er is geen sprake van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

De reële waarde van het betreffende instrument wordt in de toelichting op de onderscheiden posten van de balans toegelicht als die afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de 'Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen'.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de bestede kosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en - indien van toepassing - met bijzondere waardeverminderingen.

De jaarlijkse afschrijvingen bedragen een vast percentage van de bestede kosten, zoals nader in de toelichting op de balans is gespecificeerd. De economische levensduur en de afschrijvingsmethode worden aan het einde van elk boekjaar opnieuw beoordeeld.

Voor geactiveerde oprichtingskosten wordt een wettelijke reserve aangehouden.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa (inclusief de vastgoedbeleggingen) worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen.

De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast % van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde.

Er wordt afgeschreven vanaf de maand volgend op de ingebruikneming

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

De materiële vaste activa waarvan de vereniging en/of haar deelnemingen krachtens een financiële leaseovereenkomst het economische eigendom heeft, worden geactiveerd. De uit deze overeenkomst voortvloeiende verplichting wordt als schuld verantwoord. De in de toekomstige leasetermijnen begrepen rente wordt gedurende de looptijd van de overeenkomst ten laste van het resultaat gebracht.

Voor de kosten van groot onderhoud aan het vastgoed wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen aan de passiefzijde van de balans.

Voorraden

Voorraden grond- en hulpstoffen en handelsgoederen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere netto-opbrengstwaarde. Deze lagere netto-opbrengstwaarde wordt bepaald door individuele beoordeling van de voorraden. De waardering van de voorraden grond- en hulpstoffen komt tot stand op basis van gemiddelde prijzen.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor mogelijke verliezen wegens oninbaarheid. Deze voorziening wordt bepaald op basis van een individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Vermogen

Het (eigen) vermogen van NOC*NSF bestaat uit een Continuïteitsreserve, Wettelijke reserves, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen, allen bedoeld voor aanwending in overeenstemming met de doelstellingen van de vereniging.

Continuïteitsreserve

De continuïteitsreserve is bedoeld om de korte termijn verplichtingen af te dekken, waarbij als maximum het CBF criterium van 1,5 * de kosten van de werkorganisatie geldt.

Wettelijke reserves

Wettelijke reserves worden aangehouden overeenkomstig de wet- en regelgeving voor de jaarverslaggeving.

Bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn door het Bestuur afgezonderde delen van het vermogen voor een speciaal doel. Mutaties (toevoegingen dan wel onttrekkingen) in deze reserves vinden plaats via de resultaatbestemming.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen betreffen fondsen met een door derden bepaalde bestemming. De vermogens van deze fondsen zijn niet vrij beschikbaar omdat ze eigen doelstellingen hebben, die overeenkomstig de wensen van de schenkers zijn bepaald. Mutaties (toevoegingen dan wel onttrekkingen) in deze fondsen vinden plaats via de resultaatbestemming.

Voorzieningen*Voorziening groot onderhoud*

Als gevolg van een stelselwijziging is de voorziening groot onderhoud vervallen. Er wordt overgegaan op de methode van componentenbenadering. Dit houdt in dat groot onderhoud per component wordt geactiveerd en op basis van de levensduur wordt afgeschreven.

Voorziening jubileumverplichtingen

De voorziening jubileumverplichtingen betreft de geschatte kosten voor jubilarissen. De voorziening wordt berekend op basis van een model waarin ook rekening wordt gehouden met personeelsverloop en sterftecijfers.

Langlopende schulden*Investeringsubsidies*

Subsidies in verband met de aanschaf van (materiële) vaste activa worden gepassiveerd onder de lang/kortlopende schulden. Deze subsidies worden tijdsevenredig over de geschatte economische levensduur van deze activa ten gunste van het resultaat gebracht.

Leaseverplichtingen

De leaseverplichtingen zijn opgenomen tegen de contante waarde van de leasetermijnen.

Hypothecaire leningen

Deze leningen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Overige leningen

Deze leningen zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Vooruitontvangen gelden

De vooruitontvangen huur valt vrij ten gunste van het resultaat naar rato van de huurtermijnen.

Egalisatiereserve Topsport

Mutaties in de Egalisatiereserve Topsport vinden plaats overeenkomstig de bepalingen van de Kaderregeling VWS subsidies over instellingsubsidies.

Kortlopende schulden

Opgenomen schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Onderhanden projecten

De projecten met een onderhanden werksaldo betreffen activiteiten met projectfinanciering (in- en extern) die in meerdere jaren worden uitgevoerd.

De onderhanden projecten worden gewaardeerd tegen de gerealiseerde projectkosten vermeerderd met het toegerekende resultaat en verminderd met verwerkte verliezen en de betreffende (subsidie)batens.

De projectkosten omvatten de direct op het project betrekking hebbende kosten, de kosten die toerekenbaar zijn aan projectactiviteiten in het algemeen en toewijsbaar zijn aan het project en andere kosten die contractueel aan de opdrachtgever kunnen worden toegerekend.

Indien het totaal van alle onderhanden projecten een debetstand vertoont, wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de vlottende activa. Indien het totaal van alle onderhanden projecten een creditsaldo vertoont (bijvoorbeeld bij vooruit ontvangen subsidiegelden waarbij de uitgaven in een volgend jaar zullen worden gemaakt), wordt het totaalsaldo gepresenteerd onder de kortlopende schulden.

De mutatie in het saldo van de balanspost onderhanden projecten is als een aparte post in de staat van baten en lasten opgenomen. Projectbaten en -lasten worden verantwoord bij de betreffende baten/lastensoort.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Bepaling resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en alle daarmee verband houdende en aan het jaar toe te rekenen lasten. De lasten worden bepaald op basis van verkrijgingsprijzen.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Subsidies worden als bate verantwoord zodra er redelijke zekerheid bestaat dat aan alle subsidievoorwaarden zal worden voldaan.

Functionele indeling staat van baten en lasten

Op basis van RJ 650.421 wordt de staat van baten en lasten ook getoond in een functionele indeling.

De Richtlijn VFI (Vereniging Fondsenwervende Instellingen) is hierbij leidraad geweest voor de kostentoekening. Elk personeelslid hoort bij c.q. draagt bij aan één van de volgende doelstellingen en wordt geheel of gedeeltelijk daaraan toegerekend:

<i>Specifieke doelstellingen</i>	<i>Overige doelstellingen</i>	<i>Algemeen</i>
<i>Topsport</i>	<i>Exploitatie sportcentrum</i>	<i>Werving baten</i>
<i>Brancheversterking</i>	<i>Exploitatie hotel- en congrescentrum</i>	<i>Beheer en administratie</i>
<i>Levenlang sporten</i>	<i> Holding deelnemingen</i>	
<i>Behartiging belangen leden</i>		
<i>Verdelen middelen</i>		

De personeels- en overige kosten worden zo rechtstreeks mogelijk toegerekend aan deze doelstellingen.

De ICT-, huisvestings- en facilitaire kosten alsook de overheadkosten (Administratie & Beheer) worden op basis van aantallen fte's/ict-aansluitingen doorbelast aan de diverse doelstellingen (kostendragers).

Pensioenen

NOC*NSF en SCP zijn aangesloten bij het bedrijfstakpensioenfonds van Zorg & Welzijn, HCP bij dat van de Horeca & Catering.

Het betreft toegezegde pensioenregelingen, maar NOC*NSF, SCP en HCP hebben geen verplichting tot eventueel aanvullende betalingen anders dan hogere toekomstige premies.

Slechts de aan de fondsen betaalde pensioenpremies worden derhalve in de staat van baten en lasten verantwoord.

De zogeheten beleidsdekkingsgraad (het gemiddelde van de actuele dekkingsgraad van de laatste 12 maanden) bedroeg eind 2016:

* Pensioenfonds Zorg en Welzijn: eind 2016: 90,1% (eind 2015 97%)

* Pensioenfonds Horeca & Catering: eind 2016: 109% (eind 2015 114%)

Belastingen resultaat

De belastingen over het resultaat worden berekend door toepassing van het geldende tarief op het resultaat van het boekjaar, rekening houdend met tijdelijke en permanente verschillen tussen de commerciële en fiscale winstberekening van de deelnemingen.

Resultaat deelnemingen

Het resultaat deelnemingen betreft:

* gerealiseerd: een eventuele correctie op het resultaat van voorgaand jaar;

* begroot: het eventuele verschil tussen het resultaat volgens de begrotingen van respectievelijk NOC*NSF en die van de afzonderlijke deelnemingen.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Financieringsresultaten worden opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Financial leasing wordt niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betreffende leasetermijnen worden voor het aflossingsdeel als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het rentedeel als een uitgave uit operationele activiteiten.

(31 december) 2016

x € 1.000

(31 december) 2015

x € 1.000

Toelichting op posten in de balans**VASTE ACTIVA****Immateriële vaste activa**Specificatie/soortOprichtingskosten
Software

189	211
92	9
281	220

VerloopoverzichtCum. Aanschafwaarde
Cum. Afschrijvingen
Boekwaarde 1 januari

294	254
74-	46-
220	208
Investeringen:	
* Oprichtingskosten	29
* Software	11
Afschrijvingskosten	28-
Mutaties boekjaar	12
61	
Cum. Aanschafwaarde	294
Cum. Afschrijvingen	74-
Boekwaarde 31 december	220
281	220

Specificatie/groepsmaatschappijSCP
HCP

262	219
19	1
281	220

Toelichting

Afschrijvings%

20%

20%

Deze post betreft de oprichtingskosten (met name advieskosten) voor/van SCP alsmede gekochte software.
Voor de boekwaarde van de oprichtingskosten wordt een wettelijke reserve aangehouden.

VASTE ACTIVA**(31 december) 2016****(31 december) 2015**

x € 1.000

x € 1.000

Materiële vaste activaSpecificatie/soort

Vastgoedbeleggingen
 Onroerend goed eigen gebruik
 Gebouwen en terreinen
 Machines en installaties
 Inventaris en overige activa
 Activa in ontwikkeling

26.402	26.732
9.167	9.297
35.569	36.029
11.688	10.541
1.693	2.056
1.278	2.346
50.228	50.972

Verloopoverzicht

	Gebouwen en terreinen x € 1.000	Machines en installaties x € 1.000	Inventaris en overige activa x € 1.000	Activa in ontwikkeling x € 1.000	Totaal x € 1.000
Cum. Aanschafwaarde	49.748	16.260	10.052	2.346	78.406
Cum. Afschrijvingen	13.719-	5.719-	7.996-	-	27.434-
Boekwaarde 1 januari	36.029	10.541	2.056	2.346	50.972
Investeringskosten	220	2.235	557	1.068-	1.944
Afschrijvingskosten	680-	1.089-	920-	-	2.689-
Mutaties boekjaar	460-	1.147	363-	1.068-	744-
Cum. Aanschafwaarde	49.968	18.495	10.609	1.278	80.350
Cum. Afschrijvingen	14.399-	6.808-	8.916-	-	30.123-
Boekwaarde 31 december	35.569	11.688	1.693	1.278	50.228

Specificatie/gebruik

Voor verhuur (vastgoedbeleggingen)	26.402	11.072	743	1.278	39.495
Voor bedrijfsvoering (eigen gebruik)	9.167	616	950	-	10.733
	35.569	11.688	1.693	1.278	50.228

Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF	-	-	405	-	405
HCP	-	-	545	18	563
SCP	35.569	11.688	743	1.260	49.260
	35.569	11.688	1.693	1.278	50.228

Toelichting

Afschrijvings% 0%-2,5% 10-20% 20% 0%

WOZ-waarde (voorlopige beschikking)	44.936	peiljaar 2016
Gecorrigeerde vervangingswaarde	47.599	conform taxatie eind 2013
Marktwaarde	63.130	conform taxatie eind 2013

Gebouwen en terreinen

De gebouwen en terreinen zijn bezwaard met een hypotheeklast (lang- en kortlopend) ultimo boekjaar van € 20,1 miljoen.

Eind 2013 zijn de gebouwen en terreinen door een onafhankelijke externe deskundige getaxeerd. De hierbij berekende taxatiewaarden waren in totaal (als complex gezien) ruim hoger dan de boekwaarden na aftrek van investeringsubsidies: de gecorrigeerde vervangingswaarde circa € 20 miljoen en de marktwaarde circa € 30 miljoen.

De indeling naar gebruik van het vastgoed naar verhuur (vastgoedbelegging) en bedrijfsvoering (eigen gebruik) is gebaseerd op de door SCP in haar verslaggeving gehanteerde indeling.

De verzekerde waarde van de gebouwen en terreinen bedraagt volgens opgave van de assuradeur circa € 90 miljoen.

Machines en installaties, Activa in ontwikkeling

Onder de machines en installaties is de geleaste WKO (Warmte Koude Opslag)-installatie opgenomen.

Activa in ontwikkeling

De activa in ontwikkeling betreffen hoofdzakelijk de in maart 2017 in gebruik genomen Wim Ruskahal, grand cafe Hotel Papendal en renovatie atletiekbaan.

Investerings

De investeringen in 2016 betreffen in hoofdzaak een uitbreiding van de geleaste Warmte Koude Opslag voor het Sporthotel (Hotel 2) ad € 2,2 miljoen en inventaris ad € 0,6 miljoen.

VLOTTENDE ACTIVA**(31 december) 2016**

x € 1.000

(31 december) 2015

x € 1.000

VoorradenSpecificatie/soort

Voorraden food/beverage en emballage

97

88

97**88**Specificatie/groepsmaatschappij

SCP

19

25

HCP

78

63

97**88****Vorderingen****Debiteuren**Specificatie

Vorderingen nominaal

1.927

2.490

Voorziening voor oninbaarheid

30-

17-

1.897**2.473**Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

994

1.501

SCP

313

178

HCP

590

794

1.897**2.473**Toelichting

De openstaande debiteuren op balansdatum betreffen met name toegezegde sponsorbijdragen, toegezegde overige bijdragen en nog te ontvangen overige baten.

Nog te ontvangen subsidies worden separaat verantwoord onder de Overige vorderingen.

BelastingenSpecificatie/soort

Omzetbelasting

315

483

Vennootschapsbelasting

199

152

514**635**Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

35

347

SCP

280

259

HCP

199

29

514**635**Toelichting

De vordering Vennootschapsbelasting betreft het compensabel verlies van HCP over 2013/2014/2015/2016 tegen de geldende tarieven voor de vennootschapsbelasting, verminderd met de hierop reeds terugontvangen bedragen van de belastingdienst.

Overige vorderingen en overlopende activaSpecificatie/soort

Vooruitbetaalde vliegtickets

-

733

Vooruitbetaalde huisvestingskosten

-

719

Vooruitbetaalde organisatiekosten

583

485

Vooruitbetaalde kosten CTO

-

361

Vordering Stichting Fonds voor de Topsporter

-

275

Voorschotten Bestedingsplan

-

120

Vordering subsidiënten

254

70

Overige vorderingen

649

502

Nog te ontvangen rente

17

73

Waarborgsommen

2

52

Vordering in escrow

-

-

1.505**3.390**Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

601

2.441

SCP

487

824

HCP

417

125

1.505**3.390**Toelichting

De vooruitbetaalde kosten betreffen voor een belangrijk deel reiskosten zoals vliegtickets.

De vordering subsidiënten betreft nog te ontvangen subsidiegelden op projecten van de ministeries van VJ, VWS en OCW.

De nog te ontvangen rente betreft grotendeels de rentebaten op deposito's en spaarrekeningen.

Een grote post (175k) onder de overige vorderingen betreft een nog te ontvangen bedrag van de Gemeente Arnhem iz rioolheffingen.

VLOTTENDE ACTIVA**(31 december) 2016****(31 december) 2015**

x € 1.000

x € 1.000

Liquide middelenSpecificatie/soort*Deposito's en spaarrekeningen*

RABOBANK

ABN AMRO BANK

ING BANK

Betaalrekeningen

RABOBANK

ING BANK

*Kassen**Kruisposten*

	25.171		15.134	
	3.454		3.431	
	120		96	
		28.745		18.661
	22.192		3.256	
	64		9	
		22.256		3.265
		17		17
		9		1
		51.027		21.944

Specificatie/bank

RABOBANK

ABN AMRO BANK

ING BANK

Kassen/kruisposten

	93%	47.363	84%	18.390
	7%	3.454	16%	3.431
	0%	184	0%	105
	0%	26	0%	18
	100%	51.027	100%	21.944

Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

SCP

HCP

	36.658		20.659	
	14.012		1.004	
	357		281	
		51.027		21.944

Toelichting

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de vereniging en haar deelnemingen.

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
	x € 1.000	x € 1.000
RESERVES EN FONDSEN		
<u>Totaaloverzicht</u>		
Een totaaloverzicht van het vermogen luidt als volgt:		
Continuïteitsreserve	3.265	3.122
Wettelijke reserves		
Wettelijke reserve oprichtingskosten	189	211
Bestemmingsreserve Lotto	25.034	25.034
Overige bestemmingsreserves		
Bestemmingsreserve Uitzending Teams	2.045	4.295
Bestemmingsreserve Sponsorgelden	4.237	1.240
Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling	478	478
	6.760	6.013
Bestemmingsfondsen		
Bestemmingsfonds Leo van der Kar	54	54
	54	54
Te bestemmen resultaat		
Te bestemmen resultaat	15.432	
	15.432	
	50.734	34.434

Totaaloverzicht vermogensmutaties/groepsmaatschappij

Een totaaloverzicht van de vermogensmutaties per groepsmaatschappij luidt als volgt

Vermogen 1 januari	33.774	41.917
Correctie ivm stelselwijziging voorziening groot onderhoud	660	400
Gecorrigeerd vermogen na stelselwijziging	34.434	42.317
Resultaat NOC*NSF	16.161	7.657-
Resultaat PH	18-	18-
Resultaat SCP	197-	454-
Resultaat HCP	180-	14-
Correctie resultaat deelneming ivm stelselwijziging	-	260
Rechtstreekse vermogensmutatie NOC*NSF	556	-
Wettelijke reserve oprichtingskosten NOC*NSF	22-	-
Mutaties boekjaar/geconsolideerd resultaat	16.300	7.883-
Vermogen 31 december	50.734	34.434

*) Vanwege retrospectieve verwerking van de stelselwijziging vwb voorziening grootonderhoud, is de mutatie in het groepsvermogen ivm resultaat deelneming 2015 met 260k gestegen tov de eerder gepresenteerde jaarrekening in 2015

Totaaloverzicht vermogensmutaties/vermogenscomponent

Een totaaloverzicht van de vermogensmutaties per vermogenscomponent luidt als volgt

Vermogen 1 januari	33.774	41.917
Correctie ivm stelselwijziging VRZ groot onderhoud	660	400
Gecorrigeerd vermogen na stelselwijziging	34.434	42.317
Continuïteitsreserve	143	501
Correctie resultaat deelneming ivm stelselwijziging		260
Wettelijke reserve oprichtingskosten	22-	257-
Bestemmingsreserve Lotto	-	9.741-
Bestemmingsreserve Uitzending Teams	2.250-	1.181
Bestemmingsreserve Sponsorgelden	2.997	173
Te bestemmen resultaat	15.432	
Mutaties boekjaar/geconsolideerd resultaat	16.300	7.883-
Vermogen 31 december	50.734	34.434

RESERVES EN FONDSSEN**(31 december) 2016**

x € 1.000

(31 december) 2015

x € 1.000

ContinuïteitsreserveMutatie-overzicht

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
Saldo 1 januari	2.462	2.221
Correctie ivm stelselwijziging deelneming	660	400
Gecorrigeerd saldo per 1 januari	3.122	2.621
<i>NOC*NSF:</i>		
Resultaat basisfinanciering	420	692
Resultaat projectfinanciering	118	38
	538	730
<i>Deelnemingen:</i>		
Resultaat SCP	197-	454-
Resultaat HCP	180-	14-
Resultaat PH	18-	18-
	395-	486-
<i>Overige mutaties:</i>		
Correctie reserve ivm stelselwijziging	-	260
Mutatie Wettelijke reserve oprichtingskosten SCP	-	3-
	-	257
Saldo 31 december	3.265	3.122

Toelichting

De Continuïteitsreserve dient conform het reglement van het CBF ter dekking van risico's op korte termijn. De Bestemmingsreserve Lotto (zie aldaar) dient om te waarborgen dat de organisatie in de toekomst aan haar doelstellingsverplichtingen kan voldoen. De Continuïteitsreserve is dus aanvullend.

De mutaties in het boekjaar betreffen in hoofdzaak:

* enerzijds de positieve resultaten van met name de werkorganisatie NOC*NSF (basisfinanciering) ad € 538K;

* anderzijds de negatieve resultaten van de deelnemingen PH, SCP en HCP ad -/€ 395K.

De mutatie Wettelijke reserve oprichtingskosten betreft de mutatie van de geactiveerde oprichtingskosten van SCP waarvoor een wettelijke reserve moet worden aangehouden.

De Continuïteitsreserve blijft ruim onder het CBF-maximum van 1,5 * de kosten van de werkorganisatie.

De correctie stelselwijziging bij de deelneming betreft de verwerking van de voorziening groot onderhoud.

Wettelijke reserves**Wettelijke reserve oprichtingskosten**Mutatie-overzicht

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
Saldo 1 januari	211	208
Mutatie Continuïteitsreserve i.v.m. mutatie Immateriële vaste activa m.b.t. oprichtingskosten:		
* Investerings	7	29
* Afschrijvingen	29-	26-
	22-	3
Saldo 31 december	189	211

Toelichting

Voor de geactiveerde oprichtingskosten van SCP (immateriële vaste activa) wordt een wettelijke reserve aangehouden.

RESERVES EN FONDSSEN

(31 december) 2016

(31 december) 2015

x € 1.000

x € 1.000

Bestemmingsreserve Lotto

Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Baten:

* Lotto-ontvangsten boekjaar

* Overig

Baten: Lottogelden

Lasten:

1.1 Basisbijdrage sportparticipatie/Lang Leven Sporten	4.624	5.193	4.807	5.162
1.2 Kwaliteitsbevordering Kader	-	-	1.656	1.731
2.1 Maatwerkfinanciering Top 10	-	10.009	11.909	12.366
2.2 Voorzieningen topsporters	-	1.250	1.750	1.750
2.3 Fonds Uitzendingen Teams	-	-	-	-
2.3 Uitvoering anti-dopingbeleid	917	917	950	950
2.5 Host broadcasting	500	325	500	400
3.1 Algemeen functioneren Sportbonden	14.335	13.720	14.902	14.338
3.2 Organisatieontwikkeling	570	570	570	492
3.4 Algemeen functioneren kernorganisatie NOC*NSF	7.030	7.030	7.285	7.285
3.5 Collectieve activiteiten sportkader	-	-	-	-
3.6 Collectieve projecten	-	-	-	-
3.7 Collectief onderzoek en monitoring	400	400	400	400
3.9 Uitvoering tuchtrecht/Instituut Sport Rechtspraak	101	101	105	105
3.10 Olympische netwerken	169	169	175	249
3.11 NL Sporter & NL Coach	101	101	105	105
3.12 Classificatie-instituut gehandicaptensport	42	-	43	-
3.13 Sport & Zaken	42	42	43	44

*** Bestedingsplan boekjaar**

Compensatie marketingrechten

Afbouwregeling topsport

*** Bestedingsplan boekjaar aangepast**

Olympische Sport

Compensatie contributie sportvisserij

Diversen/vorige jaren

Totaal lasten**Saldo baten en lasten**

Resultaatbestemming

Totaal mutaties

Nog te bestemmen resultaat Nederlandse Loterij

Saldo 31 december

	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
		25.034		34.775
		56.838		37.564
		-		-
	39.812	56.838	39.000	37.564
	Bestedingsplan		Bestedingsplan	
	4.624	5.193	4.807	5.162
	-	-	1.656	1.731
	-	10.009	11.909	12.366
	-	1.250	1.750	1.750
	-	-	-	-
	917	917	950	950
	500	325	500	400
	14.335	13.720	14.902	14.338
	570	570	570	492
	7.030	7.030	7.285	7.285
	-	-	-	-
	-	-	-	-
	400	400	400	400
	101	101	105	105
	169	169	175	249
	101	101	105	105
	42	-	43	-
	42	42	43	44
	28.831	39.827	45.200	45.377
	-	-	-	-
	-	37	-	73
	28.831	39.864	45.200	45.450
		1.600		1.600
		134		131
		748		124
		40.850		47.305
		15.988		9.741-
		-		-
		15.988		9.741-
		15.988-		-
		25.034		25.034

*) inclusief correctie sportbonden 8%

inclusief correctie sportbonden 8%

Toelichting

In de Algemene Vergadering van 18 mei 2010 is de Code Bestemmingsfonds Lotto aangenomen, waarin aan dit fonds/deze reserve de volgende doelstellingen zijn gekoppeld:

* continuïteitsreserve voor het collectieve bestedingsplan, de financiële paragraaf voor de realisatie van de sportagenda;

* liquiditeitsbuffer voor het uitbetalen van de verplichtingen uit het bestedingsplan;

* mogelijke financieringsbron voor incidentele uitgaven om de mogelijke financiële obstakels achter beleidsverandering weg te nemen (o.a. overgangsmaatregelen).

Als ondergrens voor de Bestemmingsreserve Lotto geldt de omvang van het jaarlijkse Bestedingsplan. De bestemmingsreserve is flink gestegen door eenmalig uitkering uit de continuïteitsreserve van de Lotto en een vervroegde betaling (1 kwartaal eerder) die normaal in het volgende boekjaar werd ontvangen.

RESERVES EN FONDSSEN**(31 december) 2016**

x € 1.000

(31 december) 2015

x € 1.000

Overige bestemmingsreserves**Bestemmingsreserve Uitzending Teams**Mutatie-overzicht

	4.295	3.114
Saldo 1 januari		
Baten:		
* Lotto	1.615	1.615
* Sponsorgelden	876	744
* Overig	1.419	324
	3.910	2.683
Lasten:		
* Kosten uitzendingen	6.160-	1.502-
Saldo 31 december	2.045	4.295

Toelichting

Deze bestemmingsreserve is bestemd voor de uitgaven ten behoeve van de uitzendingen van teams naar de Olympische en Paralympische Spelen, de European Games, het Europese Jeugd Olympische Festival (EJOF), de Jeugd Olympische Spelen (JOS) en dergelijke.

De inkomsten over een periode van vier jaar moeten voldoende zijn om de kosten betreffende de uitzending van de teams aan de diverse topsportevenementen te financieren.

De bestemmingsreserve uitzendingenteams is in 2016 gedaald vanwege de zomer Olympische Spelen.

Bestemmingsreserve SponsorgeldenMutatie-overzicht

	1.240	1.067
Saldo 1 januari		
Baten (sponsorgelden):		
* Partners	7.734	7.781
* Suppliers	1.985	1.535
* IOC	1.463	1.215
	11.182	10.531
Lasten:		
* Breedte- en topsportactiviteiten	5.651	7.003
* Kosten eigen fondsenwerving	3.090	3.355
	8.741-	10.358-
Overig:		
* Resultaatbestemming 2016	-	-
* Rechtstreekse vermogensmutatie resultaat Topsport	556	-
	556	-
Saldo 31 december	4.237	1.240

Toelichting

Mission 2013-2016 is er op gericht Nederland qua medailles structureel in de landen top-10 te krijgen en te houden. Hiermee draagt dit programma bij aan de realisatie van de topsport doelstellingen. Ook marketing activiteiten worden uit deze reserve betaald.

De partners in sport tezamen met een aantal suppliers steunen financieel het Mission programma van NOC*NSF. De niet bestede middelen in enig jaar worden als bestemmingsreserve opgenomen en aangewend in de komende jaren. De toename van de reserve wordt deels veroorzaakt doordat de unit Topsport niet alle beschikbare middelen vanuit Mission heeft besteed. In 2017 zijn deze uitgaven in de begroting opgenomen.

Bestemmingsreserve OrganisatieontwikkelingMutatie-overzicht

	478	478
Saldo 1 januari		
Lasten:		
* Kosten kwaliteitszorg sportaccommodaties	-	-
	-	-
Saldo 31 december	478	478

Toelichting

De Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling wordt aangehouden ter egalisatie van de kosten voor de verdere ontwikkeling en professionalisering van de vereniging.

TOTAAL OVERIGE BESTEMMINGRESERVES**6.760****6.013**

Bestemmingsfondsen**Bestemmingsfonds Leo van der Kar**Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari	54	54
Baten: giften	-	-
Lasten	-	-
Mutaties boekjaar	-	-
Saldo 31 december	54	54

Toelichting

In 2014 heeft NOC*NSF € 54.000 verkregen van het Leo van der Kar Sportfonds. Dit fonds is in 1960 opgericht door Leo van der Kar om sporttalenten te ondersteunen via het volgen van een buitenlandse stage. Het fonds is medio 2014 ondergebracht bij NOC*NSF.

VOORZIENINGEN**(31 december) 2016****(31 december) 2015**

x € 1.000

x € 1.000

Voorziening groot onderhoudMutatie-overzicht

Saldo 1 januari	-	400
Dotatie 2015	-	260
Correctie 2014+2015 ivm stelselwijziging	-	660-
Uitgevoerd groot onderhoud	-	-
Saldo 31 december	-	400-
	-	-

Specificatie/groepsmaatschappij

SCP	-	-
	-	-

Toelichting

In verband met een stelselwijziging vervalt de voorziening vanaf 2016. Eventueel groot onderhoud wordt direct geactiveerd en afgeschreven over verschillende looptijden. (componentenbenadering)
In de vergelijkende cijfers per 31 december 2015 is deze stelselwijziging, de vrijval van de voorziening, gemuteerd.

Voorziening jubileumverplichtingenMutatie-overzicht

Saldo 1 januari	265	313
Dotatie/vrijval ten laste/gunste van resultaat	30	2-
Uitkeringen	25-	46-
Mutaties boekjaar	5	48-
Saldo 31 december	270	265

Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF	194	196
SCP	50	45
HCP	26	24
	270	265

Toelichting

De voorziening jubileumverplichtingen heeft een langlopend karakter.

LANGLOPENDE SCHULDEN**(31 december) 2016****(31 december) 2015**

x € 1.000

x € 1.000

InvesteringsubsidiesSpecificatie/object/subsidiegever/looptijd*Arnhemhal*

* Provincie Gelderland

* Ministerie van VWS

* Gemeente Arnhem

Cumulatieve vrijval ten gunste van resultaat

Sport- & Innovatiecentrum (SIC)

* Provincie Gelderland

* Gemeente Arnhem

Cumulatieve vrijval ten gunste van resultaat

> 1 jaar (langlopend)

< 1 jaar (kortlopend)

> 5 jaar

Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Vrijval ten gunste van resultaat

Saldo 31 december

Specificatie/groepsmaatschappij

SCP

Toelichting

Deze post betreft de voor de Arnhemhal en het Sport- & Innovatiecentrum ontvangen investeringsubsidies van de Provincie Gelderland, het Ministerie van VWS, en de Gemeente Arnhem.

De post valt vrij overeenkomstig de afschrijvingstermijnen van de betreffende activa, te weten gebouwen ad 2,5% en machines/installaties ad 10%.

LeaseverplichtingenSpecificatie/soort/looptijd*WKO-installatie*

Leaseverplichting

Cumulatieve aflossingen

> 1 jaar (langlopend)

< 1 jaar (kortlopend)

> 5 jaar

Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Lease WKO-installatie

Naar kortlopend deel

Aflossingen

Saldo 31 december

Specificatie/groepsmaatschappij

SCP

Toelichting

Eind 2014 is een WKO (Warmte Koude Opslag)-installatie volledig in gebruik genomen. De totale leaseverplichting betreft de contante waarde van de leasetermijnen (ad in totaal over 15 jaar € 8,9 miljoen).

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
	x € 1.000	x € 1.000
Investeringsubsidies		
<u>Specificatie/object/subsidiegever/looptijd</u>		
<i>Arnhemhal</i>		
* Provincie Gelderland	7.500	7.500
* Ministerie van VWS	5.000	5.000
* Gemeente Arnhem	2.500	2.500
	15.000	15.000
Cumulatieve vrijval ten gunste van resultaat	2.798-	2.320-
	12.202	12.680
<i>Sport- & Innovatiecentrum (SIC)</i>		
* Provincie Gelderland	417	417
* Gemeente Arnhem	133	133
	550	550
Cumulatieve vrijval ten gunste van resultaat	163-	78-
	387	472
> 1 jaar (langlopend)	12.589	13.152
< 1 jaar (kortlopend)	563	563
> 5 jaar	10.337	10.900
<u>Mutatie-overzicht</u>		
Saldo 1 januari	13.152	13.642
Vrijval ten gunste van resultaat	563-	490-
	563-	490-
Saldo 31 december	12.589	13.152
<u>Specificatie/groepsmaatschappij</u>		
SCP	12.589	13.152
	12.589	13.152
<u>Toelichting</u>		
Deze post betreft de voor de Arnhemhal en het Sport- & Innovatiecentrum ontvangen investeringsubsidies van de Provincie Gelderland, het Ministerie van VWS, en de Gemeente Arnhem.		
De post valt vrij overeenkomstig de afschrijvingstermijnen van de betreffende activa, te weten gebouwen ad 2,5% en machines/installaties ad 10%.		
Leaseverplichtingen		
<u>Specificatie/soort/looptijd</u>		
<i>WKO-installatie</i>		
Leaseverplichting	9.511	9.511
Cumulatieve aflossingen	2.306-	1.691-
	7.205	7.820
> 1 jaar (langlopend)	7.205	7.820
< 1 jaar (kortlopend)	614	599
> 5 jaar	4.749	5.424
<u>Mutatie-overzicht</u>		
Saldo 1 januari	7.820	6.205
Lease WKO-installatie	-	2.064
Naar kortlopend deel	-	11-
Aflossingen	615-	438-
	615-	1.615
Saldo 31 december	7.205	7.820
<u>Specificatie/groepsmaatschappij</u>		
SCP	7.205	7.820
	7.205	7.820
<u>Toelichting</u>		
Eind 2014 is een WKO (Warmte Koude Opslag)-installatie volledig in gebruik genomen. De totale leaseverplichting betreft de contante waarde van de leasetermijnen (ad in totaal over 15 jaar € 8,9 miljoen).		

LANGLOPENDE SCHULDEN**(31 december) 2016****(31 december) 2015**

x € 1.000

x € 1.000

Hypothecaire leningenSpecificatie/soort/looptijd

Lening vleugel kantoorpand NOC*NSF

Lening Hotel 4

> 1 jaar (langlopend)

< 1 jaar (kortlopend)

> 5 jaar

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
Lening vleugel kantoorpand NOC*NSF	273	318
Lening Hotel 4	4.225	4.485
> 1 jaar (langlopend)	4.498	4.803
< 1 jaar (kortlopend)	305	305
> 5 jaar	3.278	3.583

Mutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Aflossingen

Saldo 31 december

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
Saldo 1 januari	4.803	5.108
Aflossingen	305-	305-
Saldo 31 december	4.498	4.803

Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

SCP

HCP

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
NOC*NSF	-	-
SCP	4.498	4.803
HCP	-	-
	4.498	4.803

Toelichting

Als zekerheid voor de lening van de Rabobank (waarvan de hoofdsom € 7,4 miljoen was) gelden een eerste bankhypothecaire lening van € 14,7 miljoen op het bedrijfs/kantoorpand aan de Papendallaan 60 en 3-5 te Arnhem, afstanddoening van de huurrechten en verpanding van de huurpenningen. De rente bedraagt het 4 maands euribor tarief met een opslag van 1,68% en 2,85%.

Overige leningenSpecificatie/soort/looptijd

Geldlening

> 1 jaar (langlopend)

< 1 jaar (kortlopend)

> 5 jaar

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
> 1 jaar (langlopend)	14.500	0
< 1 jaar (kortlopend)	500	
> 5 jaar	12.000	

Mutatie-overzicht

Verstrekte lening Aegon

Kortlopend deel

Saldo 31 december

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
Verstrekte lening Aegon	15.000	-
Kortlopend deel	500-	-
Saldo 31 december	14.500	-

Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

SCP

HCP

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
NOC*NSF	-	-
SCP	14.500	-
HCP	-	-
	14.500	-

Toelichting

Als zekerheid voor de lening (waarvan de hoofdsom € 15 miljoen bedraagt) staat de Gemeente Arnhem tegenover de kredietverlener borg voor de juiste nakoming van verplichtingen tot betaling van al hetgeen de kredietverlener van Sportcentrum Papendal te vorderen heeft. Als zekerheid voor deze borgstelling van de Gemeente Arnhem geldt een recht van hypotheek en het recht van pand van € 18,1 miljoen op de Arnhemhal aan de Papendallaan 9, Sporthal aan de Papendallaan 6 en kantooraccommodatie aan de Papendallaan 60.

Vooruitontvangen geldenMutatie-overzicht

Saldo 1 januari

Vrijval: huur boekjaar

Saldo 31 december

> 1 jaar (langlopend)

< 1 jaar (kortlopend)

> 5 jaar

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
Saldo 1 januari	700	900
Vrijval: huur boekjaar	200-	200-
Saldo 31 december	500	700
> 1 jaar (langlopend)	500	700
< 1 jaar (kortlopend)	200	200
> 5 jaar	-	-

Specificatie/groepsmaatschappij

SCP

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
SCP	500	700
	500	700

Toelichting

Halverwege 2010 heeft Pim Mulier het destijds nieuwe pand voor Sport en Onderwijs betrokken. De huur van dit pand is toen voor 10 jaar vooruitbetaald (€ 2M).

(31 december) 2016

x € 1.000

(31 december) 2015

x € 1.000

Egalisatiereserve TopsportMutatie-overzicht

Saldo 1 januari
 Afrekening project Topsport 2013/Top 10
 Voorlopige afrekening project Topsport 2015/Top 10
 Voorlopige afrekening project Topsport 2016/Top 10
 Saldo 31 december

2.013
-
525-
99
1.587

958
727-
1.782
2.013

Specificatie/groepsmaatschappij
 NOC*NSF

1.587
1.587

2.013
2.013

Toelichting

Deze post betreft een egalisatiereserve instellingssubsidie Topsport. De reserve wordt in een boekjaar uitsluitend besteed aan activiteiten waarvoor de instellingssubsidie van VWS in dat boekjaar is verleend en die niet kunnen worden bekostigd uit de instellingssubsidie die is verleend voor dat boekjaar. De reserve is door VWS gemaximeerd op 10% van de instellingssubsidie van het jaar.

In 2015 is met VWS afgestemd dat de Egalisatiereserve Topsport niet meer de resultaten zal bevatten van de projecten betreffende de uitzendingen van de olympische teams. Deze resultaten zullen via de resultaatbestemming in de Bestemmings-reserve Uitzendingen Teams worden verwerkt.

Het kortlopend deel is gezien de aard van de post moeilijk te bepalen en daarom niet opgenomen.

KORTLOPENDE SCHULDEN**(31 december) 2016****(31 december) 2015**

x € 1.000

x € 1.000

Kortlopend deel langlopende schulden

Kortlopend deel Investeringsubsidies
 Kortlopend deel Leaseverplichtingen
 Kortlopend deel Hypothecaire leningen
 Kortlopend deel Overige leningen
 Kortlopend deel Vooruitontvangen gelden
 Kortlopend deel Egalisatiereserve Topsport

563
614
305
500
200
-
2.182

563
599
305
200
-
1.667

Specificatie/groepsmaatschappij

SCP

2.182
2.182

1.667
1.667

Onderhanden projectenSpecificatie/afdeling

Topsport
 Commerciële zaken
 Sportontwikkeling/participatie
 Overige afdelingen

124
206
1.054
1.265
2.649

2.376
1.106
992
1.070
5.544

Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

2.649
2.649

5.544
5.544

Toelichting

De onderhanden (in- en externe) projecten betreffen activiteiten met projectfinanciering die over meerdere jaren lopen.

Belastingen en premies sociale verzekeringenSpecificatie/soort

Onroerende zaakbelasting
 Loonheffing
 Toeristenbelasting
 Omzetbelasting

-
516
-
96
612

643
461
24
-
1.128

Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

SCP

HCP

382
64
166
612

331
659
138
1.128

PensioenenSpecificatie

Pensioenfonds Zorg & Welzijn
 Pensioenfonds Horeca & Catering

14
21
35

20
28
48

Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

SCP

HCP

14
-
21
35

20
-
28
48

KORTLOPENDE SCHULDEN**(31 december) 2016**

x € 1.000

(31 december) 2015

x € 1.000

CrediteurenSpecificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

SCP

HCP

2.435	
1.431	
313	
	4.179

1.840	
1.056	
330	
	3.226

Overige schuldenSpecificatie

Vakantiedagen

Vakantiegeld

Overige personeelskosten

Nog te betalen personeelskosten

Nog te betalen projectkosten

Nog te betalen overige kosten

Vooruitontvangen subsidie VWS

Vooruitontvangen sponsorgelden

Vooruitgefactureerde/ontvangen overige bedragen

487	
499	
111	
	1.097
	1.399
	263
	286
	-
	964
	4.009

510	
507	
89	
	1.106
	1.815
	255
	700
	537
	509
	4.922

Specificatie/groepsmaatschappij

NOC*NSF

SCP

HCP

2.580	
1.166	
263	
	4.009

4.150	
236	
536	
	4.922

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Niet in de balans opgenomen rechten

- * Stichting Waarborgfonds Sport (SWS)
In 1999, 2004 en 2007 zijn door NOC*NSF bijdragen verstrekt aan Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) ad in totaal € 4,1 miljoen vanuit de Bestemmingsreserve Lotto als kapitaalstorting. Indien SWS de ontvangen gelden niet meer voor haar doelstelling nodig heeft, zal dit geld terugvloeien naar de Bestemmingsreserve Lotto.
- * Stichting Fonds voor de Topsporter
In voorgaande jaren is vanuit de Bestemmingsreserve Lotto € 5,0 miljoen kapitaal gestort door NOC*NSF in Stichting Fonds voor de Topsporter. Indien deze Stichting wordt opgeheven, vloeit het kapitaal terug naar de Bestemmingsreserve Lotto.
- * Compensabele verliezen
Met de fiscus vindt momenteel afstemming plaats over de fiscale waarde van de activa en passiva op de inbrengbalans. Het fiscale verlies van deelneming SCP over 2013-2015 ad voorlopig geschat ruim € 1 miljoen kan worden verrekend met door haar te behalen toekomstige winsten tot en met 2022-2024. Aangezien de realisatie van deze winsten op dit moment onvoldoende zeker is, zijn deze compensabele verliezen voorzichtigheidshalve niet opgenomen in de balans.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

- * Leaseverplichtingen
Het jaarlijkse bedrag inzake aangegane leaseverplichtingen voor auto's bedraagt in totaal € 0,4 miljoen. De lease-overeenkomsten variëren in looptijd van 2014 tot en met 2020.
- * Vitesse
Aan Vitesse wordt grond verhuurd met een recht van opstal dat eindigt in 2036. Indien Vitesse bij het beëindigen van dit recht (een gedeelte van) de accommodatie in stand laat, heeft zij recht op vergoeding van de waarde daarvan ten tijde van de beëindiging. Deze waarde wordt in onderling overleg vastgesteld.
- * Fiscale eenheid
SCP, HCP en PH vormen voor zowel vennootschapsbelasting en omzetbelasting een fiscale eenheid.
- * Zekerheden
In verband met de kredietfaciliteiten van de RABOBANK, gelden aanvullend de volgende zekerheden:
 - verpanding spaar- en depositogelden bij RABOBANK;
 - akte beëindiging huurovereenkomst Papendallaan 3-5 te Arnhem.

Niet in de balans opgenomen rechten/verplichtingen

- * Huur en verhuur onroerend goed
Deelneming SCP heeft in het kader van haar reguliere bedrijfsactiviteiten met diverse partijen langlopende huur- dan wel langlopende verhuurovereenkomsten afgesloten. De hieruit voortvloeiende jaarlijkse baten en lasten zijn in het resultaat verantwoord.

2.1.4.8 Toelichting op posten van de staat van baten en lasten

BATEN

Realisatie	Begroting	Realisatie
2016	2016	2015
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

(19)

Nederlandse Loterij geldenSpecificatie

Ontvangsten Q4 vorig jaar (Q1)	16.900	-	11.823
Ontvangsten Q1 (Q2)	9.343	-	6.493
Ontvangsten Q2 (Q3)	8.433	-	7.539
Ontvangsten Q3 (Q4)	8.348	-	11.709
Voorschot Q4	13.814	-	-
Ontvangsten	56.838	39.812	37.564
Overig	-	-	-
Ontvangsten	56.838	39.812	37.564
Olympische Sport (Sponsorgelden)	1.600-	1.600-	1.600-
	55.238	38.212	35.964

Specificatie/financiering

Bestedingsplan sportorganisaties	45.401	22.578	25.323
Projectfinanciering	2.807	8.604	3.356
Basisfinanciering/Algemeen functioneren	7.030	7.030	7.285
	55.238	38.212	35.964
Mutatie Bestemmingsreserve Lotto	-	-	-
	55.238	38.212	35.964

Toelichting

De Lottogelden betreffen de in het boekjaar ontvangen bedragen van de Lotto (exclusief Sponsorgelden). De Lotto noemt zelf in uitingen de bruto afdracht aan NOC*NSF. Het verschil tussen de verantwoorde lottogelden en deze bruto afdracht wordt gevormd door de verenigingsprovisie en de bijdrage aan de bonden die door de Lotto zelf wordt betaald.

De ontvangsten Q1 bevatten een eenmalige uitkering uit de continuïteitsreserve van de Lotto (€ 5.559k)

(20)

SponsorgeldenSpecificatie/soort

Totaal Partners	7.734	7.527	7.781
Totaal Suppliers	1.985	1.426	1.535
IOC	1.463	1.080	1.215
	11.182	10.033	10.531
Overig (restant Performancegelden)	-	-	-
	11.182	10.033	10.531

Specificatie/financiering

Bestedingsplan sportorganisaties	4.252	2.849	3.912
Projectfinanciering	6.930	6.755	6.194
Basisfinanciering/Algemeen functioneren	-	429	425
	11.182	10.033	10.531

Toelichting

Dit betreft de sponsorpropositie voor de voorbereiding voor de Para/Olympische Spelen. Voor de periode 2013-2016 heet deze propositie Mission.

Opgenomen zijn de gefactureerde bedragen op basis van de afgesloten contracten met de Partners (Lotto, EY, Zilveren Kruis, Randstad, Volkswagen/Pon, Rabobank en Vattenfall/Nuon), Suppliers en het IOC.

Deze sponsorbaten zijn € 1,1 miljoen hoger dan begroot, vooral door een niet begrote bijdrage van een voormalig partner, 2 nieuwe suppliers en extra inkomsten van het IOC.

Naast deze cashbijdragen, wordt ook van een aantal partijen sponsoring in natura ontvangen. Dit betreft onder meer kleding, vervoer, media, zakelijke dienstverlening en sportartikelen. De geldwaarde van deze sponsoring bedroeg € 1,4 (2015: € 1,4) miljoen op factuurbasis, terwijl voor € 1,4 (2015: € 1,1) miljoen aan sponsorfacturen door NOC*NSF is verstuurd. Het verschil hiertussen betreft (in verband met de aard van de activiteiten) niet te verrekenen BTW.

BATEN

Realisatie	Begroting	Realisatie
2016	2016	2015
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

(21)

Subsidies overhedenSpecificatie/subsidiënt

Ministerie van VWS	31.631	28.025	28.421
Overige ministeries	238	-	412-
Provincies/gemeenten	140	30	30
	32.009	28.055	28.039

Specificatie/financiering

Bestedingsplan sportorganisaties	22.637	19.302	19.376
Projectfinanciering	9.342	8.723	8.633
Overige doelstellingen	30	30	30
	32.009	28.055	28.039

Toelichting

De subsidies van overheden betreffen zowel instellings- als projectsubsidies. Deze subsidies worden verstrekt voor het Bestedingsplan maar ook voor eigen projecten en voor de overige doelstellingen/basisfinanciering.

De gerealiseerde subsidiebatens zijn hoger (€ 4 miljoen) dan de begrote bedragen.

(22)

ContributiesSpecificatie

Contributies leden	1.106	1.155	1.127
--------------------	--------------	--------------	--------------

Toelichting

De post contributies betreft de contributie van de bij NOC*NSF aangesloten leden/sportbonden. Deze contributie is gebaseerd op het aantal leden, onderscheiden in jeugdleden en senioren, en op de vastgestelde tarieven per lid die jaarlijks worden geïndexeerd.

(23)

Overige batenSpecificatie

Verhuur gebouwen en accommodaties	1.575	1.363	1.832
Verhuur vergaderaccommodaties	1.821	2.349	1.799
Verhuur hotelkamers	1.832	2.670	1.795
Verhuur buitensportfaciliteiten	1.022	816	880
Verhuur binnensportfaciliteiten	663	671	650
Servicekosten	967	699	741
	7.880	8.568	7.697
Food & beverage (incl. sportrestaurant)	5.887	6.356	5.783
Dienstverlening/bijdragen sportorganisaties	1.038	350	832
Overige bijdragen	489	84	722
Detachering	395	487	407
Marketing inkomsten	1.564	325	211
Facilitaire ondersteuning	196	121	66
Diversen	1.709	1.460	1.183
	19.158	17.751	16.901

Toelichting

De overige baten zijn hoger dan begroot door onder andere het organiseren van de "Olympic Experience"

BATEN

Realisatie	Begroting	Realisatie
2016	2016	2015
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

(24) Mutatie onderhanden projectenSpecificatie

(18.2)	Onderhanden projecten 31/12	2.649	3.132	5.544
(18.2)	Onderhanden projecten 1/1	5.544	3.686	3.686
	Mutatie onderhanden projecten	2.895	554	1.858-

Toelichting

De post Mutatie onderhanden projecten betreft de toe- of afname van de balanspost Onderhanden projecten (Kortlopende schulden). Een toename van de Onderhanden projecten ontstaat door vooruitontvangen projectbaten. Door uitgaven en afronding van projecten neem de post Onderhanden projecten weer af.

(25) FinancieringsresultaatSpecificatie

*	Rentebaten banken	29	120	99
*	Rentebaten overig (groepsmaatschappijen)	-	76-	-
*	Koerswinsten vreemde valuta	102	-	24
*	Baten beleggingen	-	-	-
	Financiële baten	131	44	123
(14)	* Rentelasten lease WKO-installatie	210	371	221
(15)	* Rentelasten hypotheek	110	91	103
	* Bankkosten	20	12	16
	* Rentelasten overig	47	13	8
	* Koersverliezen vreemde valuta	5	-	7
	* Lasten beleggingen	-	-	-
	Financiële lasten	392	487	355
	Financieringsresultaat	261-	443-	232-

Toelichting

Het financieringsresultaat betreft het saldo van de financiële baten (grotendeels rentebaten op deposito's en spaarrekeningen) en financiële lasten (grotendeels rentelasten leaseverplichtingen en hypotheek).

Het financieringsresultaat over 2016 is hoger dan begroot maar lager dan over 2015. Dit heeft vooral te maken met dalende saldi op spaarrekeningen in combinatie met een relatief laag rente%.

Aan de reserves is in 2016 via de resultaatbestemming geen rente toegerekend (2015: idem).

(36) Budgettoewijzing

De post budgettoewijzing betreft intern toegewezen gelden op basis van formatieplaatsen en dergelijke. Per saldo bedraagt deze post (voor alle doelstellingen) nihil.

LASTEN

(26)

PersoneelskostenSpecificatie/soort

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2016	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
Salarissen	12.631	12.563	12.415
Sociale lasten	1.878	1.833	1.721
Pensioenen	1.037	1.051	1.008
	15.546	15.447	15.144
Reis- en verblijfkosten	1.208	967	1.043
Telefoonkosten	272	137	150
Mutatie voorziening jubileumverplichtingen	1	-	45-
Overige personeelskosten	355	619	364
	17.382	17.170	16.656
Inhuur derden	1.847	1.838	1.981
Bijdragen derden	58-	33-	74-
Organisatieontwikkeling	-	150	-
	19.171	19.125	18.563

Specificatie/financiering

Basisfinanciering/Algemeen functioneren	7.573	7.709	7.364
Projectfinanciering	6.188	5.966	5.924
Overige doelstellingen	5.410	5.450	5.275
	19.171	19.125	18.563

Aantal werknemers (stand per 31/12)

NOC*NSF	150	139	139
SCP	50	49	52
HCP	112	118	114
	312	306	305

Gemiddeld aantal fte

NOC*NSF	127,5	126,7	126,7
SCP	36,7	36,9	36,1
HCP	76,0	75,4	78,0
	240,2	239,0	240,8

Toelichting

De totale personeelskosten zijn in lijn met de begroting en met 2016.

Het gemiddeld aantal fte stijgt licht ten opzichte van 2015.

De bestuursleden ontvingen over 2016 geen salaris (2015: idem).

Bezoldiging directie (algemeen directeur)

Het Bestuur stelt de beloning van de Directie vast op voordracht van de Nominatie- en Remuneratiecommissie. Het beloningsbeleid van NOC*NSF gaat uit van een passende beloning voor de zwaarte en omvang van de directiefunctie.

Dienstverband: onbepaald (voltijdse werkweek)Bezoldiging:

Bruto loon	224	229	224
Vakantiegeld	19	19	19
Eindejaarsuitkering/13e maand	-	-	-
Totaal jaarinkomen	243	248	243
Sociale lasten (werkgeversdeel)	10	10	10
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	11	10	10
Crisisheffing	-	-	-
Overige beloningen	-	-	-
Totaal overige lasten en vergoedingen	21	20	20
Totaal bezoldiging	264	268	263

LASTEN

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2016	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
(27) Afschrijvingskosten			
<i>Specificatie/soort</i>			
<i>(1) Afschrijvingskosten immateriële vaste activa</i>			
Oprichtingskosten	28	27	26
Software	6	14	2
	34	41	28
<i>(2) Afschrijvingskosten materiële vaste activa</i>			
<i>(2.1) Gebouwen en terreinen</i>	680	692	693
<i>(2.2) Machines en installaties</i>	1.092	1.055	1.064
<i>(2.3) Inventaris en overige activa</i>	920	1.086	1.042
	2.692	2.833	2.799
<i>(13) Vrijval investeringsubsidies</i>	563-	563-	563-
Boekresultaten desinvesteringen/verkoop	12-	-	-
	2.117	2.270	2.236
	2.151	2.311	2.264

2.1.4.2

(28) Huisvestingskosten

<i>Specificatie</i>			
Onderhoud en ontwikkeling	817	851	801
Gepleegd groot onderhoud	-	-	-
<i>(11) Mutatie voorziening groot onderhoud</i>	-	-	-
(Groot) Onderhoud en ontwikkeling	817	851	801
Beveiliging, schoonmaak en catering	1.728	1.778	1.721
Huur en lease	796	799	895
Energie en servicekosten	686	720	706
Belastingen en heffingen	285	501	487
Overige huisvestingskosten	419	440	381
	4.731	5.089	4.991

Toelichting

De totale huisvestingskosten zijn bijna € 0,3 miljoen lager dan begroot en € 0,3 miljoen lager dan 2015, o.a. als gevolg van een teruggave rioolbelasting vo.jaren ad. € 0,2 miljoen.

(29) Organisatiekosten

<i>Specificatie</i>			
Automatiseringskosten	1.050	1.260	954
Accountants- en advieskosten	347	388	423
Kantoorbenodigdheden	199	125	200
Organisatieontwikkeling	70	225	151
Contributies en abonnementen	138	133	147
Bestuurskosten	99	125	126
Telefonie	80	75	78
Congressen	-	23	-
Overige organisatiekosten	87	309	168
	2.070	2.663	2.247
<i>Specificatie Accountants- en advieskosten</i>			
* Accountantscontrole jaarrekening	65	105	69
* Controle jaarrekening vorig jaar	2	-	-
* Overige accountantscontroles (m.n. subsidies)	35	30	40
* Fiscale adviezen	100	121	101
* Juridische adviezen	52	55	46
* Overige adviezen	93	77	167
	347	388	423

Toelichting

De organisatiekosten zijn € 0,6 miljoen lager dan begroot en € 0,2 miljoen lager dan 2015. De afwijkingen betreffen meerdere subposten.

LASTEN

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2016	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
(30) Marketing- en communicatiekosten			
<u>Specificatie</u>			
Campagnes	650	-	529
Digitale media	129	-	230
Printed media	226	12	165
Relatiemarketing	164	60	93
Overige marketingkosten	1.379	638	740
	2.548	710	1.757
(31) Kostprijs verkopen			
<u>Specificatie</u>			
Kostprijs food & beverage	1.598	1.558	1.564
Kostprijs evenementen	442	483	469
Kostprijs verhuur vergaderaccommodaties	553	369	480
Kostprijs verhuur hotelkamers	172	59	129
	2.765	2.469	2.642
(32) Specifieke projectkosten			
<u>Specificatie</u>			
Advieskosten projecten	6.983	2.865	5.458
Projectkosten CTO	1.541	1.194	1.153
Reis- en verblijfkosten sporters	3.208	1.391	1.239
Evenementen en congressen	2.210	-	526
Voorzieningen topsporters	445	-	268
Overige specifieke kosten	4.176	10.733	1.691
	18.563	16.183	10.335
<u>Toelichting</u>			

Deze post betreft specifieke kosten van activiteiten binnen de projectfinanciering en de overige doelstellingen.

Gezien de veelheid aan projecten en de veelheid aan leveranciers en kostensoorten, is een uitgebreide specificatie hiervan moeilijk te geven.

De specifieke projectkosten zijn € 2,4 miljoen hoger dan begroot en € 5,2 miljoen hoger dan 2015.

LASTEN

Realisatie	Begroting	Realisatie
2016	2016	2015
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

(33)

Bestedingsplan sportorganisaties

Specificatie

1.1 Basisbijdrage sportparticipatie/Leven Lang Sporten	5.193	4.624	5.162
1.2 Kwaliteitsbevordering Kader/sportopleidingen bonder	493	-	1.731
1.3 Veilig sportklimaat (VSK)	5.016	-	4.073
SPORTPARTICIPATIE	10.702	4.624	10.966
2.1 Maatwerkfinanciering Top 10	22.287	26.585	22.759
2.2 Voorzieningen topsporters		1.250	-
2.4 Uitvoering anti-dopingbeleid	917	917	950
2.5 Host broadcasting	400	500	400
2.8 Onderwijsstoekenning CTO's	692	-	377
2.9 CTO's-NTC en lokale infrastructuur	2.361	-	2.669
TOPSPORT / TOP 10	26.657	29.252	27.155
3.1 Algemeen functioneren sportbonden	13.720	14.335	14.338
3.2 Organisatieontwikkeling	616	570	492
3.7 Collectieve monitoring en onderzoek	400	400	400
3.9 Uitvoering tuchtrecht/Instituut Sport Rechtspraak	101	101	105
3.10 Olympische netwerken	-	169	249
3.11 NL sporter en NL coach	101	101	105
3.12 Classificatie-instituut gehandicaptensport	-	42	-
3.13 Sport & Zaken	42	42	44
BRANCHE-ONTWIKKELING / ALGEMEEN	14.980	15.760	15.733
4.1 Afbouwregeling	37	20	73
4.2 Maatwerkfinanciering	1.384	-	1.090
4.3 Maatwerkfinanciering CTO/NTC	354	-	65
4.4 Maatwerkfinanciering Paralympisch	307	-	202
Topsport niet-focus	468	-	152
Contributie sportvisserij	134	-	131
Afrekeningen vorig jaar	705-	-	10-
Diversen	712-	1.861	-
OVERIG	1.267	1.881	1.703
	53.606	51.517	55.557

Toelichting

Dit betreft de aan sportorganisaties uitgekeerde gelden in het kader van het bestedingsplan.

Tegenover deze lasten staan de volgende baten: Lottogelden, Subsidies (met name VWS) en Sponsorgelden (Mission).

De lasten Bestedingsplan sportorganisaties zijn € 2,1 miljoen hoger dan het door de AV vastgestelde bestedingsplan (begroot) en € 2,0 miljoen lager dan 2015.

Het verschil met de begroting betreft vooral extra subsidie toewijzingen vanuit VWS..

LASTEN

Realisatie	Begroting	Realisatie
2016	2016	2015
x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000

(34)

Belastingen resultaatSpecificatie

Belastingen resultaat boekjaar

47-	85	1-
47-	85	1-

Belastingen resultaat boekjaar

Berekening PH

Commercieel resultaat voor belastingen

Gemengde/niet-afrekbare kosten

Fiscaal resultaat

Belastingen resultaat

18-	-	18-
-	-	-
18-	-	18-
4	-	4

*Voorzichtigheidshalve is het compensabele verlies van PH niet in de balans opgenomen.***Berekening SCP**

Commercieel resultaat voor belastingen

Afschrijvingskosten vastgoed

Vrijval investeringsbijdragen vastgoed

Gemengde/niet-afrekbare kosten

Fiscaal resultaat

Belastingen resultaat (pro forma berekend)

197-	1.251-	454-
PM	PM	PM
319-	319-	319-
-	5	5
PM	PM	PM
PM	PM	PM

*Voor SCP is geen actieve belastinglatentie voor compensabele verliezen opgenomen omdat enerzijds het fiscale resultaat (met name de afschrijvingskosten, vandaar: PM) nog niet vastgesteld kan worden (de fiscale waarden van de bij de juridische splitsing ingebrachte activa/passiva moeten immers nog worden afgestemd met de belastingdienst) en anderzijds nog onvoldoende zekerheid bestaat over de toekomstige (fiscale) resultaten.***Berekening HCP**

Commercieel resultaat voor belastingen

Investeringsaftrek (KST)

Gemengde/niet-afrekbare kosten

Fiscaal resultaat

Belastingen resultaat

180-	568	15-
-	-	-
-	-	9
180-	568	6-
47-	85	1-

(35)

Resultaat deelnemingenSpecificatie

Resultaatverschil PH

Resultaatverschil SCP

Resultaatverschil HCP

-	-	-
-	1.707-	-
-	144	-
-	1.563-	-

Toelichting

Deze post (begroot) betreft het verschil in resultaat deelnemingen volgens de enkelvoudige begroting van NOC*NSF en de eigen resultatenbegrotingen van PH, SCP en van HCP (de begroting NOC*NSF was eerder vastgesteld dan die van PH, SCP en HCP).

2.1.4.9 Toelichting op het geconsolideerde kasstroomoverzicht

(5)

Saldo liquide middelen 31 december

51.027	21.944
--------	--------

(5)

Saldo liquide middelen 1 januari

21.944	24.634
--------	--------

Mutatie = kasstroom

29.083	2.690-
---------------	---------------

2.1.4.10 Transacties met verbonden partijen

Transacties van NOC*NSF (inclusief deelnemingen) met verbonden partijen vinden plaats op basis van marktconforme tarieven. Een overzicht van de omvang van de transacties met belangrijke verbonden partijen luidt als volgt:

	Baten / Debiteuren	Lasten / Crediteuren
	* € miljoen	* € miljoen
Stichting Fonds voor de Topsporter	dienstverlening 0,3	0,2 bijdragen kostenvergoedingen
Stichting Sport en Zaken	dienstverlening -	0,2 partnershipbijdrage
	0,3	0,4

2.1.4.11 Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen gebeurtenissen voor gedaan die van invloed zijn op de financiële positie van de vereniging NOC*NSF per balansdatum.

2.1.4.12 Resultaatbestemming

	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000
RESULTAAT BOEKJAAR	15.766	7.883-
Beschikbaar resultaat voor bestemming:		
(6) Continuïteitsreserve:		
Resultaat werkorganisatie en projecten	538	730
Resultaat SCP	197-	454-
Resultaat HCP	180-	14-
Resultaat PH	18-	18-
Resultaat deelnemingen	395-	486-
	143	244
Correctie bestemming resultaat ivm stelselwijziging	-	260
	-	260
	143	504
(8) Bestemmingsreserve Nederlandse Loterij:		
Baten	56.838	37.564
Lasten	40.850-	47.305-
Resultaat Nederlandse Loterij gelden	15.988	9.741-
Resultaatbestemming	-	9.741
	-	9.741-
(9) Overige bestemmingsreserves:		
(9.1) Bestemmingsreserve Uitzending Teams		
Baten	3.910	2.683
Lasten	6.160-	1.502-
Resultaatbestemming	-	-
	2.250-	1.181
(9.2) Bestemmingsreserve Sponsorgelden		
Baten (sponsorgelden)	11.182	10.531
Lasten	8.741-	10.358-
Resultaatbestemming	-	-
	2.441	173
	191	1.354
(10) Bestemmingsfondsen:		
Bestemmingsfonds Leo van der Kar		
Baten	-	-
Lasten	-	-
	-	-
Te bestemmen resultaat	15.432	7.883-

(6-10) In afwijking van voorgaande jaren wordt de resultaatbestemming boekjaar formeel vastgesteld tijdens de Algemene Leden Vergadering. Hiertoe zal een voorstel aan de leden / bonden worden voorgedragen opgesteld in samenspraak met de Financiële Commissie. Voor een gedetailleerde toelichting op de overige mutaties wordt verwezen naar de toelichting op de betreffende balansposten.

2.2 Enkelvoudige jaarrekening

2.2.1 Enkelvoudige balans per 31 december 2016

(na resultaatbestemming)

Ref.	31 december 2016 x € 1.000	31 december 2015 x € 1.000
A C T I V A		
Immateriële vaste activa		
Software	-	-
Materiële vaste activa		
Inventaris en overige activa	405	518
Activa in ontwikkeling	-	-
	405	518
Financiële vaste activa		
Deelnemingen (a)	14.271	14.688
Leningen u/g deelnemingen (b)	6.092	6.515
	20.363	21.203
VASTE ACTIVA	20.768	21.721
Vorderingen en overlopende activa		
Leningen u/g deelnemingen (b)	423	423
Vorderingen deelnemingen (c)	1.065	1.426
Debiteuren	994	1.501
Belastingen	35	347
Overige vorderingen/overlopende activa	347	2.441
	2.864	6.138
Liquide middelen	36.658	20.659
VLOTTENDE ACTIVA	39.522	26.797
	60.289	48.518
P A S S I V A		
Reserves en Fondsen		
Continuïteitsreserve	3.265	3.122
Wettelijke reserves	189	211
Bestemmingsreserve Lotto	25.034	25.034
Bestemmingsreserves	6.760	6.013
Bestemmingsfondsen	54	54
Te bestemmen resultaat boekjaar	15.432	-
	50.734	34.434
Voorzieningen		
Jubileumverplichtingen	194	196
	194	196
Langlopende schulden		
Egalisatierekening Topsport	1.588	2.013
	1.588	2.013
Kortlopende schulden		
Groepsmaatschappijen	-	18
Onderhanden projecten	2.650	5.544
Belastingen en sociale verzekeringen	382	331
Pensioenen	14	20
Crediteuren	2.435	1.812
Overige schulden	2.292	4.150
	7.773	11.875
	60.289	48.518

2.2.2 Enkelvoudige staat van baten en lasten over 2016

2.2.2.1 Categoriele indeling

Ref.	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2016	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BATEN			
Nederlandse Loterijgelden	55.238	38.212	35.964
Sponsorgelden	11.182	10.034	10.531
Subsidies overheden	31.979	28.025	28.009
Contributies	1.106	1.155	1.127
Overige baten	5.455	2.792	3.418
Mutatie onderhanden projecten	2.895	554	1.858-
Financieringsresultaat	171	120	188
	108.026	80.892	77.379
LASTEN			
Personeelskosten	13.758	13.675	13.288
Afschrijvingskosten	245	368	392
Huisvestingskosten	686	707	679
Organisatiekosten	1.948	2.276	2.064
Marketing- en communicatiekosten	2.111	314	1.396
Specifieke projectkosten	17.364	15.264	9.573
Bestedingsplan sportorganisaties	55.753	53.556	57.644
Doorbelaste kantoor/overheadkosten	-	-	-
	91.865	86.160	85.036
SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
	16.161	5.268-	7.657-
Resultaat deelnemingen	395-	768-	486-
	15.766	6.036-	8.143-
RESULTAAT			
Correctie resultaat deelneming ivm stelselwijziging	-	-	260
Gecorrigeerd resultaat	15.766	6.036-	7.883-
RESULTAATBESTEMMING			
Continuïteitsreserve	143	768-	244
Correctie resultaat deelneming ivm stelselwijziging	-	-	260
Continuïteitsreserve na correctie	143	768-	504
Bestemmingsreserve Lotto	-	1.293-	9.741-
Overige Bestemmingsreserves	191	3.975-	1.354
Bestemmingsfondsen	-	-	-
Te bestemmen resultaat	15.432	-	-
	15.766	6.036-	7.883-

(d)

2.2.2.2 Functionele indeling

Ref.	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2016	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
BATEN			
Lottogelden	55.238	38.212	35.964
Sponsorgelden	11.182	10.034	10.531
Subsidies overheden	31.979	28.025	28.009
Contributies	1.106	1.155	1.127
Overige baten	5.455	2.792	3.418
Mutatie onderhanden projecten	2.895	554	1.858-
Financieringsresultaat	171	120	188
	108.026	80.892	77.379
LASTEN			
Besteed aan specifieke doelstellingen			
* Topsport	46.618	43.702	41.507
* Sportontwikkeling/Brancheversterking	15.115	15.582	16.083
* Sportontwikkeling/Levenslang sporten	18.517	17.522	18.613
* Behartiging belangen leden	3.055	3.104	3.015
* Verdelen middelen	876	904	825
	84.181	80.814	80.043
Werving baten	6.252	4.352	3.355
Beheer en administratie	1.432	994	1.638
	91.865	86.160	85.036
SALDO VAN BATEN EN LASTEN			
Resultaat deelnemingen	16.161	5.268-	7.657-
Correctie resultaat deelneming ivm stelselwijziging	395-	768-	486-
	-	-	260
RESULTAAT	15.766	6.036-	7.883-
RESULTAATBESTEMMING			
Continuïteitsreserve	143	768-	244
Correctie resultaat deelneming ivm stelselwijziging			260
Continuïteitsreserve na correctie	143	768-	504
Bestemmingsreserve Lotto	-	1.293-	9.741-
Overige Bestemmingsreserves	191	3.975-	1.354
Bestemmingsfondsen	-	-	-
Te bestemmen resultaat	15.432	-	-
	15.766	6.036-	7.883-

(d)

2.2.3 Enkelvoudig kasstroomoverzicht over 2016

	Realisatie 2016	Realisatie 2015
	x € 1.000	x € 1.000
Saldo van baten en lasten	16.161	7.657-
Afschrijvingskosten	245	392
CASH FLOW	16.406	7.265-
Aanpassing voor:		
* mutatie vorderingen	3.274	270-
* mutatie effecten	-	-
* ontvangen dividend	-	-
* mutatie voorzieningen	2-	42-
* mutatie onderhanden projecten	2.894-	1.858
* mutatie schuld bestedingsplan	-	-
* mutatie kortlopende schulden	651-	953
	273-	2.499
Kasstroom uit operationele activiteiten	16.133	4.766-
Investerings materiële vaste activa	132-	16-
Desinvesteringen materiële vaste activa	-	-
Investerings financiële vaste activa	-	-
Aflossingen financiële vaste activa	423	424
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	291	408
Aflossingen langlopende leningen	-	-
Vooruit ontvangen huur	-	-
Verstrekke langlopende leningen	-	-
Aflossingen langopende leningen u/g	-	-
Ontvangsten langlopende schulden	425-	1.055
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	425-	1.055
KASSTROOM	15.999	3.303-

2.2.4 Toelichting

2.2.4.1 Algemeen

Enkelvoudige jaarrekening

Voor de toelichting op de enkelvoudige jaarrekening van NOC*NSF (zowel wat betreft de grondslagen als de specificaties van en toelichtingen op de posten) wordt grotendeels verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde jaarrekening, voor zover hierna niet anders wordt vermeld.

Financiële vaste activa

(a) *Deelnemingen*

Deelnemingen waarbij invloed van betekenis op het zakelijke en financieel beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd op de nettovermogenswaarde. Deze nettovermogenswaarde wordt berekend op basis van de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling van NOC*NSF.

(b) *Leningen u/g deelnemingen*

Leningen worden voor de nominale waarde opgenomen. Voor eventueel (deels) oninbaar geachte leningen wordt een voorziening voor oninbaarheid opgenomen.

2.2.4.2 Toelichting op posten van de balans

	(31 december) 2016	(31 december) 2015
	x € 1.000	x € 1.000
VASTE ACTIVA		
Financiële vaste activa		
<u>Specificatie</u>		
(a) Deelnemingen	14.271	14.688
(b) Leningen u/g deelnemingen	6.092	6.515
	20.363	21.203
<u>Verloopoverzicht</u>		
(a) Deelnemingen (Papendal Holding BV)		
Saldo 1 januari	14.028	14.514
Correctie waarde deelneming eigen vermogen SCP	660	400
	660	400
Gecorrigeerd saldo na stelselwijziging	14.688	14.914
Resultaat boekjaar	395-	486-
Correctie resultaat ivm stelselwijziging	-	260
Correctie wettelijke reserve	22-	-
	417-	226-
Saldo 31 december	14.271	14.688
(b) Leningen u/g deelnemingen (SCP)		
Saldo 1 januari	6.515	6.939
Aflossingen	423-	424-
Af: kortlopend deel	-	-
	423-	424-
Saldo 31 december	6.092	6.515
Toelichting leningen		
	Rente%	
	Hoofdsom	Langlopend >1 jr.
Lening SOG-gebouw	6.975	5.775
Lening Arnhemhal	1.233	741
	8.208	6.092
		Kortlopend < 1 jr.
		300
		5.475
		423
		Langlopend >5 jr.
		618
		6.093
Totaal	20.363	21.203
VLOTTENDE ACTIVA		
(b) Leningen deelnemingen		
Kortlopend deel langlopende lening SCP	423	423
(c) Vorderingen deelnemingen		
Vordering SCP	996	1.426
Vordering HCP	69	-
	1.065	1.426

2.2.4.3 Toelichting op posten van de de staat van baten en lasten

	Realisatie 2016 <small>x € 1.000</small>	Begroting 2016 <small>x € 1.000</small>	Realisatie 2015 <small>x € 1.000</small>
(d) Resultaat deelnemingen			
<u>Specificatie</u>			
SCP resultaat boekjaar	197-	1.251-	454-
HCP resultaat boekjaar	180-	483	14-
PH resultaat boekjaar (enkelvoudig)	18-	-	18-
Resultaat deelnemingen Papendal	395-	768-	486-
correctie ivm stelselwijziging	-	-	260
Resultaat deelnemingen Papendal na stelselwijziging	395-	768-	226-

Toelichting

Het resultaat deelnemingen bestaat uit het resultaat van de deelneming PH. Dit resultaat betreft het geconsolideerde resultaat van de groepsmaatschappijen PH, SCP en HCP. In 2015 is dit resultaat op retrospectieve wijze gecorrigeerd met 260K zijnde de vrijval voorziening Groot Onderhoud (stelselwijziging).

Aansluiting met enkelvoudige jaarrekeningen

De aansluiting met de resultaten van de enkelvoudige jaarrekeningen is als volgt:

SCP SportCentrum Papendal

Resultaat volgens enkelvoudige jaarrekening/begroting	152	456	167
<i>Correcties i.v.m. waardering vastgoedbeleggingen:</i>			
a) opnemen afschrijvingskosten vastgoed:			
. Kantoor NOC*NSF (eigen gebruik)	3-	3-	3-
. Hotel HCP (eigen gebruik)	127-	602-	127-
. Overig vastgoed (vastgoedbeleggingen)	550-	1.242-	562-
	680-	1.847-	692-
b) opnemen vrijval investeringssubsidies	319	319	319
c) dotatie voorziening groot onderhoud	- *)	260-	260-
	361-	1.788-	633-
<i>Correctie i.v.m. intercompanytransacties:</i>			
d) eliminatie afschrijvingskosten inventaris	12	12	12
<i>Overige correcties:</i>			
e) overige aanpassingen enkelvoudige begroting	-	69	-
Resultaat SCP volgens grondslagen NOC*NSF	197-	1.251-	454-
Correctie resultaat ivm stelselwijziging			260
Gecorrigeerd resultaat	197-	1.251-	194-
*) vervallen vanaf 2016 ivm stelselwijziging			

HCP Hotel- en Congressentrum Papendal

Resultaat volgens enkelvoudige jaarrekening/begroting	180-	339	14-
<i>Overige correcties:</i>			
e) aanpassingen enkelvoudige begroting	-	144	
Resultaat HCP volgens grondslagen NOC*NSF	180-	483	14-

PH Papendal Holding

Resultaat volgens enkelvoudige jaarrekening/begroting	18-	-	18-
<i>Correctie i.v.m. intercompanytransacties:</i>			
d) eliminatie afschrijvingskosten inventaris			
Resultaat PH volgens grondslagen NOC*NSF	18-	-	18-

Toelichting

a)b)c) Vanaf 2014 waardeert SCP haar vastgoedbeleggingen (onroerend goed niet in eigen gebruik) tegen actuele waarde. Voorheen geschiedde dit tegen historische kostprijs. Als gevolg hiervan wordt dit onroerend goed bij SCP tegen taxatiewaarde (in casu de marktwaarde) in de balans opgenomen en wordt hierop niet afgeschreven. De ontvangen investeringssubsidies en de voorziening groot onderhoud zijn in deze taxatiewaarde verdisconteerd. In de jaarrekening van NOC*NSF wordt het vastgoed ongewijzigd tegen historische kostprijs gewaardeerd.

Het saldo vrijval voorziening is voor 2016 nihil in verband met een stelselwijziging. Deze wijziging is in 2015 niet op deze wijze verwerkt.

d) Door HCP is in 2014 een boekwinst behaald bij verkoop van inventaris aan SCP. Deze boekwinst (2014) c.q. de afschrijving op deze inventaris (2015) wordt in de jaarrekening van NOC*NSF geëlimineerd omdat deze transactie binnen de groep en niet met derden is gerealiseerd.

e) Dit betreft de overige aanpassingen aan de enkelvoudige begrotingen.

2.2.4.4 Toelichting op het enkelvoudig kasstroomoverzicht

(5)	Saldo liquide middelen 31 december	36.658	20.659
(5)	Saldo liquide middelen 1 januari	20.659	23.962
	Mutatie = kasstroom	15.999	3.303-

2.2.4.5 Kengetallen

	Realisatie	Begroting	Realisatie
	2016	2016	2015
	x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000
% Lasten beheer en administratie			
intern maximum			
Lasten Beheer en administratie	1.432	994	1.638
Lasten	91.865	86.160	85.036
Beheer en administratie / Lasten %	1,6%	1,2%	1,9%

Toelichting

De lasten beheer en administratie in een % van de totale lasten zijn iets gedaald: van 1,9% in 2015 naar 1,6% in 2016. Echter is 2016 wel hoger dan begroot ad. 1,2%. De Vereniging heeft hierbij als norm gesteld dat de lasten beheer en administratie niet hoger mogen zijn dan 7,5% van de totale lasten. Aan deze norm wordt dus ruim voldaan.

% Besteed aan doelstellingen

Lasten specifieke doelstellingen	84.181	80.814	80.043
Lasten overige doelstellingen	-	-	-
Besteed aan doelstellingen	84.181	80.814	80.043
Baten	108.026	80.892	77.379
Af: Investeringsbijdragen	-	-	-
Baten	108.026	80.892	77.379
Besteed aan doelstellingen / Baten %	78%	100%	103%

Toelichting

Het % lasten besteed aan doelstellingen is lager dan begroot, namelijk 78% (-22%), vooral doordat de ontvangst gelden van kwartaal 4 reeds in 2016 heeft plaats gevonden, welke normaliter in het boekjaar daarop ontvangen werd. De aanpassing in het betalingsschema van de Nederlandse Loterij is van structurele aard, waardoor dit eenmalig een positief effect sorteert.

3. OVERIGE GEGEVENS

3.1 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan de Algemene Vergadering van Vereniging Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN JAARREKENING 2016

Ons oordeel

Wij hebben de in dit Financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening 2016 van Vereniging Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie te Arnhem gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit Financieel jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie op 31 december 2016 en van het resultaat over 2016 in overeenstemming met het reglement van het CBF Keurmerk voor kansspelbegunstigden, waaronder de van toepassing zijnde artikelen volgens de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 "Fondswervende Instellingen".

De jaarrekening bestaat uit:

1. De geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2016,
2. De geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2016,
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie "Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening".

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

VERKLARING OVER DE IN HET JAARVERSLAG OPGENOMEN ANDERE INFORMATIE

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het Financieel jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- Het jaarverslag
- De overige gegevens

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van het reglement van het CBF Keurmerk voor kansspelbegunstigden, waaronder de van toepassing zijnde artikelen volgens de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 "Fondswervende Instellingen" is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens, in overeenstemming met het reglement van het CBF Keurmerk voor kansspelbegunstigden, waaronder de van toepassing zijnde artikelen volgens de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 "Fondswervende Instellingen".

BESCHRIJVING VAN VERANTWOORDELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT DE JAARREKENING

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende het reglement van het CBF Keurmerk voor kansspelbegunstigden, waaronder de van toepassing zijnde artikelen volgens de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 650 "Fondswervende Instellingen", alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de entiteit in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de vennootschap te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid, waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de entiteit haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een entiteit haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 25 april 2017

Deloitte Accountants B.V.

Was getekend: drs. V.W.J.A. van Stijn RA MGA

4. BIJLAGE

4.1 Overzicht (neven)functies Bestuur, Directie en Management

BESTUUR

	H.M. (Harry) Been	
	Geboortedatum	23 januari 1949
	Functie algemeen	-
	Nevenfuncties algemeen	Voorzitter RvC Sportstad Heerenveen Lid RvC PEC Zwolle Voorzitter Commissie Evenementen "De kracht van sportevenementen" Diverse (commissie)functies binnen UEFA en FIFA
Functies NOC*NSF	Bestuurslid, aandachtsveld Evenementen Lid Nominatie-en Remuneratiecommissie	<i>(bestuurslid vanaf 1 september 2012)</i>

	A.C. (Rinda) den Besten-Dolstra	
	Geboortedatum	27 maart 1973
	Functie algemeen	Voorzitter PO-Raad
	Nevenfuncties algemeen	Ambassadeur Meer Muziek in de Klas Bestuurslid JOGG (Jongeren op gezond gewicht) Ambassadeur Gezond in de Stad Lid Maatschappelijke Advies Raad FC Utrecht Voorzitter Raad van Toezicht Mulier Instituut Lid Raad van Toezicht Jantje Beton Lid Raad van Toezicht Voedingscentrum
Functies NOC*NSF	Bestuurslid, aandachtsveld Sportparticipatie	<i>(bestuurslid vanaf 9 mei 2016)</i>

	R. Raymon Blondel	
	Geboortedatum	20 september 1967
	Functie algemeen	Directeur/eigenaar Blondel Stedebouw
	Nevenfuncties algemeen	
Functies NOC*NSF	Bestuurslid aandachtsveld Paralympisch Voorzitter Nederlands Paralympisch Comité	<i>(bestuurslid vanaf 9 mei 2016)</i>

	J.H.A. (André) Bolhuis	
	Geboortedatum	4 oktober 1946
	Functie algemeen	
	Nevenfuncties algemeen	Commissaris Nederlandse Vereniging van Golvende Journalisten
Functies NOC*NSF	Voorzitter Bestuur Voorzitter Stichting Fonds voor de Topsporter Lid ANOC Follow Up Modernization Commission Lid Raad van Advies Maatschappelijke Alliantie	<i>(bestuurslid vanaf 20 november 2007)</i> <i>(voorzitter vanaf 18 mei 2010)</i>

	C.M.P.S. (Camiel) Eurlings	
	Geboortedatum	16 september 1973
	Functie algemeen	
	Nevenfuncties algemeen	
	Functies NOC*NSF	Bestuurslid Lid Internationaal Olympisch Comité

	W. (Wim) Ludeke	
	Geboortedatum	25 april 1952
	Functie algemeen	Voorzitter College van Bestuur Stichting De Onderwijsspecialisten, Arnhem
	Nevenfuncties algemeen	Lid algemeen bestuur PO Raad
		Diverse bestuursfuncties binnen lokale en regionale samenwerkingsverbanden
		Voorzitter Jeugd sportfonds Arnhem
		Voorzitter Stichting Hersenletselteam Gelderland
	Lid Adviescommissie Revalidatiefonds	
Functies NOC*NSF	Bestuurslid, aandachtsveld Gehandicaptensport Voorzitter NPC (National Paralympic Committee of the Netherlands)	<i>(bestuurslid tot november 2016)</i>

	J.W. (Jan Willem) Maas	
	Geboortedatum	27 februari 1959
	Functie algemeen	Senior partner & managing director Boston Consulting Group
	Nevenfuncties algemeen	Lid Utrecht Development Board (UDB) (adviesorgaan gemeente Utrecht inzake stadsontwikkeling)
		Voorzitter Stichting Kampong Hockey
Functies NOC*NSF	Vicevoorzitter Bestuurslid, aandachtsveld Sportparticipatie Voorzitter Nominatie- en Remuneratiecommissie	<i>(bestuurslid vanaf 16 november 2010)</i>

	M.A. (Marcella) Mesker	
	Geboortedatum	23 mei 1959
	Functie algemeen	Tenniscommentator NOS Studio Sport en Fox Sports
	Functies NOC*NSF	Bestuurslid, aandachtsveld Topsport

	A. (Annette) Mosman	
	Geboortedatum	23 augustus 1967
	Functie algemeen	CEO Generali Nederland
	Nevenfuncties algemeen	Penningmeester Verbond van Verzekeraars
		Voorzitter sectorbestuur Arbeidsvoorwaarden – Verbond van Verzekeraars
		Lid Raad van Toezicht Jeroen Bosch Ziekenhuis
		Lid Audit Commissie Jeroen Bosch Ziekenhuis
Lid Raad van Toezicht KWF		
	Voorzitter Audit Commissie KWF	
	Voorzitter Beleggingscommissie KWF	
Functies NOC*NSF	Penningmeester Bestuur Voorzitter Auditcommissie Lid Nominatie- en Remuneratiecommissie	<i>(bestuurslid vanaf 16 november 2016)</i>

A.G.J.M. (Ton) Rombouts	
Geboortedatum	2 juli 1951
Functie algemeen	Burgemeester van de gemeente 's-Hertogenbosch
Nevenfuncties algemeen	Lid Eerste Kamer Voorzitter Stichting Klachten en Geschillen Zorg Voorzitter Nederlandse Dans Dagen Voorzitter Stichting E-laad.nl Voorzitter Kennisplatform Elektromagnetische Velden en Gezondheid Bestuurslid Stichting Jan Schröderfonds
Functies NOC*NSF	Vicevoorzitter (tot mei 2016) <i>(tot mei 2016)</i> Bestuurslid aandachtsveld breedtesport Lid Nominatie- en Remuneratiecommissie

C.M. (Chiel) Warners	
Geboortedatum	2 april 1978
Functie algemeen	Directeur Sports & Entertainment desk ABNAMRO
Nevenfuncties algemeen	Bestuurslid Stichting Fonds voor de Topsporter Ambassadeur Right to Play
Functies NOC*NSF	Bestuurslid <i>(bestuurslid vanaf 1 januari 2014)</i> Voorzitter Atletencommissie Bestuurslid Nederlands Paralympisch Comité

J.M. (Anneke) van Zanen-Nieberg	
Geboortedatum	30 december 1963
Functie algemeen	Algemeen directeur Audit Dienst Rijk
Nevenfuncties algemeen	Voorzitter Stichting Fonds Arbeidsaangelegenheden in de Sport (FAS) Voorzitter HV Hellas Den Haag Bestuurslid Stichting Werkgever Sportclubs Den Haag Lid Sportadviesraad gemeente Den Haag
Functies NOC*NSF	Peningmeester Bestuur <i>(tot mei 2016)</i>

DIRECTIE

	G. (Gerard) Dielessen	
	Geboortedatum	20 januari 1955
	Functie algemeen	Algemeen directeur NOC*NSF <i>(vanaf 1 mei 2010)</i>
	Functies NOC*NSF	Bestuurslid Stichting Administratiekantoor Papendal Holding Lid Beneficiëntenraad De Lotto Lid RvA Jeugdsportfonds Bestuurslid Stichting YOG 2018 Bestuurslid Innosport

	J.S. (John) Bierling	
	Geboortedatum	23 september 1965
	Functie algemeen	Zakelijk directeur NOC*NSF <i>(vanaf 1 september 2016)</i>
	Functies NOC*NSF	Lid Comité van Aanbeveling Stichting Militaire Prestatie Tocht te Paard

MANAGEMENT

	J. (Jeroen) Bijl	
	Geboortedatum	5 september 1966
	Functies NOC*NSF	Manager Topsport <i>(vanaf 1 januari 2009)</i>
	Nevenfuncties	Bestuur Stichting Sport & Zaken Raad van Toezicht Sport Helpt Lid EOC commissie Olympic Games

	J.T.C. (Jeroen) Duijster	
	Geboortedatum	27 augustus 1966
	Functie NOC*NSF	Manager Financiën & Automatisering <i>(vanaf 1 september 2012)</i>
	Nevenfuncties	

	M.G. (Maurits) Hendriks	
	Geboortedatum	1 januari 1961
	Functie NOC*NSF	Technisch Directeur - Chef de Mission <i>(vanaf 1 januari 2009)</i>
	Nevenfuncties	Lid Topteam Sport

	E. (Erik) Lenselink	
	Geboortedatum	3 september 1972
	Functie NOC*NSF	Manager Sportontwikkeling <i>(vanaf 1 mei 2009)</i>
	Nevenfuncties	Bestuurslid Werkgeversorganisatie in de Sport Bestuurslid JOGG Bestuurslid Special Heroes Lid sectorkamer SBB Voorzitter nationale normcommissie NEN Lid GMR stichting Batavorum basisonderwijs Bestuurslid InnoSportlab Sport&Beweeg Voorzitter Lingewaard Sport!

	T.J. (Thomas) van Schaik	
	Geboortedatum	20 augustus 1971
	Functie NOC*NSF	Manager Commerciële Zaken <i>(vanaf 1 september 2015)</i>
	Nevenfuncties	

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Resultaatbestemming NOCNSF 2016
datum 1 mei 2017

gevraagd **De Algemene Vergadering wordt gevraagd in te stemmen met de resultaatbestemming**
besluit **2016 voor de Nederlandse Loterij, TeamNL, onderzoek Seksuele Intimidatie en de Transitie.**

toelichting

In het jaar 2016 is een positief resultaat gegenereerd van 15.766k euro. Van dit resultaat is 15.432k euro nog niet bestemd.

Het bestuur van NN stelt voor om in 2017 dit resultaat als volgt te bestemmen:

Resultaat bestemming (x 1.000 euro)

Bestemmingsreserve Nederlandse Loterij	12.273
Bestemmingsreserve Team NL	2.450
Bestemmingsreserve Onderzoek Seksuele Intimidatie	300
Bestemmingsreserve Transitie	400
<hr/> Totaal	<hr/> 15.432

Bestemmingsreserve Lotto

De huidige afspraak binnen onze organisatie is om het behaalde resultaat als organisatie toe te voegen aan de bestemmingsreserve Lotto en/of de continuïteitsreserve. Het reserveringsbeleid van NN wordt op dit moment geactualiseerd en wordt geagendeerd voor de Algemene Leden vergadering eind 2017. Van het totale resultaat van 15.432k euro wordt 12.273k euro toegevoegd aan de Bestemmingsreserve Lotto.

Bestemmingsreserve TeamNL

In de begroting voor NN zijn de sponsoropbrengsten voor Team NL begroot op 10,2 mio euro. Hiervan hebben sportbonden voor 4,3 mio euro aan waarde ingebracht. Dit bedrag wordt gedurende 2017 uitbetaald aan de bonden.

Door een late opstart lijkt de organisatie niet in staat de volledige 10,2 mio euro in 2017 te realiseren. Een voorlopige prognose geeft aan dat er een mogelijk tekort gaat ontstaan van ca. 2.450k euro. Indien lopende onderhandelingen versneld tot een succes leiden wordt het niet gebruikte deel aan de Bestemmingsreserve Lotto toegevoegd.

Het voorstel van het bestuur is om in 2017 het voornoemde bedrag uit van het resultaat van 2016 te reserveren.

Bestemmingsreserve Onderzoek SI

De Nederlandse Sport laat door een onafhankelijke commissie een onderzoek doen naar seksuele intimidatie en misbruik in de Nederlandse sport.

Het onderzoek heeft tot doel een nader beeld te krijgen van de aard en omvang van seksuele intimidatie en misbruik in de sport. Het onderzoek moet uitmonden in concrete adviezen voor sportorganisaties en andere betrokken partijen ter verbetering van de aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag. Met het onderzoek wordt slachtoffers uit het verleden alsnog de gelegenheid geboden om hun verhaal te doen. Zij kunnen daarbij ook in contact komen met adequate hulpverlening en met straf- of tuchtrechtelijke ketens voor de mogelijke vervolging van de daders.

Het bestuur van NOC*NSF voelt het als een belangrijke verantwoordelijkheid om er samen met de sportbonden alles aan te doen om seksuele intimidatie en misbruik in de sport tegen te gaan. Het is goed dat een onafhankelijke commissie het beleid dat wij in de afgelopen jaren op dit terrein hebben ontwikkeld tegen het licht gaat houden."

Deze Onderzoekscommissie heeft twee doelen geformuleerd waarop haar onderzoek zich zou moeten richten:

- Het onderzoek heeft tot doel een actueel beeld te krijgen van aard en omvang van seksuele intimidatie en misbruik in de sport.
- Het onderzoek moet uitmonden in concrete adviezen voor sportorganisaties en andere betrokken partijen ter verbetering van de preventie en aanpak van seksueel grensoverschrijdend gedrag, niet alleen door sportorganisaties maar ook door andere ketenpartners.

Om deze onderzoeksdoelen te bereiken onderscheidt de Onderzoekscommissie drie clusters van onderzoeksgebieden:

- a. Omvang en aard van seksuele intimidatie en misbruik in de sport
- b. De sinds 1997 genomen maatregelen voor preventie en terugdringing van seksuele intimidatie en misbruik in de sport door NOC*NSF en de daarbij aangesloten organisaties. De organisatorische inbedding daarvan, de juridische structuur (met inbegrip van bevoegdheden en ruimte voor zelfstandig handelen) van NOC*NSF, bonden en verenigingen alsmede tevens de zwakke plekken in het systeem van melden, Vertrouwenspunt, vertrouwenscontactpersonen en tuchtrechtspraak en de mogelijkheden van verbeteringen.

- c. Communicatie, beschikbaarheid en toegankelijkheid van informatie die van belang is voor preventie en voor meldingen die tot corrigerend handelen leiden.

Voor dit onderzoek is een begroting opgesteld van ca. 600k euro. Hiervan neemt het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport de helft van dit bedrag, met een maximum van 300k euro, voor haar rekening.

Het voorstel van het bestuur is om in 2017 het resterende bedrag van 300k euro ten laste van het resultaat uit 2016 te reserveren.

Bestemmingsreserve Transitie

Nederland is trots op de Nederlandse sportinfrastructuur. Op onze eigen Nationale Sportcultuur. Die willen we nog decennialang gebruiken, behouden en versterken.

We kunnen evenwel niet alleen meer vertrouwen op de kracht van onze structuren. Als we ook in de toekomst relevant willen blijven moeten we ons continue aan willen passen en in willen spelen op de wensen van de sporters. Dit vereist innovatie, lenigheid en ondernemerschap. Er is een omslag, een transitie nodig en daar gaan we gezamenlijk mee aan de slag. We zijn daarom sinds de vaststelling van de Sportagenda 2017+ samen volop in beweging gekomen.

Tijdens het ledenberaad werd aangegeven dat er een snelle start moest worden gemaakt met het Shared Service Netwerk, de initiatieven van de werkgroep Externe Financiering en de begeleiding van bonden en NN bij het transitieproces na 15 mei.

Het voorstel van het bestuur is om in 2017 het bedrag van 400k euro ten laste van het resultaat uit 2016 hiervoor te reserveren.

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF

van Bestuur NOC*NSF

betreft Benoeming accountant

datum behandeling 15 mei 2017

gevraagd besluit De Algemene Vergadering wordt, conform de bepalingen in de Statuten van NOC*NSF (art. 30.6) en in lijn met de Code Goed Sportbestuur, gevraagd in te stemmen met de benoeming van Mazars als nieuwe accountant van NOC*NSF voor een periode van 4 jaar (2017-2020.)

toelichting

Inleiding

De AV van NOC*NSF heeft in 2013 Deloitte als controlerend accountant benoemd voor een periode van 4 jaar. Deze periode verstrijkt na afronding van de jaarrekening over 2016. De werkorganisatie is begin 2017 met een tenderprocedure gestart met als doel de benoeming van de accountant voor de komende 4 jaar die start met de interim controle medio oktober 2017. De huidige accountant zal tot het einde van 2017 de opdrachten krijgen voor het afgeven van verklaringen bij subsidie verantwoordingen.

Gevolgte procedure

De procedure is als volgt verlopen:

- Er is een tenderdocument opgesteld voor de inhuur van accountantsdiensten bij NOC*NSF. Hierin is een profiel gegeven van NOC*NSF en zijn de opdracht, de procedure, de vereisten voor de audit proposal en de selectiecriteria toegelicht.
- Voorts zijn, in overleg met de Financiële Commissie, 5 kantoren uitgekozen om op basis hiervan een audit proposal (offerte) uit te brengen: BDO, Mazars, EY, PWC en Deloitte. Bij deze keuze is rekening gehouden met voldoende omvang (daarom uit de top 10 van de grootste Nederlandse accountantskantoren), eventuele sponsorships en eventuele ervaring met de kantoren.
- Het tenderdocument is begin 2017 aan de kantoren verzonden.
- De kantoren is gelegenheid gegeven voor een schriftelijke vragenronde.
- Alle kantoren hebben hiervan gebruik gemaakt. Hierop is één schriftelijke reactie aan de kantoren gestuurd.

- Alle kantoren hebben een uitgebreide audit proposal ingestuurd.
- Na bestudering van de documenten zijn alle kantoren uitgenodigd om hun audit proposal in anderhalf uur te presenteren/toe te lichten. Hierbij waren aanwezig vanuit NOC*NSF: de voorzitter van de Financiële Commissie met een mandaat, de Manager Financiën, een medewerker financiën en de zakelijk directeur van NOCNSF alsmede de directeur van SCP en HCP
- Na de presentaties is de voorkeur voor een accountant besproken met de penningmeester.

Selectie

De selectie heeft plaatsgevonden aan de hand van 7 vooraf vastgestelde criteria, te weten

- 1) Audit fees
- 2) Relevante kennis en ervaring
- 3) Audit team
- 4) Controle aanpak
- 5) Audit proposal
- 6) Presentatie
- 7) Overall indruk

Op basis van deze criteria is de voorkeur ontstaan voor Mazars. Het bestuur vraagt de Algemene Vergadering dan ook Mazars te benoemen als accountant voor een periode van 4 jaar.

AGENDAPUNT 3.d.

VERSLAG FINANCIËLE COMMISSIE (FC)

t.b.v. de Algemene Vergadering NOC*NSF d.d. 15 mei 2017

INLEIDING

De Financiële Commissie (FC) is op 18 april 2017 in vergadering bijeen geweest en heeft o.a. de jaarrekening 2016 van NOC*NSF, alsmede de management letter 2016 en het opgestelde (concept)accountantsverslag naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole, besproken. In deze vergadering was naast de zakelijk directeur van NOC*NSF en de manager Financiën & Automatisering, ook de externe accountant aanwezig.

JAARREKENING 2016

De jaarrekening 2016 is opgemaakt onder verantwoordelijkheid van bestuur en directie van NOC*NSF. De externe accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de jaarrekening. Voor de tekst van deze verklaring geldt dit jaar een nieuwe standaard; de tekst is hieraan aangepast. De bevindingen van de accountant zijn vastgelegd in een managementletter (maart 2017) en een accountantsverslag (april 2017).

Presentatie Jaarrekening

Over 2016 is een geconsolideerde jaarrekening NOC*NSF opgesteld. In de geconsolideerde jaarrekening 2016 is, naast de vereniging NOC*NSF zelf, de 100%-dochteronderneming Papendal Holding BV (PH) met haar 100%-dochterondernemingen Sportcentrum Papendal BV (SCP) en Hotel Papendal BV (HCP) opgenomen tegen dezelfde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. Hiermee wordt ondermeer voldaan aan de verslaggevingseisen van de Raad van de Jaarverslaggeving (RJ 650), en van het Centraal Bureau Fondsenwerving (CBF).

Ten behoeve van de vergelijkbaarheid zijn de cijfers van de begroting 2016 en van de realisatie 2015 eveneens geconsolideerd opgenomen. Daarbij moet worden opgemerkt dat de geconsolideerde begroting is samengesteld vanuit de afzonderlijk goedgekeurde begroting van NOC*NSF en van de begrotingen van PH, SCP en HCP.

De FC heeft de enkelvoudige jaarrekening 2016 van de deelnemingen SCP en HCP ter informatie ontvangen. Verderop zal de FC nog nader ingaan op de deelnemingen.

De FC constateert dat de voorliggende jaarrekening 2016 leesbaar, transparant en adequaat is toegelicht, en daarmee bruikbaar is voor de leden van NOC*NSF, stakeholders, partners en andere geïnteresseerden.

Verslaggevingsgrondslagen

In de jaarrekening 2016 is een stelselwijziging doorgevoerd in één van de grondslagen voor de verslaggeving: met ingang van het boekjaar 2016 is voor groot onderhoud (materiële vaste activa) overgegaan op de methode van de componentenbenadering. Dit houdt in dat groot onderhoud per component wordt geactiveerd, en op basis van de verwachte levensduur wordt afgeschreven. Deze stelselwijziging heeft geen gevolgen voor het resultaat 2016, aangezien de

invloed hiervan direct is verwerkt in de Continuïteitsreserve per 1 januari 2016 (positieve invloed € 660k).

De accountant van NOC*NSF is akkoord met deze stelselwijziging voor groot onderhoud. Ook de FC kan zich vinden in deze aanpassing, maar heeft de volgende aantekening daarbij:

De FC vindt dat het huidige onderhoudsplan aan actualisering toe is. Voorts dient jaarlijks inzichtelijk te worden gemaakt dat de financiële middelen toereikend zijn voor de realisatie van de toekomstige onderhoudsverplichtingen.

Resultaat 2016 / Resultaatbestemming 2016

NOC*NSF heeft het boekjaar 2016 afgesloten met een positief geconsolideerde resultaat van € 15,8 miljoen, tegenover een voor 2016 begroot verlies van € 6,0 miljoen (realisatie 2015 was een verlies van € 7,9 miljoen).

De samenstelling van het geconsolideerde resultaat 2016 kan als volgt worden samengevat:

▪ Resultaat 2016 basisfinanciering vereniging NOC*NSF	EUR	420k	positief
Resultaat 2016 projectfinanciering vereniging NOC*NSF	-	<u>449k</u>	positief
<i>Resultaat 2016 werkorganisatie NOC*NSF</i>		EUR	869k positief
▪ Resultaat 2016 bestedingsplan Sport-organisaties	EUR	15.292k	positief
Af: Eenmalige effect Lotto (zie hierna)	-	<u>19.373k</u>	positief
	EUR	<u>- 4.081k</u>	negatief
▪ 'Operationeel' resultaat 2016 vereniging NOC*NSF (o.a. veroorzaakt door lagere reguliere Lotto-opbrengst ad € 2.347k)	EUR	- 3.212k	verlies
▪ Bij: Uitkering uit continuïteitsreserve Lotto	EUR	5.559k	positief
Bij: Eenmalig effect hogere afdracht Lotto (voorschot Q4 2016)	-	<u>13.814k</u>	positief
	EUR	<u>19.373k</u>	positief
<i>Resultaat 2016 vereniging NOC*NSF</i>		EUR	16.161k positief
▪ Resultaat 2016 deelnemingen HCP/SCP/PH	-	<u>- 395k</u>	verlies
<i>Geconsolideerd resultaat 2016</i>		EUR	15.766k positief

Dit positieve resultaat over 2016 is als volgt in de voorliggende jaarrekening verwerkt:

▪ Toegevoegd aan de continuïteitsreserve:	EUR	143k
▪ Toegevoegd aan de bestemmingsreserve sponsorgelden	-	<u>2.441k</u>
	EUR	2.584k
▪ Onttrokken aan de bestemmingsreserve uitzending teams	-	<u>2.250k</u>
	EUR	334k
▪ <i>Nog te bestemmen resultaat</i>	EUR	<u>15.432k</u>
	EUR	15.766k

Deze verwerkingwijze m.b.t. het 'nog te bestemmen resultaat' is vooraf afgestemd met de FC: zie hiervoor ook de oplegger van het bestuur bij de resultaatbestemming 2016.

Het bestuur van NOC*NSF stelt voor het bedrag ad € 15.432k als volgt te bestemmen:

▪ Toevoegen aan bestemmingsreserve Nederlandse Loterij	EUR	12.282k
▪ Toevoegen aan bestemmingsreserve Team NL	-	2.450k
▪ Toevoegen aan bestemmingsreserve Onderzoek SI	-	300k
▪ Toevoegen aan bestemmingsreserve Transitie	-	<u>400k</u>
	EUR	15.432k

Agendapunt 3b. behandelt dit bestuursvoorstel voor de resultaatbestemming.

De FC kan zich vinden in dit bestuursvoorstel voor de resultaatbestemming 2016.

Wij merken daarbij het volgende op:

- In haar advies bij de begroting 2017 heeft de FC de zorgen gedeeld van het bestuur t.a.v. de onzekerheid omtrent de financiering van het Team NL project. Helaas is nu gebleken dat de doelstelling voor 2017 niet is gehaald.
Omdat toezeggingen zijn gedaan aan de deelnemende bonden, kan de FC zich vinden in de reservering ad € 2.450k uit het positieve resultaat 2016 ten behoeve van het jaar 2017.
De FC beschouwt deze dotatie als eenmalig, en gaat er vooralsnog van uit dat in 2018 en verder wél het beoogde bedrag kan worden gerealiseerd, dan wel dat de verdeling naar de bonden zal worden heroverwogen.
- De motivering voor de vorming van de twee andere bestemmingsreserves (SI en transitie, voor resp. € 300k en € 400k) achten wij acceptabel.

Deelnemingen

Het geconsolideerde resultaat over 2016 van de deelnemingen (SCP, HCP en PH) - bij toepassing van de grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling van de vereniging - is € 395k negatief.

De activiteiten van de deelnemingen behoren niet tot de kerntaken van NOC*NSF. Het bestuurlijk uitgangspunt is daarom dat de activiteiten van de deelnemingen kostendekkend moeten zijn. Om dit uitgangspunt duurzaam te bereiken is een nadere analyse van de historische resultaten en een toekomstgericht(e) meerjarenplan/begroting gewenst. In dit plan/deze budgetten moeten ook de nu soms 'onzichtbare subsidies/kortingen' aan bonden betrokken worden.

In 2016 heeft SCP, onder garantie van de gemeente Arnhem, een langlopende lening van € 15,0 miljoen weten aan te trekken. Over een gedeeltelijke aflossing hieruit naar NOC*NSF, om zo het financiële belang van de vereniging in SCP te verminderen, en deze gelden weer beschikbaar te krijgen voor de kernactiviteiten van NOC*NSF, zijn nog geen definitieve afspraken gemaakt.

Samenvattend komt de FC met volgende aanbevelingen:

- 1. Stel in 2017 een analyse en een meerjarenplan op, inclusief financiële vertaling (budget en liquiditeit), waaruit het behalen van een duurzaam geconsolideerd positief resultaat van de deelnemingen een realistische doelstelling blijkt. Een en ander uiteraard met behoud van de kwaliteitsdoelstellingen.***
- 2. Stel in 2017 een plan op om te komen tot een duidelijke vermindering van de financiële participatie in de deelnemingen door NOC*NSF. Hierdoor komen deze middelen weer vrij voor de kernactiviteiten.***

Vermogen en liquiditeit

Doordat 2016 is afgesloten met een positief resultaat van bijna € 16 miljoen, is het totale vermogen van NOC*NSF gestegen tot € 50,7 miljoen (ultimo 2015: € 34,4 miljoen).

Ruim € 15 miljoen van het vermogen ligt vast in de gebouwen van het sportcentrum. De overige materiële vaste activa worden gefinancierd met vreemd lang vermogen.

In 2016 is aanvullend een lening afgesloten ter grootte van € 15 miljoen, waarbij de gemeente Arnhem een borgstelling heeft afgegeven (zie ook hiervoor onder 'Deelnemingen'). Deze lening zal worden aangewend voor de financiering van toekomstige investeringen, en voor de aflossing van bestaande leningen.

Het moge duidelijk zijn dat zowel door het behaalde positieve resultaat als door de afgesloten lening, de liquiditeit bij zowel NOC*NSF als bij de deelnemingen aanzienlijk is verbeterd.

Zoomen we in op de specifieke onderdelen van het vermogen dan zijn daarnaast nog de volgende kanttekeningen te plaatsen.

Continuïteitsreserve (ultimo 2016 € 3.265k) :

Dit is conform het reglement van het CBF een reserve ter dekking van risico's op korte termijn. De reserve blijft nu ruim onder het CBF-maximum van 1,5 maal de kosten van de werkorganisatie. In 2012 is besloten om uit te gaan van een gewenste omvang van de continuïteitsreserve van € 3,5 miljoen.

Belangrijk element voor het herstel van de continuïteitsreserve is uiteraard het ombuigen van de negatieve exploitatieresultaten bij de deelnemingen van NOC*NSF (zie hiervoor ook onze opmerkingen onder 'Deelnemingen').

Het verdient aanbeveling om de samenstelling van de "kosten van de werkorganisatie" opnieuw vast te stellen, en het besluit van 2012 inzake de hoogte van de continuïteitsreserve weer eens tegen het licht te houden.

Bestemmingsreserve Lotto (ultimo 2016 € 37.316k ná resultaatbestemming):

Dit bestemmingsfonds heeft een 3-tal doelstellingen:

- a. continuïteitsreserve voor het collectieve bestedingsplan, de financiële paragraaf voor de realisatie van de Sportagenda;
- b. liquiditeitsbuffer voor het uitbetalen van de verplichtingen uit het bestedingsplan;
- c. mogelijke financieringsbron voor incidentele uitgave om de mogelijke financiële obstakels achter beleidsverandering weg te nemen (o.a. overgangsmatregelen).

NOC*NSF en de leden hebben in het verleden afgesproken dat deze bestemmingsreserve een gewenste omvang heeft van het jaarlijkse bestedingsplan.

Bij verwerking van de door het bestuur voorgestelde resultaatbestemming 2016 zal deze bestemmingsreserve substantieel stijgen (met € 12.282k tot € 37.316k ultimo 2016), en het gewenste niveau van het bestedingsplan voor het volgende jaar naderen.

Wel moet worden opgemerkt dat deze hoge dotatie aan de bestemmingsreserve slechts kan plaatsvinden vanwege de eenmalige Lotto-ontvangsten in 2016; terughoudendheid is derhalve gepast. De 'reguliere' Lotto-ontvangst in 2016 was zelfs € 2.374k lager dan begroot (€ 35.865k tegen € 38.212k begroot).

Voor 2017 is een Bestedingsplan vastgesteld van € 42,5 miljoen, waarbij ervan uit wordt gegaan dat dit niet zal leiden tot extra onttrekkingen uit de bestemmingsreserves, zoals in de jaren 2013 t/m 2015.

Tijdens de AV in mei 2016 heeft het bestuur voorgesteld om:

- de hoogte van bestedingsplan 2017 vast te zetten op € 42,5 miljoen
- een eventuele meeropbrengst tot maximaal € 5,0 miljoen ten gunste van de bestemmingsreserve Nederlandse Loterij te laten komen
- een eventuele meeropbrengst boven € 47,5 miljoen in het daaropvolgende jaar aan het bestedingsplan toe te voegen.

Dit voorstel is door de AV aangenomen. De FC ziet vooralsnog geen reden om daar nu enige wijziging in aan te brengen.

Ten aanzien van het onderwerp 'vermogen en liquiditeit' stelt de FC het volgende voor:

- **Stel het vereiste niveau van de continuïteitsreserve opnieuw vast**
- **Blijf de (financiële) ontwikkelingen rond Team NL kritisch volgen, en neem zo nodig tijdig maatregelen voor aanpassing van afspraken en/of uitgangspunten**
- **Stel de resultaatbestemming 2016 conform het voorstel van het bestuur vast.**

ADVIES FINANCIËLE COMMISSIE AAN DE ALGEMENE VERGADERING NOC*NSF

Op grond van bovenstaande, in onderlinge samenhang, kan de Financiële Commissie instemmen met de voorgestelde - onder agendapunt 3b. te behandelen - resultaatbestemming 2016.

De Financiële Commissie stelt aan de Algemene Vergadering voor om, met in acht name van de eerder gemaakte opmerkingen, de jaarrekening 2016 van NOC*NSF vast te stellen, en het bestuur decharge te verlenen voor het gevoerde beleid.

De FC verzoekt daarnaast om de toezegging van bestuur en directie dat in de najaarsvergadering 2017 - bij de behandeling van de begroting 2018 - reacties/antwoorden en voorstellen/visies worden gegeven op onze in dit advies opgenomen opmerkingen en aanbevelingen t.a.v.

- het niveau van de continuïteitsreserve en de bestemmingsreserves
- de financiële stand van zaken rond Team NL
- de analyse en het meerjarenplan (budget en liquiditeit) voor de deelnemingen
- het plan voor de vermindering van de financiële participatie van de vereniging NOC*NSF in de deelnemingen.

Tevens wil de FC graag geïnformeerd blijven over de stand van zaken m.b.t. de mogelijk andere verdienmodellen (de opdracht voor de Werkgroep Externe Financiering): welke activiteiten worden voorbereid om tot een breder dekkingspakket te komen voor de financiering van bonden en NOC*NSF.

Financiële Commissie

C. Varossieau, voorzitter

H. Gerrits Jans

J. Los

A. Tielemans

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Rapportage Vaststellingen 2015 en Toekenningen 2017
datum 1 mei 2017

gevraagd
besluit

De Algemene Vergadering wordt gevraagd om in te stemmen met:

- **Verantwoordingsrapportage vaststellingen 2015**
- **Verantwoordingsrapportage toekenningen 2017**

toelichting

Conform de uitgangspunten uit de notitie 'Optimalisatie Governance' (vastgesteld in de AV van 20 november 2012) legt het bestuur van NOC*NSF in de rol van toekennings- en vaststellingsorgaan periodiek verantwoording af over de uitgevoerde verantwoordings- en vaststellingsscyclus.

In de bijgevoegde rapportages beschrijft het bestuur van NOC*NSF de wijze waarop de beoordelings- en vaststellingsprocedures 2015 en beoordelings- en toekenningsprocedures 2017 hebben plaatsgevonden. Tevens wordt inzicht gegeven in de wijze waarop gelden o.b.v. door de Algemene Vergadering vastgestelde Bestedingsplan en Richtlijnen zijn verdeeld over begunstigden (Sportbonden, NOC*NSF, Overigen).

Belangrijk is om te melden dat instemming met de rapportage uitsluitend betekent dat het bestuur décharge wordt verleend voor de wijze waarop zij de beoordelings- en toekenningscyclus heeft uitgevoerd.

bijlagen 1 - Rapportage Vaststellingen 2015
2 - Rapportage Toekenningen 2017

BIJLAGE BIJ AGENDAPUNT 3F: VERANTWOORDINGSRAPPORTAGE VASTSTELLINGSCYCLUS BESTEDINGSPLAN 2015

Inleiding

Bij de start van de Sportagenda 2013-2016 heeft het bestuur van NOC*NSF de rol en bevoegdheid gekregen als toekennings- en vaststellingsorgaan voor de (verdeling van) gelden uit het Bestedingsplan Sportagenda. Deze verantwoording betreft de **vaststellingscyclus 2015** en is gericht aan de Algemene Vergadering van 15 mei 2017.

Deze notitie bestaat uit de volgende bouwstenen:

- Formele kaders
- Beoordelingscyclus
- Vaststellingen
- Beroepsprocedures

Formele kaders

De formele kaders waarbinnen het bestuur van NOC*NSF in de rol van vaststellingsorgaan handelt, worden bepaald door achtereenvolgens:

- De Sportagenda 2016 (vastgesteld in de AV van 24 januari 2012)
- Het Bestedingsplan en de Richtlijnen Bestedingsplan 2015 (vastgesteld in de AV van 20 mei 2014)

Inzake het Bestedingsplan en Richtlijnen laat de Algemene Vergadering zich adviseren door de Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS). Tegen besluiten van het toekennings- of vaststellingsorgaan kan beroep worden aangetekend bij de Beroepscommissie Bestedingsplan (BCB), welke is ingesteld door de Algemene Vergadering.

Het Bestuur van NOC*NSF heeft de Auditcommissie VMS ingesteld, die belast is met het onafhankelijk toezicht op het proces 'Verdelen Middelen Sportagenda (VMS)'. De positie, taken en werkwijze van de commissie is beschreven in een door het bestuur vastgesteld reglement. De commissie toetst (steekproefsgewijs of op specifieke onderwerpen gericht) of de Richtlijnen correct zijn toegepast, voldoende inhoudelijk zijn onderbouwd en hiertoe de juiste expertise is geraadpleegd.

De Auditcommissie VMS bestaat uit 3 leden:

- Dhr. J.A. (Joost) van der Hulst RE RA, woonachtig te Delft, tevens commissievoorzitter.
- Dhr. F.A. (Freke) de Boer RC, woonachtig te Sneek
- Dhr. A.B.C. (Bram) de Klerck, woonachtig te Den Haag

Beoordelingscyclus

De beoordelingscyclus c.q. de beoordeling van alle in het kader van het Bestedingsplan ingediende verantwoordingen, is in opdracht van het bestuur uitgevoerd onder leiding van de algemeen directeur van NOC*NSF. Het merendeel van de beoordelingen is uitgevoerd door de werkorganisatie van NOC*NSF, met de volgende uitzonderingen:

- Voor NOC*NSF (incl. rubrieken 2.4 en 3.9 t/m 3.13) zijn de algemene verantwoordingsvoorwaarden (voorheen 'afrekenvoorwaarden') van toepassing, bestaande uit het door de Algemene Vergadering vastgestelde en accountantsgecontroleerde (Financiële) Jaarverslag 2015. Daarnaast toets de Auditcommissie VMS de verantwoording van NOC*NSF marginaal. In haar Auditrapportage (d.d. 27 januari 2017) schrijft de commissie: "De commissie

kan zich vinden in de wijze waarop NOC*NSF verantwoording aflegt over de besteding van de aan haar toegewezen middelen uit het Bestedingsplan Sportagenda. De controles en mate van toezicht die hierop achtereenvolgens door de accountant, financiële commissie, Bestuur en Algemene Vergadering worden uitgevoerd, zijn van dien aard dat aanvullende audit-activiteiten van de commissie naar verwachting geen aanvullende inzichten zal opleveren. Daarnaast beoordeelt ook het ministerie van VWS een aantal specifieke verantwoordingen door NOC*NSF (Veilig Sportklimaat, Top 10) op de inhoud."

- Vaststelling inzake rubriek 1.2 (Deskundigheidsbevordering Kader) heeft al in een eerder stadium plaatsgevonden (op het moment van toekenning).
- Bij de verantwoordingsbeoordeling inzake rubriek 2.1 (Maatwerkfinanciering Top 10) is het Expertpanel Top 10 specifiek geraadpleegd.

De beoordelingscyclus heeft plaatsgevonden van 1 juli 2016 (verantwoordingsdeadline) t/m 9 februari 2017 (besluitvorming in het bestuur NOC*NSF).

De Auditcommissie VMS is ten behoeve van haar specifieke taak bijeen gekomen op 27 januari 2017 en heeft op dezelfde dag haar auditrapportage opgeleverd aan het toekenningsorgaan c.q. bestuur van NOC*NSF.

Vaststellingen

Het bestuur van NOC*NSF is op 9 februari 2017 tot besluitvorming gekomen. Basis voor de besluitvorming werd in beide vergaderingen gevormd door:

1. Definitieve vaststellingsvoorstellen, incl. toelichting door de algemeen directeur
2. Adviesrapportage van de Auditcommissie VMS

De sportbonden en overige begunstigden zijn medio februari 2017 geïnformeerd over de genomen besluiten via de Portal Verdelen Middelen en in de vorm van een vaststellingsbrief. In een eerder stadium (najaar 2016) zijn bonden al geïnformeerd via een voorlopige vaststelling.

Alvorens een weergave te geven over de verdeelbesluiten is het goed om de overall-bevindingen van de Auditcommissie VMS te delen (uit het verslag van de Auditcommissie VMS d.d. 27 januari 2017):

- De commissie heeft haar audit-opdracht ook dit jaar weer goed kunnen uitvoeren, mede door de tijdigheid, overzichtelijkheid en compleetheid van de aan haar ter beschikking gestelde documenten vanuit de werkorganisatie van NOC*NSF. Vanuit het perspectief van de commissie is er sprake van een goed geleid beoordelingsproces met een zorgvuldige dossieropbouw, waarbij de juiste expertise wordt ingezet en geraadpleegd.
- De commissie constateert dat haar aanbevelingen uit de vorige auditrapportage (d.d. 28 januari 2016) door NOC*NSF adequaat zijn opgevolgd.
- De Auditcommissie stelt dat, met inachtneming van haar bevindingen en uitgevoerde beoordeling, de voorliggende voorstellen c.q. voorgenomen besluiten van de directie voldoende inhoudelijk zijn onderbouwd en hiertoe de juiste expertise is geraadpleegd.

Algemeen

Van de in 75 aangesloten sportbonden (in 2015) hebben 73 bonden een toekenning ontvangen uit het Bestedingsplan 2015. De KNMC (motorboot) ontving geen toekenning en heeft derhalve ook geen verantwoording in hoeven te dienen. Daarnaast ontvangt Sportvisserij Nederland t/m 2016 geen gelden uit het Bestedingsplan.

Alle ingediende verantwoordingen zijn gecontroleerd op volledigheid (documentatie), inhoudelijke rapportage (maatwerkrubrieken) en is de jaarrekening gecontroleerd op:

- Juistheid/volledigheid accountantsverklaring
- Specificatie van de toegekende Bestedingsplan-gelden.

Hoofdrubriek 1: Sportparticipatie

Rubriek	Vaststellingen sportbonden	Reallocatie	Restitutie (naar Bestemmingsreserve)
1.1	€5.162.494		€62.506
1.2	€1.730.350		
1.3	€4.710.674	€84.510	€190.053 ¹
Totaal	€11.603.518	€84.510	

De vaststellingen per bond vanuit rubriek 1 zijn opgenomen in de bijlage.

Hoofdrubriek 2: Top 10

Rubriek	Vaststellingen sportbonden	Reallocatie	Restitutie (naar Bestemmingsreserve)
2.1	€23.247.563 ²	€318.158	€583.071 ³
2.5	€490.000 ⁴		€10.000 ⁵
Totaal	€23.737.563	€487.250	

Inzake rubriek 2.1 is ook een totaalbedrag van €5.330.853 vastgesteld t.b.v. CTO's en RTO's (zie bijlage)

De vaststellingen per bond vanuit rubriek 2.1 zijn opgenomen in de bijlage.

Hoofdrubriek 3: Branche-ontwikkeling / Algemeen

Rubriek	Vaststellingen sportbonden	Reallocatie	Restitutie (naar Bestemmingsreserve)
3.1	€14.337.318		
3.2	€486.405	€15.750	€47.500 ⁶
Totaal	€14.823.723	€15.750	

Bij de hiervoor genoemde vaststellingen dienen de volgende opmerkingen gemaakt te worden:

- Naar aanleiding van de afwikkeling van de reallocaties van 2014 naar 2015 valt een bedrag van €32.257 terug naar de Bestemmingsreserve.

De vaststellingen per bond vanuit rubriek 3 zijn opgenomen in de bijlage.

Beroepsprocedures

Er zijn geen beroepsschriften ingediend naar aanleiding van de vaststellingen 2015.

¹ Bedrag vloeit terug in het meerjarenbudget van het programma Veilig Sportklimaat.

² Inclusief additionele toekenningen voor NTC's, afbouwregeling en actiebudget

³ Vloeit terug in het meerjarenbudget Top10

⁴ Betreft WK Beachvolleybal en Kennis- en coördinatiepunt Evenementen

⁵ Wordt toegevoegd aan meerjarenbudget HBC 2013-2016

⁶ Vloeit terug in het meerjarenbudget Organisatie-ontwikkeling

Bijlage: Vaststellingen per bond 2015

Het onderstaande overzicht bevat vaststellingen (incl. reallocaties) o.b.v. van besluiten d.d. 9 februari 2017. Aan de onderstaande gegevens kunnen geen rechten worden ontleend. Formele vaststellingen in de vaststellingsbrieven en (additionele) gegevens in de Portal Verdelen Middelen zijn leidend.

Bond	1.1	1.2	1.3	2.1	3.1	3.2	TOTAAL
Aikido Nederland	€ 10.889	€ 7.450	€ -	€ -	€ 25.938	€ -	€ 44.276
Algemene Nederlandse Sjoelbond	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 12.401	€ -	€ 12.401
American Football Bond Nederland	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 11.880	€ -	€ 21.380
Atletiekunie	€ 145.417	€ 4.000	€ -	€ 1.453.187	€ 463.340	€ -	€ 2.065.944
Badminton Nederland	€ 53.851	€ 17.700	€ -	€ 99.775	€ 236.531	€ 95.000	€ 502.857
Bob en Snee Bond Nederland	€ 9.500	€ -	€ -	€ 33.443	€ 16.677	€ -	€ 59.620
Federatie Oosterse Gevechtkunsten	€ 14.302	€ 8.250	€ -	€ 30.539	€ 50.995	€ -	€ 104.086
Gehandicapsport Nederland	€ 19.180	€ 750	€ -	€ 87.981	€ 96.708	€ -	€ 204.619
Holland Surfing Association	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 8.420	€ -	€ 17.920
Judo Bond Nederland	€ 64.292	€ 31.750	€ -	€ 1.329.500	€ 282.577	€ -	€ 1.708.118
Karate-Do Bond Nederland	€ 15.707	€ -	€ -	€ 71.359	€ 62.749	€ -	€ 149.815
Knac Nationale Autosport Federatie	€ 16.826	€ -	€ -	€ 139.650	€ 62.369	€ -	€ 218.845
KNBLO Wandelsportorganisatie Nederland	€ 49.854	€ 9.550	€ -	€ -	€ 187.890	€ 47.500	€ 294.794
Koninklijke Nederlands Korfbal Verbond	€ 95.825	€ 74.650	€ 178.570	€ 297.920	€ 344.441	€ -	€ 991.407
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	€ 11.670	€ -	€ -	€ -	€ 33.735	€ -	€ 45.405
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	€ 38.315	€ 21.850	€ -	€ 1.303.400	€ 209.959	€ -	€ 1.573.524
Koninklijke Nederlandse Algemene Scherm Bond	€ 10.136	€ 1.000	€ -	€ 62.843	€ 28.399	€ -	€ 102.378
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	€ 28.579	€ 11.150	€ 35.438	€ 617.349	€ 170.054	€ -	€ 862.570
Koninklijke Nederlandse Biljartbond	€ 35.837	€ 5.100	€ -	€ 132.521	€ 170.666	€ -	€ 344.124
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	€ 12.952	€ -	€ -	€ -	€ 44.166	€ -	€ 57.118
Koninklijke Nederlandse Dambond	€ 11.905	€ -	€ -	€ 148.960	€ 41.830	€ -	€ 202.695
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	€ 240.331	€ 264.900	€ 149.936	€ 772.300	€ 559.718	€ 6.250	€ 1.993.435
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	€ 209.132	€ 39.500	€ 103.750	€ 938.092	€ 555.634	€ -	€ 1.846.108
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	€ 240.961	€ 72.700	€ 413.650	€ 1.376.850	€ 557.395	€ -	€ 2.661.555
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	€ 21.861	€ 10.600	€ -	€ -	€ 86.905	€ -	€ 119.366
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	€ 62.166	€ 33.000	€ 1.888	€ -	€ 233.676	€ -	€ 330.730
Koninklijke Nederlandse Kolf Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 8.171	€ -	€ 17.671
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	€ 13.132	€ -	€ -	€ 3.000	€ 59.141	€ -	€ 75.273
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	€ 636.246	€ 22.550	€ 164.000	€ 609.991	€ 887.463	€ -	€ 2.320.249
Koninklijke Nederlandse Motorboot Club	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	€ 60.380	€ 700	€ -	€ 121.030	€ 246.291	€ -	€ 428.401
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	€ 30.086	€ 7.200	€ -	€ 83.790	€ 139.880	€ -	€ 260.956
Koninklijke Nederlandse Schaatsenrijders Bond	€ 99.979	€ 26.500	€ -	€ 1.211.720	€ 374.133	€ 47.500	€ 1.759.832
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie	€ 45.235	€ 18.050	€ 40.000	€ 125.685	€ 202.182	€ -	€ 431.152
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	€ 22.314	€ -	€ -	€ 55.479	€ 93.881	€ -	€ 171.674
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	€ 1.183.975	€ 584.900	€ 2.703.458	€ 460.461	€ 2.490.836	€ -	€ 7.423.630
Koninklijke Nederlandse Wielren Unie	€ 38.890	€ 12.600	€ -	€ 2.227.131	€ 234.603	€ 18.800	€ 2.532.025
Koninklijke Nederlandse Zwembond	€ 143.639	€ 74.050	€ 239.855	€ 2.675.804	€ 472.640	€ 47.500	€ 3.653.488
Nederland Lacrosse	€ 9.500	€ 1.000	€ -	€ -	€ 3.530	€ -	€ 14.030
Nederlands Handbal Verbond	€ 55.286	€ 18.400	€ 93.608	€ 386.365	€ 225.200	€ -	€ 779.279
Nederlandse Algemene Danssport Bond	€ 10.880	€ -	€ -	€ -	€ 39.265	€ 23.750	€ 73.895
Nederlandse Basketball Bond	€ 57.835	€ 33.900	€ 113.485	€ 545.533	€ 223.365	€ -	€ 974.117
Nederlandse Beugel Bond	€ 9.500	€ 1.000	€ -	€ -	€ 11.541	€ -	€ 22.041
Nederlandse Boksbond	€ 10.054	€ 10.300	€ -	€ 57.000	€ 19.029	€ 29.250	€ 125.633
Nederlandse Bowling Federatie	€ 20.262	€ 1.000	€ -	€ 17.805	€ 92.276	€ -	€ 131.343
Nederlandse Bridge Bond	€ 117.923	€ 4.000	€ -	€ 279.300	€ 382.002	€ -	€ 783.225
Nederlandse Curling Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 10.534	€ -	€ 20.034
Nederlandse Darts Bond	€ 37.499	€ -	€ -	€ -	€ 167.762	€ -	€ 205.261
Nederlandse Draken Boot Federatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 7.232	€ -	€ 7.232
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 12.488	€ -	€ 21.988
Nederlandse Frisbee Bond	€ 9.500	€ 1.000	€ -	€ -	€ 10.244	€ -	€ 20.744
Nederlandse Go Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 10.168	€ -	€ 19.668
Nederlandse Golf Federatie	€ 392.115	€ 16.000	€ -	€ 288.610	€ 605.684	€ -	€ 1.302.409
Nederlandse Handboog Bond	€ 16.318	€ 32.075	€ -	€ 348.357	€ 75.237	€ -	€ 471.987
Nederlandse IJshockey Bond	€ 12.568	€ 3.250	€ -	€ -	€ 43.238	€ -	€ 59.056
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 10.601	€ -	€ 20.101
Nederlandse Jeu de Boules Bond	€ 24.165	€ 3.000	€ -	€ -	€ 109.359	€ -	€ 136.524
Nederlandse Klootschietbond	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 25.060	€ -	€ 25.060
Nederlandse Kruisboog Bond	€ 9.948	€ -	€ -	€ -	€ 20.913	€ -	€ 30.861
Nederlandse Minigolf Bond	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 8.369	€ -	€ 8.369
Nederlandse Onderwatersport Bond	€ 23.632	€ 21.550	€ 22.000	€ -	€ 103.214	€ 30.000	€ 200.396
Nederlandse Rollersports Bond	€ 9.500	€ -	€ -	€ -	€ 8.629	€ -	€ 18.129
Nederlandse Rugby Bond	€ 16.067	€ 17.050	€ -	€ -	€ 62.069	€ -	€ 95.186
Nederlandse Ski Vereniging	€ 91.553	€ 73.100	€ -	€ 384.248	€ 358.496	€ 4.500	€ 911.897
Nederlandse Tafeltennis Bond	€ 37.170	€ 9.275	€ 54.675	€ 548.466	€ 185.962	€ -	€ 835.548
Nederlandse Toerfiets Unie	€ 63.082	€ 20.350	€ 57.000	€ -	€ 222.582	€ -	€ 363.014
Nederlandse Triathlon Bond	€ 30.038	€ 2.900	€ -	€ 343.857	€ 117.912	€ -	€ 494.708
Nederlandse Volleybal Bond	€ 119.900	€ 37.150	€ 294.851	€ 1.384.952	€ 435.651	€ 47.500	€ 2.320.004
Nederlandse Wandelsport Bond	€ 70.071	€ -	€ -	€ -	€ 228.404	€ -	€ 298.474
Nederlandse Waterski & Wakeboard Bond	€ 9.500	€ 3.400	€ -	€ -	€ 22.203	€ -	€ 35.103
Reddingsbrigade Nederland	€ 29.363	€ 31.350	€ -	€ 33.588	€ 140.137	€ -	€ 234.438
Squash Bond Nederland	€ 21.236	€ 1.850	€ -	€ 89.020	€ 112.766	€ -	€ 224.872
Taekwondo Bond Nederland	€ -	€ 4.800	€ -	€ -	€ 54.288	€ -	€ 59.088
Watersportverbond	€ 88.166	€ 22.200	€ 44.510	€ 2.070.702	€ 407.618	€ 47.500	€ 2.680.695
Samenwerkingsverbanden bonden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
CTO Amsterdam				€ 1.320.308			€ 1.320.308
CTO Eindhoven				€ 629.676			€ 629.676
CTO Heerenveen				€ 773.802			€ 773.802
CTO Papendal				€ 1.914.618			€ 1.914.618
RTO Limburg				€ 49.087			€ 49.087
RTO Metropool Den Haag / Rotterdam				€ 119.554			€ 119.554
RTO Noord				€ 57.433			€ 57.433
RTO Noordwest				€ 109.548			€ 109.548
RTO Oost				€ 74.924			€ 74.924
RTO Utrecht				€ 32.955			€ 32.955
RTO Zuid				€ 86.498			€ 86.498
Stichting LOOT				€ 162.450			€ 162.450
TOTALEN	€ 5.162.494	€ 1.730.350	€ 4.710.674	€ 28.578.416	€ 14.337.718	€ 445.050	€ 54.964.702

BIJLAGE BIJ AGENDAPUNT 3F: VERANTWOORDINGSRAPPORTAGE TOEKENINGSCYCLUS BESTEDINGSPLAN 2017

Inleiding

Sinds 2013 heeft het bestuur van NOC*NSF de rol en bevoegdheid gekregen als toekennings- en vaststellingsorgaan voor de (verdeling van) gelden uit het Bestedingsplan Sportagenda. Deze verantwoording betreft de **toekenningscyclus 2017** en is gericht aan de Algemene Vergadering van 15 mei 2017.

Deze notitie bestaat uit de volgende bouwstenen:

- Formele kaders
- Beoordelingscyclus
- Toekenningen (c.q. verdeelbesluiten)
- Beroepsprocedures

Formele kaders

De formele kaders waarbinnen het bestuur van NOC*NSF in de rol van toekenningsorgaan handelt, worden bepaald door achtereenvolgens:

- De Sportagenda 2017+ (vastgesteld in de AV van 9 mei 2016)
- Het Bestedingsplan en Richtlijnen 2017 (vastgesteld in de AV van 9 mei 2016)

Inzake het Bestedingsplan en Richtlijnen laat de Algemene Vergadering zich adviseren door de Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS). Tegen besluiten van het toekennings- of vaststellingsorgaan kan beroep worden aangetekend bij de Beroepscommissie Bestedingsplan (BCB), welke is ingesteld door de Algemene Vergadering.

Het Bestuur van NOC*NSF heeft de Auditcommissie VMS ingesteld, die belast is met het onafhankelijk toezicht op het proces 'Verdelen Middelen Sportagenda (VMS)'. De positie, taken en werkwijze van de commissie is beschreven in een door het bestuur vastgesteld reglement. De commissie toetst (steekproefsgewijs of op specifieke onderwerpen gericht) of de Richtlijnen correct zijn toegepast, voldoende inhoudelijk zijn onderbouwd en hiertoe de juiste expertise is geraadpleegd.

De Auditcommissie VMS bestaat uit 3 leden:

- Dhr. J.A. (Joost) van der Hulst RE RA, woonachtig te Delft, tevens commissievoorzitter.
- Dhr. F.A. (Freke) de Boer RC, woonachtig te Sneek
- Dhr. A.B.C. (Bram) de Klerck, woonachtig te Den Haag

Beoordelingscyclus

De beoordelingscyclus c.q. de beoordeling van alle in het kader van het Bestedingsplan ingediende aanvragen, is in opdracht van het bestuur uitgevoerd onder leiding van de algemeen directeur van NOC*NSF. Het merendeel van de beoordelingen is uitgevoerd door de werkorganisatie van NOC*NSF, met de volgende uitzonderingen:

- De aanvragen van NOC*NSF in de rubrieken 1.2 (Basisfinanciering), 2.3 (Classificatie-instituut), 2.4 (Kennispunt evenementen) en 5.3 (Onderzoek en monitoring) maken onderdeel uit van het Jaarplan en Begroting 2017 van NOC*NSF, zoals deze in de Algemene Vergadering van 21 november 2016 zijn vastgesteld.
- De aanvragen door NOC*NSF ten behoeve van overige begunstigen in de rubrieken 2.1 (Antidopingbeleid), 2.2 (Integriteit en tuchtrecht), 4.3 (Regionale sportnetwerken) en 5.2 (Sport

& Zaken) zijn tevens onderdeel van het Jaarplan NOC*NSF 2017, betreffende een 'set van afspraken' met iedere begunstigde. Daarnaast heeft NOC*NSF voor iedere begunstigde een toets op de Algemene Aanvraagvoorwaarden uitgevoerd.

- De Auditcommissie VMS heeft de toets op de Algemene Aanvraagvoorwaarden van NOC*NSF uitgevoerd, aangezien NOC*NSF deze toets zelf niet kan uitvoeren.
- Bij de toekenningen uit de maatwerkbudgetten 3.1 (topsport) en 5.1 (brancheversterking) is bij de inhoudelijke beoordeling gebruik gemaakt van Expertpanels. Inzake rubriek 4.2 (Veilig Sportklimaat) is deze expertrol ingevuld door de Stuurgroep VSK.
- De hiervoor genoemde Expertpanels zijn ingesteld en benoemd door de algemeen directeur van NOC*NSF in zijn eindverantwoordelijkheid voor de beoordelingscyclus. Deze panels toetsen de inhoudelijke beoordeling binnen de genoemde rubrieken en rapporteren aan de algemeen directeur.

De beoordelingscyclus heeft plaatsgevonden van 1 september 2015 (aanvraagdeadline rubriek 3.1) t/m 9 februari 2017 (besluitvorming in het bestuur NOC*NSF).

De Auditcommissie VMS is ten behoeve van haar specifieke taak bijeen gekomen op 27 januari 2017 en heeft dezelfde datum haar auditrapportage opgeleverd aan het toekenningsorgaan.

De besluitvorming inzake rubriek 3.1 (topsport) heeft plaatsgevonden op 1 december 2016. Specifiek hiertoe heeft de Auditcommissie VMS haar auditopdracht uitgevoerd op 4 november 2016.

Toekenningen

Het bestuur van NOC*NSF is op 9 februari 2016 tot besluitvorming gekomen, met uitzondering van rubriek 3.1 (topsport, besluitvorming op 1 december 2016). Basis voor de besluitvorming werd in beide vergaderingen gevormd door:

1. Definitieve verdeelvoorstellen en toelichting door de algemeen directeur
2. Adviesrapportage van de Auditcommissie VMS

De sportbonden en overige begunstigden zijn op uiterlijk 15 februari 2017 geïnformeerd over de genomen besluiten via de Portal Verdelen Middelen en in de vorm van een toekenningsbrief.

Alvorens een weergave te geven over de verdeelbesluiten per (hoofd)rubriek is het goed om de overall-bevindingen van de Auditcommissie VMS te delen (uit het verslag van de Auditcommissie VMS d.d. 27 januari 2017):

- De commissie heeft haar audit-opdracht optimaal kunnen uitvoeren, mede door de tijdigheid, overzichtelijkheid en compleetheid van de aan haar ter beschikking gestelde documenten vanuit de werkorganisatie van NOC*NSF. Vanuit het perspectief van de commissie is er sprake van een goed geleid beoordelingsproces met een zorgvuldige dossieropbouw, waarbij de juiste expertise wordt ingezet en geraadpleegd. De commissie schat de samenstelling van het Expertpanel Top 10 zeer hoogwaardig en deskundig in, met een hoge mate van onafhankelijkheid en autoriteit.
- De commissie is van mening dat NOC*NSF t.b.v. 2017 de beoordelingscyclus nog verder verbeterd heeft ten opzichte van voorgaande jaren. Er wordt op gestructureerde wijze zowel terug als vooruit gekeken, waarbij informatie in heldere overzichten en sjablonen (per bond/programma) worden vastgelegd en gedocumenteerd. De commissie complimenteert NOC*NSF voor de (wederom) professionele aanpak.

- Vanwege de hoge mate van professionaliteit en kwaliteit, heeft de commissie zich deze keer meer kunnen richten op het totaalbeeld en overall-ontwikkelingen in plaats van op gedetailleerde procedures en processtappen.
- De Auditcommissie stelt dat, met inachtneming van bovengenoemde bevindingen en uitgevoerde beoordeling, de voorliggende voorstellen c.q. voorgenomen besluiten van de directie voldoende inhoudelijk zijn onderbouwd en hiertoe de juiste expertise is geraadpleegd.

Algemene Aanvraagvoorwaarden

De toetsing van de Algemene Aanvraagvoorwaarden heeft geleid tot de volgende besluiten¹:

- NOC*NSF – groen
- Sportbonden – 44x groen, 18x geel, 13x oranje²
- Overige begunstigden – groen

De status geel of oranje wordt vooral veroorzaakt door:

- Toets Minimale kwaliteitseisen
- Kwaliteit aangeleverde KISS-gegevens

De verwachting is dat in de loop van het voorjaar het merendeel van de geel/oranje-statussen zijn gewijzigd naar groen. De ontwikkeling zal door het bestuur en de directie van NOC*NSF periodiek gemonitord worden.

Hoofdrubriek 1: Algemeen

Rubriek	Budget	Toegekend/ Gereserveerd	Uit (-)/naar (+) Meerjarenbudget	Uit (-) /naar (+) Bestemmingsreserve
1.1	€19.066.503	€19.083.419		-€16.816 ³
1.2	€7.029.822	€7.029.822		
Totaal	€26.096.325	€26.113.241		

De verdeling van het totaal toegekende bedrag in rubriek 1 is als volgt:

Sportbonden	€19.083.419
NOC*NSF	€7.029.822
Totaal	€26.113.241

De toekenningen per bond vanuit rubriek 1 zijn opgenomen in de bijlage.

Hoofdrubriek 2: Sportbrede activiteiten

Rubriek	Budget	Toegekend/ Gereserveerd	Uit (-)/naar (+) Meerjarenbudget	Uit (-) /naar (+) Bestemmingsreserve
2.1	€1.316.750	€1.316.750		
2.2	€279.022	€279.022		
2.3	€43.700	€43.700		
2.4	€90.000	€90.000		
Totaal	€1.729.472	€1.729.472		

De verdeling van het totaal toegekende bedrag in rubriek 2 is als volgt:

¹ Op moment van besluitvorming d.d. 9 februari 2017

² Groen = voldoet aan alle voorwaarden; Geel = kleine aanvullingen nodig, geen consequenties voor bevoorschotting; Oranje = diverse (grote) aanvullingen noodzakelijk, toekenningen worden gereserveerd en nog niet bevoorschot; Rood = voldoet definitief niet aan de voorwaarden.

³ De hogere toekenning wordt veroorzaakt door de toetreding van de Survivalrun Bond Nederland en de verwachting dat de KNMC (motorboot) op korte termijn voldoet aan de aanvraagvoorwaarden en minimale kwaliteitseisen.

Tak van sport overstijgende projectfinanciering (via NOC*NSF)	€292.722
Overige begunstigden (via NOC*NSF)	€1.436.750
Totaal	€1.729.472

Hoofdrubriek 3: Topsport

Rubriek	Budget	Toegekend/ Gereserveerd	Uit (-)/naar (+) Meerjarenbudget	Uit (-)/naar (+) Bestemmingsreserve
3.1	€42.800.000 ⁴	€42.517.535	€282.465	
Totaal	€42.800.000	€42.517.535		

Bij de hiervoor genoemde toekenningen dienen de volgende opmerkingen gemaakt te worden:

- Vanuit rubriek 3.1 is een bedrag van €10.531.000 aan NOC*NSF toegekend voor de realisatie van high performance services, topsportbeleid, voorzieningen topsporters en teamuitzendingen.
- Een bedrag van €5.650.000 is toegekend aan CTO's, Regionale Topsport Organisaties en Stichting LOOT.
- De toekenningen aan sportbonden is inclusief afbouwregelingen (2017: €426.563)

De verdeling van het totaal toegekende bedrag in rubriek 3 is als volgt:

Sportbonden	€24.836.535
Nog te besteden maatwerk (sportbonden)	€ 1.500.000
Tak van sport overstijgende projectfinanciering (via NOC*NSF)	€10.531.000
Overige begunstigden (via NOC*NSF)	€5.650.000
Totaal	€42.517.535

De toekenningen per bond vanuit rubriek 3 zijn opgenomen in de bijlage.

Hoofdrubriek 4: Sportparticipatie

Rubriek	Budget	Toegekend/ Gereserveerd	Uit (-)/naar (+) Meerjarenbudget	Uit (-)/naar (+) Bestemmingsreserve
4.1	€577.814	€577.814		
4.2	€6.950.000	€7.246.622	-€296.622	
4.3	€168.682	€168.682		
Totaal	€7.696.496	€7.993.118		

De verdeling van het totaal toegekende bedrag in rubriek 4 is als volgt:

Sportbonden	€5.166.009
Nog te besteden maatwerk (sportbonden)	€ 20.759
Tak van sport overstijgende projectfinanciering (via NOC*NSF)	€2.637.668
Overige begunstigden (via NOC*NSF)	€168.682
Totaal	€7.993.118

De toekenningen per bond vanuit rubriek 3 zijn opgenomen in de bijlage.

⁴ Het budget 2017 wordt gevormd door: Nederlandse Loterij (€12.338k), VWS (€28.958k), Mission (€165k) en Overig (€1.339k)

Hoofdrubriek 5: Brancheversterking

Rubriek	Budget	Toegekend/ Gereserveerd	Uit (-)/naar (+) Meerjarenbudget	Uit (-)/naar (+) Bestemmingsreserve
5.1	€1.147.813	€1.375.150	-€227.337 ⁵	
5.2	€42.171	€42.171		
5.3	€400.000	€400.000		
Totaal	€1.589.984	€1.817.321		

De verdeling van het totaal toegekende bedrag in rubriek 5 is als volgt:

Sportbonden	€718.500
Tak van sport overstijgende projecten (via NOC*NSF)	€656.650
Overige begunstigden (via NOC*NSF)	€442.171
Totaal	€1.817.321

De toekenningen per bond vanuit rubriek 5 zijn opgenomen in de bijlage.

Overallbeeld

Het bestuur van NOC*NSF heeft voor 2017 in haar rol van toekenningsorgaan een totaalbedrag van €80.170.687 toegekend (incl. reserveringen). De totale toekenningen en reserveringen zijn als volgt verdeeld:

Begunstigde/Type	Toekenningen 2017
Sportbonden	€49.804.463
Nog te besteden maatwerk (sportbonden)	€1.520.759
NOC*NSF (basisfinanciering)	€7.029.822
Tak van sport overstijgende projectfinanciering (via NOC*NSF)	€14.118.040
Overige begunstigden (via NOC*NSF)	€7.697.603
Totaal	€80.170.687

Beroepsprocedures

Er zijn geen beroepsschriften ingediend naar aanleiding van de toekenningen 2017.

⁵ Betreft situatie op moment van besluitvorming d.d. 9 februari 2017. Het overgrote deel van het budget betreft reserveringen en de verwachting (en taakstelling) is dat bij definitieve toekenningen binnen het rubrieksbudget wordt gebleven.

Bond	1.1	3.1	4.1	4.2	5.1	TOTAAL
Aikido Nederland	€ 35.988	€ -	€ 2.160	€ -	€ -	€ 38.148
Algemene Nederlandse Sjoelbond	€ 11.617	€ -	€ 1.540	€ -	€ -	€ 12.157
American Football Bond Nederland	€ 21.375	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 21.375
Atletiekunie	€ 575.538	€ 1.610.000	€ -	€ -	€ -	€ 2.185.538
Badminton Nederland	€ 270.311	€ 230.000	€ 6.683	€ 2.400	€ -	€ 509.393
Bob en Snee Bond Nederland	€ 20.998	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 20.998
Federatie Oosterse Gevechtskunsten	€ 68.355	€ 13.742	€ 4.158	€ -	€ -	€ 86.255
Gehandicaptensport Nederland	€ 109.222	€ 145.000	€ 851	€ -	€ -	€ 255.072
Holland Surfing Association	€ 17.027	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 17.027
Judo Bond Nederland	€ 327.115	€ 1.510.657	€ 4.523	€ -	€ -	€ 1.842.294
Karate-Do Bond Nederland	€ 74.813	€ 76.648	€ -	€ -	€ -	€ 151.461
Knac Nationale Autosport Federatie	€ 80.281	€ 145.000	€ 2.363	€ -	€ -	€ 227.643
Koninklijk Nederlands Korfbal Verbond	€ 432.977	€ 320.000	€ 25.988	€ 99.700	€ -	€ 878.665
Koninklijke Nederlandsche Kegel Bond	€ 41.925	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 41.925
Koninklijke Nederlandsche Motorboot Club	€ 8.408	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 8.408
Koninklijke Nederlandsche Roei Bond	€ 223.235	€ 1.375.000	€ 11.844	€ -	€ -	€ 1.610.079
Koninklijke Nederlandsche Schaatsenrijders Bond	€ 424.063	€ 1.190.221	€ 6.723	€ -	€ -	€ 1.621.007
Koninklijke Nederlandsche Wielren Unie	€ 222.189	€ 2.248.790	€ 3.780	€ -	€ 48.500	€ 2.523.259
Koninklijke Nederlandse Algemene Scherm Bond	€ 34.114	€ -	€ 999	€ -	€ -	€ 35.113
Koninklijke Nederlandse Baseball en Softball Bond	€ 179.547	€ 890.000	€ 6.075	€ 44.875	€ -	€ 1.120.497
Koninklijke Nederlandse Bijartbond	€ 203.720	€ 117.343	€ -	€ -	€ -	€ 321.063
Koninklijke Nederlandse Cricket Bond	€ 48.918	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 48.918
Koninklijke Nederlandse Dambond	€ 47.542	€ 155.000	€ -	€ -	€ -	€ 202.542
Koninklijke Nederlandse Gymnastiek Unie	€ 792.840	€ 1.000.000	€ 89.100	€ 86.350	€ -	€ 1.968.290
Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie	€ 741.350	€ 1.180.000	€ 13.001	€ 51.000	€ -	€ 1.985.351
Koninklijke Nederlandse Hockey Bond	€ 795.164	€ 1.480.000	€ 27.675	€ 467.360	€ -	€ 2.770.199
Koninklijke Nederlandse Kaats Bond	€ 108.112	€ -	€ 2.295	€ -	€ -	€ 110.407
Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsportvereniging	€ 305.617	€ -	€ 8.717	€ -	€ -	€ 314.333
Koninklijke Nederlandse Kolf Bond	€ 16.907	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 16.907
Koninklijke Nederlandse Krachtsport en Fitnessfederatie	€ 61.549	€ 43.690	€ 3.119	€ -	€ -	€ 108.358
Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond	€ 1.443.414	€ 615.000	€ 6.332	€ 43.500	€ -	€ 2.108.246
Koninklijke Nederlandse Motorrijders Vereniging	€ 294.304	€ 200.000	€ 1.377	€ -	€ 50.000	€ 545.681
Koninklijke Nederlandse Schaak Bond	€ 170.007	€ 120.000	€ 1.296	€ -	€ -	€ 291.303
Koninklijke Nederlandse Schietsport Associatie	€ 234.731	€ 100.000	€ 5.994	€ -	€ -	€ 340.725
Koninklijke Nederlandse Vereniging voor Luchtvaart	€ 117.094	€ 24.966	€ -	€ -	€ -	€ 142.060
Koninklijke Nederlandse Voetbal Bond	€ 3.645.286	€ 328.148	€ 123.039	€ 3.214.129	€ -	€ 7.310.602
Koninklijke Nederlandse Zwembond	€ 579.787	€ 2.755.000	€ 23.094	€ 163.520	€ 50.000	€ 3.571.401
Koninklijke Wandel Bond Nederland	€ 536.347	€ -	€ 3.690	€ -	€ 50.000	€ 590.037
Nederland Lacrosse	€ 14.713	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 14.713
Nederlands Handbal Verbond	€ 279.260	€ 400.000	€ 7.560	€ 94.250	€ -	€ 781.070
Nederlandse Algemene Danssport Bond	€ 46.201	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 46.201
Nederlandse Basketball Bond	€ 286.236	€ 715.000	€ 10.463	€ 58.010	€ -	€ 1.069.708
Nederlandse Beugel Bond	€ 19.241	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 19.241
Nederlandse Boksbond	€ 31.580	€ 185.000	€ 2.970	€ 1.200	€ -	€ 220.750
Nederlandse Bowling Federatie	€ 96.895	€ -	€ 945	€ -	€ -	€ 97.840
Nederlandse Bridge Bond	€ 495.447	€ 252.397	€ -	€ -	€ 50.000	€ 797.844
Nederlandse Curling Bond	€ 18.043	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 18.043
Nederlandse Darts Bond	€ 200.370	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 200.370
Nederlandse Draken Boot Federatie	€ 16.455	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 16.455
Nederlandse Floorball en Unihockey Bond	€ 20.438	€ -	€ -	€ 400	€ -	€ 20.838
Nederlandse Frisbee Bond	€ 17.917	€ -	€ 1.080	€ -	€ 100.000	€ 118.997
Nederlandse Go Bond	€ 17.867	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 17.867
Koninklijke Nederlandse Golf Federatie	€ 1.008.041	€ 75.000	€ 1.539	€ -	€ -	€ 1.084.580
Nederlandse Handboog Bond	€ 89.366	€ 344.164	€ 22.568	€ -	€ -	€ 456.097
Nederlandse IJshockey Bond	€ 52.003	€ -	€ 1.445	€ -	€ -	€ 53.448
Nederlandse Indoor en Outdoor Bowls Bond	€ 18.424	€ -	€ -	€ 1.200	€ -	€ 19.624
Nederlandse Jeu de Boules Bond	€ 133.142	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 133.142
Nederlandse Klootschietbond	€ 34.278	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 34.278
Nederlandse Kruisboog Bond	€ 30.470	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 30.470
Nederlandse Minigolf Bond	€ 17.002	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 17.002
Nederlandse Onderwatersport Bond	€ 127.531	€ -	€ 3.060	€ -	€ 120.000	€ 250.591
Nederlandse Rollersports Bond	€ 17.127	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 17.127
Nederlandse Rugby Bond	€ 92.872	€ 81.463	€ 7.290	€ -	€ -	€ 181.625
Nederlandse Ski Vereniging	€ 425.842	€ 854.875	€ 21.983	€ -	€ -	€ 1.302.699
Nederlandse Tafeltennis Bond	€ 206.217	€ 480.000	€ 2.349	€ -	€ -	€ 688.566
Nederlandse Toer Fiets Unie	€ 314.949	€ -	€ 4.320	€ 70.500	€ -	€ 389.769
Nederlandse Triathlon Bond	€ 161.298	€ 395.000	€ 1.418	€ -	€ -	€ 557.715
Nederlandse Volleybal Bond	€ 526.968	€ 1.430.743	€ 7.425	€ 210.560	€ -	€ 2.175.696
Nederlandse Waterski en Wakeboard Bond	€ 25.004	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 25.004
Reddingsbrigade Nederland	€ 169.151	€ 36.078	€ 5.693	€ -	€ -	€ 210.921
Sportvisserij Nederland	€ 140.112	€ -	€ -	€ -	€ 200.000	€ 340.112
Squash Bond Nederland	€ 107.842	€ 31.680	€ 2.228	€ -	€ -	€ 141.749
Survivalrun Bond Nederland	€ 8.408	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 8.408
Taekwondo Bond Nederland	€ 50.948	€ -	€ 1.485	€ -	€ -	€ 52.433
Watersportverbond	€ 443.974	€ 1.680.930	€ 65.826	€ -	€ 50.000	€ 2.240.730
TOTAAL	€ 19.083.419	€ 24.836.535	€ 557.055	€ 4.608.954	€ 718.500	€ 49.804.463

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Bestuur NOC*NSF
betreft Bestedingsplan en Richtlijnen 2018
datum 1 mei 2017

Gevraagd **De Algemene Vergadering wordt gevraagd om in te stemmen met het Bestedingsplan Sportagenda en de Richtlijnen Bestedingsplan Sportagenda 2018.**
besluit

toelichting

Vooraf

De Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS) heeft alle voorstellen t.b.v. de Algemene Vergadering beoordeeld en heeft hierover separaat geadviseerd. Dit advies treft u aan onder agendapunt 4b.

Proces tot nu toe

In de AV van 9 mei 2016 is de Sportagenda 2017+ vastgesteld, alsmede ook het Bestedingsplan en Richtlijnen 2017. Voor het merendeel van het Bestedingsplan 2017 gold het uitgangspunt 2017=2016. Dit omdat er in het voorjaar van 2016 nog geen eensluidende beelden waren over de exacte herijking(sprincipes) van het Bestedingsplan in de komende jaren. Vanaf de zomer zijn met een groot aantal betrokkenen van sportbonden een aantal transitithema's (wapenfeiten) in kaart gebracht en verder uitgewerkt. Deze zijn op 6 december 2016 gepresenteerd en besproken met de leden van NOC*NSF. Dit is ook het startpunt geweest om het Bestedingsplan 2018-2021 op te pakken.

Dit proces heeft geleid tot een aantal (mogelijke) richtingen/contouren voor het Bestedingsplan 2021, waarin in de periode 2018 t/m 2021 jaarlijkse ontwikkelstappen gezet kunnen worden. Hierover besluiten we ook jaarlijks in de Algemene Vergadering.

Hoogte Bestedingsplan 2018

De komende jaren staat in teken van herstel van de reserves. In afstemming met de Financiële Commissie wordt op gewerkt aan actualisatie van het reserveringsbeleid van de vereniging NOC*NSF. Tot die tijd is de afspraak gemeld dat kansspelinkomsten boven €42,5 mln worden toegevoegd aan de reserves, met een maximum van €5 mln per jaar. Voor 2018 wordt nog geen

inkomstenprognose van meer dan €47,5 mln verwacht, waardoor het Bestedingsplan 2018 wordt gecontinueerd op €42,5 mln, dus identiek aan 2017.

Inrichting Bestedingsplan 2018

Er worden een beperkt aantal wijzigingen voorgesteld in de ordening/presentatie van het Bestedingsplan en de (rubrieks)budgetten:

- Het aantal hoofdruubrieken wordt teruggebracht van 5 naar 4. De hoofdruubriek Sportparticipatie vervalt. De onderliggende subruubrieken worden in andere hoofdruubrieken ondergebracht en/of samengevoegd met al bestaande (sub)ruubrieken.
- De hoofdruubriek II (Sportbrede activiteiten) wordt hernoemd naar Integriteit & Kwaliteit en bevat in totaal 8 subruubrieken, die in het BP 2017 ook al van toepassing waren. In alle gevallen betreft het ruubrieken waarbij NOC*NSF de aanvrager is en namens de sport diverse activiteiten, veelal via externe partijen/overige begunstigen, uitvoert en/of financiert.
- De hoofdruubrieken III (Topsport) en IV (Innovatie & Ontwikkeling, voorheen Brancheversterking) betreft uitsluitend nog maatwerkfinanciering.
- Vanuit de ruubriek 1 voegen sportbonden en NOC*NSF een bedrag toe aan het maatwerkbudget Innovatie & Ontwikkeling, zodat in deze ruubriek €2,3 mln beschikbaar is in 2018.
- NOC*NSF voegt daarnaast nog een bedrag van ruim €1,9 mln toe aan het maatwerkbudget Topsport, een budget dat vanuit haar basisfinanciering al werd toegevoegd aan de kerntaak Topsport.

Richtlijnen 2018

De belangrijkste inhoudelijke wijzigingen ten opzichte van 2017 betreffen:

Onderdeel	Voorgestelde wijziging
1.1 Sportbonden - basisfinanciering	De voormalige verdeelmodellen Algemeen Functioneren (2016), Sportparticipatie (2016) en Kaderopleidingen (2017) zijn geïntegreerd in één ruubriek en één kwantitatief verdeelmodel.
2.8 Onderzoek	De mogelijke begunstigen zijn iets verbreed en beperkt zich niet uitsluitend tot het NWO en Sectorplan Sport & Onderzoek.
3.1 Maatwerk Topsport	De richtlijn is geactualiseerd, nadat in 2016 de toekenningen voor de cyclus 2017-2020 zijn bepaald. Het proces van de cyclus voor de wintersporten (2018-2022) is opgenomen in de Richtlijn 2018.
4.1 Maatwerk Innovatie & Ontwikkeling	Deze ruubriek kent t.o.v. 2017 de meeste wijzigingen, omdat het inhoudelijk karakter van deze ruubriek sterk is gewijzigd. Deze wijzigingen landen m.n. in de onderdelen Beoordelingskader en Beoordelingsproces, die bewust uitgebreid zijn beschreven.
Beoordeling & Toekenningen	Er is beschreven dat inzake ruubriek 3.1 en 4.1 de directie van NOC*NSF als toekenningsorgaan zal fungeren. Hierbij benoemt het bestuur de Expertpanels m.b.t. deze ruubrieken. Voor de overige ruubrieken blijft deze verantwoordelijkheid bij het bestuur van NOC*NSF.

Vervolgstappen richting 2019 e.v.

Ter voorbereiding op het Bestedingsplan 2019 (e.v.) en de hierin gewenste of mogelijke doorontwikkeling (inhoudelijk en budgettair) zal in de loop van 2017 een aantal specifieke vervolgstappen worden gezet. Het betreft (tenminste, niet limitatief):

- In kaart brengen benodigd collectief investeringsniveau Topsport (2020-2024)

- In kaart brengen benodigd collectief investeringsniveau Kwaliteit & Integriteit
- Nadere onderbouwing/indicatie benodigde budgethoogte, doorontwikkeling en (governance-)inrichting Innovatie & Ontwikkelfonds
- Kwantificering verenigingstaken NOC*NSF t.b.v. afbouw bijdrage uit Bestedingsplan en Ontwikkeling nieuw contributiemodel
- Meerjaren-indicatie beschikbare collectieve middelen (Loterijen, Overheden, Nieuwe geldstromen → WG Externe Financiering)

Parallel hieraan zal ook continue worden gekeken naar de optimalisatie van de administratieve procedures en processtappen (taken en rollen, checks and balances → 'governance kerntaak Verdelen Middelen).

BIJLAGE

A- Bestedingsplan en Richtlijnen 2018

BESTEDINGSPLAN EN RICHTLIJNEN SPORTAGENDA 2017+
BESTEDINGSJAAR 2018

Vast te stellen in de Algemene Vergadering van 15 mei 2017

INHOUDSOPGAVE

Dit Richtlijnenboek bevat de volgende onderdelen:

I. Bestedingsplan Sportagenda	pag. 2
II. Aanvraagprocedures en aanvraagvoorwaarden	pag. 3
III. Richtlijnen	pag. 5
IV. Beoordelings-, toekennings- en verantwoordingsprocedures	pag. 27
V. Bezwaar en beroep	pag. 32

Bijlagen

A – Minimale Kwaliteitseisen	pag. 33
B – Zichtbaarheid De Nederlandse Loterij	pag. 36
C – Algemene werkwijze Maatwerk Topsport (rubriek 3.1)	pag. 38

I. BESTEDINGSPLAN SPORTAGENDA

BESTEDINGSPLAN 2018						
I) BASISFINANCIERING	NLO	PinS	VWS	Aanvrager(s)	Begunstigde(n)	
1.1 Sportbonden	€ 18.729.339			Sportbonden	Sportbonden	
1.2 NOC*NSF	€ 4.855.613			NOC*NSF	NOC*NSF	
II) INTEGRITEIT & KWALITEIT						
2.1 Antidopingbeleid	€ 1.316.750			NOC*NSF	Dopingautoriteit	
2.2 Integriteitsbeleid en tuchtrechtspraak	€ 279.022			NOC*NSF	ISR, NOC*NSF	
2.3 Classificatie-instituut	€ 43.700			NOC*NSF	NOC*NSF	
2.4 Kennis- en coördinatiepunt evenementen	€ 90.000			NOC*NSF	NOC*NSF	
2.5 Veilig Sportklimaat	-		€ 6.900.000	NOC*NSF	Sportbonden, NOC*NSF	
2.6 Regionale Sportnetwerken	€ 168.682			NOC*NSF	Regionale sportnetwerken	
2.7 Sport & Zaken	€ 42.171			NOC*NSF	Sport & Zaken	
2.8 Onderzoek	€ 400.000			NOC*NSF	NWO	
III) TOPSPORT						
3.1 Maatwerkbudget Topsport	€ 14.274.723	<i>n.t.b.</i>	<i>n.t.b.</i>	NOC*NSF	Diversen (zie richtlijn 3.1)	
IV) INNOVATIE & ONTWIKKELING						
4.1 Maatwerkbudget Innovatie & Ontwikkeling	€ 2.300.000			Sportbonden	Sportbonden, NOC*NSF	
TOTAAL	€ 42.500.000					

De cursief gedrukte bedragen zijn indicatief, danwel dienen nog bepaald te worden. De definitief te besteden bedragen zijn afhankelijk van de afspraken/overeenkomsten met Partners en VWS.

II. AANVRAAGPROCEDURES EN –VOORWAARDEN

Aanvraagprocedures

Sportbonden

Het indienen van de aanvraag(voorwaarden) geschiedt voor sportbonden zoveel mogelijk digitaal. Hiertoe zal NOC*NSF jaarlijks uiterlijk op 1 oktober een digitaal platform (Portal Verdelen Middelen)¹ openen.

Sportbonden dienen jaarlijks voor 1 december te voldoen aan de Algemene Aanvraagvoorwaarden (zie volgende paragraaf). Een separate aanvraag voor de rubriek 1.1 'Basisfinanciering Sportbonden' is daarnaast niet nodig.

Voor enkele rubrieken gelden additionele of afwijkende aanvraagvoorwaarden en tijdspaden. Deze staan in de desbetreffende richtlijn vermeld.

NOC*NSF is van een aantal rubrieken de formele aanvrager en beheert vervolgens dit (meerjaren)budget t.b.v. de in de Richtlijnen benoemde begunstigden. Daarmee kunnen eenvoudiger meerjarentoekenningen en toestemming voor reallocaties worden verleend. Voor de wijze van aanvragen door de begunstigden heeft e.e.a. geen specifiek effect. Dit gebeurt op de gebruikelijke wijze via het digitale platform. Het betreft de rubrieken 2.2, 2.5, 2.6, 3.1 en 4.1.

NOC*NSF

NOC*NSF dient jaarlijks voor 1 december te voldoen aan de Algemene Aanvraagvoorwaarden (zie volgende paragraaf). Een separate aanvraag voor de rubriek 1.2 'Basisfinanciering NOC*NSF' niet nodig. Voor de rubrieken 2.2 t/m 2.5 en 3.1 zal NOC*NSF wel een aanvraag moeten indienen.

Overige begunstigden

Hierbij geldt dat NOC*NSF de aanvrager. Het betreft de rubrieken 2.1, 2.2 en 2.6 t/m 2.8. Deze budgetten worden beschikbaar gesteld t.b.v. in de Richtlijnen beschreven doelen, activiteiten en/of uitvoeringsorganisaties. Daarbij geldt de navolgende uniforme procedurele lijn:

- NOC*NSF vraagt aan (namens de sport) voor 1 december.
- Basis van de aanvraag is het jaarplan + begroting van de 'begunstigde'
- De begunstigde voldoet aan Minimale Kwaliteitseisen, voor zover van toepassing/relevant.
- NOC*NSF maakt jaarlijks (een specifieke set van) afspraken met de begunstigde over activiteiten, kwaliteit, kwantiteit en doelmatigheid. Hierbij wordt gebruik gemaakt van input vanuit de sport. NOC*NSF neemt deze sets van afspraken op in het Jaarplan NOC*NSF.
- NOC*NSF monitort de uitvoering van de set van afspraken (via stakeholdermanager).
- NOC*NSF verantwoordt o.b.v. het jaar(activiteiten)verslag (incl. set van afspraken) en de jaarrekening van de begunstigde.

Algemene Aanvraagvoorwaarden

De algemene aanvraagvoorwaarden die voor 2018 gelden voor NOC*NSF en sportbonden zijn:

- Een door de A(L)V van de sportbond of NOC*NSF vastgesteld Jaarplan, Meerjarenplan (kan ook visiestuk zijn) en (Jaar)begroting
Hierbij wordt geadviseerd om aandacht te geven aan:
 - Het benoemen van de Minimale Kwaliteitseisen en de strategische cyclus

¹ Dit platform is te bereiken via/onder: <https://verdelenmiddelen.nocnsf.nl>

- De ontwikkelrichting van de organisatie (inclusief het bestuur en de vrijwilligersorganisatie) op basis van de (inhoudelijke) visie.
- HR beleid op het niveau van bestuur, directie, vrijwilligersorganisatie en medewerkers (elke bond op eigen niveau)
- Aanleveren van KISS-gegevens² (niet van toepassing voor NOC*NSF). Bij maximaal 10%, met een maximum van 5.000 leden, van de aangeleverde ledengegevens mogen NAW-gegevens, geslacht of geboortedatum ontbreken.
- Voldoen aan de Minimale Kwaliteitseisen³ via een zelfscan, maar met de mogelijkheid van pro-actieve controle door het bestuur van NOC*NSF. De lijst van Minimale Kwaliteitseisen kan jaarlijks worden geactualiseerd. De voor 2017 geldende eisen zijn opgenomen als **bijlage A**.
- Voldoen aan de Zichtbaarheidseisen inzake De Nederlandse Loterij (**zie bijlage B**)
- Tijdigheid van de aanvraag, inclusief het aanleveren van voor verdeelmodellen benodigde gegevens. Het niet tijdig indienen van de aanvraag(voorwaarden) of verantwoording(svoorwaarden) leidt onherroepelijk tot een latere bevoorschotting.

Indien een aanvrager niet in staat is om op vereiste datum gegevens aan te leveren, dient de aanvrager een verzoek tot uitstel in te dienen bij het toekenningsorgaan⁴. Dit verzoek moet minimaal 14 dagen voor het verstrijken van de vastgelegde aanleverdatum ingediend zijn via de Portal Verdelen Middelen of e-mailadres: verdelenmiddelen@nocnsf.nl. Indien het verzoek tijdig is ontvangen, dan zal NOC*NSF, als secretariaat van het toekenningsorgaan, met de aanvrager een nieuwe aanleverdatum overeenkomen. Deze datum is maximaal 1 maand later dan de oorspronkelijke aanleverdatum en wordt door NOC*NSF schriftelijk bevestigd en tevens gecommuniceerd naar het toekenningsorgaan.

² Betreft ledengegevens, bestaande uit: postcode (6 posities), woonplaats, geboortedatum, geslacht en startdatum lidmaatschap.

³ De Minimale Kwaliteitseisen zijn in 2014 verankerd in de statuten van NOC*NSF en gelden daarmee ook als lidmaatschapsvoorwaarden

⁴ In de Algemene Vergadering van 20 november 2012 is besloten dat het Bestuur NOC*NSF de rol van vaststellings- en toekenningsorgaan vervult. Vanaf 2018 zal voor enkele rubrieken deze rol gedelegeerd worden aan de Directie NOC*NSF (zie hoofdstuk IV).

III. RICHTLIJNEN

1.1 Sportbonden – Basisfinanciering (Algemeen Functioneren)

Budget	€18.729.339
Aanvrager	Sportbonden
Begunstigde	Sportbonden

Doel

Een basis bieden voor sportbonden om een professionele kernorganisatie te zijn die de leden kan vertegenwoordigen, de belangen van leden kan behartigen en de kerntaken van de sportbond kan uitvoeren.

Aanvraagvoorwaarden

- Voldoen aan de Algemene Aanvraagvoorwaarden
- Opgave van het aantal verstrekte diploma's in het kalenderjaar 2016⁵ binnen opleidingen die zijn uitgevoerd conform de Kwalificatiestructuur Sport en die voorzien zijn van een positieve audit door NOC*NSF/Academie voor Sportkader. Hierbij dienen de gegevens van de geslaagden bijgevoegd te worden (NAW + beschrijving behaalde diploma; in Excel bestand). NOC*NSF kan ter verificatie van de opgegeven aantallen verzoeken tot nadere informatie.

Verdeelmodel/Toekenningsgrondslag

Stap 1

- Van het totaalbudget wordt als eerste stap een budget van maximaal €550.900 verdeeld op basis van het aantal verstrekte diploma's in 2016. De bijdrage per diploma is:
 - Trainer/Coach/Instructeur niveau 2: € 60,- per diploma
 - Trainer/Coach/Instructeur niveau 3: €105,- per diploma
- Er is geen uitzondering voor het opleiden aan de hand van deelcertificaten.
- Indien op basis van de aanvragen het maximale budget wordt overschreden, zal de bijdrage per diploma neerwaarts worden bijgesteld.

Stap 2

Het resterende budget wordt verdeeld met de volgende rekenkundige uitgangspunten:

- Een basisvoet voor iedere bond van €16.552⁶
- Een additionele basisvoet voor de KNVB van: 7,5% x (rubrieksbudget -/- het onder stap 1 verdeelde budget).
- Het restbudget wordt op basis van het ledenaantal 2016⁷ vanaf 1.500 leden op basis van de volgende staffelindeling:

⁵ De gegevens die door sportbonden zijn opgegeven bij de verantwoording 2016 (Heerema-gelden) zijn van toepassing

⁶ Let op: door de eenmalige extra investering van Sportvisserij Nederland in rubriek 4.1 geldt deze basisvoet in 2018. Zonder deze investering zou de basisvoet €16.208 zijn geweest (en wordt dit de basisvoet in 2019 bij ongewijzigde omstandigheden).

⁷ Het ledenaantal dat is opgenomen in de NOC*NSF Ledencijfers 2016 wordt gehanteerd (o.b.v. KISS-gegevens). Correcties kunnen worden doorgevoerd o.b.v. de minimale afdracht van €5 per lid en het bewust aangaan van het lidmaatschap.

Staffel	Start bij	Eindigt bij	Wegingsfactor
1	1.501e lid	25.000 ^e lid	8,75
2	25.001	80.000	4,75
3	80.001	200.000	2,75
4	200.001	750.000	1,75
5	750.001	-	1,25

- De toekenning(sgrondslag) van Sportvisserij Nederland wordt in 2018 met €500.000 verminderd t.b.v. de gezamenlijke investering van sportbonden in het Maatwerkbudget Innovatie & Ontwikkeling (rubriek 4.1). Hierdoor kan binnen rubriek 1.1 in 2018 **eenmalig** een hoger bedrag (500k) worden verdeeld onder de overige sportbonden conform het verdeelmodel.

Verantwoordingsvoorwaarden

De algemene verantwoordingsvoorwaarden zijn van toepassing.

1.2 NOC*NSF - Basisfinanciering

Budget	€4.855.613
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	NOC*NSF

Doel

Financiering van de (vastgestelde) kerntaken van de koepel NOC*NSF

Aanvraagvoorwaarden

De algemene aanvraagvoorwaarden zijn van toepassing

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De algemene verantwoordingsvoorwaarden zijn van toepassing

2.1 Antidopingbeleid

Budget	€1.316.750
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	Dopingautoriteit

Doel

Het uitvoeren van het Nationale Controle Programma, het beheer van de Nationale Testing Pool en het geven van voorlichting door de Dopingautoriteit, op een wijze die zowel juridisch als kwalitatief voldoet aan de internationale eisen.

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF vraagt aan op basis van:

- Meerjarenbeleidsplan, jaarplan en begroting van de Dopingautoriteit, dat vooraf is afgestemd met NOC*NSF.
- Een set van afspraken tussen NOC*NSF en de Dopingautoriteit dat bestaat uit de volgende onderdelen:
 - Omvang en diversiteit Nationale Controle Programma
 - Omvang Nationale Testing Pool
 - Omvang en inzet voorlichtingsactiviteiten

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De begunstigde levert een financiële en inhoudelijke verantwoording aan o.b.v. de set van afspraken, welke zij indient bij NOC*NSF. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit het Bestedingsplan, welke nooit hoger kan zijn dan het beschikbare budget binnen deze rubriek.

2.2 Integriteitsbeleid en tuchtrecht

Budget	€279.022
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	NOC*NSF, Instituut Sportrechtspraak

Doel

Realiseren van tak van sport overstijgend uniform integriteitsbeleid, waaronder een adequate tuchtrechtspraak op het gebied van doping, matchfixing en seksuele Intimidatie.

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF vraagt aan op basis van:

- Jaarplan, waarin de activiteiten binnen het programma 'Sport en Integriteit' zijn opgenomen
- Meerjarenbeleidsplan, jaarplan en begroting van het ISR dat vooraf is afgestemd met NOC*NSF en de bij het ISR aangesloten bonden
- Een set van afspraken tussen NOC*NSF en het ISR

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget. Hiervan is minimaal €101.209 beschikbaar voor uitvoeringstaken van het ISR. Aangesloten sportbonden voor aansluiting op het gebied van Doping en Seksuele Intimidatie geen jaarlijkse fee aan het ISR. Per zaak worden wel de variabele kosten bij de sportbond in rekening gebracht.

Verantwoordingsvoorwaarden

Voor NOC*NSF gelden de algemene verantwoordingsvoorwaarden.

Het ISR levert een financiële en inhoudelijke verantwoording aan o.b.v. de set van afspraken, welke zij indient bij NOC*NSF. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit Het Bestedingsplan, welke nooit hoger kan zijn dan het beschikbare budget binnen deze rubriek.

2.3 Classificatie-instituut

Budget	€43.700
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	NOC*NSF

Doel

Realiseren van de centrale uitvoering van nationale classificatiekeuringen binnen de gehandicaptensport, teneinde een eerlijke en gelijkwaardige competitie te creëren binnen de georganiseerde wedstrijdsport. Dit vanuit de visie:

*De nationale classificaties worden in Nederland door het Classificatie Instituut uitgevoerd. Deze is sinds 2015 ondergebracht bij NOC*NSF. NOC*NSF biedt daarmee een gespecialiseerd instituut met kennis en ervaring dat de sporters en sportbonden bedient met veilige en betrouwbare classificatieprocedures die aansluiten op de internationale eisen en -structuren. Daarbij dient het Classificatie Instituut kostenneutraal te opereren.*

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF dient dit budget op te nemen in haar begroting en de hiermee uit te voeren activiteiten in haar jaarplan, dat door de Algemene Vergadering wordt vastgesteld.

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De algemene verantwoordingsvoorwaarden zijn van toepassing

2.4 Kennis- en coördinatiepunt evenementen

Budget	€90.000
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigden	NOC*NSF

Doel

Deze rubriek heeft tot doel de centrale kennisopbouw en –ontsluiting inzake evenementen te stimuleren.

Aanvraagvoorwaarden

Om in aanmerking te komen voor een bijdrage, dient te worden voldaan aan de volgende aanvraagvoorwaarden:

1. Een samenwerkingsovereenkomst of vastgesteld beleidsdocument waaruit blijkt dat NOC*NSF participeert in het Kennis- en Expertisecentrum Evenementen.
2. Beschrijving/verankering van de activiteiten van het Kennis- en Expertisecentrum Evenementen in het Jaarplan en Begroting van NOC*NSF. Hieruit dient tevens een brede toegankelijkheid tot het centrum voor de leden van NOC*NSF.
3. Medefinanciering van het Kennis- en expertisecentrum door VWS en de G5 van minimaal 66,6%

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De algemene verantwoordingsvoorwaarden zijn van toepassing.

2.5 Naar een veiliger sportklimaat

Budget	€6.900.000
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	NOC*NSF en sportbonden

Doel

Het Actieplan 'Naar een veiliger sportklimaat 2017 – 2018' heeft als doel het creëren van een veilig sportklimaat op de sportvereniging waar iedereen op zijn en haar niveau met plezier kan sporten en bewegen zonder last te hebben van grensoverschrijdend gedrag en geweld. Het kernteam VSK verlangt in deze van de bond een integrale aanpak van de vereniging. Het kernteam VSK betreft daarnaast de ervaringen uit het programma 2012-2016, zoals het aspect of een bond voldoende ontwikkel- en implementatiekracht heeft gerealiseerd op het gebied van veilig sportklimaat.

Het kernteam VSK moet scherpe keuzes maken met betrekking tot de honorering van de voorstellen van de bonden met betrekking tot 2018. Implementatie van de ervaringen uit het programma 2012 – 2016 en borging voor de jaren na het programma 2017-2018 staan centraal. Een bond dient duidelijk te zijn welke aanleiding én motivatie er is om een bijdrage aan het programma te leveren én dient duidelijk aan te geven welke resultaten in de voorafgaande jaren zijn behaald. Inclusief de keuze welke plek die bijdrage inneemt in het (meerjaren)beleid van de bond. Aan de hand hiervan kan een bond in overleg met het kernteam VSK een voorstel doen voor haar bijdrage aan het programma.

Nadat alle voorstellen met betrekking tot activiteiten in 2018 binnen zijn, wordt door het kernteam VSK een keuze gemaakt welke bond welke taken zal gaan uitvoeren en welke financiële uitvoeringsbijdrage daar tegenover staat. Voorstellen kunnen worden ingediend via het digitale platform.

De maatschappelijke werkelijkheid dwingt tot het maken van scherpere keuzes dan in de periode 2012-2016. Dat betekent onder andere dat voetbal in overleg met het ministerie van VWS de ook in 2018 de meeste ondersteuning krijgt. Het programma bevat daarom enkele specifieke activiteiten waar alleen de KNVB op kan aanvragen. Wat betreft de overige bonden ligt de focus op diegenen die gebaseerd op een constructief plan aantoonbaar stappen hebben gezet.

Aanvraagvoorwaarden

De bond kan een voorstel indienen, zodra de sportbond en het kernteam VSK het eens zijn over de bijdrage die de betreffende bond kán leveren. De bond levert in dat geval de volgende documenten op het digitale platform:

1. Aanvraagformulier Naar een veiliger sportklimaat
2. Toelichting op de visie van de bond op een Veilig Sportklimaat en de wijze waarop de bond kan bijdragen aan het realiseren van de programmadoelstellingen.
3. Bijlage bij het Activiteitenoverzicht 'Naar een veiliger sportklimaat' 2018
4. Begroting als toelichting op financiële uitvoeringsbijdrage 2018.

Aanvullende voorwaarden om aan het programma deel te nemen zijn:

- de bond is bereid om good practices te ontsluiten;
- de bond registreert zijn werkzaamheden in Regis;
- de bond neemt deel aan bijeenkomsten van kennisdeling en samenwerking;
- de bond levert input voor het monitoren van behaalde resultaten en werkt mee aan de evaluatie van het programma;
- de bond is bereid en in staat om een inhoudelijke bijdrage te leveren aan landelijke promotieactiviteiten;

“Veilig Sportklimaat” (VSK) is een beweging waarvoor het programma een impuls vormt. Een beweging die is gericht op het tot stand brengen van integraal sportieve verenigingen in 2018. De verankering van het VSK-beleid vraagt om een effectieve inzet van de middelen.

Om die reden zal, in tegenstelling tot het programma 2012 – 2016 de verenigingsondersteuning een volgende impuls krijgen met de ontwikkeling en uitvoering van procesbegeleiding (een intensievere en integralere inzet op de vereniging dan in het programma 2012-2016 plaatsvond met de intakes).

Op het voorstel is additioneel van toepassing:

- Voor deelname aan bepaalde activiteiten zal de deelnemers of de bond een eigen bijdrage worden gevraagd.
- Kosten voor materiaal en accommodatie komen alleen voor financiering in aanmerking als 50% van de kosten op de deelnemers of de bond zelf kan worden verhaald.

Uitvoeringsbijdrage

Een financiële uitvoeringsbijdrage kan worden toegekend als tegemoetkoming voor de daadwerkelijk te maken kosten. Deze kosten zijn vooraf onderbouwd in het jaarplan en bijbehorende begroting van de bond. Deze moeten in verhouding staan tot de bijdrage die de bond aan het programma levert.

Het is mogelijk dat het totaalbedrag van de ingediende voorstellen in 2018 de beschikbare financiële uitvoeringsbijdrage overschrijdt. In dat geval brengt het kernteam VSK een advies uit aan het toekenningsorgaan voor de honorering van de verschillende voorstellen.

Dit advies is gebaseerd op:

- In welke mate heeft de bond in eerdere jaren aangetoond de aangevraagde aantallen en de beoogde resultaten ten aanzien van Veilig Sportklimaat te kunnen realiseren? (aantallen meten)
- In welke mate is er een op feiten gebaseerde analyse van de problematiek ten aanzien van Veilig Sportklimaat binnen de bond? Heeft de bond hierbij helder enerzijds bij welke verenigingen een preventieve aanpak tot de gewenste resultaten leidt en anderzijds bij welke verenigingen al echte problemen bestaan? Is vervolgens een concrete en gedifferentieerde aanpak ten aanzien van deze verenigingen geïnitieerd? Levert deze aanpak de beoogde effecten op? (effectiviteit meten)
- In welke mate is er een concrete verandering op gang gebracht in de kernprocessen van de bond (organiseren wedstrijden, opleiden kader, verenigingsondersteuning, communicatie naar sporters en clubs) en daardoor bij de verenigingen ten aanzien van Veilig Sportklimaat? En wat is in de komende twee jaar nog nodig om dit binnen de kernprocessen en de begroting (zonder VSK middelen) blijvend te borgen? (proces meten)
- In welke mate kan de bond aantoonbaar maken dat het olievlekproces na 2018 zijn werk blijft doen, waardoor een blijvende cultuurverandering binnen de verenigingen en de sportbond op gang is gekomen? Is dit verankerd in de (meerjaren)beleidsplannen? (borging meten)

Programma-organisatie

NOC*NSF is de begunstigde voor de subsidie van het Ministerie VWS, aangezien deze slechts één partij formeel als opdrachtnemer kan aanwijzen. NOC*NSF, KNVB en KNHB hebben echter, in overleg met het Ministerie VWS bij de aanvang van het programma Veilig Sportklimaat (VSK) 2012 – 2016 afgesproken, dat zij drieën gezamenlijk de uitvoering van het programma coördineren. Daartoe is een kernteam VSK ingesteld, bestaande uit manager Sportontwikkeling NOC*NSF, directeur amateurvoetbal KNVB en directeur KNHB. De programmamanager VSK is formeel in dienst bij NOC*NSF en ondersteunt het kernteam als geheel (secretaris). De programmamanager geeft namens het kernteam VSK leiding aan de programma organisatie. Het kernteam VSK legt periodiek

verantwoording af aan de stuurgroep VSK. In de stuurgroep zijn de (directies) van diverse sportbonden vertegenwoordigd.

Verantwoordingsvoorwaarden

Bonden verantwoorden hun bijdrage aan het programma op het digitale platform door aan te geven welke aantallen gerealiseerd zijn. Daarnaast dient jaarlijks voor de reguliere verantwoordingsdatum een inhoudelijke en financiële verantwoording te worden ingediend.

2.6 Regionale sportnetwerken

Budget	€168.682
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	Regionale sportnetwerken

Doel

Versterken regionale allianties (voorheen Olympische netwerken) van sport en sportondersteunende organisaties (o.a. gemeenten, provincies, onderwijs, bedrijfsleven) gericht op het bereiken van de doelstellingen sportparticipatie.

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF is aanvrager. Regionale allianties zijn begunstigden. Het maximale bedrag per alliantie is afhankelijk van het aantal allianties. Daarbij is voor iedere alliantie van toepassing:

- Propositie (regionale samenwerkingsovereenkomst) die voldoet aan de voorwaarden gesteld door NOC*NSF.
- Minimaal 50% co-financiering door de (partijen in de) alliantie

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De begunstigden leveren een financiële en inhoudelijke verantwoording aan, welke zij indient bij NOC*NSF. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit Het Bestedingsplan, welke nooit hoger kan zijn dan het beschikbare budget binnen deze rubriek.

2.7 Sport & Zaken

Budget	€42.171
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	Stichting Sport&Zaken

Doel

Een bijdrage aan het in standhouden en kwaliteitsontwikkeling van de (gratis) dienstverlening van Sport & Zaken, betreffende:

- Adviestrajecten sportbonden en sportverenigingen
- Sportbestuurdersdatabase

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF vraagt aan op basis van:

- Meerjarenbeleidsplan, jaarplan en begroting van Sport & Zaken, dat vooraf is afgestemd met NOC*NSF.
- Een set van afspraken tussen NOC*NSF en Sport & Zaken

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De begunstigde levert een financiële en inhoudelijke verantwoording aan o.b.v. de set van afspraken, welke zij indient bij NOC*NSF. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit Het Bestedingsplan, welke nooit hoger kan zijn dan het beschikbare budget binnen deze rubriek.

2.8 Onderzoek

Budget	€400.000
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigde	NWO, overige kennis- of onderzoeksinstituten

Doel

(Co-)financiering van onderzoek & monitoring t.b.v. versterking van de totale georganiseerde sport. Vanuit deze rubriek levert de georganiseerde sport een bijdrage aan het Sectorplan Sportonderzoek en –onderwijs of vergelijkbare onderzoeksprogramma's, zowel gericht op sportontwikkeling als op topsport (integraal onderzoeksprogramma NWO⁸, VWS en NOC*NSF/Sportbonden).

Aanvraagvoorwaarden

NOC*NSF draagt namens de sport bij aan het onderzoeksprogramma van NWO, waarbij de volgende voorwaarden van toepassing zijn:

- Een 2^e meerjaren-onderzoeksprogramma (vanaf 2017) dient te zijn gestart
- Het sportonderzoeksprogramma sluit aan bij de onderzoeksvragen uit de sportpraktijk – gericht op top 10 (deelprogramma Presteren - STW), Sportparticipatie (deelprogramma Meedoen - Geesteswetenschappen) en actieve en gezonde leefstijl, waaronder blessurepreventie (deelprogramma Vitaal - ZonMw).
- In jaarplan NOC*NSF – cofinanciering integraal sportonderzoeksprogramma NWO, VWS, NOC*NSF opgenomen en geaccordeerd
- Go (door alle funding partners) op een integraal onderzoeksprogramma NWO, VWS en NOC*NSF
- In de (deel)programmacommissie zit een vertegenwoordiger uit de sportsector voor toetsing op programmering en relevantie
- In de toetsingscriteria voor de aan te vragen onderzoeksprojecten binnen de deelprogramma's zijn valorisatie / aansluiting op de sportpraktijk een vereiste

Overige onderzoeksactiviteiten die uit dit budget worden (mede-)gefinancierd dienen onderdeel te zijn van het jaarplan en begroting 2018 van NOC*NSF.

Toekenningsgrondslag

De maximale toekenning bedraagt het beschikbare budget.

Verantwoordingsvoorwaarden

De algemene verantwoordingsvoorwaarden zijn van toepassing

⁸ NWO staat voor Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek. De NWO financiert duizenden toponderzoekers aan universiteiten en instituten en geeft sturing aan de Nederlandse wetenschap via subsidies en onderzoeksprogramma's. In 2010 investeerde de NWO samen met overheid en bedrijfsleven €741 mln in nieuw onderzoek.

3.1 Maatwerkfinanciering Topsport

Budget	€ 14.274.723
Aanvrager	NOC*NSF
Begunstigden	Sportbonden, CTO's, NOC*NSF, Regionale Topsport Organisaties, Stichting LOOT en NL Sporter

De ambitie

NOC*NSF en de sportbonden hebben de ambitie om bij de beste tien topsportlanden van de wereld te horen. We willen winnen! Daarvoor hebben we optimale topsportomstandigheden nodig. Voor de (potentiële) wereldtoppers bouwen we daarom verder aan hoogwaardige topsport- en opleidingsprogramma's, met bijbehorende begeleiding en voorzieningen voor topsporters. We kiezen daarbij voor een strategie waarin we structureel presterende programma's, en programma's die de potentie hebben zich daartoe te ontwikkelen, zo optimaal mogelijk willen ondersteunen. Om te bepalen welke programma's dat zijn, worden drie stappen doorlopen: erkennen, focussen en financieren. We streven ernaar sporters vanaf 8 jaar voor het podium t/m de transitie naar een carrière na de topsport, kwalitatief en kwantitatief mondiaal concurrerende programma's aan te bieden. Deze programma's zijn niet alleen gericht op het verbeteren van de sportieve prestaties, maar ook op de andere factoren die bijdragen aan een langere succesvolle loopbaan.

Naast de collectief door NOC*NSF uitgevoerde activiteiten, kunnen topsportbonden en regionale organisaties, zoals CTO's en RTO's, voor de uitvoering van hun investeringsplannen voor financiële ondersteuning in aanmerking komen vanuit de rubriek Topsport.

Doelen

Realisatie van de Topsport-ambitie door middel van:

- (Deel) financiering van de programma's van bonden;
- (Deel) financiering van de landelijke en regionale topsportinfrastructuur;
- Zorgdragen voor de begeleiding en financiële en facilitaire ondersteuning van topsporters en talenten, gericht op een verantwoorde en succesvolle topsportloopbaan;
- Het leveren van een financiële bijdrage t.b.v. de (professionalisering en kwaliteitsontwikkeling van de) belangenbehartiging en dienstverlening m.b.t. topsporters;
- Financiering van de door NOC*NSF collectief aangeboden High Performance Services t.b.v. de programma's van bonden;
- Financiering van de door NOC*NSF te maken kosten ten behoeve van de voorbereiding, uitzending en evaluatie van de collectieve uitzending naar de Olympische en Paralympische Spelen, Europese Jeugd Olympische Festivals (EJOF), Jeugd Olympische Spelen (JOS) en Europese Spelen, en;
- Ontwikkeling en uitvoering van overkoepelende topsportbeleidsthema's.

Topsportbegroting

NOC*NSF neemt het budget op in haar begroting. Aan dit budget worden ook de voor de Topsportambitie beschikbare middelen van VWS en Partners in Sport toegevoegd.

Vanuit dit totaalbudget worden de volgende onderdelen gefinancierd:

1. Programma's van bonden;
2. Topsportinfrastructuur (CTO's, RTO's, Stichting LOOT);
3. Voorzieningen voor topsporters (incl. NL Sporter);
4. Collectieve High Performance Services;
5. Teamuitzendingen;
6. De uitvoering van overkoepelende topsportbeleidsthema's.

De budgetten per onderdeel worden jaarlijks door het toekenningsorgaan vastgesteld op basis van de Topsportbegroting.

Aanvraagvoorwaarden

Per onderdeel en begunstigde gelden de volgende specifieke aanvraagvoorwaarden:

1. Programma's van bonden

Het toekenningsorgaan heeft in december 2016 vastgesteld welke programma's van erkende topsportdisciplines voldoen aan de 4 focuscriteria uit de Sportagenda 2017+ en vanaf 2017 financiering ontvangen als Topsportprogramma 2020 en/of Opleidingsprogramma 2024. Deze sportbonden kunnen een aanvraag indienen voor financiering in 2018 van een Topsportprogramma 2020 en/of een Opleidingsprogramma 2024. Een aanvraag bestaat uit een begroting voor 2018 per programma (o.b.v. verplicht format) en een actuele lijst met alle S- en/of S-1 sporters die binnen het programma participeren. Deze lijst met S- en S-1 sporters dient via het Topsporter Monitoring Systeem te worden aangeleverd (alle tabbladen ingevuld) en gedurende 2018 up-to-date te worden gehouden. De deadline voor het indienen van een aanvraag is 1 december 2017.

Winterprogramma's

Om voor financiering in aanmerking te komen moet het programma van een als topsport erkende winterdiscipline, altijd voldoen aan de volgende 4 focuscriteria uit de Sportagenda 2017+ (zie **bijlage C** voor een nadere toelichting en onderbouwing):

1. Presteren (aan minimaal 1 van de volgende 3 criteria moet zijn voldaan: prestatietoets, prestatieontwikkeling en prestatieperspectief);
2. Namen en rugnummers;
3. Fulltime programma;
4. Commitment van de bond (minimaal 30% of alternatieve toets).

Sportbonden kunnen een aanvraag indienen voor financiering van een topsportprogramma en/of een opleidingsprogramma. Een aanvraag bestaat uit een investeringsplan (o.b.v. verplicht format investeringsplan), een begroting per topsportprogramma (o.b.v. verplicht format) en een lijst met alle S- en/of S-1 sporters die binnen het programma participeren. De lijst met S- en S-1 sporters dient via het Topsporter Monitoring Systeem te worden aangeleverd (alle tabbladen ingevuld) en gedurende 2018-2019 up-to-date te worden gehouden. De deadline voor het indienen van een aanvraag is 1 april 2018.

Parttime presterende programma's

Binnen het totale budget voor programma's van bonden is daarnaast een bedrag beschikbaar voor parttime presterende programma's van erkende topsport- of internationale wedstrijdportdisciplines die voldoen aan de in de Sportagenda 2017+ opgenomen criteria. Het toekenningsorgaan heeft in december 2016 vastgesteld welke programma's financiering ontvangen als parttime presterend programma. Deze programma's ontvangen van 2017 t/m 2020 een jaarlijkse basisfinanciering gebaseerd op de Lotto Basisbijdrage Top-10 (o.b.v. toewijzing 2012 in rubriek 2.1A) en de Lotto Deelnamegelden (o.b.v. het gemiddelde over de afrekening van de jaren 2009-2011 in rubriek 2.1B). Een aanvraag voor financiering in 2018 bestaat uit een begroting 2018 (o.b.v. verplicht format).

Afbouwregeling

Programma's van erkende topsport- en internationale wedstrijdportdisciplines die van 2013 t/m 2016 (zomer) of van 2014 t/m 2018 (winter) financiering uit de oorspronkelijke Rubriek Maatwerkfinanciering Top 10 hebben ontvangen⁹ en daar in 2018 niet meer voor in aanmerking

⁹ Deze afbouwregeling is niet van toepassing op de financiering van individuele sporters (projecten) in de periode 2013-2016 (zomer) of 2014-2018 (winter) en op (incidentele) maatwerkwerkbijdragen binnen de genoemde periodes.

komen, ontvangen een afbouwregeling. Deze afbouwregeling bestaat in het eerste jaar uit 50% van het laatste toegekende bedrag en in het tweede jaar uit 25% daarvan. Sportbonden hoeven hiervoor geen aanvraag in te dienen. Het op de regeling gebaseerde bedrag wordt automatisch uitgekeerd.

2. Topsportinfrastructuur (CTO's, RTO's, Stichting LOOT)

Centra voor Topsport en Onderwijs (CTO)

Om voor financiering in aanmerking te komen moet het topsportcentrum altijd in het bezit zijn van een CTO-accreditatie (bestuursbesluit NOC*NSF d.d. 10 november 2016).

CTO's kunnen een aanvraag indienen voor financiering in 2018. Een aanvraag bestaat uit:

- Begroting 2018 (o.b.v. verplicht format)
- Lijst met namen en rugnummers sporters (o.b.v. uitdraai Topsporter Monitoring Systeem), hierbij expliciet aangeven welke sporters CTO-LOOT onderwijs volgen i.v.m. de bijdragen aan CTO-LOOT scholen.
- Lijst van instroomprogramma's (RTC), inclusief namen en rugnummers die door het CTO worden ondersteund.

Regionale Topsport Organisaties (RTO)

Om voor financiering in aanmerking te komen moet het RTO (als onderdeel van een CTO, tenzij door NOC*NSF als aparte entiteit aangemerkt) een samenwerkingsovereenkomst hebben met NOC*NSF.

RTO's kunnen een aanvraag indienen op basis van:

- Begroting 2018 (o.b.v. verplicht format)
- Lijst van instroomprogramma's (RTC) inclusief namen en rugnummers (o.b.v. uitdraai Topsporters Monitorings Systeem) die door de RTO worden ondersteund.

Stichting LOOT

NOC*NSF vraagt daarnaast een bijdrage aan voor Stichting LOOT. De bijdrage is gebaseerd op:

- Meerjarenbeleidsplan, jaarplan en begroting van Stichting LOOT, die vooraf zijn afgestemd met NOC*NSF.
- Een set van afspraken tussen NOC*NSF en Stichting LOOT.

De deadline voor het indienen van een aanvraag is 1 december 2017.

3. Voorzieningen voor topsporters (incl. NL Sporter)

Doel is het randvoorwaardelijk ondersteunen van topsporters:

- met een Selectie-, A- en HP-status in de focusprogramma's;
- met een status op basis van een maatwerkbesluit van NOC*NSF;
- in niet-focusprogramma's, die door betreffende bonden zijn aangewezen als sporter met een Bondsstatus.

De ondersteuning is afhankelijk van de indeling van het topsportprogramma en de status van de topsporter en wordt mogelijk gemaakt door een bijdrage vanuit de Rubriek Maatwerkfinanciering Topsport, in natura bijdrage van Partners in Sport en rentebaten van het kapitaal Fonds voor de Topsporter (kostenvergoedingsregeling). Daarnaast wordt uit de Rubriek Maatwerkfinanciering Topsport een bijdrage geleverd aan de NOC*NSF Atletencommissie en de Nederlandse Vereniging voor Olympische Deelnemers.

NB: de stipendiumregeling wordt volledig gefinancierd door een bijdrage van VWS.

NOC*NSF dient dit budget op te nemen in haar begroting en de hiermee uit te voeren activiteiten in haar jaarplan, dat door de Algemene Vergadering wordt vastgesteld.

NOC*NSF vraagt daarnaast een bijdrage aan voor een toekomstbestendige positie van NL Sporter en gratis lidmaatschap voor hiervoor genoemde topsporters. De bijdrage is gebaseerd op:

- Meerjarenbeleidsplan, jaarplan en begroting van NL Sporter, dat vooraf is afgestemd met NOC*NSF.
- Een set van afspraken tussen NOC*NSF en NL Sporter.

4. Collectieve High Performance Services

NOC*NSF dient dit budget op te nemen in haar begroting en de hiermee uit te voeren activiteiten in haar jaarplan, dat door de Algemene Vergadering wordt vastgesteld.

5. Teamuitzendingen

NOC*NSF dient dit budget op te nemen in haar begroting en toe te voegen aan de Bestemmingsreserve Uitzendingen Teams. De hiermee uit te voeren activiteiten in het kader van de collectieve uitzendingen worden opgenomen in haar jaarplan, dat door de Algemene Vergadering wordt vastgesteld.

6. Uitvoering Topsportbeleidsthema's

NOC*NSF dient dit budget op te nemen in haar begroting en de hiermee uit te voeren activiteiten in haar jaarplan, dat door de Algemene Vergadering wordt vastgesteld.

Toekenningsgrondslag

1. Programma's van bonden

De toekenningen aan Topsportprogramma's 2020 en Opleidingsprogramma's 2024 voor het bestedingsjaar 2017 hebben een meerjaren intentie en zijn leidend voor 2018-2020. Wijzigingen in de financiering (t.o.v. 2017) zijn mogelijk op basis van:

- Een bijstelling van de realisatie van inkomsten uit NLO, Mission en VWS-gelden voor topsport;
- Het monitoring en reviewproces: het niet nakomen van investeringsvoorwaarden en/of prestatieafspraken;
- Expertise-call topsportmanagement NOC*NSF.

Winterprogramma's

De door de sportbonden ingediende investeringsplannen voor winterprogramma's worden allemaal beoordeeld op basis van de volgende beoordelingscriteria, die als pijlers zijn opgenomen in het verplichte format investeringsplan:

- De beste en meest kansrijke sporters
- Succesvolle in- en doorstroom van talenten om de beoogde topsportdoelstellingen te realiseren
- Competente trainers & coaches
- Een functionele en doelmatige dagelijkse trainingssetting
- Deskundige prestatie ondersteunende specialistische begeleiding
- Een passend programma van wedstrijden & competities
- Efficiënte organisatie met sterk leiderschap

Voor de beoordeling van aanvragen voor opleidingsprogramma's wordt aanvullend gekeken naar:

- Reeds ingezette of aantoonbaar op te zetten proactieve identificatie-activiteiten
- Herzien meerjaren opleidingsplan (incl. beschrijving van de manier waarop de sportbond aandacht besteedt aan onderwijs/duale carrière).

Het door het Toekenningsorgaan vastgestelde budget voor programma's van bonden wordt op kwalitatieve grondslagen verdeeld. Er is dus geen sprake van een kwantitatief verdeelmodel. Op basis van de beoordelingen van alle investeringsplannen en bijbehorende begrotingen worden de toekenningen (incl. bijbehorende investeringsvoorwaarden en prestatieafspraken) voor het seizoen 2018-2019 bepaald. De maximale toekenning t.b.v. alle focusprogramma's bonden bedraagt het beschikbare budget zoals opgenomen in de Topsportbegroting.

2. Topsportinfrastructuur (CTO's, RTO's, Stichting LOOT)

CTO

De toekenningen aan de CTO's voor het bestedingsjaar 2017 hebben een meerjaren intentie en zijn leidend voor 2018-2020. Wijzigingen in de financiering (t.o.v. 2017) zijn mogelijk op basis van:

- Een bijstelling van de realisatie van inkomsten uit NLO, Mission en VWS-gelden voor topsport;
- Het monitoring en reviewproces: het niet nakomen van investeringsvoorwaarden;
- Expertise-call topsportmanagement NOC*NSF;
- Toe- of afname van het aantal sporters en/of programma's op het CTO of RTO;
- Toe- of afname van het aantal LOOT-leerlingen per CTO in geval van specifieke CTO-LOOT toekenning.

CTO-LOOT

De maximale toekenning voor CTO-LOOT bedraagt het beschikbare budget zoals opgenomen in de Topsportbegroting. Dit budget wordt verdeeld op basis van een nog nader vast te stellen bedrag per leerling voor CTO-LOOT leerlingen die voldoen aan de volgende criteria:

- Fulltime programma
- Focusprogramma
- Selectie-, A-, HP-, IT of NT status (Beloften worden niet meegeteld, met uitzondering van sporters uit vroeg specialisatiesporten op een CTO ter beoordeling aan Technische Staf NOC*NSF).

RTO

De maximale toekenning aan de RTO's bedraagt het beschikbare budget zoals opgenomen in de Topsportbegroting. Dit budget wordt verdeeld onder de RTO's op basis van:

- Een vaste basisbijdrage per RTO;
- Het aantal instroomprogramma's (RTC's) per RTO dat door NOC*NSF (na overleg met de sportbond) wordt aangemerkt als "onder regie van de bond".

Stichting LOOT

De maximale toekenning voor Stichting LooT bedraagt het beschikbare budget zoals opgenomen in de Topsportbegroting.

Ad 3/4/5/6

De maximale toekenning per onderdeel bedraagt het beschikbare budget zoals opgenomen in de Topsportbegroting.

Het verlenen van statussen aan sporters, die grondslag zijn voor voorzieningen, is geregeld in het "Statusreglement Topsporters", vastgesteld door de Algemene Vergadering NOC*NSF.

Verantwoordingsvoorwaarden

Naast de algemene verantwoordingsvoorwaarden levert de begunstigde een inhoudelijke en financiële verantwoording/rapportage aan (o.b.v. een verplicht format). Daarvoor gelden de volgende specifieke verantwoordingsvoorwaarden:

- bij grote afwijkingen (10% of meer) ten opzichte van de ingediende begroting 2018 dient de begunstigde te overleggen met NOC*NSF (de verantwoordelijke prestatie manager of projectleider) om een correcte reallocatie (cijfermatig en procedureel) voor te bereiden;
- onderbestedingen over 2018 dienen naar rato te worden verrekend met de door het Toekenningsorgaan vastgestelde programmatoekenning 2018 en de eigen bijdrage van de begunstigde.

Aanvullend hierop is per begunstigde het volgende van toepassing:

Programma's van bonden

- De topsportinkomsten en -kosten dienen in de jaarrekening 2018 van de bond per topsportprogramma gespecificeerd te zijn.
- De verantwoording van de besteding van de topsportgelden vanuit NOC*NSF door de bond vindt plaats in een afzonderlijke bijlage in de jaarrekening van de bond.
- Binnen de administratie van de bond is een brugstaat beschikbaar, die inzichtelijk maakt op welke wijze de financiële administratie en jaarrekening aansluiten op de verantwoorde bedragen in de bijlage van de jaarrekening.
- De bond verklaart in een separate brief aan NOC*NSF dat zij de voorwaarden voor besteding heeft nageleefd en dat de opgenomen kosten passen binnen de afgesproken kaders. NOC*NSF verstrekt de bond de tekst voor de verklaring. In afstemming tussen bond en NOC*NSF wordt bepaald welke functionarissen/bestuurders de verklaring ondertekenen.

CTO's

- In de jaarrekening 2018 dient een onderscheid gemaakt te worden in de gemaakte kosten voor het CTO, voor CTO-LOOT en Regio/RTO-activiteiten.
- Ten behoeve van de CTO-LOOT bijdrage levert het CTO een inhoudelijke en financiële verantwoording aan o.b.v. een jaarrekening en/of bestuursverklaring van de CTO-LOOT school en een definitieve lijst met CTO-LOOT leerlingen.

RTO's (met aparte entiteit), Stichting LOOT en NL Sporter leveren een inhoudelijke en financiële verantwoording aan o.b.v. de KPI's en/of de set van afspraken, die zij indienen bij NOC*NSF. De financiële verantwoording sluit aan bij de ingediende begroting en jaarrekening 2018. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit het Bestedingsplan, die nooit hoger kan zijn dan het beschikbare budget zoals opgenomen in de Topsportbegroting.

4.1 Maatwerkbudget (Fonds) Innovatie & Ontwikkeling

Budget	€2.300.000
Aanvrager	Sportbonden
Begunstigde	Sportbonden, NOC*NSF

Doel

Het Fonds (Maatwerkbudget) Innovatie & Ontwikkeling is bedoeld om bonden te helpen een doorbraak te realiseren in het ontwikkelen en implementeren van nieuwe producten en diensten passend bij de veranderende vraag van de sporter. De plannen en activiteiten moeten in het verlengde van doelstellingen van de Sportagenda liggen, waardoor het fonds indirect de bijdrage aan de collectieve doelen vergroot. Tevens heeft het fonds tot doel om kennis/expertise wat betreft samenwerking, organisatieontwikkeling, transitie en brancheversterking te borgen binnen de sport. Door vanuit het collectief te investeren in doorbraken op dit gebied, kunnen alle bonden profiteren van de opgebouwde kennis en expertise.

Aanvraagvoorwaarden

Binnen dit fonds kunnen sportbonden en samenwerkingsverbanden van/met sportbonden een aanvraag doen. Op verzoek van bonden kan NOC*NSF participeren in de uitvoering en daarvoor een bijdrage ontvangen. Het maatwerkbudget heeft een meerjarenkarakter. Eventuele onderbestedingen, restituties of directe opbrengsten worden toegevoegd aan het (meerjaren)rubrieksbudget. De Algemene Vergadering besluit jaarlijks welke bijdrage uit kansspelinkomsten aan het meerjarenbudget wordt toegevoegd.

Voor financiering vanuit dit fonds komen initiatieven in aanmerking die een doorbraak in de ontwikkeling van de branche en/of organisatie(s) beogen. Van een doorbraak is sprake als er t.b.v. het realiseren van impact en/of rendement daadwerkelijk een innovatief product of dienst gerealiseerd wordt, waarbij deze vernieuwende aanpak zekere risico's en investeringen met zich mee brengt. Juist de initiatieven die de organisaties in de sport fundamenteel veranderen, vragen om meerjarige visie en een extra inspanning. Voor die extra stap is dit fonds beschikbaar.

De aanvraagvoorwaarden voor sportbonden zijn:

- Aantoonbaar bijdragen aan de doelen genoemd in de Sportagenda 2017+ en/of de Wapenfeiten NLSport
- Gericht op het in staat stellen van NOC*NSF-leden ideeën om te zetten in rendabele(r) nieuwe producten, diensten en werkprocessen.
- Er wordt uitgegaan van een eigen financiële inbreng van minimaal 30% door de aanvragers.
- Investering wordt op basis van een businessplan aangevraagd en toegewezen.
- Bestuurlijk mandaat van betrokken bonden/organisaties
- Opgedane kennis moet betekenis hebben en beschikbaar zijn voor het collectief

Ten behoeve van het opstellen van een goede businesscase gelden de onderstaande vragen als hulp/leidraad:

- Wat is het concept in één zin?
- Wat beoogt het te bereiken?
- Wat is de bijdrage aan (de versterking) van de sport(sector)?
- Wie is de gebruiker (sporters/sportconsument/klant) en in welke behoefte van de gebruiker wordt voorzien?
- Hoe gaat de gebruiker daar nu mee om?
- Welke waarde propositie biedt dit concept de gebruiker (in relatie tot het probleem)?
- Beschrijf cases waarin en hoe het werkt.
- Wat zijn de recente trends die deze (nieuwe) oplossing mogelijk maken?

- Beschrijf waar en hoe de eindgebruiker wordt bereikt.
- Bepaal de omvang van de doelgroep en/of de (economische) marktpotentie
- Welke andere aanbieders/concurrenten zijn er?
- Welke samenwerkingsopties zijn er en/of zijn verkend?
- Beschrijf het concurrentievoordeel van dit concept
- Beschrijf het product/dienst (vorm, functionaliteit, eigenschappen)
- Beschrijf het ontwikkeltraject (wat is er voor nodig om het te realiseren)
- Exploitatie (prijs, opbrengsten, kosten, rendement) voor de projectperiode
- Onderbouwing en legitimatie van de eigen investering en het gevraagde budget uit de collectieve middelen.
- (Project)organisatie: wie doet wat, wie is (eind)verantwoordelijk, welke samenwerkingspartijen?
- Borging na de project- c.q. investeringsperiode.

Beoordelingskader

De ingediende aanvragen worden beoordeeld op basis van de onderstaande criteria:

- Bijdrage aan de collectieve doelen
- Verhouding tussen hoogte investering en te behalen resultaten (rendement)
- Bijdrage aan efficiëntere en effectievere inrichting van het sportlandschap
- Mate waarin subsidie-afhankelijkheid van de sport afneemt
- Een complete begroting incl. onderbouwde analyse van de mate waarin collectieve middelen noodzakelijk zijn om de betreffende activiteiten plaats te laten vinden of, anders gezegd, aantonen van marktfalen bij doorberekening van de kosten aan afnemers.
- Uitgewerkte projectstructuur met duidelijke taken, tijdpad en tijdbesteding van betrokkenen

Beoordelingsproces

Het Bestuur van NOC*NSF benoemt het Expertpanel I&O. Het Expertpanel heeft een belangrijke rol in de beoordeling en adviseert het toekenningsorgaan over de uiteindelijke toekenningen. Het toekenningsorgaan stelt uiteindelijk de toekenningen vast, waarbij zij het beschikbare budget, de uitgangspunten van de Sportagenda en de diversiteit van de sport zal bewaken.

NOC*NSF zal in juni 2017 een informatiebijeenkomst organiseren, waarin het aanvraag- en beoordelingsproces zal worden toegelicht. In het najaar van 2017 (september/oktober) zal een centrale en verplichte (!) kennisbijeenkomst organiseren voor sportbonden die (mogelijk) willen aanvragen binnen deze rubriek. Potentiële aanvragen, ideeën en initiatieven kunnen dan uitgewisseld, inhoudelijk getoetst en/of onderling inhoudelijk afgestemd/gebundeld worden. Tevens zal een toets worden uitgevoerd of er eerdere/andere toepassingen (instrumenten, kennis) beschikbaar zijn, die ingezet kunnen worden t.b.v. de beoogde initiatieven. Alle beoogde aanvragen/initiatieven zullen door NOC*NSF t.b.v. alle sportbonden worden ontsloten.

Het Expertpanel zal naar aanleiding van deze bijeenkomst adviseren om wel of geen aanvraag/businesscase in te dienen (pré-advies). Voor de formulering van het pré-advies geldt al het hiervoor beschreven algemene beoordelingskader. Op deze wijze worden vroegtijdig in het aanvraag- en beoordelingsproces kansrijke initiatieven geselecteerd en wordt voorkomen dat veel volledige uitgewerkte aanvragen/businesscases in een laat/later stadium worden afgewezen.

Op basis van het pré-advies kunnen sportbonden een aanvraag c.q. businesscase indienen. NOC*NSF zal hiertoe (een) aanvraagformat(s) ter beschikking stellen. Deze definitieve aanvraag zal door het Expertpanel worden getoetst. Het Expertpanel heeft de mogelijkheid om de aanvrager(s) uit te nodigen voor een presentatie/toelichting.

Gestreefd wordt om uiterlijk 1 januari 2018 tot toekenningen te komen. Om dit te realiseren zal een vervroegde aanvraagdeadline van toepassing zijn (1 november i.p.v. 1 december).

Toekenningsgrondslag

Het fonds betreft een maatwerkbudget dat op kwalitatieve grondslagen wordt verdeeld. Er is dus geen sprake van een kwantitatief verdeelmodel. Er kan niet meer worden toegekend dan het beschikbare/opgebouwde (meerjaren)rubrieksbudget.

De relatie tussen investering (uit deze rubriek) en het beoogde rendement is een belangrijk criterium bij toekenning. Toekenningen bij meerjarige trajecten vinden per jaar plaats, ná een eerste toekenning op basis van tussentijdse voortgangsrapportage en begroting. Bij gelijkwaardig(e) rendement(sbeoordeling) krijgen de Wapenfeiten NLSport en (brede) samenwerkingsinitiatieven voorrang in de toekenning.

In 2018 is vanuit deze rubriek minimaal €500.000 beschikbaar voor (initiatieven die verbonden zijn aan) de Wapenfeiten NLSport¹⁰.

Verantwoordingsvoorwaarden

Naast de algemene verantwoordingsvoorwaarden levert de begunstigde een financiële en inhoudelijke projectverantwoording aan, welke zij indient bij NOC*NSF. NOC*NSF zal op basis hiervan het toekenningsorgaan adviseren over de definitief vast te stellen bijdrage vanuit het Bestedingsplan, welke nooit hoger kan zijn dan het vooraf toegekende bedrag.

¹⁰ Dit deel is verbonden aan de (extra) investering die Sportvisserij Nederland doet vanuit rubriek 1.1.

IV. BEOORDELINGS-, TOEKENNINGS- EN VERANTWOORDINGSPROCEDURES

Beoordelingsprocedures

De beoordeling bestaat uit 2 stappen:

1. Toetsing Algemene Aanvraagvoorwaarden en additionele aanvraagvoorwaarden per rubriek

De aanvragen van sportbonden worden aan de Algemene Aanvraagvoorwaarden getoetst door NOC*NSF.

De aanvragen van NOC*NSF (ook t.b.v. andere begunstigden) worden getoetst door het hiervoor aangewezen orgaan.

Het niet voldoen aan de Algemene Aanvraagvoorwaarden heeft als consequentie dat niet overgegaan kan worden tot toekenning en bevoorschotting, ongeacht de status, beoordeling en eventuele toekenning of reservering van de overige rubrieken waarin een aanvraag is ingediend.

2. Inhoudelijke beoordeling aanvraag

Inhoudelijke beoordeling/toetsing is van toepassing bij de volgende rubrieken:

2.5	Veilig Sportklimaat
3.1	Maatwerkbudget Topsport
4.1	Maatwerkbudget Innovatie & Ontwikkeling

Voor de rubrieken 2.1, 2.2 en 2.6 t/m 2.8 is sprake van het opstellen van een jaarlijkse set van afspraken (door NOC*NSF met de begunstigde). Deze zullen opgenomen worden in het jaarplan van NOC*NSF.

De inhoudelijke beoordeling van aanvragen van sportbonden en overige begunstigden wordt gedaan door NOC*NSF, tenzij in de Richtlijnen anders benoemd. NOC*NSF kan zich laten bijstaan door (groepen van) experts.

De aanvragen van NOC*NSF dienen jaarlijks deel uit te maken van het jaarplan en begroting NOC*NSF, welke jaarlijks worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering NOC*NSF. In dit proces vindt inhoudelijke afstemming en toetsing plaats met de achterban/leden via de hiervoor ingerichte overlegstructuur.

Toekenningsprocedures

Toekenningsorgaan

Bij AV-besluit (november 2012) is het Bestuur van NOC*NSF het toekennings- en vaststellingsorgaan. Een voorgenomen verdeelbesluit wordt geformuleerd door de Directie van NOC*NSF die zich bij maatwerkbudgetten laat adviseren door Expertpanels.

Voor 2018 zijn er 2 uitzonderingen:

- Rubriek 3.1: de Directie van NOC*NSF zal fungeren als toekenningsorgaan. Zij zal zich laten adviseren door een Expertpanel onder onafhankelijk voorzitterschap. Het Expertpanel wordt door het Bestuur van NOC*NSF benoemd.
- Rubriek 4.1: de Directie van NOC*NSF zal fungeren als toekenningsorgaan. Zij zal zich laten adviseren door een Expertpanel onder onafhankelijk voorzitterschap. Het Expertpanel wordt door het Bestuur van NOC*NSF benoemd.

Het toekennings- en vaststellingsorgaan ziet in alle gevallen toe op:

- Een zorgvuldig beoordelingsproces(gang). Hiertoe kan zij zich separaat laten adviseren (bijv. een auditcommissie).

- Voldoende samenhang en diversiteit in alle toekenningen en vaststellingen, waarbij de geldende Sportagenda de inhoudelijke leidraad vormt. Hiertoe kan het toekenningsorgaan afwijken van toekenningsadviezen van expertpanels en/of directie NOC*NSF en/of kan zij de voorbereidende organen vragen om tot een herzien advies te komen.

Werkwijze

Na toetsing van de algemene en specifieke aanvraagvoorwaarden en (indien van toepassing) inhoudelijke beoordeling van de aanvragen zal NOC*NSF een toekenningsadvies geven aan het toekenningsorgaan. Daarbij is sprake van 2 type toewijzingen:

1. Verdeling o.b.v. kwantitatieve verdeelmodellen of vaste bijdragen

Op basis van de aangeleverde gegevens zal NOC*NSF een doorrekening maken van het in de desbetreffende rubriek vastgelegde verdeelmodel. Indien begunstigden de gevraagde gegevens die noodzakelijk zijn voor het doorrekenen niet voor de vastgestelde of overeengekomen aanleverdatum hebben aangeleverd, dan heeft dit de volgende consequenties:

1. NOC*NSF stopt de lopende bevoorschotting van de desbetreffende begunstigde
2. NOC*NSF maakt een schatting van de ontbrekende gegevens om het verdeelmodel toe te kunnen passen. Indien deze schatting te hoog blijkt, zal het teveel berekende bedrag teruggevorderd worden van de begunstigde. Een te lage schatting is voor rekening en risico van de begunstigde.
3. NOC*NSF adviseert het toekenningsorgaan de toekenning voor de desbetreffende rubriek(en) met 10% te korten.

2. Verdeling o.b.v. kwalitatieve grondslagen

Alle ontvangen aanvragen worden door NOC*NSF beoordeeld, waarna een toekenningsadvies wordt geformuleerd t.b.v. het toekenningsorgaan. Indien het totaal van de aanvragen het beschikbare budget overtreffen zal NOC*NSF t.b.v. het toekenningsorgaan dienen te onderbouwen op basis waarvan de keuzes voor gehele, gedeeltelijke financiering of afwijzing van financiering zijn gebaseerd.

Het toekenningsorgaan stelt uiteindelijk de toekenningen per rubriek vast. Bij tijdige indiening van de aanvraag en (additioneel) benodigde gegevens vindt toekenning jaarlijks plaats uiterlijk op 15 februari. Begunstigden ontvangen zo spoedig mogelijk na de hiervoor genoemde data over de besluitvorming een Toekenningsbrief. Het toekenningsorgaan is bevoegd om aan het besluit per rubriek de volgende status toe te voegen:

Kleur	Status	Betekenis
Groen	Toekenning	De aanvraag voldoet aan alle aanvraagvoorwaarden en o.b.v. de toekenning wordt gestart met de bevoorschotting
Geel	Toekenning	De aanvraag voldoet grotendeels aan alle aanvraagvoorwaarden. Er wordt gestart met de bevoorschotting. Voor 1 april, tenzij anders besloten, dient aan alle openstaande punten zijn voldaan.
Oranje	Reservering	De aanvraag voldoet niet aan alle de aanvraagvoorwaarden, maar verwacht wordt dat de aanvraag binnen afzienbare tijd wel voldoet. Het toekenningsbedrag wordt gereserveerd en de bevoorschotting wordt gestart, zodra aan alle aanvraagvoorwaarden is voldaan.
Rood	Afwijzing	De aanvraag voldoet niet aan de aanvraagvoorwaarden en/of komt o.b.v. de inhoudelijke beoordeling niet in aanmerking voor financiering. Er zal geen bijdrage worden toegekend. Eventuele gestarte bevoorschotting wordt gestopt en uitgekeerde bedragen worden teruggevorderd.

Het toekenningsorgaan stelt naast de hoogte van de bijdrage tevens de bijdrageduur vast. Met andere woorden: het toekenningsorgaan kan een meerjarenbijdrage toekennen.

Bevoorschotting

NOC*NSF is verantwoordelijk voor de uitkering van de toegekende gelden. De toegekende gelden worden volledig (100%) in 4 termijnen uitgekeerd:

- 1e bevoorschotting: eind februari, 25%
- 2^e bevoorschotting: begin mei, 25%
- 3^e bevoorschotting: eind juli, 25%
- 4^e bevoorschotting: eind oktober, 25%

De definitief voor dat jaar geldende bevoorschottingstermijnen worden door NOC*NSF vastgesteld en bekend gemaakt in de toekenningsbrief.

De directie van NOC*NSF kan besluiten om af te wijken van de bevoorschotting en het algemene bevoorschottingsschema in de volgende gevallen:

- Op basis van een onderbouwd verzoek van een begunstigde, onderbouwd met een liquiditeitsbegroting voor de eerstkomende 12 maanden en een weergave van de onderzochte alternatieven. Voorwaarde is wel dat de begunstigde voldoet aan alle aanvraagvoorwaarden.
- Op basis van een goedgekeurd herstelplan (incl. monitorings-afspraken) kan besloten worden tot (hervatting van de) bevoorschotting voor begunstigde met de status 'oranje'.
- Op basis van een financiële (risico-)inventarisatie bij een begunstigde kan besloten worden tot nader orde de bevoorschotting stop te zetten en het toekenningsorgaan te verzoeken om een toekenning in te trekken en/of reeds bevoorschotte gelden terug te vorderen.
- Indien op basis van bevindingen van onafhankelijke organen (bijv. auditcommissie SI, accountantscontrole/-verklaring bij jaarstukken) geconstateerd wordt dat de begunstigde niet meer voldoet aan de Minimale Kwaliteitseisen, kan besloten worden tot nader orde de bevoorschotting stop te zetten en het toekenningsorgaan te verzoeken om een toekenning in te trekken en/of reeds bevoorschotte gelden terug te vorderen.

Tegen de hiervoor genoemde besluiten kan de begunstigde bezwaar aantekenen bij het Bestuur van NOC*NSF.

Verantwoordingsprocedures

Verantwoordingsvoorwaarden

- Sportbonden en NOC*NSF verantwoorden op basis van hun reguliere jaarverslag en jaarrekening/financieel jaarverslag dat door hun algemene (leden)vergadering is vastgesteld. Deze zelfde voorwaarden gelden voor overige begunstigten, waarbij geldt dat jaarrekening/jaarverslag c.q. inhoudelijke en financiële verantwoording is vastgesteld door het hiervoor bevoegde (hoogste) orgaan.
- In de jaarrekening/financieel jaarverslag dienen alle toegekende bijdragen uit het Bestedingsplan te zijn vermeld en gespecificeerd (naar rubrieksniveau).
- Indien uit het Bestedingsplan €150.000 of meer is ontvangen, dan dient de jaarrekening voorzien te zijn van een controle verklaring door een accountant.
- Indien minder dan €150.000 is ontvangen, dan kan volstaan worden met een rapportage bestaande uit de volgende onderdelen
 1. een verklaring van de kas- of financiële commissie dat zij de boeken gecontroleerd en akkoord hebben bevonden
 2. een verslag van de bevindingen van de kas- of financiële commissie
 3. een (standaard) bestuursverklaring waarin opgenomen dat de ontvangen gelden zijn besteed aan datgene waarvoor de gelden ontvangen c.q. toegewezen zijn.

- Bij verschillende rubrieken zijn aanvullende verantwoordingsvoorwaarden van toepassing. Bij meerjaren(project)toekenningen dient de verantwoording plaats te vinden in het eerstvolgende jaar na afloop van de toekenningsperiode, zoals vermeld in de toekenningsbrief. Wel dient tussentijds en jaarlijks een voortgangs-/tussenrapportage te worden opgesteld en ingediend.
- Verantwoording dient jaarlijks voor 1 juli¹¹ ingediend te worden via het digitale platform en dient te zijn voorzien van een ondertekening/autorisatie door een handelingsbevoegde namens de begunstigde.
- Een verzoek tot uitstel van maximaal 1 maand kan onder vermelding van redenen worden ingediend bij NOC*NSF (uitsluitend via de Portal Verdelen Middelen of het e-mailadres: verdelenmiddelen@nocnsf.nl), als secretariaat van het vaststellingsorgaan. Een dergelijk verzoek dient minimaal 14 dagen voor de verantwoordingsdatum te zijn ingediend.
- Het niet tijdig indienen van een verantwoording heeft consequenties voor de bevoorschotting (zie algemene aanvraagvoorwaarden).

Reallocatieverzoeken

De voor een specifiek jaar of periode toegekende gelden dienen binnen die periode besteed te worden, of er dient een schriftelijke betalingsverplichting aangegaan te zijn. Indien hieraan niet is voldaan, kunnen begunstigden een reallocatieverzoek indienen bij het toekenningsorgaan (via Portal Verdelen Middelen of e-mailadres: verdelenmiddelen@nocnsf.nl). Een reallocatieverzoek dient aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- a. Verzoek dient voor 31 december te zijn ingediend. Ingediende verzoeken na deze datum worden niet in behandeling genomen.
- b. Het verzoek dient met redenen onderbouwd te worden.
- c. Een reallocatieverzoek boven €10.000 dient voorzien te zijn van een planning van activiteiten en begroting. Hieruit moet blijken dat de gerealloceerde middelen in het navolgende jaar volledig worden besteed.

Reallocatie kan alleen binnen dezelfde rubriek plaatsvinden naar het eerstvolgende jaar. Reallocatie tussen verschillende rubrieken is niet mogelijk. Een reallocatieverzoek is per 4 jaar eenmaal per rubriek mogelijk, met uitzondering van de rubrieken waarbij sprake is van meerjarenbudgetten en – toekenningen (rubriek 2.5, 3.1 en 4.1)

Het toekenningsorgaan zal voor 15 februari besluiten over het reallocatieverzoek. NOC*NSF zal het toekenningsorgaan adviseren. Goedgekeurde reallocaties dienen door de begunstigde expliciet in de jaarrekening te worden opgenomen.

Beoordeling en vaststelling

De verantwoordingen van sportbonden en overige begunstigden worden aan de Verantwoordingsvoorwaarden getoetst door NOC*NSF. De verantwoordingen van NOC*NSF (ook t.b.v. andere begunstigden) worden getoetst door het hiervoor aangewezen orgaan.

De inhoudelijke en financiële beoordeling van verantwoordingen van sportbonden wordt gedaan door NOC*NSF, waarbij NOC*NSF zich kan laten bijstaan door (groepen van) experts. NOC*NSF en/of het vaststellingsorgaan kan de bond vragen om een nadere inhoudelijke of financiële toelichting of onderbouwing. De begunstigde is verantwoordelijk voor een kwalitatief toereikende administratie, waarbij van uitgaven die geheel of gedeeltelijk met bestedingsplan gelden zijn verricht, bewijsstukken aanwezig zijn.

De verantwoordingen van NOC*NSF dienen jaarlijks deel uit te maken van het jaarverslag en de jaarrekening NOC*NSF, welke jaarlijks worden voorgelegd aan de Algemene Vergadering NOC*NSF. In

¹¹ Voor bonden met een gebroken boekjaar geldt de datum van 15 oktober

dit proces vindt inhoudelijke afstemming en toetsing plaats met de achterban/leden via de hiervoor ingerichte overlegstructuur.

Het vaststellingsorgaan stelt uiteindelijk de vaststellingen per rubriek vast. Bij tijdige indiening van de verantwoording vindt voorlopige vaststelling jaarlijks plaats voor 30 september¹². Definitieve vaststelling geschiedt uiterlijk op de hieropvolgende 15 februari. Van de definitieve vaststelling ontvangt de indiener een Vaststellingsbrief. Indien de vaststelling lager is dan de toekenning/bevoorschotting, zal het teveel ontvangen bedrag worden teruggevorderd, danwel worden verrekend met c.q. ingehouden op de eerstvolgende bevoorschotting(en).

Onderbesteding / Niet voorziene additionele toekenningen

Teruggevorderde en/of niet uitgekeerde gelden uit het Bestedingsplan Sportagenda worden toegevoegd aan het bij NOC*NSF in beheer zijnde:

- Bestemmingsreserve Kansspelgeld
- Bestemmingsreserve m.b.t. één van de meerjaren-maatwerkbudgetten
- Restitutie VWS inzake VWS-gefinancierde onderdelen

Bij niet voorziene additionele toekenningen¹³ door het toekenningsorgaan worden deze toekenningen onttrokken aan het desbetreffende meerjarenbudget. Indien geen meerjarenbudget beschikbaar is, zal onttrekking plaatsvinden uit de Bestemmingsreserve Kansspelgeld.

¹² Voor bonden met een gebroken boekjaar, welke gebruik maken van de mogelijkheid om tot uiterlijk 15 oktober de verantwoording in te dienen, geldt de datum 1 december

¹³ Bijvoorbeeld n.a.v. uitspraken van de Beroepscommissie Bestedingsplan, afwikkeling en/of voorkoming van surseance van betaling en/of faillissement

V. BEZWAAR EN BEROEP

Tegen beslissingen op basis van de Richtlijnen Sportagenda Bestedingsplan van het toekenningsorgaan of vaststellingsorgaan kan door sportbonden en NOC*NSF beroep worden aangetekend bij de Beroepscommissie Bestedingsplan. Het Reglement Beroepscommissie Bestedingsplan is hierbij van toepassing. De BCB kan schriftelijk worden benaderd via het postadres van NOC*NSF (t.a.v. secretaris van de BCB) of via het e-mailadres: bcb@nocnsf.nl

BIJLAGE A: Minimale Kwaliteitseisen 2018

Vooraf

- Voor bonden met een gebroken boekjaar geldt het volgende: die eisen die betrekking hebben op een kalenderjaar, moeten worden bekeken vanuit het meest recente boekjaar.
- NOC*NSF beschikt over formats en voorbeelden van documenten die van toepassing zijn op de verschillende eisen. Voor meer informatie hierover kunt u contact opnemen met uw accountmanager.
- De accountmanagers van NOC*NSF zijn beschikbaar voor het beantwoorden van vragen en het ondersteunen van de bond bij de invoering en doorontwikkeling van de eisen en implementatie van de Code Goed Sportbestuur.

Uw bond dient de onderstaande vragen positief te kunnen beantwoorden en eventueel onderliggende documenten moeten op aanvraag ter beschikking gesteld kunnen worden. De Minimale Kwaliteits Eisen worden getoetst op basis van zelfscan door bonden via de portal Verdelen Middelen. Het bestuur van NOC*NSF heeft de mogelijkheid om onderzoek in te stellen naar de feitelijke stand van zaken bij de bond.

VERPLICHTE PROCEDURES EN REGELINGEN

1. Verplichte rapportage in jaarverslag over het omgaan met de aanbevelingen van goed sportbestuur
 - A. *Heeft uw bond in het jaarverslag van het meest recent afgesloten boekjaar gerapporteerd over de wijze waarop de bond is omgegaan met de 13 aanbevelingen van Goed Sportbestuur?*
2. Uitvoeren nulmeting goed sportbestuur, de 13 aanbevelingen vervolgens 2-jaarlijks toetsen
 - A. *Heeft uw bond de nulmeting of 2-jaarlijkse toetsing Goed Sportbestuur uitgevoerd?*
 - B. *Zo ja, in welk jaar was dit voor het laatst?*
3. De bond heeft en werkt met een besturingsmodel waarin een duidelijk onderscheid is tussen bestuurlijke, beleidsmatige, toezichthoudende en ondersteunende (uitvoerende) taken. Er zijn geen bestuurders in dienst als werknemer waardoor bovengenoemde taken verstrengeld zijn.
 - A. *Beschikt u over een actueel document waarin uw besturingsmodel beschreven is?*
 - B. *Maakt u in dit document onderscheid tussen bestuurlijke, beleidsmatige, toezichthoudende en ondersteunende (uitvoerende) taken?*
 - C. *Heeft uw organisatie een protocol waarin wordt aangegeven op welke wijze met mogelijke vrijwillige dubbelfuncties binnen uw organisatie wordt omgegaan?*
 - D. *Verklaart u dat er geen bestuursleden zijn die uitvoerende, betaalde taken verrichten onder toezicht van het bestuur waar zij zelf zitting in hebben?*
4. Verplichte evaluatie van het bestuur. Het bestuur draagt zorg voor reflectie op haar eigen functioneren en haar relatie met de werkorganisatie en achterban. Hiermee wordt geborgd dat de rol- en taakuitvoering in de verschillende geledingen helder is en ook uitgevoerd wordt zoals afgesproken.
 - A. *Heeft het bestuur in het afgelopen jaar een evaluatie gehouden waarin zowel de zachte kant (interne samenwerking, persoonlijk gedrag, relatie met de achterban) als de harde afspraken (rol- en taak vastheid, activiteiten en prestaties van het bestuur) besproken is?*
 - B. *Heeft u de bevindingen van deze evaluatie gedeeld met de achterban?*

- C. *Heeft u voor het houden van de bestuursevaluatie in de afgelopen 2 jaar externe begeleiding gehad?*
5. Het bestuur zorgt dat de organisatie duidelijk in haar statuten vastlegt welke onverenigbaarheden er zijn bij het vervullen van een bestuursfunctie. Dit kunnen onverenigbaarheden zijn binnen en buiten de bondsstructuur. Binnen de bondsstructuur zijn in ieder geval bestuursfuncties onverenigbaar met het lidmaatschap van enig toezichthoudend of tuchtrechtsprekend orgaan, evenals het lidmaatschap van kas- en/of financiële commissie.
- A. *Heeft u in uw statuten vastgelegd welke onverenigbaarheden zijn bij het vervullen van een bestuursfunctie?*
6. De organisatie hanteert een benoemingsperiode van maximaal 12 jaar. Hierbij stelt zij een rooster van aftreden vast en maakt dit openbaar. Dit geldt voor landelijke en regionale besturen. Uitzonderingen op deze eis zijn per individueel geval door de ALV van de bond goedgekeurd en openbaar gemaakt.
- A. *Heeft u in uw statuten vastgelegd dat er voor bestuursfuncties op landelijk en regionaal niveau in principe sprake is van een maximale aaneengesloten zittingsperiode van 12 jaar?*
- B. *Zijn er in het huidige bestuur individuele uitzonderingen op deze regel en zo ja, zijn deze goedgekeurd door de ALV?*
- C. *Heeft u minimaal 1 keer in de afgelopen 12 maanden het rooster van aftreden openbaar gemaakt?*
7. De organisatie kent binnen haar grenzen geen zelfstandige of autonome geledingen die eigen beleid (kunnen) bepalen dat kan afwijken van het door de ALV vastgestelde beleid.
- A. *Indien uw organisatie regionale geledingen kent (naast de aangesloten lokale sportverenigingen) die een zelfstandige rechtspersoon zijn, is er in de statuten van zowel de landelijke bond als van de regionale geledingen expliciet geregeld dat de regionale geledingen zich moeten confirmeren aan het beleid van de landelijke bond?*
8. Het bestuur zorgt ervoor dat de organisatie in ieder geval naast de statuten de volgende reglementen heeft: een tuchtreglement, een dopingreglement, een regeling tegen seksuele intimidatie, een regeling voor de bestrijding van matchfixing en een regeling voor klachten. Daarnaast draagt bestuur zorg voor een algemene bepaling dat strafbare feiten ook als overtreding zijn aangemerkt mitsdien begaan in relatie tot de sport, de sportbeoefening en, of de sportbond en, of zijn leden.
- A. *Heeft uw organisatie de beschikking over een geldend en door de Algemene Leden Vergadering goedgekeurd tuchtreglement dat verankerd is binnen de statuten van de bond, óf is uw bond hiervoor aangesloten bij het Instituut Sportrechtspraak (ISR)?*
- B. *Heeft uw bond de tweejaarlijkse scan op het gebied van tuchtrecht uitgevoerd en voldoet uw bond aan alle in de scan opgenomen kwalitatieve waarborgen op het gebied van tuchtrecht?*
- C. *Heeft uw organisatie de beschikking over een geldend en door de Algemene Leden Vergadering goedgekeurd dopingreglement dat voldoet aan de geldende (internationale) eisen en dat verankerd is binnen de statuten van de bond, óf is uw bond hiervoor aangesloten bij het ISR?*
- D. *Heeft uw organisatie de beschikking over een geldend en door de Algemene Leden Vergadering goedgekeurd reglement tegen seksuele intimidatie dat verankerd is binnen de statuten van de bond, óf is uw bond hiervoor aangesloten bij het ISR?*

- E. *Heeft uw organisatie de beschikking over een geldend en door de Algemene Leden Vergadering of bestuur goedgekeurd tuchtreglement tegen matchfixing in lijn van de 'blauwdruk regels ter voorkoming van matchfixing en betting', dat verankerd is binnen de statuten van de bond, of is de aansluiting bij het ISR verankerd binnen de statuten?*
- F. *Heeft u een vertrouwenscontactpersoon aangesteld?*
- G. *Heeft uw organisatie de beschikking over een geldend en door het bestuur of de Algemene Leden Vergadering goedgekeurde klachtenwegwijzer?*

De eisen C en E zijn niet van toepassing voor sportbonden zonder erkende topsport- of internationale wedstrijd sportdisciplines volgens het betreffende reglement.

STATUSCRITERIA

- 9. De solvabiliteit en liquiditeit is op laatst bekende balansdatum voldoende c.q. toereikend.
 - A. Is de solvabiliteit van uw organisatie op meest recente balansdatum voldoende? (richtinggevende indicator: EV/Balanstotaal >0,2)
 - B. Is de liquiditeit van uw organisatie op meest recente balansdatum voldoende? (richtinggevende indicator: current ratio: vlottende activa/kort vreemd vermogen >1)
- 10. De organisatie legt de ALV een door accountant goedgekeurde geconsolideerde balans en jaarrekening voor. (onderzocht wordt of voor kleinere bonden een simpeler oplossing gehanteerd kan worden).
 - A. *Heeft uw organisatie een geconsolideerde balans en jaarrekening over 2014?*
 - B. *Is deze voorzien van een controleverklaring door een accountant? (indien u 150.000 euro of meer heeft ontvangen uit het Bestedingsplan 2014)*
 - C. *Heeft uw kascommissie de jaarrekening over 2014 en de balans goedgekeurd? (Indien u minder dan 150.000 euro heeft ontvangen uit het Bestedingsplan 2014)*
- 11. De organisatie beschikt aantoonbaar over de registratie van bewust aangaan van het lidmaatschap van haar leden (incl. NAW gegevens, geboortedatum, geslacht).
 - A. *Voert u een ledenadministratie waarin per lid de naam, het adres, de postcode, de woonplaats, het geslacht en de geboortedatum wordt geregistreerd?*

Noot: MKE 12 inzake een professionele werkorganisatie (per 1/1/2018) is vooralsnog vervallen. Dit omdat het voldoen aan de aanvraagvoorwaarden en kwaliteitseisen in toenemende mate een professionele uitvoeringsorganisatie vereist. Daarnaast zijn/worden vanuit het project NLSport (Transitie in de Sport) in het kader van kwaliteit en efficiency van bedrijfsvoering diverse Shared Services ontsloten voor alle sportbonden.

BIJLAGE B: Zichtbaarheid De Nederlandse Loterij

Onderstaande bepalingen zijn van toepassing voor het jaar 2018, op advies van de werkgroep Externe Financiering.

Anno april 2016 heeft de parlementaire behandeling van wetgeving gericht op het openstellen van de online kansspelmarkt nog niet plaatsgevonden. Een extra financiële bijdrage van online aanbieders zal, als gevolg van het kansspelbelastingtarief van 29%, voor een groot deel van de sport beperkt zijn. Wel is de fusie tussen de Lotto en de Staatsloterij gerealiseerd en worden gesprekken gevoerd over invulling van partnerships tussen de nieuwe fusieorganisatie en sport(bonden). Op basis van bovenstaande situatie acht de werkgroep het doortrekken van de huidige afspraken met de Nederlandse Loterij voor 2018 het meest wenselijk, waarbij in redelijkheid en billijkheid ruimte is voor uitzonderingen. Uitgangspunt hierbij blijft het vergroten van kansspelbijdragen voor alle sportbonden. Indien ontwikkelingen in 2017 aanleiding geven tot een aanpassing van de voorwaarde 'zichtbaarheid van de Nederlandse Loterij, zal deze aanpassing in november aan de Algemene Vergadering NOC*NSF worden voorgelegd.

1. De sportbond vermeldt het logo van de Nederlandse Loterij in nieuwsbrief en jaarverslag en is zichtbaar op de homepage van de website, bij voorkeur als partner.
2. De sportbond besteedt twee keer per jaar aandacht aan De Nederlandse Loterij in haar (leden) magazine, haar (digitale) nieuwsbrief en/of andere communicatie met haar leden, ter grootte van 1/1 pagina.
3. De sportbond plaatst jaarlijks een persbericht van de Nederlandse Loterij (inclusief foto) in haar magazine of (digitale) nieuwsbrief en tevens op haar website. De Nederlandse Loterij levert hiervoor persbericht en foto aan.
4. De sportbond geeft op verzoek periodiek (kwartaal) input aan de Nederlandse Loterij over de eigen sport in de vorm van persberichten en/of nieuwsbrieven, die door de Nederlandse Loterij kunnen worden doorgezet naar geïnteresseerde abonnees.
5. De sportbond biedt de Nederlandse Loterij branche-exclusiviteit en gaat t.b.v. het jaar **2018** geen enkele formele overeenkomst aan met concurrenten van de Nederlandse Loterij, zonder voorafgaand schriftelijke toestemming van het bestuur NOC*NSF te hebben gevraagd en gekregen.

Het bestuur NOC*NSF laat zich hierbij door de Nederlandse Loterij informeren en adviseren en kan ook (onafhankelijke) experts raadplegen. Belangrijke criteria voor de uiteindelijke beslissing door het bestuur van NOC*NSF zijn:

- of en in welke mate de onderhavige overeenkomst(en) met andere kansspelaanbieders schadelijk zijn voor de Nederlandse Loterij en daarmee voor de afdracht aan de gehele sport.
- of en in welke mate het doorbreken van de collectiviteit tot waarde vermindering leidt van het mogelijk (op termijn op een andere manier) collectief inzetten van de sport.

Als m.b.t. deze twee criteria niet of slechts in beperkte mate schade wordt voorzien, kan het bestuur van NOC*NSF de sportbond ontheffing verlenen. Niet limitatieve voorbeelden daarvan, zonder de begrenzing aan te geven, zijn:

- o het gebruik van beeldrechten, data en sponsoring gericht op de buitenlandse markt
- o sponsoring door offline casino's, zolang dit merk niet ook online aanbod biedt
- o Promotie van een evenement, toegewezen door de internationale bond, waarbij een online kansspelaanbieder partner is van de internationale bond en zijn naam aan het evenement verbonden heeft
- o Non-exclusieve affiliate-afspraken en gebruik fanbase/database door andere aanbieders, zonder endorsement/associatie met de bond

Indien niet aan de bovenstaande bepalingen voldaan wordt, heeft dit gevolgen voor toewijzing en bevoorschotting uit het Bestedingsplan 2018:

- Het niet voldoen aan de bepalingen 1 t/m 4 leidt inzake de Algemene Aanvraagvoorwaarden tot de status 'oranje' (indien op korte termijn oplosbaar: status geel)
- Het niet voldoen aan bepaling 5 leidt inzake de Algemene Aanvraagvoorwaarden tot de status 'rood' (indien op korte termijn oplosbaar: status oranje)

NOC*NSF plaatst de benodigde bestanden van de Nederlandse Loterij (logo's, advertorials, artikelen, foto's, etc.) op Ledennet, het extranet voor sportbonden, in de rubriek Doc's & Downloads. Bij de verantwoording is de sportbond verplicht om bewijsexemplaren te overleggen van de vermeldingen zoals opgenomen in de aanvraagvoorwaarden. NOC*NSF zal e.e.a. toetsen, alvorens een advies aan de het toekenningsorgaan voor te leggen inzake de vaststelling van de Bestedingsplanbijdrage.

BIJLAGE C: Maatwerkbudget Topsport (rubriek 3.1)

Deze bijlage geeft een nadere toelichting op de toepassing van de focuscriteria uit de Sportagenda 2017+, die zijn opgenomen in de aanvraagvoorwaarden voor (winter)programma's van sportbonden, van Rubriek 3.1 Maatwerkfinanciering Topsport. In 2018 komen alleen winterprogramma's in aanmerking om een nieuwe investeringsaanvraag in te dienen.

Om in aanmerking te komen om een aanvraag voor financiering in te dienen, moet het programma van een discipline die als topsport of internationale wedstrijdsport erkend is, altijd voldoen aan de volgende 4 focuscriteria:

1. Presteren

Het programma maakt een reële kans op podiumplaatsen tijdens WK's en Olympische en/of Paralympische Spelen in 2020 en/of 2024 (voor winter: 2022 en/of 2026). Hierbij wordt gekeken naar:

- A. Prestatietoets: kwantitatieve toets op basis van de prestaties op de laatste 4 Olympische/Paralympische Spelen en/of WK's, en/of
- B. Prestatieontwikkeling: kwantitatieve en kwalitatieve beoordeling van de geleverde resultaten en prestaties in de periode 2014-2018, en/of
- C. Prestatieperspectief: kwalitatieve onderbouwing of een programma op weg is naar het mondiale senioren podium in 2026.

Om in aanmerking te komen voor een aanvraag voor een focusprogramma (Topsportprogramma 2022 en/of een Opleidingsprogramma 2026) moet aan minimaal 1 van bovenstaande 3 onderdelen zijn voldaan. Om in aanmerking te komen voor een aanvraag voor een parttime presterend programma geldt dat alleen moet worden voldaan aan het criterium van de prestatietoets.

A. Prestatietoets

Voor de prestatietoets (voor winterprogramma's) geldt:

- Meetperiode maximaal 8 jaar, met peildatum 31 december 2017;
- Meten op basis van de 4 laatst gehouden evenementen → Alleen OS, PS en WK/World Games;
- Bij Olympische/Paralympische disciplines tellen alleen Olympische/Paralympische medailleonderdelen mee;
- Bij individuele sporten tellen teamprestaties alleen mee als dat medailleonderdeel op het Olympisch/Paralympisch programma staat;
- Bij niet-Olympische sporten wordt alleen naar de uitslag van de World Games gekeken (indien van toepassing) als er in de meetperiode geen 4 WK's worden georganiseerd;
- Prestaties van Nederlandse sporters met een buitenlandse partner tellen volledig mee in het prestatiemodel.

Een programma presteert indien conform onderstaand prestatiemodel van het maximale aantal van 40 punten er minimaal 24 worden behaald (podium profiel). Een programma dat minder dan 24 punten behaald voldoet niet aan de prestatietoets.

Meetmoment		t	t-1	t-2	t-3
Plaats	Punten	Wegingsfactor 1	Wegingsfactor 1	Wegingsfactor 1	Wegingsfactor 1
Pl. 1	10	10	10	10	10
Pl. 2	8	8	8	8	8
Pl. 3 & 4	7	7	7	7	7
Pl. 5 t/m 8	5	5	5	5	5
Pl. 9 t/m 16	2	2	2	2	2
>16	1	1	1	1	1

B. Prestatieontwikkeling

Per programma wordt vastgesteld of er in de periode 2014-2018 sprake is van een stijgende of dalende prestatieontwikkeling. Dit wordt gedaan door een kwantitatieve en kwalitatieve beoordeling van de prestatieontwikkeling. Hierbij wordt gekeken naar de geleverde resultaten en prestaties op de belangrijkste mondiale benchmark events in de periode 2014-2018.

C. Prestatieperspectief

Per programma wordt vastgesteld of er sprake is van prestatieperspectief, nl. een kwalitatieve onderbouwing of een programma in de komende 8 jaar voldoende perspectief heeft op het mondiale senioren podium. Hierbij wordt o.a. gekeken naar de namen en rugnummers van de sporters die in de komende jaren die prestaties moeten leveren (zie punt 2). Daarnaast is een beoordeling van de pijlers uit het investeringsplan van belang om de kansrijkheid te beoordelen.

2. **Namen en rugnummers**

Er is inzicht in wie de topsporters en talenten in de programma's zijn en wat hun prestatieperspectief is. De lijst met S- en S-1 sporters dient door de sportbond via het Topsporter Monitoring Systeem te worden aangeleverd en gedurende 2018 up-to-date te worden gehouden.

3. **Fulltime**

De omvang van het programma is minimaal 250 dagen (fulltimeprogramma). Bij teamsportprogramma's moeten minimaal 90 van de 250 dagen onder regie van de bond zijn. De overige dagen dienen door het kwalitatief en kwantitatief mondiaal concurrerend clubprogramma ingevuld te worden.

Op basis van het ingediende investeringsplan zal worden beoordeeld of er ook vanaf 2018-2019 sprake is van een fulltime programma.

Voor de parttime presterende programma's geldt dat de omvang van het programma minimaal 125 dagen (parttimeprogramma) is. Bij teamsportprogramma's moeten minimaal 90 van de 125 dagen onder regie van de bond zijn. De overige dagen dienen door het kwalitatief en kwantitatief mondiaal concurrerend clubprogramma ingevuld te worden.

4. **Commitment**

De bond co-financiert minimaal 30% van de totale kosten van het programma uit eigen middelen (ledenbijdragen, contributies en sponsorgelden) of toont op een andere manier aan dat gezien de

draagkracht van de bond een fundamentele financiële bijdrage wordt geleverd aan de financiering van het topsport- en/of opleidingsprogramma of van het parttime presterende programma.

Voor alle erkende topsport- en internationale wedstrijdsport winter disciplines wordt in het najaar van 2017 een sjabloon opgesteld waarin het programma wordt getoetst aan bovenstaande focuscriteria. Deze sjablonen worden aan de bonden voorgelegd. Op basis van het sjabloon wordt een investeringsadvies vastgelegd.

Advies Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS) t.b.v. de Algemene Vergadering NOC*NSF d.d. 15 mei 2017

Dit document betreft het advies van de CRBS op het Bestedingsplan 2018 en de Richtlijnen 2018. De verantwoordelijkheid van de Commissie is om de Algemene Vergadering van NOC*NSF te adviseren over de hoogte van het Bestedingsplan Sportagenda, de inrichting van het Bestedingsplan (rubrieken en budgetten) en de Richtlijnen.

1. Hoogte Bestedingsplan 2018

Vorig jaar kende het Bestedingsplan (2017), na enkele jaren van forse reducties, een stijging van €40 mln naar €42,5 mln. In 2016 is in de kansspelinkomsten sprake van een groot eenmalig effect gerealiseerd als direct gevolg van de fusie tussen Staatsloterij en Lotto (tot De Nederlandse Loterij, hierna: NLO). Hiermee wordt een eerste goede stap gezet in het herstel van de reserves waarin de afgelopen jaren fors op is ingeteerd.

Pas in de loop van 2017 ontstaat nader inzicht over de werkelijke structurele prestaties van de NLO en hieraan verbonden afdracht t.b.v. de sport. Parallel hieraan wordt door het bestuur van NOC*NSF, in afstemming met de Financiële Commissie, gewerkt aan actualisatie van het reserveringsbeleid van de vereniging NOC*NSF (incl. deelnemingen). Dit in ogenschouw nemende, stelt NOC*NSF voor om het Bestedingsplan 2018 te continueren op €42,5 mln.

De CRBS kan zich vinden in deze bestendige lijn voor 2018 en kijkt met belangstelling uit naar de voorstellen aan de Algemene Vergadering in dit najaar, betreffende de (gewenste) vermogenspositie van de vereniging NOC*NSF. Van daaruit kan ook gekeken worden naar een meer lange-termijnplanning en meerjarenbesluitvorming inzake de hoogte van het Bestedingsplan. Tot nader orde acht de commissie het verstandig om het Bestedingsplan jaarlijks met elkaar vast te stellen in de Algemene Vergadering.

Advies

De CRBS adviseert de Algemene Vergadering om de hoogte van het Bestedingsplan 2018 vast te stellen op het niveau van €42,5 mln.

Met betrekking tot de toekomst adviseert de commissie om, wellicht al vanaf 2019, de hoogte van het Bestedingsplan te relateren aan de gerealiseerde kansspelopbrengst in het achterliggende jaar in plaats van basering op de prognose van het voorliggende jaar.

2. Inrichting Bestedingsplan 2018

Het Bestedingsplan 2018 kent ten opzicht van vorig jaar een beperkt aantal wijzigingen in de opbouw en budgetten. Deze aanpassingen zijn in het Ledenberaad op 5 april jl. overzichtelijk gepresenteerd en uitgebreid besproken. De CRBS heeft in het Ledenberaad een positieve grondhouding en ruim draagvlak ten opzichte van de voorstellen geconstateerd.

De belangrijkste wijzigingen zijn:

- Het samenvoegen van de subrubrieken Kaderopleidingen en Basisfinanciering sportbonden
- De verschuiving van een budget van ruim €1,9 mln van Basisfinanciering NOC*NSF naar Maatwerkfinanciering Topsport, als eerste stap in het afbouwen van de functioneringsbijdrage aan NOC*NSF vanuit de collectieve middelen.
- Een gezamenlijke investering van sportbonden en NOC*NSF (vanuit de basisfinanciering) in een Maatwerkbudget Innovatie & Ontwikkeling.

De commissie vindt deze wijzigingen bescheiden, maar wel fundamentele en principiële stappen die zijn afgesproken in de Sportagenda 2017+. Deze aanpassingen sluiten tevens aan bij de richtingen die zijn uitgewerkt in het traject Transitie in de Sport. Dit conform de afspraken bij de besluitvorming over de Sportagenda 2017+ in de Algemene Vergadering in mei 2016.

De commissie heeft met veel waardering kennis genomen van de bereidheid van Sportvisserij Nederland om een substantieel deel van haar basisfinanciering in 2018 in te zetten ten behoeve van het Maatwerkbudget Innovatie & Ontwikkeling, waardoor de benodigde investeringen vanuit de overige sportbonden eenmalig beperkt kunnen worden. De commissie acht het echter van het grootste belang dat, naast het genoemde eenmalige effect door de geste van Sportvisserij Nederland, alle sportbonden de komende jaren serieus werk (blijven) maken van aanpassingen in hun organisatie-, exploitatie- en verdienmodellen, waardoor (individuele) subsidieafhankelijkheid wordt verminderd. De initiatieven vanuit de Transitie in de Sport (wapenfeiten) en het creëren van een innovatie- en ontwikkelingsbudget zijn hier ook primair op gericht. Daarbij zal ook de CRBS oog blijven houden voor de diversiteit in ons sportbestel, maar dit vereist meer inspanningen dan uitsluitend oog te hebben voor het borgen van een basisvoorziening per bond vanuit de collectieve middelen.

De commissie kan zich derhalve vinden in de inrichting van het Bestedingsplan 2018. Richting het Bestedingsplan van 2019 e.v. acht de commissie het wel belangrijk om naar de noodzaak, effectiviteit en budgettaire onderbouwing van alle rubrieken te blijven kijken. Daartoe zijn door het bestuur van NOC*NSF een aantal vervolg- en uitwerkingsstappen geformuleerd. De commissie acht het van groot belang om deze stappen daadwerkelijk uit te voeren t.b.v. de verdere modernisering van het Bestedingsplan.

Advies

De CRBS adviseert de Algemene Vergadering om in te stemmen met de inrichting van het Bestedingsplan 2018

3. Richtlijnen 2018

De commissie heeft specifiek gekeken naar de voorgestelde aanpassingen ten opzicht van 2017. Deze aanpassingen zijn verbonden aan de wijzigingen die in de vorige paragraaf (Inrichting Bestedingsplan) zijn geduid.

De commissie kan zich vinden in de voorgestelde aanpassingen in de Richtlijnen, waarbij specifieke aandacht is gegeven aan de uitwerking van de nieuwe/vernieuwde rubriek 4.1 (Maatwerkbudget Innovatie & Ontwikkeling). Mede op basis van input vanuit de commissie zijn enkele belangrijke elementen opgenomen in de Richtlijnen:

- De mogelijkheid voor sportbonden om individueel aan te vragen, waarbij wel inzichtelijk gemaakt dient te worden welke samenwerkingsmogelijkheden vooraf zijn verkend. Dit om versnippering te voorkomen en samen te blijven streven naar maximale impact.
- Een aanvraag- en beoordelingsproces dat bestaat uit een aantal (selectie)stappen, om:
 - Het risico te verminderen dat volledig uitgewerkte aanvragen worden afgewezen
 - Alle aanvraag(ideeën) binnen de vereniging NOC*NSF te ontsluiten, zodat (eerder) verbindingen en samenwerkingen gerealiseerd worden en wordt bewaakt dat onvoldoende gebruik wordt gemaakt van bestaande toepassingen en kennis
 - Versnelling van het tijdspad ten opzichte van de overige (reguliere) rubrieken.
 - Een onafhankelijk expertpanel met een directe adviesrol aan het toekenningsorgaan, een rol die bij deze rubriek wordt vervuld door de directie NOC*NSF.

De commissie adviseert om inzake rubriek 4.1 de aanvraag- en beoordelingscyclus na het eerste jaar goed te evalueren, zodat tijdig verbeteringen doorgevoerd kunnen worden.

Advies

De CRBS adviseert de Algemene Vergadering om in te stemmen met de Richtlijnen 2018

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Financiële Commissie
betreft Samenstelling Financiële Commissie
datum 1 mei 2017

gevraagd besluit **De Algemene Vergadering wordt voorgesteld om in te stemmen met de benoeming binnen de Financiële Commissie van:**

- **De heer Hans Gerrits Jans, sinds mei 2016 lid van de FC, als voorzitter,**
- **De heer Wolfgang Born, penningmeester van de KNLTB, als lid,**
- **De heer Peter de Jong, penningmeester van het Watersportverbond, als lid.**

toelichting Door het eindigen van de reglementaire zittingstermijn van de heer Cees Varossieau ontstaat een vacature binnen de Financiële Commissie. De heer Peter Konijnenburg heeft voortijdig, wegens werkzaamheden, zijn lidmaatschap beëindigd waardoor nog een vacature is ontstaan.

De aangesloten leden is gevraagd om kandidaten te stellen voor de vacatures binnen de commissie. Hierop hebben zich 4 personen kandidaat gesteld. Na gesprekken met deze 4 kandidaten heeft de Financiële Commissie besloten de heer Wolfgang Born en de heer Peter de Jong voor te dragen voor benoeming door de Algemene Vergadering.

Van beide kandidaten is het CV toegevoegd.

De voordracht voor herbenoeming vindt plaats volgens het reglement van de Financiële Commissie. Na benoeming luidt het rooster van aftreden van de Financiële Commissie als volgt:

Naam	Functie in FC	Benoemd tot	Termijn (max = 2)
Dhr. Hans Gerrits Jans	Voorzitter	mei-20	1e
Dhr. Jan Los	Lid	mei-18	1e
Dhr. Ad Tielemans	Lid	mei-19	1e
Dhr. Wolfgang Born	Lid	mei-21	1e
Dhr. Peter de Jong	Lid	mei-21	1e

Curriculum Vitae

Naam:	Peter (Hendrikus Johannes) de Jong	
--------------	---	---

Opleiding:

▪ 1971 - 1977	Atheneum B	Rijks HBS in Amersfoort
▪ 1977 - 1981	HTS Bouwkunde: Utiliteitsbouw	HTS Utrecht
▪ 1986 - 1987	HBL Hoger management	ISW Leiden
▪ 1988 - 1990	Hogere Bedrijfskunde	IBW Utrecht

Kennisgebieden:	Financiën, algemeen management, projectmanagement, reorganisatie
------------------------	--

Werkervaring:

▪ 2001 tot nu	CFO van Mactwin Security Group, Heteren <i>Mactwin is een nationaal operende security consultant, system integrator en ontwikkelaar van speciale producten (bijv. de plofkoffer). Klanten met name in het hoog risicosegment. Organisatie grootte >70 mensen, omzetniveau 10 mio.</i> Huidige portefeuille: financiën, algemene zaken, HRM, businessunit Consultancy.
▪ 2000 - 2001	Interim werk als financieel directeur <i>Opzetten van administratieve organisaties en begrotingen.</i>
▪ 1992 - 2000	Mede oprichter en Lid Raad van Bestuur van APM Business Partner NV, Oosterbeek <i>APM was een participatiemaatschappij dat zich richtte op slecht renderende bedrijven en startups. De filosofie was door een meerderheidsbelang te combineren met hands-on managementondersteuning bedrijven (weer) winstgevend gemaakt kunnen worden. Fondsgrootte was 25 mio NLG met ca. 20 participaties. Bedrijfsgroottes varieerde van 50 tot 250 man. Het fonds is uiteindelijk leeg verkocht en gestopt.</i> Gestart als participatie directeur, een 8-tal reorganisaties gedaan in technische bedrijven, ingenieursbureaus. Een aantal fusies en afsplitsingen begeleid. De laatste jaren belast met de financiën en aansturing van de participatie directeuren.
▪ 1989 - 1992	Kwaliteitsmanager en projectmanager bij Starke Diektra, Nieuwegein <i>Starke Diekstra was een projectmanagement bureau gericht op grote bouwprojecten. Namens een opdrachtgever werd een bouwproject compleet begeleid vanaf de initiatieffase tot en met de oplevering.</i> Gestart als kwaliteitmanager en belast met het opzetten van alle kwaliteitssystemen. Laatste jaar als projectmanager van een aantal grote bouwprojecten.
▪ 1981 - 1989	Adviseur bij Raadgevend adviesbureau DGMR in Arnhem en Den Haag <i>DGMR is een bouwfysisch en akoestisch adviesbureau dat landelijk opereert voor het bedrijfsleven en overheid.</i> Gestart als eerste medewerker van kantoor Arnhem. Opgeleid tot bouwfysisch en akoestisch adviseur en uitgegroeid tot teamleider voor grote met name akoestische zoneringsprojecten

Hobby's:	Sport: actief: hardlopen en fitness, recreatief: skiën, zeilen
-----------------	--

Bestuurlijke ervaring

▪ 2016 - nu	Mede oprichter en penningmeester Rotaryclub Doorwerth io
▪ 2013 - nu	Penningmeester Watersportverbond
▪ 2014- nu	Penningmeester Stichting WPF Renkum Deze stichting heeft de oprichting van het peaceflame monument in Oosterbeek bewerkstelligd. De World Peace Flame organisatie stelt zich tot doel om wereldwijd een verbindende vredesvlam te ontsteken als symbool van vrede.
▪ 1999 - 2016	Lid Rotaryclub Oosterbeek - Kabeljauw Daar binnen diverse functies vervuld o.a. voorzitter, secretaris en voorzitter fundraisingcommissie.
▪ 2009 - 2014	Lid van Beroepenveldcommissie Hogeschool Utrecht De Beroepenveldcommissie dient als klankbord voor Hogeschool Utrecht om de studierichting Security Techniek meer inhoud en afstemming met het bedrijfsleven te geven.
▪ 1999 - 2001	Voorzitter industriekring Schaapsdrift Industriekring Schaapsdrift is een vereniging waarin een 100-tal bedrijven uit de gemeente Renkum en Veluwe-Oost zijn vertegenwoordigd. De doelstelling is om de collectieve belangen tegen over de gemeentelijke overheden te bundelen en het vormgeven van een regionaal netwerk.
▪ 1995 - 2000	Diverse commissariaten Vanuit APM Business Partner N.V. een zestal commissariaten ingevuld bij eigen participaties.

Motivatie bestuursfunctie sportbond

Sport is een prachtige ervaring. Niet alleen geniet ik er zelf van om te sporten, ook het kijken naar (top)sport is vaak een genoegen. In die zin verbindt sport talloze mensen en is het meestal een positieve en motiverende emotie, waaraan ik graag bij wil dragen. Om dit op professioneel niveau te doen, vanuit je eigen zakelijke ervaring en kennis, is al een tijdje een gedachte waar ik mee speel. Ik zou graag deze uitdaging oppakken vanuit de verwachting dat ik iets bij kan dragen aan het professionaliseren van de sport, maar dat het ook iets terug geeft in de zin van delen van ervaringen met anderen, energie en plezier.

De parallel tussen sport en de zakenwereld is, naar mijn mening zeer aan de orde daar waar het gaat om het motiveren en organiseren van mensen, maar ook in presteren en financieel gezond blijven. Dat laatste is onder anderen mijn werkterrein en kennisgebied.

Ik geloof dat sport niet zonder een gedegen, wellicht zakelijke, aanpak kan om daarmee het financieel fundament te vormen, waarmee sporters optimaal gefaciliteerd kunnen worden. Een juiste balans vinden tussen de ideële sportgedachte en een zakelijk professioneel beleid is de uitdaging.

Welke sport het betreft is voor mij niet het meest relevant. Uiteraard wil ik enige affiniteit hebben met de betreffende sport, maar belangrijker is de ambitie die de sport heeft. Gaan voor de hoogst mogelijke prestatie met een professionele drive, is wat me aantrekt. Het spreek voor zich dat een klik met de medebestuurders en de medewerkers daaraan niet mag ontbreken.

Ten slotte moet de functie-invoering passen naast mijn werkverplichtingen. Zaken half doen is niet aan mij besteed.

Curriculum Vitae

Personalia

Naam Born, Wolfgang Peter

Profiel en ambitie

Ervaren financieel eindverantwoordelijke sparringpartner op WO werk- en denkniveau.
Kernwaarden: betrouwbaar, gedegen, besluitvaardig, effectief, zakelijk en transparant.

Werkervaring

1999-heden

Adjunct-directeur EJA international

Kernactiviteiten: ontwikkeling en productie van hefboommechanieken, radoplaatjes en rugringen. 45 medewerkers in Belfeld en voorheen 40 medewerkers bij 100% dochtermaatschappijen te Lanov (Tsjechië), Eupen (België) en Nettetal (Duitsland).

Werkzaamheden:

- financieel eindverantwoordelijk en eindverantwoordelijk voor HR- en ICT-beleid voor moeder- en dochtermaatschappijen;
- eindverantwoordelijk voor juridische en fiscale aangelegenheden;
- het opstellen en consolideren van maandrapportages;
- het opstellen en consolideren van jaarcijfers;
- het begeleiden van de acquisitie van de dochterondernemingen;
- het beheer van de verzekeringsportefeuille;
- het werven en selecteren van medewerk(st)ers in zowel Nederland, als ook voor de dochterondernemingen;
- het verzorgen van nationaal en internationaal betalingsverkeer; aanvragen van nationale en EU subsidies;
- het implementeren en verbeteren van de ERP-applicatie Microsoft Dynamics AX2009;

Operationeel leidinggevend aan 4 medewerk(st)ers in Nederland en voorheen aan 3 medewerksters in België en Duitsland. Verantwoording wordt direct afgelegd aan de directeur-eigenaar.

1982-1999

Controller bij Briefhouder- en Metaalwarenfabrieken Egidius Janssen NV

Kernactiviteiten: ontwikkeling en productie van briefhouders, hefboommechanieken, radoplaatjes, rugringen en drukspanners en aanverwante kantoorartikelen.

Werkzaamheden:

- verantwoordelijk voor de gehele financiële administratie van Egidius Janssen NV, NV Egidius Janssen Belgium SA en Egidius Janssen GmbH;
- het voorbereiden en opstellen van de jaarrekening, het verzorgen van de diverse tussentijdse rapportages, het opstellen van de diverse budgetten, debiteurenbewaking, liquiditeitsbewaking,

wagenparkbeheer, verzorging van juridische en fiscale aangelegenheden;

- opzetten van de personeelsadministratie, controle op de salarisadministratie, centrale inkoop van verzekeringen, kantoorartikelen, energie, arbodienstverlening en telefonie;
- het ondersteunen van de kantoorautomatisering.

Operationeel leidinggevend aan een tiental medewerkers. Verantwoording werd afgelegd aan de directie.

1978-1982

Hoofd administratie bij Wilma Vastgoed Beheer BV.

Kernactiviteiten: beheer van de onroerend goed portefeuille van de Wilma groep, verspreid over meer dan 100 dochterondernemingen.

Werkzaamheden:

- het verzamelen, controleren en consolideren van de verhuurgegevens van de diverse ondernemingen;
- het in nauw overleg met de groepscontroller en de externe accountant samenstellen van de jaarrekening;

Operationeel leidinggeven aan een drietal medewerkers. Verantwoording werd afgelegd aan de groepscontroller.

1974-1978

Instructeur bij Duitse Bundeswehr te Budel

Kernactiviteiten: opleiden van rekruten.

Opleiding en cursussen

2011	Opleidingsprogramma HR-Verantwoordelijken, TNO/FME/A+O
2010-2011	World Class Leadership, van Lente & De Vos
2006	Postgraduate Programma Algemeen Management, Universiteit Maastricht
2004	Arbeidsrecht, Boels Zanders Advocaten, Roermond
2003	Belastingrecht, Fontys Hoge Scholen, Eindhoven
2001	Management van Administratieve Organisatie, Hoge School Utrecht, Utrecht
2000	International Belastingrecht, Arthur Anderson College, Amsterdam
1976-1982	PDB,MBA,SPD-1, Mercator College, Eindhoven
1971-1974	Bedrijfseconomie, Gesamthochschule Siegen, Fachbereich Betriebswirtschaft
1967-1970	Industriekaufmann, RWE Brühl
1957-1967	Lagere en middelbare school, Brühl

Overige gegevens

Vrijwilligerswerk:	Adviseur bij Ondernemersklankbord (vrijwilligersfunctie) Penningmeester KNLTB (vrijwilligersfunctie)
Gastdocent	Fontys International Business School, Venlo
Talenkennis	Nederlands: vloeiend in woord en geschrift Duits: moedertaal Engels: redelijk in woord en geschrift
Hobby	Tennis; scheidsrechtercoach, docent verenigingstoernooileider, verenigingscompetitieleider; Lezen, fietsen

Notitie

Ter besluitvorming

aan Algemene Vergadering NOC*NSF
van Commissie Richtlijnen en Bestedingsplan Sportagenda (CRBS)
betreft Samenstelling CRBS
datum 1 mei 2017

gevraagd **De Algemene Vergadering wordt gevraagd om:**
besluit - **de heer Cees Varossieau te benoemen als voorzitter van de CRBS**
- **de heer Joachim Driessen te benoemen als lid van de CRBS**

toelichting

Vanwege de beëindiging van hun bestuursfuncties bij respectievelijk de Atletiekunie en Koninklijke Baseball en Softball Bond hebben dhr. Ruud Kok (voorzitter) en dhr. Ruurd Koopmans (lid) in 2016 hun lidmaatschap van de commissie reglementair neergelegd.

De CRBS bestaat uit een mix van bestuurders en professionals. Omdat de heren Kok en Koopmans bondsbestuurders waren, is in de werving van nieuwe commissieleden gericht gezocht naar bestuurlijke vertegenwoordigers. Op basis van het profiel zijn 2 kandidaten voorgedragen. Op basis van de gebleken interesse en deskundigheid en de gesprekken die vervolgens gevoerd zijn, draagt de CRBS beide kandidaten unaniem voor ter benoeming.

De heer Varossieau is voormalig vice-voorzitter en penningmeester van de Koninklijke Nederlandse Lawn Tennis Bond en tot en met deze Algemene Vergadering tevens voorzitter van de Financiële Commissie van NOC*NSF.

De heer Driessen is voorzitter van de Koninklijke Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging.

Van beide kandidaten is het CV toegevoegd.

In de afgelopen maand heeft de heer Gijs van der Scheer op eigen verzoek zijn lidmaatschap van de commissie beëindigd. Dat betekent dat er binnen de CRBS een nieuwe vacature is ontstaan. De commissie zal hiervoor een werving- en selectieproces inrichten, gericht op voordracht en benoeming in de Algemene Vergadering in november 2017. Hierbij gaat de voorkeur uitdrukkelijk uit naar een vertegenwoordiger vanuit de niet-Olympische sportbonden.

Rooster van aftreden

De voordracht voor herbenoeming vindt plaats op basis van artikel 8 van het Reglement CRBS. Na benoeming luidt het rooster van aftreden van de Commissie Richtlijnen Bestedingsplan Sportagenda als volgt:

Naam	Functie in CRBS	Benoemd tot	Termijn (max = 3)
Dhr. Cees Varossieau	Voorzitter	Mei 2021	1e
Dhr. Jan. Kossen	Lid	November 2020	2e
Dhr. Frank Berteling	Lid	Mei 2018	1e
Dhr. René Bogaarts	Lid	Mei 2018	1e
Dhr. Jan Dirk van der Zee	Lid	Mei 2019	1e
Dhr. Joachim Driessen	Lid	Mei 2021	1e

CV Cees Varossieau

Naam: Cees, C.A. Varossieau
Woonplaats: Waalwijk
Burgelijke staat: Gehuwd en een zoon, 3 kleinkinderen
Studie/titel: Registeraccountant / RA
Beroep/
bestuursfuncties: - van 1966 tot 1998: Ernst & Young (Den Bosch / Utrecht)
- van 1998 tot 2005: CFO bij 'The Gallus/Van Lier Company Services NV' te Brasschaat (België)
- van 2005 tot 2015: Directeur bij 'Vermetten Accountancy' (Gilze)
- van 2007 tot 2015: Voorzitter Rekenkamer Gemeente Sluis
- vanaf 2015: Eigenaar 'Varossieau Management Services' (Waalwijk)
- vanaf 2015: Directeur bij 'GS Investments b.v.' (Breda)
- vanaf 2016: Penningmeester Stichting SLEM (Waalwijk) (*Shoe-Leather-Education-Museum*)

FUNCTIES IN DE TENNISSPORT VAN 1990 - 2017

I. Op verenigingsniveau:

- Bestuurslid en voorzitter Technische Commissie LTC Achter de Bogen - Drunen (4 jaar)
- Organisator jeugdtoernooi LTC Achter de Bogen in Drunen (3 jaar)
- Organisator Invitatie A/B-toernooi LTC Achter de Bogen (5 jaar)
- Voorzitter Technische Commissie Bastion Baselaar in Den Bosch (2 jaar)
- Coördinator landelijke zondagcompetitie bij Bastion Baselaar (3 jaar)
- Organisator NK Herentennis bij Bastion Baselaar (1997)

Nb. Competitiespeler bij LTC Achter de Bogen op 6/7-niveau. (1990 - 1995)

II. Op regionaal niveau:

- Penningmeester Stichting Top Tennis Brabant - organisatie A**** -toernooien in Vught (1993 - 1998)
- Penningmeester Stichting Team Tennis De Langstraat (1994 - 2007)

III. Bij de KNLTB op districts niveau:

- Vice-voorzitter/penningmeester KNLTB district 's-Hertogenbosch (1998 - 2003)
- Lid Landelijk Penningmeesters Overleg KNLTB (LPO) (1998 - 2006)
- Voorzitter KNLTB district 's-Hertogenbosch (2003 - 2006)
- (Als districtsvoorzitter) Lid Bondsbestuur KNLTB (2003 - 2004)
- Lid Commissie Financiën KNLTB (januari 2005 - 2006)

IV. Bij de KNLTB op landelijk en internationaal niveau:

- Penningmeester van het KNLTB Bondsbestuur (juni 2006 - juni 2016)
 - Vice-voorzitter van het KNLTB Bondsbestuur (dec. 2006 - juni 2016)
 - *Districtaccount vanuit Bondsbestuur: West-Brabant, Centraal-Brabant, Oost-Brabant*
 - *Aandachtsgebied vanuit Bondsbestuur: Financiën, Governance/Compliance, Integriteit/Handhaving en Internationale Vertegenwoordiging*
 - *Namens de KNLTB aanwezig - samen met voorzitter en/of algemeen directeur - op de AGM's van Tennis Europe en ITF (2007 - 2016)*
 - (Namens de KNLTB) Directeur Grass Court BV in Rosmalen (2006 - heden)
 - (Namens de KNLTB) Lid Financiële Commissie NOC*NSF (2009 - 2015)
 - (Namens de KNLTB) Voorzitter Financiële Commissie NOC*NSF (2015 - heden)
 - *(Termijn loopt tot mei 2017)*
 - (Namens de KNLTB) Lid van de Raad van Toezicht van Stichting Rolstoel Tennis Toernooien
 - (2011 - 2014)
 - Lid Development Committee van Tennis Europe (2011 - heden)
-

Curriculum Vitae

Joachim Driessen (49)

Woonplaats: Amersfoort

Opleiding:

- Doctoraal Economische Wetenschappen, Universiteit van Amsterdam (diploma 1991)
- MBA Leadership & Sustainability University of Cumbria (diploma 2015)

Huidige posities:

- Voorzitter Nederlandse Klim- en Bergsport Vereniging (sinds 2012)
- CEO MYbusinessmedia BV; mediabedrijf voor vakinformatie (sinds september 2015)
- Bestuurder/eigenaar Blink Holding BV; mediabedrijf met titels als Bobo, Okki, Taptoe, Wild van Freek en National Geographic Junior en uitgever van lesmethodes voor het basis- en voortgezet onderwijs (sinds augustus 2009)

Arbeidsverleden:

- CEO a.i. en commissaris Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne Spólka z o.o; Poolse algemene boeken en educatieve uitgeverij (2009-2012).
- CEO Malmberg BV, educatieve uitgeverij, onderdeel van Sanoma (2005–2009).
- Associate partner Boer&Croon Corporate Finance (2010-2015)
- Directeur Kluwer Juridische Uitgevers (2002-2005)
- Directeur Strategie, Business Development & Acquisities Wegener NV (1999–2002)
- Directeur e-Commerce TNT Post (1998-1999)
- Directeur sorteercentrum Arnhem PostNL (1995-1998)
- Financial controller TNT Post (1993-1995)

Toezichthoudende functies o.a.:

- Voorzitter Raad van Commissarissen Instituut Pica (2014-2015)
- Lid Raad van Toezicht VARA (2009-2013)
- Vicevoorzitter Raad van Toezicht Stichting Monton (2002-2012)
- Voorzitter auteursrecht Nederlands Uitgevers Verbond (2006-2009)
- Vicevoorzitter Stichting Reprorecht (2002-2005)